**T.C.**
**GAZİ ÜNİVERSİTESİ**
**EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**
**ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**
**ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ BİLİM DALI**

# ERKEK OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN GÖREVE BAŞLADIKLARINDA KARŞILAŞTIKLARI DURUMLAR VE BU ÖĞRETMENLERİN VELİLERİNİN ERKEK OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİ HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİ

**YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**Ramazan SAK**

**Ankara-2005**

**T.C.**
**GAZİ ÜNİVERSİTESİ**
**EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**
**ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**
**ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ BİLİM DALI**

# ERKEK OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN GÖREVE BAŞLADIKLARINDA KARŞILAŞTIKLARI DURUMLAR VE BU ÖĞRETMENLERİN VELİLERİNİN ERKEK OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİ HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİ

**YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**Hazırlayan**
**Ramazan SAK**

**Tez Danışmanı**
**Yrd. Doç. Dr. Fatma TEZEL ŞAHİN**

**Ankara-2005**

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne

Ramazan SAK'a ait 'ERKEK OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN GÖREVE BAŞLADIKLARINDA KARŞILAŞTIKLARI DURUMLAR VE BU ÖĞRETMENLERİN VELİLERİNİN ERKEK OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİ HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİ' adlı çalışma jürimiz tarafından değerlendirilerek Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan:……

Yrd.Doç.Dr. Ayşe AKSOY

Üye:……

Yrd.Doç.Dr. Fatma Tezel ŞAHİN (Danışman)

Üye…..……

Yrd.Doç.Dr. İbrahim KISAÇ

# ÖZET

Bu çalışma, erkek okul öncesi öğretmenlerinin göreve başladıklarında karşılaştıkları durumlar ve çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan velilerin erkek okul öncesi öğretmenleri hakkındaki düşüncelerinin bölge farkına ve demografik özelliklere göre oluşan farklılığını incelemek amacıyla yapılmıştır. Örneklem bölgeler arası gelişmişlik düzeyleri dikkate alınarak rastgele örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. İç Anadolu Bölgesinden 46, Doğu Anadolu bölgesinden 60 olmak üzere, iki bölgeden toplam 106 erkek okul öncesi öğretmeni ile her iki bölgedeki erkek öğretmen sayıları göz önünde bulundurularak İç Anadolu Bölgesinden 132, Doğu Anadolu Bölgesinden 143 olmak üzere toplam 275 öğrenci velisi araştırma kapsamına alınmıştır.

Araştırmada, erkek okul öncesi öğretmenlerinin göreve başladıklarında karşılaştıkları durumlar ile çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan velilerin erkek okul öncesi öğretmenleri hakkındaki düşüncelerini belirlemek için araştırmacı tarafından geliştirilen anket kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizleri, bilgisayar S.P.S.S 12.0 (Statistical Package for Social Sciences) programıyla yapılmıştır. Değişkenler arasındaki farklılıkları belirlemek için "t" testi ve Kruskall Wallis H testi kullanılmıştır. İstatistik çalışmalarında 0.05 düzeyinde anlamlılık aranmıştır.

İlçe ve daha küçük yerleşim yerlerinde göreve başlayan erkek öğretmenlerin şehir merkezinde göreve başlayan erkek öğretmenlerden daha fazla olumsuz durumlarla karşılaştıkları bulunmuştur. 3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek okul öncesi öğretmenlerin göreve başladıklarında 2 yıl ve daha az kıdeme sahip erkek öğretmenlerden daha fazla olumsuz durumlarla karşılaştıkları saptanmıştır. 27-32 yaş aralığındaki erkek okul öncesi öğretmenlerin göreve başladıklarında 22-26 yaş aralığındaki erkek öğretmenlerden daha fazla olumsuz durumlarla karşılaştıkları saptanmıştır.

İç Anadolu Bölgesindeki velilerin erkek öğretmen ile ilk karşılaştıklarında Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerden daha fazla olumsuz yargılara sahip oldukları ancak bu olumsuz yargılarından daha sonra kurtuldukları ve bunların yerine olumlu yargılar geliştirdikleri bulunmuştur. Erkek çocuğa sahip velilerin, erkek öğretmenler hakkında kız çocuğa sahip velilerden daha fazla olumlu yargılara sahip oldukları saptanmıştır. İç Anadolu Bölgesindeki velilerin yaşlarına göre maddelere verdikleri yanıtlar karşılaştırıldığında hiçbir maddede anlamlı fark olmadığı ancak Doğu Anadolu Bölgesindeki 31 yaş ve üstü velilerin, erkek öğretmenler hakkında 30 yaş ve altı velilerden daha fazla olumlu yargılar geliştirdikleri bulunmuştur. Velilerin eğitim düzeyleri arttıkça erkek okul öncesi öğretmenleri hakkındaki olumsuz yargılarının azaldığı saptanmıştır.

## SUMMARY

This study was aimed to investigate parents' thinking about male preschool teachers and being thought difference according to demographical and regional characteristics. In this study, it is also told about the situations that the teachers meet when they have been to work at the first. Teachers and parents have been chosen randomly from the different regions in varying level of development. It was totally comprised of 106 teachers from Middle Anatolia by 46 and East Anatolia by 60; and 275 parents from Middle Anatolia by 132 and East Anatolia by 143.

During study, it has been used Questionnaires prepared by researcher to determine the situations that the teachers meet at a first days and parents' thinking about those teachers. The data have been analyzed by using the computer program called S.P.S.S 12.0 (Statistical Package for Social Sciences). Differences between the variables have been determined by "t" test and Kruskall Wallis H test has been used. In statistical works, it has checked whether meaningfulness was 0.05.

From the investigations, these results have been determined. The teachers started to work in counties and much smaller areas met more difficulties than ones in town city. 3 years and more experienced teachers also have had much trouble than 2 years and less experienced teachers when they have been begun to work at firstly. The teachers being age between 27-32 was in straits more than the teachers between 22-26 years old.

The parents live in Middle Anatolia have thought much negatively about the male teachers than those live in East Anatolia when they met firstly the teachers. But, the parents in Middle Anatolia have changed their mind after a while and they have begun to think about male teachers positively. Parents have son had a better opinion of male teachers than parents have daughters. When it has been examined the answers to Questionnaire, it has been found that no meaningfulness for parents at all age from Middle Anatolia. But parents with 31 years old and elders from East Anatolia had thinking about the teacher positively than the 30 years old and younger

parents. In this study, finally it has been determined that as education level of parents is higher, thinking about the male teachers are getting better.

# ÖNSÖZ

Bu çalışma, erkek okul öncesi öğretmenlerinin göreve başladıklarında karşılaştıkları durumlar ve çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan öğrenci velilerinin erkek okul öncesi öğretmenleri hakkındaki düşüncelerinin bölge farkına ve demografik özelliklere göre farklılığını incelemek amacıyla yapılmıştır.

Tez; okul öncesi eğitimin tanımı, önemi, amaçları ilkeleri ve okul öncesi öğretmeniyle ilişkili konulardan oluşan literatür bölümü, konu ile ilgili yapılmış araştırmalar, araştırmanın amacı, önemi, varsayımlar, kapsam ve sınırlılıklar, yöntem, bulgular ve tartışma, sonuç ve öneriler bölümlerinden oluşmaktadır.

Araştırmamın her aşamasında her türlü desteğini ve yardımlarını esirgemeyen güler yüzlü ve sıcak tutumuyla beni her zaman motive eden değerli danışmanım Sayın Yrd. Doç. Dr. Fatma TEZEL ŞAHİN'e teşekkür eder, Saygılarımı sunarım.

Araştırma verilerinin analizi ve değerlendirilmesindeki yardımlarından dolayı Dr. Ömay ÇOKLUK BÖKEOĞLU'na teşekkür ederim.

Veri toplama aşamasında, Doğu Anadolu Bölgesindeki öğretmen ve velilerine anketlerin ulaştırılması ve toplanmasında yardımcı olan Ramazan ARSLAN ve Osman AYYÜREK ile tez yazımında yardımcı olan Hülya YANIK'a teşekkür ederim.

Hayatımın en önemli kararlarında sonsuz destek ve her türlü yardımlarıyla yanımda olan, değerli hocam, sevgili dostum, İbrahim YERLİKAYA'ya teşekkürlerimi sunarım.

Eğitim hayatımın bütün basamaklarında beni yönlendiren, beni destekleyen ve sonsuz emekleriyle her zaman yanımda olan ailemdeki bütün fertlere sonsuz teşekkür ederim.

# İÇİNDEKİLER

**Sayfa No**

ÖZET.....i

SUMMARY.....iii

ÖNSÖZ.....v

İÇİNDEKİLER.....vi

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ.....viii

TABLOLAR LİSTESİ.....ix

1.GİRİŞ.....1

1.1. Okul Öncesi Eğitimin Tanımı.....2

1.2. Okul Öncesi Eğitimin Önemi.....4

1.3. Okul Öncesi Eğitimin Amaçları.....9

1.4. Okul Öncesi Eğitimin İlkeleri.....10

1.5. Okul Öncesi Öğretmeninin Özellikleri.....11

1.6. Ülkemizde Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Öğretmen Yetiştirmenin Tarihi Gelişimi.....16

1.6.1. Cumhuriyet Öncesi Dönem.....17

1.6.2. Cumhuriyet Dönemi.....19

1.7. Günümüzde Okul Öncesi Eğitim Alanına Öğretmen Yetiştiren Kurumlar.....22

1.8. Okul öncesi Eğitim Kurumlarına Öğretmen Yetiştirmede Diğer Ülkelerin Durumu.....25

1.9. Okul-Aile İşbirliği.....28

1.10. Öğretmen-Veli İlişkisi.....32

1.11. Velilerin Okul Öncesi Eğitim Kurumlarından Beklentileri.....35

1.12. Araştırmanın Amacı.....37

1.12.1. Temel Problem.....38

1.12.2. Alt Problemler.....38

1.13. Araştırmanın Önemi.....40

1.14. Varsayımlar.....43

1.15. Kapsam ve Sınırlılıklar.....44

2. KONU İLE İLGİLİ YAPILAN ARAŞTIRMALAR.....45

3. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ.....55

3.1. Evren ve Örneklem.....55

3.2. Veri Toplama Yöntemleri.....57

3.3. Veri Toplama Araçları.....58

3.4. Verilerin Analizi.....60

4. BULGULAR VE TARTIŞMA.....62

4.1. Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerine İlişkin Bulgular.....62

4.2. Çocuğu Erkek Okul Öncesi Öğretmeninden Eğitim Alan Velilerin Demografik Bilgileri ile Velilerin Erkek Okul Öncesi Öğretmenleri Hakkındaki Düşüncelerine ilişkin Bulgular.....87

5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....146

5.1. Sonuçlar.....146

5.2. Öneriler.....154

KAYNAKÇA

EKLER

# SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

**Akt.:** Aktaran

**Çev.:** Çeviren

**Diğ.:** Diğerleri

**N:** Örneklem Sayısı

**P:** Önemlilik Değeri

**S:** Standart Sapma

**X:** Aritmetik Ortalama

**S.P.S.S.:** Veri analizinde kullanılan paket program (Statistical Package for Social Sciences)

**Yay. Haz.:** Yayına Hazırlayan

# TABLOLAR LİSTESİ

**Tablo** **Sayfa No**

Tablo 1. Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Öğretmen Yetiştiren Yüksek Öğretim Kurumları …..……...…….23
Tablo 2. Değişik Ülkelerde Okul Öncesi Eğitim Öğretmenlerinin Yetiştirilme Süreleri.....25
Tablo 3. İç Anadolu ve Doğu Anadolu Bölgelerinde Görev Yapan Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin İllere Göre Dağılımları.....56
Tablo 4. Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Mezun Oldukları Okullara İlişkin Dağılım.....63
Tablo 5. Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Mezun Oldukları Bölümlere İlişkin Dağılım.....64
Tablo 6. Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Yaşlarına İlişkin Dağılım.....65
Tablo 7. Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Meslekteki Kıdemlerine İlişkin Dağılım.....65
Tablo 8. Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Göreve Başladıkları Yerleşim Yerinin Büyüklüğüne İlişkin Dağılım.....66
Tablo 9. Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Şu Anda Görev Yaptıkları Kurumlarına İlişkin Dağılım.....67
Tablo 10. Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Maddelere Verdikleri Yanıtların İlk Göreve Başladıkları Yerleşim Yerinin Büyüklüğüne Göre Karşılaştırılması (‘t’ testi)……..68
Tablo 11. Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Maddelere Verdikleri Yanıtların Yaşa Göre Karşılaştırılması (‘t’ Testi)……...72
Tablo 12. Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Maddelere Verdikleri Yanıtların Meslekteki Kıdemlerine Göre Karşılaştırılması (‘t’ Testi)……..…..78
Tablo 13. Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Göreve Başladıklarında Karşılaştıkları Durumlar Hakkında Beklenti ve Önerileri.....86
Tablo 14. Araştırmaya Alınan Velilerin Yaşadıkları Bölgelere Göre Dağılımları..... 87

Tablo 15. Araştırmaya Alınan Velilerin Öğrenim Durumlarına İlişkin Dağılımlar.....88
Tablo 16. Araştırmaya Alınan Velilerin Yaşlarına İlişkin Dağılım.....89
Tablo 17. Araştırmaya Alınan Velilerin Mesleklerine İlişkin Dağılım.....90
Tablo 18. Araştırmaya Alınan Velilerin Erkek Okul Öncesi Öğretmeninden Eğitim Alan Çocuklarının Cinsiyetine İlişkin Dağılım.....91
Tablo 19. Araştırmaya Alınan Velilerin Daha Önce Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocuğu Olduysa Öğretmenin Cinsiyetine İlişkin Dağılım.....91
Tablo 20. Velilerin Erkek Okul Öncesi Öğretmenleri Hakkındaki Görüşlerinin Bölgelere Göre 't' Testi Sonuçları.....92
Tablo 21. İç Anadolu Bölgesindeki Velilerin Maddelere Verdikleri Yanıtların Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocuğunun Cinsiyetine Göre 't' Testi Sonuçları.....98
Tablo 22. Doğu Anadolu Bölgesindeki Velilerin Maddelere Verdikleri Yanıtların Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocuğun Cinsiyetine Göre 't' Testi sonuçları.....101
Tablo 23. Erkek Çocuğa Sahip Velilerin Erkek Okul Öncesi Öğretmenleri Hakkındaki Görüşlerinin Bölgelere Göre 't' Testi Sonuçları.....103
Tablo 24. Kız Çocuğa Sahip Velilerin Erkek Okul Öncesi Öğretmenleri Hakkındaki Görüşlerinin Bölgelere Göre 't' Testi Sonuçları.....107
Tablo 25. İç Anadolu Bölgesindeki Anne ve Babaların Maddelere Verdikleri Yanıtların Karşılaştırılmasına İlişkin 't' Testi Sonuçları.....111
Tablo 26. Doğu Anadolu Bölgesindeki Anne ve Babaların Maddelere Verdikleri Yanıtların Karşılaştırılmasına İlişkin 't' Testi Sonuçları...113
Tablo 27. İç Anadolu Bölgesi ile Doğu Anadolu Bölgesindeki Annelerin Maddelere Verdikleri Yanıtların Karşılaştırılmasına İlişkin 't' Testi Sonuçları.....115
Tablo 28. İç Anadolu Bölgesi ile Doğu Anadolu Bölgesindeki Babaların Maddelere Verdikleri Yanıtların Karşılaştırılmasına İlişkin 't' Testi Sonuçları.....119

Tablo 29. İç Anadolu Bölgesindeki Velilerin Yaşlarına göre Maddelere Verdikleri Yanıtların Karşılaştırılmasına ilişkin 't' Testi Sonuçları....123
Tablo 30. Doğu Anadolu Bölgesindeki Velilerin Yaşlarına Göre Maddelere Verdikleri Yanıtların Karşılaştırılmasına ilişkin 't' Testi Sonuçları.....125
Tablo 31. İç Anadolu Bölgesi ile Doğu Anadolu Bölgesindeki 30 Yaş Ve Altı Velilerin Maddelere Verdikleri Yanıtların Karşılaştırılmasına İlişkin 't' Testi Sonuçları.....128
Tablo 32. İç Anadolu Bölgesi ile Doğu Anadolu Bölgesindeki 31 Yaş Ve Üstü Velilerin Maddelere Verdikleri Yanıtların Karşılaştırılmasına İlişkin 't' Testi Sonuçları.....134
Tablo 33. İç Anadolu Bölgesindeki Velilerin Öğrenim Durumlarına Göre Maddelere Verdikleri Yanıtların Karşılaştırılmasına İlişkin Kruskall Wallis H Testi Sonuçları.....137
Tablo 34. Doğu Anadolu Bölgesindeki Velilerin Öğrenim Durumlarına Göre Maddelere Verdikleri Yanıtların Karşılaştırılmasına İlişkin Kruskall Walls H Testi Sonuçları.....140
Tablo 35. Velilerin Erkek Öğretmenleri Hakkındaki Öneri Ve Düşünceleri.....145

# 1. GİRİŞ

Okul öncesi dönem olarak tanımlanan 0-72 ay dönemi çocuğun bilişsel, duygusal, sosyal ve psiko-motor gelişimleri açısından kritik bir öneme sahiptir. Yapılan araştırmalar sonucunda okul öncesi eğitimi alan çocukların ileriki yıllarında ve okul hayatlarında daha başarılı oldukları tespit edilmiştir. Okul öncesi dönemde, eğitim gereksinimleri doğru biçimde karşılanmayan çocukların daha sonraki dönemlere sağlıklı bireyler olarak ulaşmaları çok güç olmaktadır. Bu yüzdendir ki okul öncesinin önemi her geçen gün artmaktadır. Okul öncesi eğitimin hedeflerine ulaşılabilmesi ancak bu eğitimi verecek nitelikli öğretmenlerle mümkündür. Bu yüzden de okul öncesi eğitimini verecek insan gücünün yetiştirilmesi konusu da gittikçe önem kazanmaktadır.

Okul öncesi eğitimin önemini Arnold Gesell şu sözleriyle açıklar: "İnsanın zihni, karakteri ve istekleri, bu büyümeyi şekillendiren okul öncesi dönemindeki kadar hızlı, bir daha asla gelişemeyecektir. Biz, zihin sağlığının temellerini kurmada böylesine bir şansa bir daha sahip olamayacağız." Okul öncesi yıllar eğitim yönünden özen gösterilmesi gereken son derece kritik yıllardır (T.E.D.,1983:217).

Toplumun ihtiyacı olan nitelikli insanın yetiştirilmesi, çok erken dönemlerde birey olarak mevcut yetenekleri ortaya çıkararak ve bu yetenekleri destekleyerek yapılacak bir eğitime bağlıdır. Okul öncesi dönemin, öğretmenler, aile, okul ve toplum işbirliği ile en iyi şekilde değerlendirilmesi, sağlıklı bireylerin yetiştirilmesi açısından son derece önemlidir (Oktay, 2000:16).

Okul öncesi eğitim programlarının gerçekleştirilmesinde, okul öncesi eğitimin hedeflerine ulaşılmasında, okul öncesi eğitim kurumlarının, çocuğun eğitimi konusundaki aileye destek görevinin yerine getirilmesindeki en büyük etken öğretmendir. Çocuğun aile dışında karşılaştığı ilk yetişkinde, okul öncesi öğretmenidir (Aral ve diğ.,2001:45).

Okul öncesi dönem, çocuğun ilk okul yaşantısı olması yönünden de büyük bir öneme sahiptir. Çünkü çocuğun okula karşı edindiği ilk izlenim ileriki yaşlarında da okula bakış açısını şekillendirmede büyük bir etkiye sahiptir. Bu yüzden ilk öğretmen izlenimi de çok önemlidir. Öğretmenin kişiliği ve tutumları çocuğun okula ve öğretmene bakış açısını büyük ölçüde etkilemektedir.

Okul öncesi öğretmenliği daha çok kadınların tercih ettiği bir meslektir. Günümüzde okul öncesi dönemde, erkek öğretmenler de görev almaya başlamış bulunmaktadır. Geçmiş yıllarda hep bayanlar tarafından yapılan bu meslekte erkek öğretmen görmek alışkın olunmadık bir durumdur. Çocuk gelişimi ve eğitimi, okulöncesi öğretmenliği bölümlerini tercih edecek adayların, bu bölümlerde okuyan öğrencilerin, göreve başlayan erkek öğretmenlerin ve çocuğunu erkek öğretmene verecek anne-babaların, karşılaşılan bu yeni durumla ilgili kafalarında soru işaretleri oluşmaktadır.

Çocukların özelliklerini bilmeden verilen eğitim hem güçtür hem de tamamen tesadüflere kaldığı için hata yapılmasına ve istemeyerek de olsa çocukların zarar görmelerine yol açabilmektedir. Okul öncesi eğitimin gereği gibi yerine getirilebilmesi, okul öncesi eğitim kurumlarında büyük ölçüde "öğretmen"e düşmektedir. Okul öncesi dönemdeki çocukların yetişkin modeli olarak, kadın yetişkinler kadar, erkek yetişkinlere de ihtiyacı olduğu kuşkusuzdur. Son yıllarda, erkeklerin az da olsa, bu alana ilgi duymaları, bu alanı tercih etmeleri ve bu alanda erkek okul öncesi öğretmeni olarak görev yapmaları son derece sevindiricidir (Oktay, 1991:55).

### 1.1. Okul Öncesi Eğitimin Tanımı

Okul öncesi eğitimi, zorunlu ilköğretim çağına gelmemiş çocukların bedensel, zihinsel ve sosyal gelişimlerini, planlanmış bir ortam içinde sağlayan ve onları ilköğretime hazırlayan bir eğitim kademesidir. Ülkemizde okul öncesi eğitim kurumları bağlı bulundukları bakanlığa ve hizmet verdikleri yaş grubuna göre

anaokulu, anasınıfı, çocuk yuvası ve kreş olmak üzere değişik adlar almaktadır (Fidan ve Erden,1998: 202-203).

Okul Öncesi Eğitimi farklı şekillerde tanımlanmaktadır. Bu tanımlardan bazıları şunlardır:

0-72 ay grubundaki çocukların gelişim düzeylerine ve bireysel özelliklerine uygun, zengin uyarıcı çevre olanakları sağlayan; onların bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönlerden gelişimlerini destekleyen; toplumun kültürel değerleri doğrultusunda en iyi biçimde yönlendiren ve onları ilköğretime hazırlayan; temel eğitim bütünlüğü içinde yer alan eğitim sürecine okul öncesi eğitim denir (Gürkan, 2000:9).

Okul öncesi eğitim, çocuğun doğduğu günden temel eğitime başladığı güne kadar geçen yılları kapsayan ve çocukların ileriki yaşamlarında önemli rol oynayan; bedensel, psikomotor, sosyal-duygusal, zihinsel ve dil gelişimlerinin büyük ölçüde tamamlandığı, kişiliğin şekillendiği, ailelerde ve kurumlarda verilen eğitim süreci olarak tanımlanabilir (Aral ve diğ., 2002:14).

Okul öncesi eğitim, çocuğun doğumdan ilkokula kadar gelişim özellikleri, bireysel farklılıkları ve yetenekleri göz önünde bulundurularak, çocukların sağlıklı bir biçimde gelişmelerini sağlayıcı, olumlu kişiliğinin temelinin atıldığı, yaratıcı yönlerinin ortaya çıkarıldığı, çocuklara kendine güven duymalarının sağlandığı, ebeveyn ve eğitimcilerin etkin olduğu sistemli bir eğitimdir (Kuvvet, 2001:9).

Bu tanımları analiz edecek olursak; okul öncesi eğitimin, 0-72 aylık çocuklara yönelik, gelişim düzeylerine uygun, bireysel özellikleri ve yetenekleri dikkate alan, zengin uyarıcı ve çevre olanakları sunan, gelişimin tüm alanlarını destekleyen, toplumun kültürel değerleri ile tutarlı, ilköğretime hazırlayan, temel eğitim bütünlüğü içinde yer alan bir eğitim süreci olduğu görülmektedir (Gürkan,2000:4).

## 1.2. Okul Öncesi Eğitimin Önemi

Piaget, Freud, Erikson, Kohlberg, Vygotsky gibi farklı çocuk gelişimi uzmanlarının görüşleri temelinde, okulöncesi dönemin, çocuğun gelişimi ve öğrenmesi üzerinde çok önemli olduğu kabul edilmektedir (Önder,2003:14).

Sağlıklı, mutlu ve istenilen davranışlara sahip çocuklar yetiştirmek, onların gelişim özelliklerini ve bu özellikler doğrultusunda ihtiyaçlarının neler olduğunu bilmeye bağlıdır. Özellikle çocukların, birçok kritik dönemini içine alan ve gelişim hızlarının çok yüksek olduğu okul öncesi dönem bu bakımdan fazla önem taşımaktadır. Bu dönemde çocuklar, henüz kendi gelişim özelliklerini, yeteneklerini, ilgi alanlarını ve gereksinimlerini tanımadıklarından, duygu ve düşüncelerini ifade etmede güçlük yaşadıklarından, onlarla ilgilenen yetişkinlerin çok bilinçli ve dikkatli olmaları gerekmektedir (Aral ve diğ.,2002:15).

Okul öncesi eğitim her geçen gün daha fazla önem kazanmaktadır. Okul öncesi eğitimin önem kazanmasına ve yaygınlaşmasına yol açan etmenler şöyle sıralanabilir:

1. Çocuk gelişimi konusunda bilgilerin artması ve yaşamın ilk yıllarının, sonraki yıllar üzerinde etkili olduğunun anlaşılması.
2. Yapılan araştırmalarla, ilköğretimde çocuğa kazandırılmaya çalışılan soyut öğrenmelerden önce bir hazırlık geçirmenin yararlı olduğunun kabul görmesi.
3. Okul öncesi eğitimle kazanılan sosyal uyumun çocukların ileriki öğrenimleri sırasında başarılarını olumlu yönde etkilediğinin anlaşılması.
4. Tüm sosyal sınıflarca, eğitimin bir sosyal gruptan diğerine geçişte güçlü bir araç olduğunun bilincine varılması.
5. Çocuklu ailelerin eğitim düzeylerinin farklılığı nedeniyle, ailedeki eğitim eksikliklerinin okul öncesi eğitimle giderilerek, çocukların ilköğretime hazırlanmalarının öneminin kavranması.
6. Hemen her ülkede ekonomik kalkınma ve sanayi alanındaki hızlı gelişmelerin sonucunda kadın işçilere olan gereksinimin artması.

7. Aile yapısında değişiklik olması ve "çekirdek aile" tipinin yaygınlaşması.
8. Ülkelerin anayasalarında var olan "vatandaşlarına fırsat eşitliği sağlamak" temel ilkesinin işlerlik kazanması.
9. Kadın haklarına olan saygının artması, kadınların ev dışındaki sosyal, mesleki ve bireysel haklarına kavuşmaları.
10. Belli endüstri merkezlerine ve şehirlere göç nedeniyle mimari yapının değişmesi, çocuklar için oyun alanlarının giderek azalması (Gürkan, 2000:6-7).

Okul öncesi eğitim kurumları, çocuğun içinde yaşadığı toplumsal çevrenin temel kavram ve alışkanlıklarını kazandırma, temel ilişkilerini düzenleme ve deneyimlerini zenginleştirme açısından önem kazanmaktadır. Araştırmalar, okul öncesi eğitim alan çocukların, daha sosyal, daha bağımsız, daha güvenli, dili kullanabilme ve anlayabilme, problem çözme, anlama, kavrama, dikkat, düşünme, akıl yürütme, el-göz koordinasyonu sağlama, ayırdetme, genelleme ve mekansal olayları kavrama bakımından daha başarılı olduklarını göstermektedir. Okul öncesi eğitim kurumları, bir yandan okul öncesi dönemdeki çocukların ihtiyaçlarını daha iyi karşılamak için ev dışında eğitim imkanları hazırlarken, diğer yandan anne-babaların ihtiyaçlarını ve taleplerini karşılamak amacına da yöneliktir (Stratos, 2003:1; Akt.:Güler,1994:2-3).

Çocuğun doğumdan önce ve doğumdan sonra aldığı tüm uyarıcılar onun gelişiminin bütün boyutlarını etkiler. Erken çocukluk yılları dediğimiz okul öncesi yıllar bu anlamda kritik bir öneme sahiptir ve temel alışkanlıkların, yaşamsal becerilerin kazanıldığı yaşamın ileri yılları için referans olacak yıllardır. Bu nedenle, bu dönemdeki etkileşim ortamının kalitesi çok önemlidir (Tuğrul, 2003:10).

Araştırmacılara göre, okulöncesi eğitimi alanlar aşağıdaki alanlarda almayanlardan bir adım öndedirler.

- Okul öncesi eğitimi alanlar, okul dönemleri ders düzenini korumaya daha yatkındırlar.
- Okul öncesi eğitimi alanlarda sınıf tekrarlama daha az görülmektedir.

- Daha fazla sosyal ve duygusal olgunluk.
- Daha fazla sayıda yüksek okullara girme.
- Ev ödevlerinde daha fazla akademik motivasyon, sorumluluk bilinci, bağımsız çalışma kapasitesi ve zaman ayırma.
- Okullara devamsızlık ve mazeretsiz gelmemede daha düşük oran.
- Okula karşı daha iyi davranışlar gösterme.
- Daha fazla özsaygı ve oto kontrol.
- Okul çağlarında ve daha sonrasında kötü alışkanlıklara daha az eğilim.
- Sportif faaliyetlere daha fazla katılım.
- Daha fazla gelecek tutkusu.

Ayrıca okullardan mezun olduktan sonra, daha fazla iş bulma oranı ve gelir sağlama okul öncesi eğitimi alanlar arasında görülmektedir. Bunun yanında, aile ile daha iyi ilişkiler kurabilme, daha sosyal çevre edinme özellikleri daha belirgindir.(Cotton ve Conklin, 2005:1).

Okul öncesi yılların önemi düşünüldüğünde, çocuğa bu dönemde verilecek nitelikli bir eğitimin, onun ileriki yaşantısında ulaşacağı başarılara bir zemin hazırlayacağı gerçeği kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Bu dönemde verilecek eğitimin kapsamı ve niteliği oldukça önemli bir konudur (Arabacı, 2003:1).

Modern eğitim, nitelikli insan yetiştirilmesine çok küçük yaşlardan başlanılmasını gerekli kılmaktadır. İnsan cevherinin işlenmeye ve şekillenmeye başlanıldığı okul öncesi dönem, bu bakımdan büyük önem taşımaktadır. Bir çocuğun başarılı bir yaşama doğru yol alması düşündüğünüzden daha erken başlar. Son on yıldır yapılan araştırmalarda hayatın ilk beş yılının çok önemli olduğu kanıtlanmıştır. Ayrıca yapılan çalışmalar, bir çocuğun eğitiminde 5 yaşın çok geç olduğunu göstermektedir (Stratos, 2003:1; Konaklı, 1993:30).

Günümüzde okul öncesi eğitim kurumları bir bakım yeri olarak düşünülmekten çıkmış ve okul öncesi eğitimin gerekliliği hissedilmeye başlanmıştır. Okul öncesi eğitimin gerekliliğini, bu dönemde ‘insan gelişiminin temellerinin

atıldığı' gerçeğinin kabul görmüş olması desteklemektedir. Evde çocukların gelişimleri için gerekli eğitimsel ortam ve materyaller sağlansa bile, onların toplumsallaşması ve yaşıtlarıyla sosyal ilişkiler yoluyla birtakım kazançlar edinebilmeleri için bilinçli ve sistemli olarak düzenlenmiş ortamların gerekliliği hissedilmektedir (Özgümüş, 1999:1).

Ülkemizin coğrafi yapısı, yerleşme biçiminin çok dağınık oluşu, kırsal kesimlere devlet hizmetlerinin götürülmesindeki güçlükler, toplumda sosyo-ekonomik ve kültürel yapıları farklı aile tiplerinin ortaya çıkmasına neden olmuştur. İlköğretime başlarken karşılaşılan en önemli sorunlardan birisi, ana dili Türkçe olan çocuklarla olmayanlar arasındaki eşitsizliktir. Çünkü bu çocukların bir kısmı okuma-yazma öğrenirken diğer bir kısmı ise hem Türkçe'yi ve hem de okuma yazmayı öğrenmeye çalışmaktadır. Bu eşitsizlik, öğrencilerin bütün eğitim-öğretim hayatları boyunca devam etmektedir. Bu sosyal yapısı farklı olan ailelerden gelen çocuklar arasındaki gelişim farklılıklarını asgari düzeye indirgemek ve bu suretle eğitimde fırsat eşitliği sağlamak, okul öncesi eğitimin bir başka boyutunu ortaya koymaktadır (Aslanoğlu,1997:90; Yılmaz, 1999:12).

Yaşamın ilk yılları, bir çocuğun eğitiminde ve gelişimi için temeldir. Okul öncesi çağı boyunca bir çocuğun gelişimi için sağlanan fırsatlar ve destekler ve bu zaman içerisindeki eğitimsel deneyimlerinin kalitesi, çocuğun uzun vadede bireysel gelişimi üzerinde bir etkiye sahiptir. "Deneyimler bir yetişkinin davranışını değiştirebilir fakat küçük bir çocuğun beynini tam olarak şekillendirir. İlk kritik periyot (0-4 yaş arası) geçince, beyin sistemi asla gelişemeyecektir veya normal olarak çalışmayacaktır. Bu nedenle çok erken yaşlarda kaliteli eğitimin çok önemli olduğu açıkça görülmektedir. Yapılan araştırmalar okul öncesi dönemdeki gelişmelerin, çocuğun daha sonraki öğrenme ve büyüme yeteneklerini büyük ölçüde etkilediğini göstermektedir. Bloom'un yaptığı araştırmalara göre 17 yaşına kadar olan zihinsel gelişmenin % 50'si 4 yaşına, % 30'u 4 yaşından 8 yaşına, % 20'si ise 8 yaşından 17 yaşına kadar oluşmaktadır. Ayrıca, çocukların 18 yaşına kadar gösterdikleri okul başarısının % 33'ü 0-6 yaş arasındaki başarı ile açıklanabilmektedir (Fidan ve Erden,1998:202-203; Sandberg, 2005:1).

Okul öncesi eğitimin öğrenme yeteneği ve akademik başarı üzerinde de olumlu etkilerinin olduğu saptanmıştır. Okul öncesi eğitimin uzun dönemli etkilerine bakıldığında, okul başarısızlığını ve sınıf tekrarını azaltmanın yanı sıra, okula devamı ve iş gücünü artırdığı, ergenlik dönemindeki suç oranını azalttığı gözlenmektedir (Akt.:Kaya, 2002:3).

Okul öncesi eğitim kurumları çocukları eğitsel ve sağlıklı ortamlarda bir araya getirerek, çocuğun yaşıtlarıyla birlikte oyun gruplarına katılma gereksinimini karşılar. Özellikle oyun yoluyla, kendini ve başkalarını kabul etmeyi, haklarını korumayı ve başkalarının haklarına saygı duymayı, kültürel değerlerini özümseyerek uygun davranışları bu ortam içerisinde daha kolay kazanır. Çocuğun bağımsızca kendini ifade edebilmesi ve herkesin de benimseyeceği kendi kurallarını koyması, okul öncesi eğitim ortamında gerçekleşebilir. Çocuk toplum yaşamına uymasına yardımcı olacak ilk temel davranış örneklerini ailede kazanır. Bu açıdan aile, hayatın ilk yıllarında çocuğun bakımı ve eğitiminden sorumlu başlıca kurumdur. Okul öncesi eğitim kurumlarında amacına uygun olarak yürütülen anne-baba eğitimi, aileyi okul öncesi eğitim ve çocukların gelişim özellikleri ile ilgili konularda bilgilendirir. Okul öncesi eğitimin aile ve çocuğa sağladığı bu yararlar göz önüne alındığında; okul öncesi eğitimin yalnızca çocuk, aile, çevre açısından değil, ülke açısından gerikliliği de açıkça görülmektedir (Rogers,2002:464; Oktay, 2000:147; Akt.:Dinç,2002:3).

Çocuklara, okul öncesi eğitim döneminde belli davranışları kazandırmak ve gelişimlerini desteklemek için gerekli eğitim yaşantıları evde ebeveynler, okul öncesi eğitim kurumlarında öğretmenler tarafından hazırlanmalıdır. Bu eğitim yaşantılarından yararlanmayan çocukların gelişimleri yavaş olmakta ve bu olumsuz izleri yaşamları boyunca taşımaktadırlar. Çağdaş ve demokratik toplumun gerektirdiği; duygu ve düşüncelerini özgürce ifade edebilen, girişimci ve araştırıcı, öz denetimini sağlayabilen, kendisinin ve başkasının haklarına saygılı, yeteneklerini kullanma becerisine ve kültürel değerlerine sahip, ruhsal ve bedensel özellikler yönünden sağlıklı bireyler yetiştirmek, ancak okul öncesi dönemdeki çocukların eğitimine gerekli önemi vermekle sağlanabilir (Aral ve diğ., 2002:15).

### 1.3. Okul Öncesi Eğitimin Amaçları

Okul öncesi eğitimin evrensel amaçları olarak sayılabilecek görüşler, OMEP'in (Dünya Uluslararası Okul Öncesi Eğitimi Örgütü) uzun süre başkanlığını yapan, ünlü eğitimci Mialaret tarafından şöyle ifade edilmiştir:

1. Toplumsal Amaçlar:
   a) Çalışan kadınların çocuklarına bakmak,
   b) Her çocuğa eğitim sağlamak ve onların bireysel gelişimlerine katkıda bulunmak,
   c) Çocukların birbirleriyle ve başkalarıyla ilişki içinde bulunmasına, sosyalleşmesine çok önemli katkıda bulunmak.
2. Eğitici Amaçlar: Çocuğun duyu organlarını eğitmek, çevreye olan duyarlılığını arttırmak (renk, ses, estetik...).
3. Gelişimsel Amaçlar: Çocuğun doğal gelişimini temel alarak, gelişimle ilgili tecrübelerine önem vermek (Oktay, 2000:188).

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Yasası'nda okul öncesi eğitimin amaçları, Türk Milli eğitiminin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak;

1. Çocukların beden, zihin ve duygu gelişimi ile temel alışkanlıklar kazanmalarını sağlamak.
2. Onları ilköğretime hazırlamak.
3. Koşulları elverişsiz ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetişme ortamı yaratmak.
4. Çocukların Türkçe'yi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak.
5. Çocukların benlik kavramı geliştirmesine, kendini ifade etmesine, bağımsızlığını kazanmasına ve özdenetimini sağlamasına olanak vermek

şeklinde belirtilmiştir (Gültekin, 2000:79).

Bu genel amaçlar doğrultusunda okul öncesi eğitim kurumlarının amaçları:

1. Her fırsattan yararlanarak çocukların milli, manevi, ahlaki, kültürel ve insani değerlere bağlılığının gelişmesine yardımcı olmak.
2. Çocukların bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden gelişmelerini, temel alışkanlıklar kazanmalarını sağlamak ve onları ilköğretime hazırlamak.
3. Çocukların Türkçe'yi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak.
4. Sosyo-ekonomik durumu elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için daha elverişli bir yetişme ortamı hazırlamak.
5. Okulöncesi eğitim yaşındaki çocukları tanıma ve inceleme amacıyla yapılacak araştırma ve uygulama çalışmalarına olanak hazırlamak, olarak belirlenmiştir (Gültekin, 2000:79;Kuvvet, 2001:24).

## 1.4. Okul Öncesi Eğitimin İlkeleri

Okul öncesi dönem yaşamın temelidir. Bu dönemde öğrenme hızı çok yüksektir. Her yaş grubunun genel gelişim özellikleri ortaktır; ancak her çocuğun kendine özgü olduğu da unutulmamalıdır.

Okul öncesi eğitimi bazı temel ilkelere dayanmaktadır. Bu ilkeler aşağıda verilmektedir.

1. Eğitimde çocuğun ve ailenin etkin katılımını sağlamak esastır.
2. Çocuğa verilen eğitim, onun gereksinimlerine uygun olmak zorundadır.
3. Çocukların gereksinimlerini karşılamak amacıyla demokratik eğitim anlayışına uygun eğitim ortamları hazırlanır.
4. Etkinlikler düzenlenirken çocukların ilgi ve gereksinimlerinin yanı sıra, okulun ve çevrenin olanakları da göz önünde bulundurulur.
5. Çocukların Türkçe'yi doğru ve güzel konuşmalarına gereken önem verilir.
6. Eğitim çocuğun bildiklerinden başlar ve deneyerek öğrenmesine olanak tanır.
7. Oyun çocuklar için en uygun öğrenme yöntemidir.

8. Eğitimde çocuğun, kendine saygı ve güven duyması sağlanır, öz denetim kazandırılır.
9. Çocukla iletişimde, kişiliğini zedeleyici şekilde davranılmaz, baskı ve kısıtlamalara yer verilmez.
10. Okul öncesi dönemde verilen eğitim ile çocukların sevgi, saygı, işbirliği, sorumluluk, hoşgörü, yardımlaşma, dayanışma ve paylaşma davranışları geliştirilir.
11. Çocukların bağımsız davranışlar geliştirmesi desteklenir. Yardıma gereksinim duyduğunda yetişkin desteği, rehberliği ve güven verici yakınlığı sağlanır.
12. Çocuğun kendisinin ve başkalarının duygularını fark etmesi desteklenir.
13. Çocukların hayal güçleri, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerileri, iletişim kurma ve duygularını anlatabilme davranışları geliştirilir.
14. Okul öncesi eğitimde çocuğun gelişimi ve okul öncesi eğitim programı düzenli olarak değerlendirilir.
15. Programlar hazırlanırken ailelerin ve içinde bulunulan çevrenin özellikleri dikkate alınır (MEB,2005:1).

## 1.5. Okul Öncesi Öğretmeninin Özellikleri

Eğitimde program, araç-gereç ve okul binasının önemli etkileri olmakla birlikte en önemli öğe öğretmendir. Eğitim teknolojisindeki dev gelişmeler bile öğretmenin eğitim sürecindeki rolünü azaltmamış, hatta artırmış, ona yeni roller yüklemiştir. Gerçekten ne kadar ideal okul binaları, mükemmel eğitim programları ve zengin araç-gereçler hazırlanırsa hazırlansın, bunlara işlerlik kazandıracak kişi öğretmendir ve hiçbir şey onun yerini alamamaktadır (Alıcıgüzel,2001:123).

Öğretmen, eğitim sisteminin en temel öğesidir. Bir ülkenin kalkınmasında, nitelikli insan gücünün yetiştirilmesinde, toplumdaki huzur ve sosyal barışın sağlanmasında, bireylerin sosyalleştirilmesi ve toplumsal hayata hazırlanmasında, toplumun kültür ve değerlerinin genç kuşaklara aktarılmasında, öğretmenler başrolü

oynamaktadır. Öğretmenler toplumların gerçek mimarları ve insan kişiliğini şekillendiren sanatkarlarıdır (Özden, 2002:9).

Okul öncesi çocuğunun gelişimine uygun bir eğitim ortamı hazırlamak, bu gelişimin okulda, ailede ve çevrede en iyi şekilde sürmesi için gerekli katkıları yapmak öğretmenin temel işlevidir (Yeşilyaprak, 2003:80).

Okul öncesi eğitim kurumlarında görev alacak öğretmenlerin özelliklerini, 14. Milli Eğitim Şurası 20 madde içinde şöyle ortaya koymuştur:

Okul öncesi eğitim kurumlarında görev alacak öğretmenler:

1. Türk Milli Eğitiminin amaçlarını, görev aldıkları okulun amaçlarını, toplumun ve bu yaş kümesi çocuğunun gereksinimlerini bilir.
2. Okul öncesi öğretmenliğini bilinçli olarak seçer.
3. İyi bir genel kültüre ve bunun yanında çok iyi bir mesleki bilgiye sahiptir.
4. Bu yaş kümesi çocuklarının gelişim özellikleri ile gereksinimlerini göz önüne alarak tüm gelişimlerine katkıda bulunur.
5. Çocukları tanıma ve yöneltme yöntem ve tekniklerini bilir.
6. Eğitimde araç-gereç kullanma ve yapma becerisine sahiptir.
7. Eğitimde bireysel farklılıkları göz önüne alır.
8. Fen ve güzel sanatlar alanlarında bilgi ve becerilere sahiptir.
9. Özel eğitime gereksinimi olan çocukları belirler ve bunların eğitimleri için ilgililerle işbirliği yapar.
10. Belli alanlarda yetenekli çocukların, yetenekleri doğrultusunda gelişmeleri için rehberlik eder.
11. Okul öncesi çocuklarının gelecekte yapıcı, yaratıcı, yürekli, çalışmayı ve iş başarmayı seven, araştırıcı bireyler olması konusunda onlara yol gösterir.
12. Ailelerle, öteki okul öncesi öğretmenleriyle, sınıf ve branş öğretmenleriyle işbirliği yapar.
13. Ruh ve beden sağlığı yerindedir.
14. Çocuklar için davranış modelleri oluşturur.
15. Türkçe'yi doğru ve güzel konuşur ve yazar.
16. Canlı, neşeli ve enerji doludur.

17. Çevre konusunda duyarlıdır.
18. Gereksiz ve savurganlığa yönelik etkinliklere yer vermez. Ülke gerçeklerini tanıyarak çocuklara rehberlik eder.
19. Çocukların gelişiminin iyi bir biçimde olması için beslenme, sağlık bilgisi ve ilkyardım bilgi ve becerilerine sahiptir.
20. Güncel olayları izler, sürekli öğrenmeye ve kendini geliştirmeye açıktır (MEB, 1978:28; Sözer, 2000:124-126; Aral ve diğ., 2002:14).

Okul öncesi eğitim etkinliklerinin amaçlarına ulaşması, öğretmenin kişilik yapısına, öğretim teknikleri konusundaki bilgisine ve bu teknikleri uygulayışındaki esnek tutumuna bağlıdır (Oğuzkan ve Oral, 1992:90).

Öğretmen, eğitim durumlarını düzenleyen ve uygulayandır. Onun konu alanını çok iyi bilmesi, eğitim ve öğretimle ilgili bilgi, beceri ve tutumlarla donanık olması gerekir. Öğretmendeki eksiklikler, tutarsızlıklar eğitim ortamını olumsuz yönde etkileyebilir. Bunun sonucu olarak, sistem entropiye kayabilir. Alanında yetersiz, eğitimi bilmeyen, öğrenciye sevgi, ilgi ve saygıyla yaklaşmayan, öğrenciyle sınıf ortamında göz iletişimi kurmayan, psikolojik açıdan dengesiz, maddi ve manevi sorunları olan ve bunları çözemeyen bir öğretmen, istendik davranışları öğrenciye kazandırmada etkili olamayabilir. Bu nedenlerden dolayı öğretmen önemli bir öğedir (Sönmez, 1997:16).

Bir okul öncesi öğretmeninde bulunması gereken nitelikler, bir başka deyişle okul öncesi öğretmeninin sergilemesi gereken davranış ve özellikler, bu alanda gerçekleştirilen çeşitli bilimsel araştırmalardan, elde edilen veriler ışığında aşağıdaki biçimde sıralanabilir:

Bir okul öncesi öğretmeni;

- Öncelikle, çocukları gerçekten sevmeli, onları birer "kişi" olarak görmeli; eğitimi de bu kişinin gelişmesini etkileyecek bir yol gösterme aracı olarak düşünmelidir.
- Beden ve ruh bakımından sağlıklı, canlı, hareketli, enerjik ve becerikli olmalıdır.

- Yaratıcı, gerçekçi, sezgileri güçlü, sağduyulu ve duyarlı olmalı, düşüncelerinde bağımsız ve esnek davranmalıdır.
- Çocuklarla yakın ve içten ilişkiler kurabilen, sevimli ve cana yakın, güleryüzlü ve coşkulu, neşeli ve mutlu olmalıdır. Aynı zamanda sakin, iyimser, duygulu, sabırlı, anlayışlı ve hoşgörülü olmalı, şakadan anlamalıdır.
- Acil ve beklenmedik durumlarda coşkuya kapılmadan, soğukkanlılıkla olayların üstesinden gelebilmeli, yürekli ve çaba göstermeyi seven bir kişi olmalıdır.
- Çocuklarla buyruk verici, sert ve korkutucu değil, yumuşak ve güven veren bir ses tonuyla konuşmalıdır. Her zaman çocukları dinlemeli, onlara önem verdiğini davranışları ile hissettirmelidir.
- Günlük etkinliklere uygun ve temiz bir biçimde giyinmeli; düzenli olmalıdır.
- Çocukların ilgisini sürekli olarak canlı tutabilmeli; bir çocukla ilgilenirken, ötekilerinde ne yaptıklarını izleyebilecek biçimde her an uyanık olmalıdır.
- Müzik, dans, resim, oyunlaştırma (dramatizasyon) gibi konularda yetenekli olmalıdır.
- Çocukların yapmamasını istediği şeyleri, kendisi de yapmamalıdır.
- Kendini anlamayı ve tanımayı görev edinmeli ve iç çatışmalarını, sorunlarını kuruma aktarmamalı, çevresindeki insanlarla iyi ilişkiler kurmalıdır.
- Sorumluluk almayı bilmelidir.
- Kendine güvenen, ne istediğini bilen, davranışları tutarlı ve dengeli, olgun bir kişiliğe sahip olmalıdır.
- Çocuklarla sağlıklı bir iletişim kurmalı; onların, başka çocuklarla ve yetişkinlerle işbirliğine dayalı ilişkiler kurarak, kendi benliklerini kazanmalarını sağlamalıdır.
- Tüm çocukları önyargıdan arınmış olarak ve oldukları gibi kabul ederek, tümüne eşit, adil, mantıklı ve yansız davranmalıdır.
- Çocuklara yol gösterirken, belli bilgileri aktaran bir "öğretici" değil; çocuğun özelliklerini dengeleyerek, her alanda gelişmelerine yardım eden ve onda öğrenmeye ilgi uyandıran bir "eğitici ve rehber" olmalıdır.

- Her çocuğu, bulunduğu yaşın fizyolojik, psikolojik ve kişilik özelliklerine ve yeteneklerine göre tanımayı ve anlamayı amaç edinmeli; çocuğu bu özelliklerine göre değerlendirip yönlendirmelidir.
- Karşılıklı sevgi, saygı ve güvene dayanan demokratik bir ortam yaratmalı; bu ortam içinde çocuğa, gücü oranında sorumluluk vererek, kendi kendine yeten, kendini kabul eden, kendini anlatabilen ve denetleyebilen bir kişi olmasını sağlamalıdır.
- Eğitimde çocukları odak olarak almalı; kendi istek ve düşüncelerini zorla kabul ettirmekten kaçınarak, onların değişen ilgi ve isteklerine uyum göstermelidir.
- Katı ve kesin düşüncelerle pekiştirilmiş bir disiplin uygulamadan, sınıfa egemen olmalı ve sınıftaki düzeni sağlamalıdır.
- Çocukların başarılarını överek ödüllendirmeli; eksikliklerini ve başarısızlıklarını vurgulamaktan; arkadaşlarının önünde onları küçük düşürecek ve kıracak davranışlardan ve alaylı bir biçimde konuşmaktan; çocukları birbirleriyle karşılaştırmaktan kaçınmalıdır.
- Uyumsuz ya da sorunlu çocuklara anlayışlı davranmalı; olumlu bir yaklaşım izleyerek sorunları tanımlamada ve çözümlemede çocuklara ve ailelerine yardımcı olmalı; rehberlik etmelidir.
- Anlatımı açık ve anlaşılır olmalı; akıcı ve tatlı bir dil kullanmalı; doğru ve güzel konuşmalıdır.
- Çocuklarda suçluluk duyguları ve anlamsız korkular uyandırmaktan ya da bunları pekiştirmekten sakınmalıdır.
- Çocuğa darılıp gücenmemeli; tepkileri şaşırtıcı olmamalı; öfkesini gizlemeyi bilmeli; yersiz gözdağı ve cezalardan, özellikle dayaktan kaçınmalıdır.
- Çocukların çeşitli oyunlar kurmalarına olanak tanımalı; onların oyun oynayarak öğrenmelerini sağlamalıdır.
- Çocukların eğitiminde, onların hazırlık düzeyine, tüm ilgi ve gereksinimlerine yanıt vermeye ve uyumuna önem vermelidir.
- Çocuğun dinleme, anlama ve anlatma yeteneğini geliştirmelidir.
- Çocuğa insanları sevmeyi ve işbirliği içinde çalışmayı öğretmelidir.

- Çocukların gelişimini ve eğitimini desteklemek için, aileleri ile sürekli bir ilişki kurmalı; her çocuğun aile yaşantısına ilişkin bilgi sahibi olmalıdır. Ailelere okul öncesi eğitimin amaç ve ilkelerini anlatmalı, okulda sağlanan uygun eğitim ortamının evde de sönmeye uğramadan devamını sağlamalı; böylece aralarındaki ilişkiyi pekiştirip, karşılıklı bir güven sağlayarak, ailelerle işbirliği içinde çalışmalıdır.
- Akılcı ve bilimsel düşünme yeteneğine sahip olmalıdır.
- Toplumsal etkinliklere katılmalı; okulöncesi eğitim kurumunun dışındaki dünyadan da haberdar olmalıdır.
- Mesleğinin toplum içindeki öneminin, sınıfın dışına dek uzanan toplumsal etkisinin ve toplumsal sorumluluğunun bilincinde olarak öğretmenliğe yönelik büyük bir istek ve heves duymalı; mesleğini severek yapmalıdır.
- Alanında bilgili ve becerikli olmalı; meslek deneyimlerinden ve farklı yaklaşımlardan yararlanmalı; farklı görüş açıları kazanmalıdır.
- Alanındaki gelişmelerden ve bilimsel araştırmaların ortaya koyduğu yeniliklerden haberli olmalı; kendini sürekli olarak yetiştirmeye ilgi ve istek duymalıdır.
- Çocukların yaratıcılığını geliştirecek araç-gereçlerden ve çevresindeki tüm kaynaklardan yararlanmalıdır (Akt.:Çubukçu,1991:55; Kuşin, 1991:74; Sükan ve diğ.,1996:69; Montessori, 1997:154-155; Sözer,2000:124-126; Kılıççı, 2000:176-177; Genç, 2001:54-55; Yavuzer, 2002:162; Gündoğan,2002:19; Tamkavas,2003:23).

## 1.6. Ülkemizde Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Öğretmen Yetiştirmenin Tarihi Gelişimi

Okul öncesi eğitim kurumlarına öğretmen yetiştirme, tarihi gelişim açısından cumhuriyet öncesi ve cumhuriyet sonrası olmak üzere iki süreç olarak ele alınmaktadır.

### 1.6.1. Cumhuriyet Öncesi Dönem

Toplumu şekillendirme ve geleceğe taşımada önemli unsurlardan biri olan eğitim üzerinde, Türk aydınları, çok erken dönemlerden beri çok zengin ve çeşitli düşünceler ileri sürmüşlerdir. Eğitimin en önemli unsurlarından biri de öğretmen olduğu için bu birikim, öğretmen yetiştirmeye de yansımış, sonuçta bu alanda da toplumumuz zengin bir bilgi birikimine ve tecrübeye sahip olmuştur. Eğitim tarihimiz, bu gözle incelendiğinde, eğitim kurumlarına öğretmen yetiştiren kurumların açıldığı görülecektir (Akt.:Kuvvet, 2001:40).

İlk kez ayrı bir kurumda öğretmen yetiştirme ihtiyacı hisseden, öğretmen yetiştirme programlarını, alanın özelliklerine göre ilk kez düzenleyen kişi Fatih Sultan Mehmet'tir. Fatih Sultan Mehmet, medrese teşkilatını kurarken, Eyüp ve Ayasofya'da açtırdığı iki medresede sıbyan okullarında öğretmenlik yapacak olanlar için dersler koydurmuş ve bu dersleri görmeyenlerin sıbyan okullarında öğretmenlik yapmalarını yasaklamıştır. Bu kaide zamanla bozulmuş ve sonraları sıbyan okullarında öğretmen olabilmek için medreseden diploma almak yeterli görülmüştür. Daha sonraları sıbyan okulu öğretmenliği daha basit kurallara dayandırılmış, burada öğretmen olabilmek için, mahallenin caminin imamı veya müezzini olmak yeterli görülmüştür (Koçer, 1991: 7).

Fatih Sultan Mehmet zamanında ayrı bir kurumda öğretmen yetiştirme ihtiyacı duyulmuş ve bu konuda bazı girişimler yapılmış ise de, bunun fazla devam etmediği anlaşılmaktadır. Eğitim alanındaki asıl gelişmeler 1770'lerden sonra olmuştur. Bu dönemde başlayan yenileşme hareketleri, aradan uzunca bir zaman geçtikten sonra öğretmen okullarının açılmasıyla sonuçlanmıştır. 16 Mart 1848 "Darülmuallimin" adıyla, ilk kez Türkiye'de bir öğretmen okulu açılmıştır (Binbaşıoğlu, 1995:44).

Tanzimat döneminin en önemli eğitim olaylarında biri 1869 yılında "Maarif-i Umumiye Nizamnamesi"nin yayınlanmasıdır. Nizamnamede, okulların dereceleri,

öğrenci kabulü ve öğretim esasları ile Bakanlık Daireleri'nin eğitim kurullarının ve öğretmenlerin görevleri açıklanmıştır. Maarif-i Umumiye Nizamname'sinin 63. maddesine göre, öğretmen okullarından mezun olanlar, bir okula yapılacak öğretmen atamalarında, diğerlerine tercih edilecekti. Bu, öğretmen okulu (Darülmuallimin) açılmasından sonra, öğretmenliğin, ülkede ayrı bir "meslek" olarak ilk kez resmen tanınması demektir (Binbaşıoğlu, 1995:13-41).

Öğretmen yetiştirmeyle ilgili asıl önemli tartışmalar II. Meşrutiyet döneminde yapılmıştır. Modern ve bilimsel yöntemlere göre anaokulu öğretmeni yetiştirilmesinde dönemin Eğitim Nazırı Satı Bey'in önemli katkıları olmuştur. Satı Bey daha önceki öğretmen yetiştirilmesine ilişkin düşüncelere ve öğretmen niteliklerine karşı çıkmış, öğretmene yeni eğitim amaçları ve görevleri vermiştir (Ergün, 1996:136).

II. Meşrutiyet'ten sonra açılan ilk özel anaokulları ile daha sonra açılan ilk resmi anaokullarında Türk bayan öğretmen bulunamadığından, Yahudi ve Ermeni bayan öğretmenleri görevlendirilmiştir. Böylece anaokullarına öğretmen yetiştirme sorunu da ortaya çıkmıştır (Kuvvet, 2001:42).

1913-1915 tarihlerinde Darülmuallimin ve Darulmuallimat Nizamnameleri çıkarılmıştır. İlkönce 1913-1914 öğretim yılında İstanbul Darulmuallimatı (Kız Öğretmen Okulu) içinde bir Ana Muallime Sınıfı açılmıştır. Darulmuallimat'ın 1914-1915 öğretim yılı içinde yayınlanan programıyla, bu kurumun bünyesinde bir Ana Muallime Mektebi, bir de Ana Mektebi kurulmuştur. Ana Muallime Mektebi'nin öğretim süresi 1 yıl olması ve Ana Mektebinin de bunun uygulama okulu olması öngörülmüştür. Anaokullarına öğretmen yetiştiren bu okul dört yılda 370 anaokulu öğretmeni yetiştirdikten sonra 1919 yılında kapatılmıştır (Unesco, 1977:109; Oktay,1991:57; Kantarcıoğlu, 1992:9).

Meşrutiyet döneminde, Pestalozzi, Froebel, Montessori gibi Batılı eğitimcilerin görüşleri ve yöntemleri telif ve çeviri eserlerle çok daha iyi tanınmaya başlanmıştır. Ayrıca bu dönemde hem nitelikli, hem de çok sayıda öğretmen

yetiştirilmesi fikri önem kazanmış, bu yolda bazı uygulamalara gidilmiştir (İsen, 1996: 373; Bektaş,2001:8).

Okul öncesi kurumlarına öğretmen yetiştirme, Türkiye'de oldukça erken, 20. yüzyılın başlarında düşünülmüş ancak tam olarak gerçekleştirilememiş olmakla birlikte, mezun olan öğretmenlerin çalışabilecekleri sayıda anaokulu açılamadığı için Ana Muallim Mektebi'nin kapatılması zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Bunda, o sıralarda ülkenin içinde bulunduğu savaş koşullarının büyük etkisi olmuştur. "I. Dünya Savaşı, Kurtuluş Savaşı ve daha sonra girişilen kalkınma çabaları, ülke kaynaklarının daha dikkatli kullanılması yolunda önlemlerin alınmasına yol açarken, bu kaynakların daha çok ailenin sorumluluğunda bulunan okul öncesi eğitim yerine özellikle ilköğretim için kullanılması tercih edilmiştir (Şişman,2003:182; Oktay, 1990:153).

### 1.6.2. Cumhuriyet Dönemi

Cumhuriyet döneminin daha ilk yıllarında, anaokullarında hem nitelik hem de nicelik yönünden önemli bir öğretmen sorunu kendini göstermeye başlamıştır (Özalp, 2000: 14).

1927-1928 ders yılında Ankara'da iki yıllık öğrenim veren yeni bir Ana Öğretmen Okulu açılmış ancak, 1930-1931 ders yılında, bu okul İstanbul Kız Öğretmen Okuluna nakledilmiş, üç yıl sonra da kapatılmıştır. Bu okulun kapatılmasından iki yıl sonra; Ankara'da Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu bünyesinde, Çocuk Bakımı ve Biçki Dikiş Bölümü açılarak okul öncesi eğitimi öğretmenleri bu okullarda yetiştirilmeye başlanmıştır (Akt.:Kuvvet, 2001:43).

Eğitim sisteminin yeniden düzenleme çalışmalarının yapıldığı 1960 yılında hazırlanan Türkiye Eğitim Milli Komisyonu Raporunda, ilk kez, okul öncesi dönemin eğitimsel ve psikolojik açıdan taşıdığı önem nedeniyle, bu eğitim alanında görev alacak öğretmenlerin özel olarak yetiştirilmeleri ve bazı özelliklere sahip

olmaları gerekliliği kararlaştırılmıştır. Ayrıca Milli Eğitim sisteminin ilköğretim kesimini yeniden düzenlemek, yaygınlaştırmak ve geliştirmek amacıyla 1961 yılında 222 sayılı ilköğretim ve Eğitim Kanunu çıkarılmıştır. Bu yasanın 17. maddesinde; öğretmen okullarından ya da bu amaçla açılacak özel bölümlerden mezun olanlarla, yabancı ülkelerde buna denk öğrenim görmüş olanların ve lise ya da kız enstitüsü mezunu olup özel okul ya da kursları başarıyla bitirenlerin anaokullarına öğretmen olarak atanabilmeleri sağlanmıştır. Bu yasa maddeleri uyarınca, 1961-1962 öğretim yılında açılan anasınıflarında 20 sınıf öğretmeni görevlendirilmiştir (Kuvvet, 2001:43; Sözer, 2000:128).

Okul öncesi eğitim alanında daha çok sayıda anaokulu öğretmeni yetiştirilmesi amacıyla 1963-1964 öğretim yılında ortaokula dayalı 3 yıllık meslek okulu haline getirilen Kız Meslek Liselerinde Çocuk Gelişimi ve Bakımı bölümleri açılmıştır. Bu bölümler, genel ve meslek eğitiminin yanı sıra, 0-6 yaş çocuklarının bakım ve eğitimine ilişkin öğretmenlik formasyonu veren dersler de programa alınarak, 1967 yılında okul öncesi eğitim kurumlarına öğretmen yetiştiren birer bölüm haline getirilmiştir (Akt.:Kuvvet, 2001:42).

1968'li yıllarda, öğretmen yetiştiren okulların öğretmen kalitelerinde de bazı olumlu değişiklikler olmuştur. Batı ile olan ilişkilerin artması sonucu, öğrenimlerini artırmak üzere Avrupa ve Amerika'ya giden öğretmenler olmuştur.

Ülkemizde öğretmenlik mesleğini ve öğretmen yetiştirmeyi, değişen şartlara göre yasal bir esasa dayandırmak için 1973 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu yürürlüğe girmiştir. Bu kanun ile okul öncesi öğretmenlerinin yetiştirilmesinin yüksek öğretime devredilmesi öğretmen eğitim sisteminde büyük bir devrim olmuştur. Öğretmen yetiştirme modeli birdenbire yeni bir kalıba sokulmuş, yeniden yapılanma süreci başlatılmıştır (Kuvvet, 2001:43).

1981 yılında toplanan X. Milli Eğitim Şurasında okul öncesi eğitimi öğretmenlerinin yeterli ve nitelikli biçimde yetiştirilmesinin önemi üzerinde durulmuştur. 1982 yılında toplanan XI. Milli Eğitim Şurasında ise önceki şuranın

kararları ışığında, öğretmenliğin Hizmet Öncesi Eğitimi Modelinde her kademe için genel kültür, alan bilgisi ve meslek bilgisi dahil, 4 yıllık öğrenim kabul edilmiştir. Okul öncesi öğretmenlerinin 4 yıllık yükseköğretim programından geçirilerek yetiştirilmeleri ilke olarak kabul edilmiştir (Güler,1994:15; Oktay, 2000:85).

Yükseköğretim düzeyinde ilk okul öncesi öğretmenliği programı 1980-1981 öğretim yılında açılmıştır. Bu programlar önce çocuk gelişimi ve eğitimi bulunan yüksek öğretim kurumlarının bünyesinde açılırken, daha sonra sınıf öğretmenliği programlarının bulunduğu kurumlarda açılmaya ve sayıları artmaya başlamıştır. Okul öncesi öğretmenliğinin 2 yıllık yüksek öğretim kademesi olarak belirlenmesi ise 1988 yılında yapılan XII. M.E.B. şurasında kararlaştırılmıştır. 1992'de ise okul öncesi öğretmenliği programları lisans düzeyine çıkarılmıştır (Kuvvet, 2001:44; Bektaş,2001:10).

Eğitim tarihimize bakıldığında bazı dönemler hariç, okul öncesi eğitiminde niteliğe pek önem verilmediği söylenebilir. Bu, en belirgin olarak, öğretmen yetiştirme alanında gözlenmektedir. Eğitimin temel unsuru öğretmen olduğu halde, öğretmen adayının nitelikli öğrencilerden seçilmesine, nitelikli bir eğitimden geçirilmesine, toplumda mesleğin saygınlığının artmasına genellikle gereken önem verilmemiş, bu da zararlı sonuçlar doğurmuştur. Her geçen gün daha nitelikli bir öğretmen yetiştirme politikası uygulamak gerekirken, 1970'li yıllarda on binlerce gencin "hızlandırılmış", "mektupla öğretmen yetiştirme" gibi yollarla yüzeysel bir eğitimden geçirilip öğretmen yapılması şaşırtıcıdır. Ucuz, çabuk ve bazen de politik amaçlarla öğretmen sağlamak düşüncesi ile hareket edilmesi, öğretmenlik mesleğine zarar verdiği gibi, genel eğitimin ve öğretimin niteliğini de düşürmüştür (Kuvvet, 2001:42).

## 1.7. Günümüzde Okul Öncesi Eğitim Alanına Öğretmen Yetiştiren Kurumlar

20 Temmuz 1982 tarihinde çıkarılan 41 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre okul öncesi eğitim kurumlarına öğretmen yetiştiren kurumlar şunlardır: Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Çocuk Gelişimi ve Ev Ekonomisi Eğitimi Bölümü ile Kız Sanat Eğitimi Yüksekokulu Ev Ekonomisi Bölümü; Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Kız Sanat Eğitimi Yüksekokulu Ev Ekonomisi Bölümü; Hacettepe Üniversitesi Ev Ekonomisi Yüksekokulu Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü (Sözer,2000:129).

1989-1990 öğretim yılında eğitim yüksekokullarının öğrenim süresi iki yıldan dört yıla çıkarılınca, bu kurumlarda da dört yıllık lisans programı uygulaması başlatılmıştır. Daha sonra, eğitim yüksekokulları, ya kendi üniversitelerinin bünyesindeki eğitim fakülteleri ile kaynaştırılmış ya da bağımsız eğitim fakültelerine dönüştürülmüştür.1990'lı yılların başlarında sınıf öğretmenliği ve okul öncesi öğretmenliğine olan ihtiyaç fazlalığı Milli Eğitim Bakanlığı ile Yüksek Öğretim Kurulunu (YÖK) bir işbirliği içerisine sokmuştur. Geleceğe yönelik önlemler kapsamında öğretmen ihtiyacını karşılamak amacıyla 1998-1999 öğretim yılından başlanarak eğitim fakültelerinin ilköğretim bölümlerinde okul öncesi öğretmenliği lisans programı görülmektedir. Bu programdan mezun olanların okul öncesi eğitim alanındaki öğretmen açığını ilk elden kapatabilmeleri olanaksız görüldüğünden, okul öncesi öğretmen açığını kapatabilmek amacıyla Ocak 2000'de Milli Eğitim Bakanlığı ile Eskişehir Anadolu Üniversitesi arasında bir anlaşma yapılarak, ilk iki yılın sonunda önlisans eğitimini de sağlayacak biçimde, dört yıllık bir lisans programı başlatılmıştır (Sözer,2000:129).

Günümüzde 34 ayrı fakültede okul öncesi eğitim kurumlarına öğretmen yetiştiren bölümler bulunmaktadır. Bunlara ilişkin tablo aşağıdadır:

Tablo 1. Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Öğretmen Yetiştiren Yüksek Öğretim Kurumları

| SIRA NO | YÜKSEK ÖĞRENİM KURUMUNUN ADI | ÖĞRENİM ŞEKLİ |
|---|---|---|
| 1 | Abant İzzet Baysal Üniversitesi (Bolu) Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| 2 | Anadolu Üniversitesi (Eskişehir) Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| 3 | Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| 4 | Atatürk Üniversitesi (Erzurum) Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim<br>İkinci öğretim |
| 5 | Akdeniz Üniversitesi (Antalya) Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| 6 | Başkent Üniversitesi (Ankara) Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| 7 | Boğaziçi Üniversitesi (İstanbul) Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| 8 | Cumhuriyet Üniversitesi (Sivas) Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim<br>İkinci öğretim |
| 9 | Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim<br>İkinci öğretim |
| 10 | Çukurova Üniversitesi (Adana) Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim<br>İkinci öğretim |
| 11 | Dokuz Eylül Üniversitesi (İzmir) Buca Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| 12 | Ege Üniversitesi (İzmir) Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| 13 | Gazi Üniversitesi (Ankara) Gazi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| 14 | Gazi Üniversitesi (Ankara) Mesleki Eğitim Fakültesi Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| 15 | Hacettepe Üniversitesi (Ankara) Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| 16 | Hacettepe Üniversitesi (Ankara) Ev Ekonomisi Yüksek Okulu Çocuk Gelişimi ve Eğitimi | Normal öğretim |
| 17 | İnönü Üniversitesi (Malatya) Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| 18 | Karadeniz Teknik Üniversitesi (Trabzon) Fatih Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| 19 | Karadeniz Teknik Üniversitesi Giresun Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |

| SIRA NO | YÜKSEK ÖĞRENİM KURUMUNUN ADI | ÖĞRENİM ŞEKLİ |
|---|---|---|
| 20 | Marmara Üniversitesi (İstanbul) Atatürk Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| 21 | Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| | | İkinci öğretim |
| 22 | Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| | | İkinci öğretim |
| 23 | Ondokuz Mayıs Üniversitesi (Samsun) Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| 24 | Ondokuz Mayıs Üniversitesi (Amasya) Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| 25 | Ondokuz Mayıs Üniversitesi (Sinop) Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| 26 | Ortadoğu Teknik Üniversitesi (Ankara) Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| 27 | Pamukkale Üniversitesi (Denizli) Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| | | İkinci öğretim |
| 28 | Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| | | İkinci öğretim |
| 29 | Selçuk Üniversitesi (Konya) Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| 30 | Selçuk Üniversitesi (Konya) Mesleki Eğitim Fakültesi Anaokulu Öğretmenliği | Normal öğretim |
| | | İkinci Öğretim |
| 31 | Selçuk Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| | | İkinci Öğretim |
| 32 | Süleyman Demirel Üniversitesi Burdur Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| | | İkinci öğretim |
| 33 | Uludağ Üniversitesi (Bursa) Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |
| 34 | Yüzüncü Yıl Üniversitesi (Van) Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği | Normal öğretim |

Tablo 1 incelendiğinde 34 ayrı fakültede okul öncesi öğretmeni yetiştirilmeye çalışılmakta ve bunlardan 11 fakültede de ikinci öğretim de yapılmaktadır. (Milli Eğitim Bakanlığı Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı 07/12/2004 tarihli verileri)

## 1.8. Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Öğretmen Yetiştirmede Diğer ülkelerin Durumu

Okul öncesi eğitim kurumlarında görev alacak öğretmenlerin eğitim süreleri ülkelere göre değişiklik göstermektedir. Değişik ülkelerde okul öncesi eğitim öğretmenlerinin yetiştirilme sürelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 2. Değişik Ülkelerde Okul Öncesi Eğitim Öğretmenlerinin Yetiştirilme Süreleri

| ÜLKELER | ÖĞRENİM SÜRELERİ |
|---|---|
| A.B.D. | 4 yıl |
| Almanya | 3-4.5 yıl |
| Avusturya | 5 yıl |
| Belçika | 3 yıl |
| Danimarka | 3,5 yıl |
| Fransa | 5 yıl |
| Finlandiya | 3 yıl |
| Hollanda | 4 yıl |
| İngiltere | 4 yıl |
| İrlanda | 3 yıl |
| İspanya | 3 yıl |
| İtalya | 5 yıl |
| İsviçre | 2-3 yıl |
| Portekiz | 3 yıl |
| Yunanistan | 3,5 yıl |

Tabloda da görüldüğü gibi bazı ülkelerde okul öncesi eğitimi öğretmenleri, lise eğitiminden sonra 2 ile 5 yıl arasında, değişik sürelerdeki, yüksek öğretim kurumlarında eğitim görmektedirler. Eğitim süreleri açısından ülkemizde bu alanda verilen eğitimin gelişmiş ülkelerle aynı seviyede olduğu görülmektedir (MEB,1993:29; Oktay, 2000:66-77).

Almanya'da zorunlu okula başlama yaşı 6'dır. 3-6 yaş arası okullaşma oranı 1994'te ülkenin batısında %73, doğusunda %96'dır. Almanya'da öğretmen yetiştirme işi eyaletlere göre farklı biçimde düzenlenmiştir. Her öğretim basamağı için farklı öğretmen yetiştirme söz konusudur. Okul öncesi eğitim öğretmenleri, ortaöğretim II. devredeki Sosyal Hizmetler Meslek okullarında ya da anaokulu öğretmenliği eğitimi veren meslek okullarında 2-3 yıllık meslek eğitimi görerek yetişmektedirler. Bu öğretmenler ilkokul düzeyinde eğitim vermeye yeterli değildir (Oktay, 2000:66-77; Temel,2000:32).

Avusturya'da zorunlu okula başlama yaşı 6'dır. Önlisans düzeyinde öğretmen yetiştirilir. Öğretmen yetiştiren okulların öğretim süresi 8 yıllık zorunlu eğitimden sonra 5 yıllık bir eğitimdir. Bu öğretmenler ilkokul düzeyinde eğitim vermeye yeterli değildir (Oktay, 2000:66-77).

Belçika'da zorunlu okula başlama yaşı 6'dır. Mesleki yüksek eğitim enstitüleri düzeyinde öğretmen yetiştirilir. Öğretmen yetiştiren okulların öğretim süresi 3 yıldır. Bu öğretmenler ilkokul düzeyinde eğitim vermeye yeterli değildir (Oktay, 2000:66-77).

Finlandiya'da zorunlu okula başlama yaşı 7'dir. Üniversite düzeyinde öğretmen yetiştirilir. Öğretmen yetiştiren okulların öğretim süresi 3 yıldır. Bu öğretmenler ilkokul düzeyinde eğitim vermeye yeterli değildir (Oktay, 2000:66-77).

Danimarka 'da zorunlu okula başlama yaşı 7'dir. Mesleki yüksek eğitim enstitüsü düzeyinde öğretmen yetiştirilir. Öğretmen yetiştiren okulların öğretim süresi 3,5 yıldır. Danimarka'daki okul öncesi öğretmenleri de diğer öğretmenler gibi üniversite eğitiminden geçmek durumundadır. Bu öğretmenler ilkokul düzeyinde eğitim vermeye yeterli değildir (Oktay, 2000:66-77; Temel,2000:33).

Fransa ’da zorunlu okula başlama yaşı 6’dır. Üniversite düzeyinde öğretmen yetiştirilir. Öğretmen yetiştiren okulların öğretim süresi 5 (3+2) yıldır. Bu öğretmenler ilkokul düzeyinde eğitim vermeye yeterlidir (Oktay, 2000:66-77).

İngiltere ’de zorunlu okula başlama yaşı 5’tir. Lisans düzeyinde öğretmen yetiştirilir. Öğretmen yetiştiren okulların öğretim süresi 4 yıllık üniversite veya yüksekokuldur. Bu öğretmenler ilkokul düzeyinde eğitim vermeye yeterlidir (Oktay, 2000:66-77).

İrlanda ’da zorunlu okula başlama yaşı 6’dir. Üniversite düzeyinde öğretmen yetiştirilir. Öğretmen yetiştiren okulların öğretim süresi 3 yıldır. Bu öğretmenler ilkokul düzeyinde eğitim vermeye yeterlidir (Oktay, 2000:66-77).

İspanya ’da zorunlu okula başlama yaşı 6’dır. Üniversite düzeyinde öğretmen yetiştirilir. Öğretmen yetiştiren okulların öğretim süresi 3 yıldır. Bu öğretmenler ilkokul düzeyinde eğitim vermeye yeterli değildir (Oktay, 2000:66-77).

İtalya’da zorunlu okula başlama yaşı 6’dır. 8 yıllık zorunlu eğitimden sonra 3 yıl düzeyinde öğretmen yetiştirilir. İtalya’da 1968 yılında çıkarılan yasayla öğretmenlerin 4 yıllık enstitülerden yetiştirilmeleri öngörülmüştür. 1974 yılında çıkarılan bir yasayla da tüm öğretmenlerin üniversite mezunu olmaları zorunlu kılınmıştır. Devlet okullarında çalışan öğretmenler iki yılda bir sınavdan geçmek zorundadır. Bu öğretmenler ilkokul düzeyinde eğitim vermeye yeterli değildir (Oktay, 2000:66-77; Temel,2000:36).

Portekiz ’de zorunlu okula başlama yaşı 6’dır. Mesleki yüksek eğitim enstitüsü düzeyinde öğretmen yetiştirilir. Öğretmen yetiştiren okulların öğretim süresi 3 yıldır. Bu öğretmenler ilkokul düzeyinde eğitim vermeye yeterli değildir (Oktay, 2000:66-77).

Yunanistan'da zorunlu okula başlama yaşı 6'dır. Mesleki yüksek eğitim enstitüsü düzeyinde öğretmen yetiştirilir. Öğretmen yetiştiren okulların öğretim süresi 3,5 yıldır. Bu öğretmenler ilkokul düzeyinde eğitim vermeye yeterli değildir (Oktay,2000:66-77).

### 1.9. Okul-Aile İşbirliği

Çocukların sosyalleşmesinde en etkili iki kurum, okul ve ailedir. Okul öncesi dönemde eğitim hedefleri saptanırken çocuğu tek başına düşünmek olanaksızdır, çocuk ailesi ile bir bütündür. Ailedeki sosyalleşme şartlarının, çocukların daha sonraki okul hayatlarını ve başarılarını nasıl etkilediğini gösteren pek çok araştırma bulunmaktadır. Çocukların sosyal hayatlarının yarı zamanlarını okulda, yarı zamanlarını aile içinde geçirmeleri, okul-aile arasındaki karşılıklı interaksiyonu zorunlu kılmış ve bir çok araştırma, ailedeki sosyalleşme ile okuldaki sosyalleşme arasına sınırlar konulamayacağını, bunların bir arada ele alınıp değerlendirilmesinin daha doğru olacağı sonucuna varmıştır (Üstün,1993:87; Ergun ve diğ.,1999:139).

Çocuk özellikle, okul öncesi dönemde, anne ve babasını model alır. Çocuğun ailesinin yapısı, genişliği, sosyo-ekonomik ve kültürel düzeyi, onun ilk sosyal deneyimlerini, dolayısıyla duygusal ve toplumsal gelişmesini etkileyecektir. Okul, sosyalleşme sürecinde ilk temel toplumsal kurumdur. Bu kurum bireyin ruhsal ve toplumsal bakımdan gelişmesini, kendisinin ve toplumun yararına beceriler kazanmasını sağlamayı amaçlamaktadır. Çocuğun gelişiminde etkin olan okul ve aile gibi iki sistemin işbirliği kaçınılmazdır. Ancak bu işbirliği sayesinde çocuğun tüm gelişimi desteklenebilir. Bu işbirliği çocuğun okul öncesi programından kazandıklarının devamlılığını sağlayacak en önemli etkendir (Eryorulmaz,1993:91; Yörükoğlu, 1994:126; Yavuzer,2002:130).

Okullar, bir çocuğun gelişimindeki bütün gereksinimlerini karşılamada tek başına bir adres olamaz: Ailelerin katılımı ve desteklemesi esastır. Çocukların eğitiminde okul ve aile arasındaki güçlü bir ortaklık için gereken, karşılıklı anlayıştır. (Comer ve Haynes,2005:1)**.**

Okul öncesi eğitimde aile katılımı çocukların gelişimi açısından temel bir faktördür. Çocuklarının eğitiminde aktif rol almayan aileler, çocuklarının geleceğini tehlikeye atarlar. Birçok aile çocuklarının eğitimine katılmak için yeterli kişisel ve çevresel kaynaklara sahip değildir. Bu anlamda bir aile en küçük bir katılıma sahip olma kararı verdiği zaman, okul buna saygı duymalıdır (Seligman,2000:303).

Okul-aile işbirliği özellikle okul öncesi çocukları için çok önemlidir. Bir çok nedenden dolayı ailelerin katılımı çocuğun gelişiminde başlıca unsurdur. Birincisi, bir çocuğun hayatındaki ilk üç yıl gelişim açısından oldukça kritiktir. İlk yıllarda aileler temel eğitimci rolünü oynarlar ve çocuklarının gelişimini desteklemek için gereken ilgi ve özeni gösterirler. İkincisi, aileler çocuklarını okul öncesi eğitime geçiş için hazırlarlar. Bu eğitimin verimi, çocuğun sosyalleşme özellikleri ve öğrenmeye isteklilik gibi, belirli becerileri edinmesi ile bağlantılıdır. Bu beceriler, sadece resmi eğitim sisteminde değil ayrıca ev çevresinde de gelişir. Üçüncü olarak, ailelerin bir çocuğun eğitimine, evin dışında katılımı da önemlidir. Aileler ve okul öncesi sistem arasındaki karşılıklı iletişim, çocuk tarafından alınan ilk çocukluk eğitiminin kalitesini artırır (Sandberg,2005:1).

Okul-aile işbirliği, öğretmenin aileyi ve çocuğu yakından tanımasına yardım ettiği gibi, ailenin de okulu daha iyi tanımasına yardımcı olur. Okul-aile işbirliğinin çocuk, aile, öğretmen ve kurum açısından yararları şöyle açıklanabilir:

1. Çocuk Açısından:
    - Çocuğu, mutlu ve başarılı bir kişi olarak hayata hazırlama,
    - Okul ile ev arasında, çocuğa gösterilebilecek farklı eğitim tutumlarını ortadan kaldırma,

- Evin devamı olan güvenli bir ortamda daha iyi bir öğrenme fırsatı yaratabilme.

2. Aile Açısından:
   - Çocuklarının eğitimlerinde kendi rollerinin öneminin farkına varabilme,
   - Çocuğun gelişimine çok yönlü olarak katkıda bulunabilme,
   - Bu konuda kendine güven duyabilme,
   - Kendi ilgi, yetenek, becerilerinin farkına varabilme,
   - Çocuklara duydukları saygının artması,
   - Onları birey olarak görebilme,
   - Çocukla sağlıklı bir iletişim kurabilme,
   - Zaman ayıramamaktan dolayı duydukları suçluluk duygusunu yok edebilme,
   - Yeni beceriler kazandırabilme.
3. Öğretmen Açısından:
   - Programını daha kolay gerçekleştirebilme,
   - Sağlıklı bir sonuca ulaşabilme,
   - Sağlıklı iletişim sonucu çocuğu kolayca tanıyabilme ve problemleri çözebilme,
   - Sorumluluklarını paylaşabilme,
   - Hedeflere ulaşabilme,
   - İş tatminindeki artışı sağlayabilme.
4. Kurum Açısından:
   - Eğitimin sürekliliğini sağlayabilme,
   - Çocuğun çok yönlü gelişimine katkıda bulunabilme,
   - Amaçlarına daha kolay ulaşabilme,
   - Eğitimde fırsat eşitliğini sağlayabilme,
   - Eğitimin kalitesini arttırabilme,
   - Sorumluluklarını paylaşabilme, iş tatminindeki artışı sağlayabilme. (Oktay, 2000:204).

Okul-aile ve çevre işbirliğini geliştirmek için bir çok sebep vardır. Bunlar; Okul programını ve havasını geliştirmek, aile desteği ve hizmetini sağlamak, ebeveyn liderliğini ve becerilerini artırmak, çevrede ve okulda diğer ailelerle iletişim sağlamak ve öğretmenlere çalışmalarında yardımda bulunmaktır. Bütün bunlardan amaçlanan, işbirliği yaratılmasının ana sebebi; çocukların okulda ve ilerki yaşamlarında başarılı olmalarını sağlamaktır. Okul öncesi eğitim kurumlarında aileleri eğitimin bir parçası haline getirmek için aşağıdaki çalışmalar yapılabilir;

1. Ailelere aylık bültenler yollanarak; öğrenilen şarkı, bilmece ve bulmacalardan, oyunlardan örnekler verilebilir.
2. Ailelerin istek ve arzularını, eleştiri ve önerilerini yazarak bırakabilecekleri bir dilek kutusu oluşturulabilir.
3. Bir pano oluşturularak duyurular, ilginç olaylar, etkinlikler ve çalışmalar buraya asılabilir.
4. Belirli gün ve haftalarda veli grupları yuva içi etkinliklere katılmak üzere çağrılabilir.
5. Ailelerin istek ve ihtiyaçları doğrultusunda seminerler düzenlenebilir, çeşitli tartışma konuları ile aileler farklı konularda fikir alışverişi yapabilirler.
6. Okul dışı etkinlikler ve geziler, önceden ailelere bildirilerek onlar da bu gezilere davet edilebilir.
7. Ailelere her dönem sonunda yapılan çalışmaların özetleriyle birlikte çocuklarının genel durumunu değerlendiren bir rapor sunulabilir.
8. Anne ve babalar hatta diğer aile bireyleri eğitim programına katkıda bulunmak üzere kaynak kişi olarak davet edilebilir.
9. Aile ve okul arasındaki bilgi alışverişini sağlamak, aile ile daha yakın ilişkiler kurmak, şikayet ve problemleri çözmek için veli toplantıları düzenlenebilir (Aksoy ve Turla,2001:376-380).

Aileler okullarda dil oyunlarına, okuma ve yazmaya hazırlık aktivitelerine katılabilirler ya da katılmalıdırlar. Belli zamanlarda veliler okula gelerek sınıfta çocuklara hikaye okuyabilirler (Jr Hirsch,1996:384).

## 1.10. Öğretmen-Veli İlişkisi

Okul öncesi eğitim kurumunun çocuk için yararlı, güvenli, ihtiyaçlarına cevap verebilen; hareket, oyun, sosyal etkileşim, müzik ve sanatla birlikte olma imkanı sağlayan bir yer olması çok önemlidir. Böyle bir ortamda en önemli kişi de kuşkusuz öğretmendir. Öğretmen, çocuğun anneden sonra gün boyu birlikte olduğu, ihtiyaçları için başvurduğu bir yetişkindir. Başarılı bir eğitimin gerçekleştirilebilmesi için öğretmenle çocuk arasında güven ve sevgi ilişkisinin kurulması, bunun yanında öğretmenin çocuğu tanıması, onun ihtiyaçlarını ve yaşadığı ailenin özelliklerini de bilmesi gerekir. Bu nedenle öğretmen-veli ilişkisi okul öncesi dönemde her eğitim döneminde olduğundan çok daha önemlidir. Öğretmenin aileyi yakından tanıması, çocuğu daha kolaylıkla tanıyabilmesinde önemli bir faktördür. Ailedeki disiplin anlayışı, aile üyeleri arasındaki ilişkiler, anne babanın çocuğa karşı tutumlarının öğretmen tarafından bilinmesi, onun öğrencide gözlediği çeşitli davranışları anlayıp değerlendirmesine ve öğrenciyi daha iyi anlamasına yardımcı olacaktır (Oktay, 2000:203).

Çocuğun ebeveynleri ile arasındaki duygusal bağ, Çocuğun eğitiminde güçlü etkilere sahiptir. Sevildiğini hisseden okulöncesi çağındaki çocuklar daha bir kendinden emin olurlar. Bu güven onlara yeni bir dünyayı keşfetmede büyük kolaylıklar sağlar. Güçlü bir sevgi bağı onların yeni şeylere karşı öğrenme isteğini artırır. Öğretmenler okul öncesi çağında, çocukların en çok aileleriyle olmak istediklerini unutmamalı ve eğitimde aileden yararlanmaları gerektiğini göz ardı etmemelidirler (J. Bennett ve diğ., 1999:688).

Öğretmenler, öğrencileriyle ve onların aileleriyle iyi ilişkiler kurmak, olumlu bir beraberlik yaratmak zorundadırlar. Ailelerin ve öğretmenlerin bir çocuğun eğitiminde son derece önemli yerleri vardır. Öğretmenler ve veliler sürekli bir araya gelmeli ve çocuğun gelişmesine yönelik yoğun tartışma fırsatları oluşturmalıdır. Çocuklar, öğretmenlerinden ve ailelerinden aynı mesajları almalı ve onların evde ve okulda aynı standartları onayladıklarını anlamalıdır. (Ataç,2002:42; Comer ve Haynes,2005:1)**.**

İyi ve sağlıklı bir eğitim ortamı ancak öğretmen ve veli işbirliği ile sağlanır. Eğer veli ve öğretmen gerçekten karşılıklı sevgi, saygı, anlayış ve iyi niyet bağları kurmayı başarmışlarsa; bunun sonucunu çocuğun yetenek ve becerilerindeki gelişmede görmek mümkün olacaktır. Eğer öğretmen öğrencelerini tanımazsa, onların ev yaşamlarını ve gelişimlerini bilmezse, o çocuklara nasıl doğru davranacağını da bilemez. Her çocuğun evinde aldığı eğitim farklıdır ve bu göz ardı edilemeyecek kadar önemli bir faktördür. Aile, öğretmenin, çocuğu iyi ve kötü bütün yönleriyle tanımasına yardımcı olmalı, öğretmende çocuğu her haliyle benimseyip kabullenmelidir. Çocuğun değiştirmesi gereken davranışlarıyla ilgili veli ve öğretmenin sıkı bir işbirliği yapması gerekir(Ataç,2002:176-181).

Öğretmen etkili öğretmen-veli ilişkisinin önemini bilmeli ve veliler ile işbirliği yapmalıdır. Okul programı ve çocuklarının gelişimi hakkında bilgiler verilmiş veliler, çocuğun eğitimsel gelişiminde güçlü destekçi ve yardımcılardır. Birbirlerinin özelliklerini ve yeteneklerini anlamış veli ve öğretmenler, problemleri başarıyla çözmede birlikte hareket edebilirler (Seligman,2000:303).

Öğretmen-veli ilişkisinin sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için dikkat edilmesi gereken noktalar şunlardır:

1. Aile; okulda çocuğun güven içinde olduğundan emin olmalı, öğretmenin çocuğun ihtiyaçlarını karşılamada yeterli olacağını bilmeli ve okuldaki disiplin ve program hakkında bilgi sahibi olmalıdır.
2. Öğretmen; anne babanın çocuk için çok önemli kişiler olduğunu bilmeli ve çocuğu daha iyi tanıyabilmek için aileden doğru bilgi almada ailenin güvenini kazanmalıdır. Aileler çocuğun öğretmene olan yakınlığını her zaman anlayışla karşılamayabilir. Öğretmenin buna dikkat etmesi gerekir (Oktay, 2000:206).

Okula gitmeden önce birçok çocuğun yaşamlarında anne baba tek otorite simgesidir. Çocuk okula gidince, anne baba, çocuk üzerinde öğretmenin otoritesini de paylaşmalıdır. Özellikle okul kurallarını bozan çocuklar bakımından veliler ve öğretmenler ciddi sorunlarla karşılaşırlar. Çocuklar okul kurallarını bozdukları ve

problem yaşadıkları zaman veliler hemen öğretmenin karşısında olur ve öğretmeni çocuğun önünde eleştirirler. Bu durum kuşkusuz öğrencinin zararına olmaktadır. Çünkü çocuk, sınıfta öğretmenin otoritesine saygı duymayı öğrenmelidir (Tezcan,1981:150).

Öğretmen ile veliler arasında uyumlu bir birliktelik için;

1. Öğretmenler velilerle her konuşmalarında söze mutlaka o öğrencinin pozitif yanını belirten bir girişle başlamalıdırlar. Daha sonra abartmadan çocuğun hatalarını ya da çektiği zorlukları sıralayabilirler.
2. Hiçbir zaman bir veliye kendi çocuğundan başka çocuklardan örnekler verilmemelidir.
3. Çocuğun hatalarını söyledikten sonra veliye hatalar ile ilgili gözlemlerini, neden, niçin ve nasıl olduğunu anlatmalı, konuyla ilgili araştırmalar yapıp not almalı, notlarını veliye aktarmalı, velinin sözlerini can kulağı ile dinlemeli. Böylece öğretmenin duyguları kendi notlarıyla birleştiğinde olay çok çabuk çözümlenecektir.
4. Her veli öğretmenden önce dostça ve sevecen bir yaklaşım bekler. Öğretmenler velilere tepeden bakmak, onları küçümsemek gibi bir hataya asla düşmemelidir. Bazen de öğretmenin bütün sevecenliğine, ilgisine karşın çocuğun anne babası olaylardan uzak, ilgisiz bir tutum içinde olabilir. Öğretmenin bütün gözlemlerini, çabalarını yadsır, uzlaşmaz bir davranış örneği sergilerler. Yine de öğretmen pes etmemeli olumlu yaklaşımını bırakmamalıdır. Her öğrencinin başarısının bu ilişkinin devamında olduğu unutulmamalıdır.
5. Öğretmen bir öğrenciyi gözlemlerken onu bir bütün olarak ele almalıdır. Evde toplumda, arkadaş ilişkilerinde davranışlarını incelemek için ailesinden bilgi toplamalıdır. Ailenin çocuğa verdiği eğitimi anlamalıdır.
6. Öğretmen öğrencinin istenmeyen bir davranışını tek nedene bağlamamalıdır.
7. Öğretmen, öğretmenlik sıfatını asla sosyal güç ve otorite aracı olarak kullanmamalıdır. Tam aksine, velilerdeki pozitif yaklaşımı motive etmeye çalışmalıdır.

8. Veli öğretmene düşünce ve önerilerini sorduğunda, öğretmen veliye mutlaka üzerinde iyice düşünüp, araştırma ve gözlemler sonucunda vardığı isabetli kararları modern pedagojik bilgiler ışığında aktarmalıdır.
9. Velilerle yapılan görüşmelerde her öğretmen veliye çocuğun sorunlarını ya da zorluklarını aşması sırasında hep onun yanında olacağını, elinden gelen bütün yardımı yapmaya hazır olduğunu hissettirmelidir. Her öğretmenin zaman zaman ilişki kurmanın çok zor olduğu velilerle karşılaşması kaçınılmazdır. Fakat deneyimli, iyi niyetli bir öğretmenin bu zorluğu aşması imkansız değildir (Ataç,2002:185-187).

## 1.11. Velilerin Okul Öncesi Eğitim Kurumlarından Beklentileri

Anne-babalar evde çocuklarının gelişimi için gerekli eğitimsel ortam ve materyalleri sağlasalar bile; onların toplumsallaşması ve akranlarıyla sosyal ilişkiler yoluyla bir takım kazançlar edinebilmesi için bilinçli ve sistemli olarak düzenlenmiş ortamların gereğini hissetmektedirler. Bazı aileler ekonomik koşullardan dolayı evde çocuklarına zengin uyarıcı çevreyi sağlama fırsatından yoksundurlar. Burada çözüm okulöncesi eğitim kurumları olmaktadır. Anne-babalar günün koşullarının gereği olarak çocuklarını yetiştirmedeki sorumluluklarını, okul öncesi eğitim kurumları ve dolayısıyla eğitimcilerle paylaşmak istemektedirler. Bunun yanısıra çağın teknolojisinin getirdiği, imkanlardan da çocuklarının en iyi şekilde yararlanmasını istemekte ve eğitim almada yapılan yarışta çocuklarını ön saflarda görmeyi beklemektedirler. Sağlıklı ve çağdaş nesiller yetiştirebilmek için okul öncesi eğitim kurumu ve anne-babalar yoğun bir iletişim içine girerek birbirlerinin beklentilerinden haberdar olmaları ve ortak bir çizgiye varabilmeleri gerekmektedir (Arı ve diğ.,1993:96).

Velilerin okul öncesi eğitim kurumundan beklentileri oluşurken, ailenin sosyo ekonomik durumu, kurumun konumu (resmi veya özel olması), eğitim sistemi, ücreti önemli rol oynamaktadır. Veli beklentileri üzerine yapılan çalışmalar sonucunda elde edilen veli beklentileri şu şekilde sıralanabilir:

Veliler kurumun çocuğa yeterli ilgi ve sevgi vermesini beklemektedirler. Özellikle tek çocuklarda veli, çocuğuna kendi gösterdiği ilgi ve sevginin aynı derecede devam etmesini, çocuğunun evden ayrı kalmanın üzüntüsünü yaşamamasını, bu alanda çalışan elemanların bir anne sevgisine sahip olmalarını beklemektedirler.

Veliler okul öncesi eğitim kurumunda çocuklarının sosyal davranışları kazanmasını, çocuğun paylaşma ve arkadaş ilişkisinde sosyalleşmesini, toplumsal kuralları öğrenmesini beklemektedirler.

Veliler yuvada yapılan etkinlikler hakkında bilgilendirilmeyi beklemektedirler. Bu beklentideki amaç ise kurumda olup bitenden haberdar olmaktır.

Veliler çocuklarının bulundukları gelişim dönemlerinde yaşayabilecekleri problemlere çözüm bulunmasını beklemektedirler. Veliler çocuklarıyla kendileri arasında çıkabilecek problemlerin çözümünde yol gösterilmesini istemektedirler.

Veliler çocuklarının bulundukları gelişim döneminin özellikleri hakkında da bilgilendirilmeyi beklemektedirler.

Veliler çocuklarının eğitim olanaklarından daha fazla yararlanmalarını, daha fazla oyun, oyuncak ve oyun arkadaşı bulmalarını istemektedirler.

Veliler çocuklarının özbakım becerilerinin gelişmesini, disiplini kabul etme, kurallara uyma ve yetenekleri ile yaratıcılıklarının gelişmesini ve sosyal ve akademik yönden ilkokula hazırlanmalarını beklemektedirler (Emir,1986:216; Gülender,1993:318; Arı ve diğ.,1993:99).

## 1.12. Araştırmanın Amacı

Meslek seçimi, belli bir gelişim süreci içerisinde bireyle çevrenin etkileşimi sonucunda benlik tasarımının bir mesleğe yansıması ve ifadesidir. Bir mesleğin seçilmesi bireyin yaşamında onun benlik kavramıyla bir bütünlük oluşturmaktadır. Bu anlamda meslek seçiminde kişisel ilgi ve yetenekler kişinin benlik kavramı ve kişilik özellikleri ile paralellik göstermektedir. Bireyin kişilik özellikleri ile mesleki ilgilerinin uyuşmaması durumunda kişi seçtiği meslekte motive olamayacak ve bu durum da onun mesleğine ve geleceğine ilişkin umutsuzluğu artacaktır (Harmanlı ve Ekinci,2004:256).

Öğretmenlik, kadınların yoğun olarak çalıştıkları bir meslek alanıdır. Çalışma koşulları yönünden öğretmenlik, bazı mesleklere göre kadınlar tarafından daha çok tercih edilmektedir. Özellikle ikili öğretim yapan okullarda öğretmenlerin yarım gün boş kalması ve yıllık tatil sürelerinin uzun olması gibi etmenler öğretmenlik mesleğinin kadınlar tarafından tercih edilmesinde etkili olmaktadır (Yaşar,2000:17).

Clifford'a (1989) göre, erkekler, ortalama olarak, daha küçük öğrencilerdense daha büyüklerine öğretmeyi, kızlardansa erkeklere öğretmeyi ve de daha zor konuları öğretmeyi tercih etmektedirler. Çoğu erkeğin, tipik olarak öğretime katılmaya kadınlardan sonra karar verdiğini, erkeklerin ayrıca, yönetici sertifika için istenen konular üzerindeki mezuniyet sonrası çalışmalara odaklanma eğiliminde olduklarını belirtir (Akt.Cook,2004:2).

Okul öncesi öğretmeni, çocuk için hem öğreten hem eğiten hem de seven, dostluk gösteren, kısacası günün büyük bir bölümünde kendisinin ve arkadaşlarının ihtiyaçlarını yerine getirmek için çalışan bir insandır. İyi bir okul öncesi öğretmeninin en belirgin özelliği sakin ve sabırlı olmasıdır. Okul öncesi eğitim işi tüm eğitim görevlerinde olduğu gibi para kazanmak zorunluluğu ile yapılacak bir görev değil, severek, isteyerek seçildiğinde verimli ve başarılı olunabilecek bir meslektir (Oktay,2000:219).

Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler genelde bayandır. Ancak son yıllarda az sayıda da olsa bu alanda erkek öğretmen görmekteyiz. Erkek öğretmen görmeye alışkın olmayan öğrenci velileri ve toplumdaki diğer bireyler buna şaşırmaktadırlar. Erkek öğretmenler de değişik durumlarla karşılaşmaktadırlar.

Bu araştırmada; erkek okul öncesi öğretmenlerinin göreve başladıklarında karşılaştıkları durumlar ve çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan öğrenci velilerinin erkek okul öncesi öğretmenleri hakkındaki düşüncelerinin bölge farkına ve demografik özelliklere göre farklılığını incelemek amaçlanmıştır.

### 1.12.1. Temel Problem

Erkek okul öncesi öğretmenleri göreve başladıklarında ne tür durumlarla karşılaşmaktadırlar ve çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan öğrenci velileri erkek öğretmenler hakkında nasıl düşünmektedirler?

### 1.12.2. Alt Problemler

Araştırmada şu alt amaçlara ulaşmak hedeflenmiştir:

1. Araştırmaya katılan erkek okul öncesi öğretmenlerinin demografik özellikleri nedir?
    a) Öğrenim durumları nasıldır?
    b) Mezun oldukları okul adları nelerdir?
    c) Mezun oldukları bölümler nelerdir?
    d) Yaş dağılımları nasıldır?
    e) Meslekte geçen çalışma süreleri (Kıdemleri) nasıldır?
    f) Göreve başladıkları yerleşim yerlerinin büyüklüğü nasıldır?
    g) Şu anda görev yaptıkları kurumlar nelerdir?

2. Erkek okul öncesi öğretmenlerinin karşılaştıkları durumlarda demografik özelliklerine göre anlamlı bir fark var mıdır?
    a) Erkek okul öncesi öğretmenlerinin yaşlarına göre anlamlı bir fark var mıdır?
    b) Erkek okul öncesi öğretmenlerinin meslekte geçen çalışma sürelerine (kıdemlerine) göre anlamlı bir fark var mıdır?
    c) Erkek okul öncesi öğretmenlerinin göreve başladıkları yerleşim yerinin büyüklüğüne göre anlamlı bir fark var mıdır?
3. Çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan öğrenci velilerinin demografik özellikleri nedir?
    a) Öğrenim durumları nedir?
    b) Yaş dağılımları nasıldır?
    c) Meslekleri nedir?
    d) Okul öncesi eğitim kurumuna devam eden çocuklarının cinsiyetleri nedir?
4. Çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan öğrenci velilerinin erkek okul öncesi öğretmenleri hakkındaki düşüncelerinde demografik özelliklerine göre anlamlı bir fark var mıdır?
    a) Öğrenci velilerinin öğrenim durumlarına göre anlamlı bir fark var mıdır?
    b) Öğrenci velilerinin yaşlarına göre anlamlı bir fark var mıdır?
    c) Öğrenci velilerinin okul öncesi eğitim kurumuna devam eden çocuğunun cinsiyetine göre anlamlı bir fark var mıdır?
5. Çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan öğrenci velileri erkek okul öncesi öğretmenleri hakkında nasıl düşünmektedir?
    a) Baba veliler erkek okul öncesi öğretmenleri hakkında nasıl düşünmektedir?
    b) Anne veliler erkek okul öncesi öğretmenleri hakkında nasıl düşünmektedir?
    c) Baba veliler ile anne velilerin düşünceleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

6. İç Anadolu ve Doğu Anadolu bölgelerinde yaşayan okul öncesi öğrenci velilerinin erkek okul öncesi öğretmenleri hakkındaki düşünceleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

## 1.13. Araştırmanın Önemi

Günümüzde meslek seçiminde cinsiyet ayrımı giderek azalmakta, hem erkekler hem de kadınlar, toplumsal olarak belirlenen cinsiyet rollerine uygun olmadığı düşünülen mesleklerde daha fazla yer almaktadırlar. Ancak bazı meslek gruplarında kadın-erkek oranlarındaki değişimin daha yavaş olduğu gözlenmektedir. 0-6 yaş grubu çocukların eğitiminde önemli rolü olan okul öncesi öğretmenliği mesleği de bu açıdan değerlendirildiğinde, alanda çalışan öğretmenlerin çoğunlukla kadınlardan oluştuğu, erkeklerin ise azınlıkta olduğu görülmektedir. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de bu meslek alanında sınırlı sayıda erkek öğretmen görev yapmaktadır. Ancak özellikle son yıllarda, kadınlar gibi erkek öğretmenlerin de okul öncesi eğitime önemli katkılar sağlayabilecekleri konusunda fikir birliğine varıldığı dikkat çekmektedir. Nitekim literatüre baktığımızda, cinsel kimliğin ve cinsiyet rollerinin kazanıldığı okul öncesi dönemde, erkek öğretmenlerin model oluşturmada sağlayacakları katkıların yanı sıra, öğretmen olarak okul öncesi eğitimde görev almalarının, tatlı bir rekabet yaratarak, eğitimin kalitesini arttırma yönünde de etkili olacağı belirtilmektedir. Bu noktada, erkek aday öğretmenlerin okul öncesi öğretmenliği mesleğine ilişkin görüşleri önem kazanmaktadır (Beyaztürk ve Anlıak, 2004:276).

"İstatistiksel olarak, tipik Amerikan öğretmeni, beyaz, demokratik partinin aktif olmayan bir üyesi, 40'larının başında, evli ve iki çocuğun annesidir:" (Laird, 1988) Bir edebiyat görüşçüsü, öğretim alanında daha fazla erkeğe ihtiyaç olduğu düşüncesinin hiçbir araştırma tarafından güçlü bir şekilde desteklenemediğine inandığını belirtmektedir. Brophy (1985), kadın ve erkek öğretmenlerin, hem eğitime genel yaklaşımlarında hem de kız ve erkek öğrencilerle ilişkilerinde farklı olmaktan ziyade benzer olduklarını belirtmektedir. Brophy "öğrencinin sınıf deneyimlerindeki

cinsiyet farklarının, öğretmenin cinsiyeti yüzünden olmadığını ve de temel okuma ve dil derslerini daha çok erkek öğretmenlerin vermesinin önemli bir değişik yaratmayacağını vurgulamaktadır (Akt.:Cook,2004:2).

Neden, ilk sınıflarda ve erken çocukluk sınıflarında, erkek eksikliği hakkında, yayılmış ve devam etmekte olan bir endişe var? Belki de, bu, en iyi şekilde Jarolimek ve Faster (1976) tarafından açıklanmıştır; "Rol modellerinin daha geniş bir alanının, küçük çocuklara, geçmişte olduğundan ziyade, resmi eğitimlerinin bir parçası olarak sunulmasına ihtiyaç olacaktır. Kızlar ve erkekler, birçok meslekte kadın ve erkek modelleriyle karşılaşmalıdırlar... ayrıca bu çocuklar, geleneksel olarak kadın modeliyle özdeşleşmiş olan mesleklerde bir erkeğin çalıştığını gördüklerinde bunda yanlış hiçbir şeyin olmadığını öğrenmelidirler. Eğer çocuklara; kadınların ve erkeklerin yüzyıllardır süregelen, cinsiyet-rolü modellerine uymak zorunda oldukları öğretilirse, seçim fırsatları olmayacaktır (Akt.:Cook,2004:2).

Kadın bir bakıcının olamayacağı tek şey, bir erkek rolü modelidir. Erkek çocukları erkek bir bakıcının eksikliğini çekerken, erkek çocuklara ulaşılan mesaj şu ki, erkekler için bu, sahip olunması gereken önemli bir özellik değil. Çocukluk yaşantılarında önemli bir erkek katılımı olmadığı için erkek çocukları çok erken bir yaşta, çocuk bakımının bir erkek işi olmadığını öğreniyorlar. Öte yandan kızlar da, tek sorumluluklarının çocuk bakmak olduğunu ve bu konuda erkeklerden katılım beklememeleri gerektiğini öğreniyorlar. Acaba, küçük çocukların bakımında, yetiştirilmesinde kadınlar kadar erkekleri de görürsek ne değişir? Bir gazete röpörtajında, cinsiyet konusuyla ilgili bir tartışmada feminist yazar Gloria Steinham şunu ifade ediyor ki "Cinsiyet rolünden kurtulma ve kadın ve erkeklere tam bir insan olma fırsatı verilmeli görüşüne göre, en önemli tek şey erkeklerin de kadınlar kadar, bebekleri ve küçük çocukları yetiştirmeleridir. Kadına ait işler ve erkeklere ait işler gibi yanlış fikirlere kapılmamızın bir nedeni de çocukken ne gördüğümüzle ilgilidir. İster kız olsun ister erkek, çocuklar çoğunlukla kadınlar tarafından büyütülüyor ve sonra da tabii ki sadece kadınların sevecen, esnek, sabırlı, şefkatli yani bir çocuğu büyütmek için gerekli olan tüm şeylerin, onlarda olduğuna ve de erkeklerin bunu yapamayacağına –ki bu çok onur kırıcıdır- inanılıyor. Tabii ki erkekler de bunu

yapabilirler. Öte taraftan çocuklar çocuk bakımı ile ilgilenen erkeklerin çoğunlukla evin dışındaki dünyada, kendine güvenen, atılgan, akıllı kişiler olamayacaklarına inanıyorlar ve böylece insanlığımızı nasıl kazandığımızı görüyoruz. Tam bir insanlıktan yoksunuz. Eğer cinsiyet eşitliğinin kadınların yönetici odasında ya da askeriyede çalışması anlamına geldiği fikrini paylaşıyorsanız, öyleyse aynı zamanda bu erkeklerin erken çocukluk dönemi öğretmeni olarak çalışmaları fikrini de desteklemek demektir" (Torelli,2004:2).

Günümüzde okul öncesi dönemde erkek öğretmenler de görev almaya başlamış bulunmaktadır. Geçmiş yıllarda hep bayanlar tarafından yapılan bu meslekte erkek öğretmen görmek alışkın olunmadık bir durumdur. Çocuk gelişimi ve Eğitimi, okulöncesi öğretmenliği bölümlerini tercih edecek adayların, bu bölümlerde okuyan öğrencilerin, göreve başlayan erkek öğretmenlerin ve çocuğunu erkek öğretmene verecek anne-babaların kafalarında soru işaretleri oluşmaktadır.

Bu araştırma, erkek okul öncesi öğretmenlerinin göreve başladıklarında karşılaştıkları durumları ve çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan öğrenci velilerinin erkek okul öncesi öğretmenleri hakkındaki düşüncelerinin saptanmasıyla Okul öncesi bölümünü tercih edecek adaylara, bu bölümde okuyan öğrencilere, Erkek Okul öncesi öğretmenlerine, okulöncesi eğitim kurumuna çocuğunu kayıt ettirecek anne-babalara, erkek öğretmenler hakkında bilgi vermek, onların karar verme süreçlerinde onlara yardımcı olmak ve çocuk gelişimi ve eğitimi konusunda yapılacak çalışmalarda bu durumun göz önüne alınarak eğitim planlamalarının yapılması açısından önem taşımaktadır.

## 1.14. Varsayımlar

- Bu araştırmada erkek okul öncesi öğretmenlerinin karşılaştıkları durumlara ilişkin soruları cevaplandırırken objektif oldukları ve gerçek durumlarını yansıttıkları kabul edilmiştir.

- Çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan öğrenci velilerinin erkek okul öncesi öğretmenleri hakkındaki soruları cevaplandırırken objektif oldukları ve gerçek durumları yansıttıkları kabul edilmiştir.

- Erkek okul öncesi öğretmenlerinin karşılaştıkları durumları ve çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan öğrenci velilerinin erkek okul öncesi öğretmenleri hakkındaki düşüncelerini belirlemek için geliştirilen iki ayrı anket bu amaçları ortaya koyacak niteliktedir.

- Çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan öğrenci velileri erkek okul öncesi öğretmenini tanıma fırsatı bulmuşlardır.

- Çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan öğrenci velileri evreninden alınan örneklem sayısı evreni temsil edecek niteliktedir.

## 1.15. Kapsam ve Sınırlılıklar

- Araştırmanın evren ve örneklemi, Milli Eğitim Bakanlığı Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığının 2004 verilerine dayanılarak, İç Anadolu Bölgesi ve Doğu Anadolu Bölgesindeki erkek okul öncesi öğretmenleri ile İç Anadolu Bölgesindeki 7 erkek okul öncesi öğretmeninin öğrenci velileri ile Doğu Anadolu Bölgesindeki 8 erkek okul öncesi öğretmeninin öğrenci velileriyle sınırlıdır.

- Araştırma Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda yapılacak, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunun izniyle açılan okul öncesi eğitim kurumları ile 657 sayılı kanunun 191. maddesine göre kamu kurum ve kuruluşları bünyesinde açılan okul öncesi eğitim kurumlarındaki erkek okul öncesi öğretmenleri araştırma dışında bırakılmıştır. Araştırma Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda görev yapan erkek okul öncesi öğretmenleriyle sınırlıdır.

- Araştırma çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan öğrenci velileriyle sınırlıdır.

## 2. KONUYLA İLGİLİ YAPILAN ARAŞTIRMALAR

Öğretmen ve okul öncesi öğretmenleri konularında çok sayıda araştırma yapılmasına karşın ülkemizde erkek okul öncesi öğretmenleri konusunda yapılmış ve yayınlanmış bir araştırma bulunmamaktadır.

Mason (1961) erkek okul öncesi öğretmenlerin mesleklerine bakış açıları konulu araştırmasında çalıştığı okul öncesi erkeklerin % 71'inin sonunda sınıfı bırakmaya niyetlendiklerini bulmuştur. Onun bulgularına göre, bu erkeklerin % 51'inin eğitimde daha yüksek pozisyonlara gitmeyi, % 20'sinin de eğitim alanı dışındaki alanlara gitmeyi seçtiklerinden bahsetmektedir. Ücret, maaş ve yaşam standardının, böyle bir karara götüren faktörler olduğunu ve evli erkeklerin böyle ekonomik endişelerini daha çok ifade ettiklerini belirtmiştir (Mason,1961:31).

Robinson ve arkadaşları (1984) erken çocukluk eğitiminde erkeklere olan profesyonel yaklaşımlar konusunda yaptıkları araştırmada, erken çocukluk eğitiminde çalışanlardan rondom yoluyla seçilen 1000 kişiye anket uygulanmıştır. Anket soruları 1975 yılında erkek hemşirelere uygulanan bir anketten alınmış olup bazı sorularda erkek hemşire yerine erkek öğretmen diye değişiklik yapılmıştır. Anketler posta yoluyla uygulanmıştır. Geri dönen anket sayısı 475'tir. Araştırma sonucunda; Araştırmaya katılanların çoğu erkek öğretmenlerin erkek model için gerekli olduğu düşüncesine katılmışlardır. Kadınların doğası gereği bu mesleğe daha uygun oldukları, bu işi yapan erkeklerin toplumdaki diğer erkeklerden daha yumuşak daha duygusal oldukları kabul edilmiş ve erkeklerin kadınların işini yapamayacağı düşüncesine çoğunlukla karşı çıkılmıştır (Robinson ve Ark.,1984:101-103).

Skeen ve arkadaşları (1986) ilk çocukluk eğitiminde erkek öğretmenlere yönelik kadın eğitimcilerin cinsiyet- rol tutumları konulu araştırmada, National Association for the Education of Young Children kurumuna üye olan ve erken çocukluk eğitiminde çalışan kadınlar üzerinde çalışmışlardır. Bu üyelerden rondom yoluyla seçilen 1000 kişiye anket yollanmış ve 483 anket geri gelmiştir. Çalışmaya

katılanların erken çocukluk eğitimindeki erkeklerin yönetim kabiliyetleri, mesleki uygulamaları ve yeterliklerine yönelik tutumları değerlendirilmiştir. Araştırma sonunda, erken çocukluk eğitiminde farklı alanlarda çalışan kadınların erkek okul öncesi öğretmenlerinin yönetim kapasiteleri ya da mesleki becerilerine dönük tutumları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Erken çocukluk eğitiminde farklı alanlarda çalışan kadınların erkek okul öncesi öğretmenlerinin yeterliklerine ilişkin tutumları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Önceki çalışma deneyimlerinde erkek okul öncesi öğretmenleriyle birlikte çalışan kadınların erken çocukluk eğitimindeki erkeklere dönük kalıp yargıları, daha önceki çalışma deneyimlerinde erkek öğretmenlerle çalışmayan kadınların kalıp yargılarından daha az bulunmuştur ve bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (Skeen ve Ark., 1986:723-730).

Robinson (1988) Niçin erkekler özellikle de temel ve erken çocukluk seviyesinde öğretmenliği seçerler? Bu kariyer seçimini yapan erkeklerin özelliği nedir? Sorularını araştıran araştırmasında, çalıştığı erkek okul öncesi öğretmenlerinin, kişilik profili sonuçlarından, kadın meslektaşlarından çok da farklı olmadıklarını, fakat başka alanlardaki erkeklerden, örneğin mühendislikten, çok farklı olduklarını belirtmiştir. Robinson'un çalıştığı öğretmenlerin ayrıca "önde olma" konusuyla daha az ilgili olma eğiliminde olduklarını ve onların işlerini, paradan, prestij ve güçten daha özverili nedenler için seçtiklerini belirtmiştir Robinson, iki yıl sonra, kadınların % 35 'inin ve mühendislerin % 30 'unun aksine, erkek okul öncesi öğretmenlerinin % 70'inin mesleklerini bıraktıklarını gördü. "Çocuk bakımında onları nasıl muhafaza edilecekleri sorulduğunda, erkeklerin yarısı "daha fazla para" diye yanıtlamıştır (Robinson,1988:46-48).

Üstünoğlu (1990), yaptığı çalışmada okul öncesi öğretmeninin sahip olması gereken niteliklerini belirlemeye çalışmıştır. Bu niteliklerin bir bölümünü, öğretmenin kişilik özellikleri ile ilgili diğer bölümünün ise, öğretmen adayının mesleki formasyonu ile ilgili akademik nitelikleri olduğunu belirtmiştir. Bu çalışmada okul öncesi öğretmenliğinin özel yatkınlık gerektiren bir meslek olması nedeniyle, okul öncesi öğretmenlerin lisans eğitimine alınmadan önce kişilik

özelliklerine ilişkin belirli niteliklerin aranması gerektiği üzerinde durulmuştur (Üstünoğlu,1990:15).

Beğenç (1990), özel ve kurumlara bağlı anaokulu öğretmen tutum ve davranışlarını saptamaya yönelik yaptığı karşılaştırmalı çalışmada; 50'si özel 50'si kurum anaokulu öğretmeni olmak üzere 100 öğretmene anket formu, öğrenci yönetim ölçeği, öğretmen davranış listesi uygulamış ve iki grup arasında davranış ve tutum yönünden fark olup olmadığını incelemiştir. Araştırma sonuçlarına göre kurumlara bağlı öğretmenlerin engelleme eğitimini daha yoğun uyguladıkları özel okul öğretmenlerinin ise çocukların ilgi ve ihtiyaçlarına daha fazla önem verdikleri saptanmıştır (Beğenç,1990:İİİ-V).

Çubukçu (1991), okul öncesi eğitimde öğretmen davranışlarının çocuk gelişimine etkisi konusunda yaptığı çalışmada, İzmir ilinde bulunan 46 okul öncesi öğretmen ile 56 çocuk sistematik gözlem yoluyla incelenmiştir. Çocukların zihinsel ve dil gelişimlerine uygun olarak belirlenen öğretmen davranışlarını gösteren öğretmenlerin sınıflarındaki çocukların zihinsel ve dil gelişim düzeylerinin, bu özellikleri göstermeyen öğretmenlerin sınıflarındaki çocukların zihinsel ve dil gelişim düzeylerinden daha yüksek olduğu bulunmuştur. Olumlu öğretmen tutumlarının, çocukların zihinsel ve dil gelişimleri üzerinde önemli rol oynadığı çalışmada önemle vurgulanmıştır (Çubukçu,1991:158-159).

Kandır (1991), okul öncesi eğitim kurumlarında 4-6 yaş grubu eğitim programlarının hazırlanmasında öğretmenlerin karşılaştıkları güçlükleri tesbit etmek amacıyla yaptığı araştırmada, Gazi Üniversitesi "Anaokulu Öğretmenliği Ön Lisans Tamamlama Programı"na katılan, değişik kurum ve kuruluşlara bağlı anaokullarında görevli 1408 öğretmene anket uygulamıştır. Araştırma sonunda öğretmenlerin anaokulu programıyla ilgili olarak en fazla güçlük çektikleri konuların sırasıyla; günlük plan, yıllık plan ve ünite planının hazırlanmasının geldiği görülmüştür. Öğretmenlerin program hazırlarken en fazla müfettişlerin daha sonra okul idarecilerinin eleştiri ve önerilerini göz önünde bulundurdukları ayrıca öğretmenlerin

programı uygularken öğrenci sayısının çokluğu ve araç-gereç yetersizliğinden kaynaklanan sorunlarla karşılaştıkları tespit edilmiştir (Kandır,1991:41-42).

Arı ve arkadaşları (1990) Hacettepe Üniversitesi Çocuk Sağlığı ve Eğitimi Bölümü Uygulama Anaokuluna devam eden 3.5-6 yaş grubu çocukların anne-babalarına anket uygulayarak, ailelerin anaokulunu seçerken göz önünde bulundurdukları özellikler ve anaokulundan beklentilerini incelemişlerdir. 90 ailenin anketi cevaplandırdığı araştırma sonucunda; ailelerin anaokulunu seçerken en çok eğitimin kalitesi ve eğitimcilerin özelliklerini göz önünde bulundurdukları ve ailelerin anaokulundan beklentilerinde ise en çok çocuklarının sosyal davranışları öğrenmesinin beklenildiği tespit edilmiştir (Arı ve diğ.1993:96-105).

Güler (1994), çalışmasını okul öncesi eğitim alanında görev yapan öğretmenlerin mezun oldukları kurumları belirlemek, bu kurumun programları konusunda görüşlerini almak, okul öncesi öğretmeninde bulunması gereken özellikler ile bu alana ilişkin bilgiler konusunda kendilerini değerlendirmelerini sağlamak ve okulöncesi eğitime öğretmen yetiştiren yüksek öğretim programlarını analiz etmek amacıyla yapmıştır. Araştırmada, bu amaçla Ankara ili merkez ilçelerinde bünyesinde anasınıfı bulunan resmi ilkokullarda görevli 43 öğretmenle G.Ü. Mesleki Eğitim Fakültesi ön lisans tamamlama Programı'na devam eden 300 öğretmene, okul öncesi alanıyla ilgili temel bilgi ve becerileri konusunda kendi kendilerini değerlendirmeleri için bir anket uygulanmıştır. Öğretmenlerin, nitelikli bir okul öncesi öğretmeninin sahip olması gereken özellikleri ve bilgileri konusunda kendilerini değerlendirmeleri sonucunda, genellikle düzeylerinin iyi olduğu görüşünde birleştikleri saptanmıştır. Ancak mezun oldukları programları (KML ve 2 yıllık Önlisans Programları), teorik ve uygulama dersleri açısından oldukça yetersiz buldukları da anlaşılmaktadır. Okul öncesi eğitim öğretmeni yetiştiren lisans programları analiz edildiğinde; bu programların, içerdikleri ders çeşidi ve mezuniyet için gerekli toplam kredilerinin birbirlerinden oldukça farklı olduğu ortaya çıkmıştır (Güler,1994).

Temel ve arkadaşları (1994), okul öncesi eğitim alanında çalışan öğretmenlerin ideal benlik kavramları ile mesleki kavramları arasındaki tutarlığı saptamaya çalışmışlardır. Araştırmada, l993-l994 öğretim yılında Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Çocuk Gelişimi ve Okul öncesi Anabilim Dalında önlisans tamamlama programına katılan 104 öğretmene, kişisel bilgi formu ve ideal benlik kavramları ile mesleki benlik kavramlarını derecelendirme sıfat listeleri uygulanmıştır. Araştırma sonunda, öğretmenlerin ideal benlik ile mesleki benlikleri arasında Cohen Kappa Katsayısına göre kötü bir uyum ortaya çıkmıştır (Temel ve diğ.,1997:596-622).

Can Yaşar (1998) Ankara il merkezindeki anasınıfı öğretmenlerinin yeni eğitim programı konusundaki bilgi düzeylerinin saptanması konulu araştırmasında 284 anasınıfı öğretmenine soru formu uygulamıştır. Araştırma sonunda öğretmenlerin kendilerini yeterli görüp görmemeleri ile konu analiz tablosundan yararlanma şekilleri, yıllık ve günlük plan hazırlarken karşılaşılan güçlükler arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Ayrıca öğretmenlerin mezun oldukları okulları ile konuları belirledikleri kaynaklar ve günlük program hazırlarken karşılaşılan güçlükler arasındaki fark önemli bulunmuştur (Can Yaşar,1998:İ-İİ; Mağden ve Can Yaşar,2000:İ-İİ).

Kuru (2000) tarafından yapılan araştırmada, okul öncesi eğitim kurumlarında kalitenin sağlanmasında en önemli unsur olan öğretmenlerin kişisel yeterlik düzeyleri saptanmaya çalışılmıştır. Bu amaçla Edirne ilinde görev yapan 70 okul öncesi öğretmeni örneklem olarak alınmıştır. Araştırma sonunda yaş, çocuk sayısı, medeni durum gibi demografik faktörler öğretmenlerin kişisel yeterliklerini farklılaştırmamıştır. Öğretmenlerin yeterliklerini farklılaştıran faktörler daha çok öğrenim durumu, öğretmenlik mesleğini isteyerek seçme ve çalışılan kurumla ilgili olarak bulunmuştur (Kuru,2000).

Çamkerten (2001) okul öncesi eğitimde uygulanan program ve çocukların demokratik davranışları ile öğretmenlerin demokratik tutum ve davranışları arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi konulu araştırmasında bir gözlem formu ile

kendisinin geliştirdiği bir anket kullanmıştır. Araştırma sonunda, anasınıfı öğretmenlerinin demokratik tutum ve davranışlarının –orta- düzeyde olduğu, anasınıflarında bulunan çocukların öğretim dönemi başında demokratik davranışlarının –zayıf- öğretim döneminin sonunda ise –orta- düzeyde olduğu ortaya konmuştur. Anasınıfı programı analiz edildiğinde, genel amaçların ve etkinliklerin demokratik davranış geliştirme açısından yeterli; hedef ve hedef davranışlar ile değerlendirme formunun kısmen yeterli; öğretim durumlarının ise yetersiz olduğu saptanmıştır (Çamkerten,2001:V-VI).

Kuvvet (2001) okul öncesi öğretmenlerinin fiziksel yapı, öğretmen nitelikleri ve iletişimle ilgili olarak sınıf içi öğretimle ilgili karşılaştıkları problemleri belirleme amaçlı çalışmasında, Van ilinde görev yapan 48 okul öncesi öğretmenine anket uygulamıştır. Araştırma sonunda, öğretmenlerin sorunlarla karşılaşma düzeylerinin en üst düzeyde fiziksel yapıyla ilgili olduğu, daha sonra öğretmen niteliklerinden kaynaklanan sorunlarla karşılaştıkları, bunun yanı sıra en az iletişim ile ilgili sorunlarla karşılaştıkları belirlenmiştir (Kuvvet,2001:122).

Tezel Şahin ve arkadaşları (2002), sınıf öğretmenlerinin yüksek ve düşük beklenti geliştirdikleri öğrencilerin özelliklerini, öğretmenlerin bu öğrencilere yönelik sınıf içi davranışlarını, yüksek ve düşük beklenti geliştirilen öğrencilerin akademik ve sosyal davranışlarını belirlemek amacıyla yaptıkları araştırmada; 84 sınıf öğretmenine yukarıda belirtilen üç boyuta yönelik özellikleri içeren bir anket uygulamıştır. Araştırma sonunda yüksek beklenti geliştirilen öğrencilerin, düşük beklenti geliştirilen öğrenciler ile karşılaştırıldıklarında hem daha olumlu özelliklere sahip oldukları hem de akademik ve sosyal açıdan daha olumlu davranışlar gösterdikleri bulunmuştur. Öğretmenlerin sınıf içi davranışlarında düşük beklenti geliştirdikleri öğrencilere daha kolay görevler verdikleri ve daha fazla yardım sağladıkları bunun yanı sıra yüksek beklenti geliştirdikleri öğrencilere daha zor görevler verdikleri daha fazla özgürlük tanıdıkları ve daha fazla güvendikleri bulunmuştur. Diğer davranışlarda ise öğretmenlerin öğrencilere eşit davrandıkları ortaya konmuştur (Tezel Şahin ve diğ., 2002:123).

Tezel Şahin ve arkadaşları (2002), tarafından yapılan araştırmada, okul öncesi öğretmenlerinin yüksek ve düşük beklenti geliştirdiği çocuklara yönelik davranışlarında nasıl bir farklılaşma olduğu ve çocukların bu davranışlardan nasıl etkilendiği saptanmaya çalışılmıştır. Araştırmada Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Anabilim Dalında okuyan 485 öğrenciye anket uygulanmıştır. Araştırma sonucunda, okul öncesi dönemde öğretmenlerin sınıf içindeki genel davranış yapısının, öğrenciler arasında ayırım yapma durumuna göre farklılaştığı, ayırım yapmayan öğretmenlerin daha olumlu kişilik özelliklerine sahip oldukları ve daha olumlu bir sınıf iklimi yarattıkları saptanmıştır. Öğretmenlerin düşük beklenti geliştirdikleri öğrencileri anlamlı derecede daha fazla uyararak azarladıkları, cezalandırdıkları ve bu öğrencilere görevlerde daha az zaman verdikleri görülmüştür. Oysa, yüksek beklenti geliştirdikleri öğrencilere anlamlı derecede daha fazla duygusal ve fiziksel yakınlık gösterdikleri, ödüllendirdikleri, iletişim kurdukları, öğrenci ürünleri ile ilgilendikleri görülmüştür (Tezel Şahin ve diğ., 2002:106-119).

Karakaş (2002) tarafından yapılan araştırmada, okul öncesi öğretmenlerinin, sahip olmaları gereken yeterliklere ne düzeyde sahip oldukları ve bu yeterliklerin göreve, görev yapılan okul türüne ve mezun olunan okul türüne göre değişip değişmediği saptanmaya çalışılmıştır. Araştırmada Adana ili Seyhan ilçesinde görev yapan 100 okul öncesi öğretmenine Öğretmen Yeterlik Ölçeği uygulanmıştır. Araştırma sunucunda, okul öncesi öğretmenlerinin; çocuk gelişimi, sınıf içi iletişim, öğretim yöntemleri, sınıf yönetimi, okul-aile işbirliği ve mesleki kişisel yeterliklere yeterince sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Program geliştirme ve değerlendirme alanına ilişkin ise oldukça düşük düzeyde oldukları görülmüştür. Resmi okullarda görev yapan öğretmenlerin, özel okullarda görev yapan öğretmenlere göre yeterlik düzeylerinin daha yüksek olduğu saptanmıştır. Okul öncesi öğretmenlerinin en düşük düzeyde sahip oldukları yeterliklerin, eğitimde yeni teknolojilerden ve bilgisayardan yararlanma olduğu görülmüştür (Karakaş,2002:İİİ).

Gündoğan (2002) okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunları belirlemek amacıyla yaptığı araştırmada Denizli ilinde

çalışan 253 okul öncesi öğretmenine kendisi tarafından geliştirilen bir anket uygulamıştır. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin çalıştıkları kurumlara göre farklı sorunlarla karşılaştıklarını ortaya koymuştur. Anasınıfında çalışan öğretmenlerin çalışma koşulları açısından bağımsız anaokullarında çalışan öğretmenlere göre daha fazla sorunla karşılaştığı saptanmıştır. Bunun yanında öğretmenlerin eğitim durumu, meslekteki kıdemleri, branşları ve hizmet içi eğitime katılma durumları ile karşılaşılan sorunlar arasında anlamlı bir farklılık ortaya çıkmıştır (Gündoğan,2002:V).

Beyazkürk ve Anlıak (2004), Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği bölümünde okuyan erkek öğrencilerin okul öncesi öğretmenliğine yönelik düşüncelerini belirlemek amacıyla bir araştırma yapmışlardır. Bu araştırmada Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği bölümü 3. sınıfında okuyan 7 erkek öğrencinin katıldığı bir odak grup çalışması yapılmıştır. Çalışma yaklaşık 60'ar dakikalık, birer hafta ara ile yapılan iki oturumda gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın amacı doğrultusunda erkek öğrencilerin kendi mesleklerine yönelik düşüncelerinin belirlenmesi için araştırmacılar tarafından önceden hazırlanan 9 soru katılımcı gruba yöneltilmiştir. Bu sorulara ek olarak, verilerin zenginleştirilmesi amacıyla alternatif sorular ve sondalar da kullanılmıştır. Her iki oturumdan elde edilen bilgiler yazılı bir metin haline dönüştürülmüştür. Elde edilen sonuçlar henüz yayınlanmamıştır (Beyazkürk ve Anlıak,2004:276)

Harmanlı ve Ekinci (2004), okul öncesi öğretmen adaylarının mesleki ilgilerine ilişkin bazı değişkenler konulu araştırmalarında, Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda öğrenim gören toplam 200 öğrenciye, mesleki ilgilerini değerlendirmek üzere Holland Mesleki İlgi Envanteri (HMIE), kişilerin kendileri ile ilgili özelliklerini belirlemek üzere Sosyal Karşılaştırma (SKÖ), geleceklerine yönelik umut/umutsuzluk düzeylerini belirlemek üzere Beck Umutsuzluk Ölçeği (BUÖ) uygulamıştır. Öğrencilere ilişkin bazı demografik değişkenler kişisel Bilgi Formu ile elde edilmiştir. Elde edilen veriler henüz yayınlanmamıştır (Harmanlı ve Ekinci,2004:256).

Cook (2004) büyük bir kuzeybatı üniversitesinde eğitim fakültesinin üst sınıflarında kayıtlı öğrenciler üzerine yaptığı araştırmada şu sonuçlara ulaşmıştır:

- Bir ilköğretim sınıfında veya erken çocukluk dönemi sınıfında en çok istenilen kimdir? Sorusuna erkeklerin % 66'sı kadınların daha çok istendiğini, kadınların çoğu ise fark yaratmadığını belirtmiştir.
- Erkek ilköğretim/erken çocukluk dönemi öğretmenlerinin başka mesleklerdeki kadınlar tarafından oldukça önemsendikleri yargısına cevaplayanların % 90'ı karşı çıkmıştır.
- Eğitim, bir erkekten ziyade, bir kadın için daha iyi bir kariyerdir (iş hayatıdır.). kadınların sadece % 14'ü bu düşünceye karşı çıkarken, erkeklerin % 33'ü bu fikre katıldığını belirtmiştir.
- Kadınlar hala bakıcı olarak görülmektedir. Cevapların % 72'sine göre, şefkatli olmak, bakımı, ilgiyi sevmek çoğunlukla kadınların işi olmuşken, erkekler de, çoğunlukla, disiplini sağlayan, çalıştırmaya yardım eden, dövüşleri ayıran, eşyaları taşıyan ve tamir eden kişiler olmuşlardır. Kızlar için seks eğitimi genellikle kadın öğretmenlere verilirken, erkekler için seks eğitimi genellikle erkek öğretmenlere verilmektedir.

Cook, bu sonuçlardan hareketle bir ilköğretim veya okul öncesi sınıfındaki erkek bir öğretmenin varlığı, bir bayan öğretmen tarafından sağlanan yaşantılardan farklı deneyimleri garanti edemeyeceğini Buna rağmen, bunu destekleyen hiçbir araştırma olmamasına rağmen, ilköğretim ve erken çocukluk dönemi sınıflarında daha fazla erkeğe ihtiyaç duyulmakta olduğunu belirtmektedir (Cook,2004:2).

Levis ve arkadaşları (2005) erkek okul öncesi öğretmen adaylarının erkek okul öncesi öğretmenleri hakkındaki düşüncelerini belirlemek amacıyla yaptıkları araştırmada, Australian Catholic University'nin son sınıfında okuyan 8 erkek öğrenciye anket uygulamışlardır. Deneklerin verdikleri yanıtlar 3 farklı kategoride değerlendirilmiştir:

1- Sosyal Konular: Erkek öğretmenlerin çocukların korunması ve yardım edilmesinde önemli bir rol oynadıkları katılımcılar tarafından belirtilmiştir.

Katılımcılar erkek öğretmenlerin hem toplumsal anlamda hem de okulda kendilerine katkı sağladığını belirtmiştir.

2- Çocukları Koruma ve Cinsiyetle İlgili Konular: Tüm katılımcılar erken çocukluk eğitiminin bir cinsiyet mesleği olmadığı konusunda görüş belirtmiştir ve bir çocuk bakıcısı olarak damgalanmaktan korktuklarını ifade etmişlerdir.

3- Öğretmenlerin Çalışma Koşulları ve Statülerine İlişkin Konular: Katılımcılar öğretmen olma isteğinin yüksek maaş almakla büyük ölçüde ilişkili olduğunu belirtmiştir. Öğretmenlerin statülerinin düşük olduğu fakat artmakta olduğu konusunda bir iyimserlik belirtmişlerdir. Katılımcılar küçük kasabalarda çalışan öğretmenlerin yüksek okuldaki (Üniversite) öğretmenlerden statü olarak daha aşağıda görüldüğü fakat bunun yanlış olduğunu belirtmişlerdir (Levis ve diğ., 2005:1-8).

# 3. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Bu araştırmada erkek okul öncesi öğretmenlerinin göreve başladıklarında karşılaştıkları durumlar ve çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan öğrenci velilerinin erkek öğretmenler hakkındaki düşünceleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu araştırmada erkek okul öncesi öğretmenlerinin göreve başladıklarında karşılaştıkları durumlar, öğretmenlerin yaşları, meslekte geçen çalışma süreleri, göreve başladıkları yerleşim yerinin büyüklüğüne göre incelenmiştir.

Velilerin erkek okul öncesi öğretmenleri hakkındaki düşüncelerini içeren bölümde anne veliler ile baba velilerin düşünceleri arasında bir fark olup olmadığının belirlenmesi ve İç Anadolu Bölgesindeki veliler ile Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin düşünceleri arasında bir fark olup olmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan öğrenci velilerinin erkek okul öncesi öğretmenleri hakkındaki düşünceleri, velilerin yaşlarına, eğitim düzeylerine, okul öncesi eğitime devam eden çocuğunun cinsiyetine göre incelenmiştir.

## 3.1. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evren ve örnekleminin belirlenmesinde ülkemizin bölgeler arası gelişmişlik düzeyleri incelenmiş olup sosyo-ekonomik ve kültürel düzey farklılıklarının belirgin olduğu İç Anadolu Bölgesi ile Doğu Anadolu Bölgesindeki erkek okul öncesi öğretmenleri evren olarak alınmıştır. Ayrıca bu bölgelerdeki erkek okul öncesi öğretmenlerin evren olarak alınmasında bu bölgelerde erkek okul öncesi öğretmen sayılarının diğer bölgelere kıyasla daha fazla olmasıda etkili olmuştur. Milli Eğitim Bakanlığı Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığının 07/12/2004 tarihli verilerine göre, İç Anadolu Bölgesinde 95 erkek

okul öncesi öğretmeni, Doğu Anadolu Bölgesinde 105 erkek okul öncesi öğretmeni bulunmaktadır. Ancak yapılan inceleme sonucunda; İç Anadolu Bölgesinde görev yapan öğretmenlerden, 24 kişinin Kız Meslek Liselerinde Çocuk Gelişimi Branşında çalıştığı, 11 kişinin askerde olduğu, 14 kişinin de yanlış bilgiyle verildiği ortaya çıkmış olup geriye İç Anadolu Bölgesinden toplam 46 öğretmenin kaldığı görülmüştür. Doğu Anadolu Bölgesinde görev yapan erkek okul öncesi öğretmenlerinden, 28 kişinin Kız Meslek Liselerinde Çocuk Gelişimi Branşında çalıştığı, 8 kişinin askerde, 9 kişinin de yanlış bilgiyle verildiği geriye Doğu Anadolu Bölgesinden toplam 60 öğretmenin kaldığı tespit edilmiştir. Bu sonuçlar neticesinde her iki bölgeden (27 ilden) toplam 106 erkek okul öncesi öğretmeni evreninin tamamı örneklem olarak alınmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı 07/12/2004 tarihli verilerine göre araştırma örneklemine ait bulgular Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. İç Anadolu Ve Doğu Anadolu Bölgelerinde Görev Yapan Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin İllere Göre Dağılımları.

| **DOĞU ANADOLU BÖLGESİ** | | **İÇ ANADOLU BÖLGESİ** | |
|---|---|---|---|
| **İl Adı** | **Öğretmen Sayısı** | **İl Adı** | **Öğretmen Sayısı** |
| Ağrı | 5 | Ankara | 7 |
| Ardahan | 8 | Aksaray | 12 |
| Bingöl | 5 | Çankırı | 3 |
| Bitlis | 8 | Eskişehir | 3 |
| Elazığ | 8 | Karaman | 7 |
| Erzurum | 3 | Kayseri | 15 |
| Erzincan | 4 | Kırıkkale | 1 |
| Iğdır | 6 | Kırşehir | 5 |
| Hakkari | 8 | Konya | 9 |
| Kars | 3 | Nevşehir | 7 |
| Malatya | 16 | Niğde | 9 |
| Muş | 4 | Sivas | 10 |
| Tunceli | 2 | Yozgat | 7 |
| Van | 25 | | |
| Toplam 14 | 105 | 13 | 95 |

Çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan velilerden her iki bölgedeki erkek okul öncesi öğretmen sayıları dikkate alınarak, İç Anadolu Bölgesinden rondom yöntemiyle seçilen 7 erkek okul öncesi öğretmenin velileri ile Doğu Anadolu Bölgesinden rondom yöntemiyle seçilen 8 erkek okul öncesi öğretmenin velileri örneklem olarak seçilmiştir. İç Anadolu Bölgesinde Ankara ve Yozgat illerinden 7 erkek okul öncesi öğretmeninin toplam 132 velisi ile Doğu Anadolu Bölgesinde Van ve Hakkari illerinden 8 erkek okul öncesi öğretmeninin toplam 143 velisi örneklem olarak alınmıştır.

### 3.2. Veri Toplama Yöntemleri

Araştırmada veri toplama aracı olarak; erkek okul öncesi öğretmenlerinin karşılaştıkları durumlar ile çocuğu okul öncesi erkek öğretmeninden eğitim alan velilerin erkek okul öncesi öğretmenleri hakkındaki düşüncelerini belirlemek için iki anket kullanılmıştır.

İç Anadolu Bölgesinden 46 erkek okul öncesi öğretmeni ile Doğu Anadolu Bölgesinden 60 erkek okul öncesi öğretmenine anket uygulanmıştır. Öğretmenlerin görev yaptıkları okullar Milli Eğitim Bakanlığı Araştırma, Planlama Koordinasyon Kurulu Başkanlığından alınan veriler ve Milli Eğitim Bakanlığından alınan izinler doğrultusunda telefonla aranılmıştır. Okul idarecileriyle görüşülüp gerekli izinler alındıktan sonra erkek okul öncesi öğretmenlerine ulaşılmış ve anketler kapalı zarflarda yollanmıştır. Ankara ilinde görev yapan öğretmenlere anketler araştırmacı tarafından uygulanmıştır.

Erkek okul öncesi öğretmenlerinin öğrenci velilerine uygulanan anketler, Milli Eğitim Bakanlığından ve okul idarelerinden alınan izinler doğrultusunda erkek okul öncesi öğretmenlerinin vasıtasıyla velilere ulaştırılmıştır. Velilerin erkek okul öncesi öğretmenleri hakkındaki düşüncelerini rahatça belirtebilmeleri için anketler

kapalı zarflarda uygulanmıştır. Ankara ilindeki öğrenci velilerine anketler araştırmacı tarafından uygulanmıştır.

### 3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak iki anket kullanılmıştır. Bu araçlar aşağıda verilmiştir:

I- Öğretmen Anketi
II.- Veli Anketi

### I- Öğretmen Anketi

Erkek okul öncesi öğretmenlerinin karşılaştıkları durumları belirlemek amacıyla araştırmacı, erkek okul öncesi öğretmenleri, okul idarecileri, ile görüşerek ve kendisininde erkek okul öncesi öğretmeni olmasından yola çıkarak açık uçlu sorulardan oluşan bir anket hazırlanmıştır. Hazırlanan bu anket ön pilot çalışması olarak 41 erkek okul öncesi öğretmenine uygulanmıştır. Toplanan anketler incelenip uygun maddelerin seçimi ve uygun olmayanların çıkarımı yapılıp, Kesinlikle Katılmıyorum, Katılıyorum, Biraz Katılıyorum, Katılıyorum ve Tamamen Katılıyorum seçeneklerinden oluşan 5'li skala kullanılarak yeni bir anket geliştirilmiştir. Yeni hazırlanan anket Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim ve Eğitim Fakülteleri ile Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünden toplam 7 uzmanın görüşü alınarak son düzenlemeleri yapılmıştır. Son şekli verilen anket Milli Eğitim Bakanlığından alınan izinler doğrultusunda uygulanmıştır.

Erkek okul öncesi öğretmenlerinin karşılaştıkları durumları belirlemek için araştırmacı tarafından geliştirilen anket üç bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde, erkek okul öncesi öğretmenlerinin demografik özelliklerine ait toplam 8 madde yer almaktadır. Bu bölümde erkek okul öncesi öğretmenlerinin, yaşları, meslekteki kıdemleri, göreve başladıkları yerleşim yeri ve şu anda görev yaptıkları kuruma ait bilgileri içeren sorular yer almaktadır.

İkinci bölüm, erkek okul öncesi öğretmenlerinin karşılaştıkları durumları belirlemeye yönelik toplam 52 soru ve 5'li skaladan oluşmaktadır. 5'li skala Kesinlikle Katılmıyorum, Katılmıyorum, Biraz Katılıyorum, Katılıyorum ve Tamamen Katılıyorum seçeneklerinden oluşmaktadır. Bu bölümde erkek okul öncesi öğretmenlerinin veliler, çocuklar, yardımcı personel, okul idaresi, diğer öğretmenler, ve çevre ile karşılaştıklarında yaşadıkları durumları belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır.

Üçüncü bölümde ise erkek okul öncesi öğretmenlerin beklenti ve önerilerini belirtmelerine yönelik sorular bulunmaktadır.

**II- Veli Anketi**

Çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan öğrenci velilerinin erkek okul öncesi öğretmenleri hakkındaki düşüncelerini belirlemek için araştırmacı erkek okul öncesi öğretmenleri, okul idarecileriyle görüşerek ve kendisininde erkek okul öncesi öğretmeni olmasından yola çıkarak bir anket hazırlanmıştır. Anket Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim ve Eğitim Fakülteleri ile Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünden toplam 7 uzmanın görüşü alınarak son düzenlemeleri yapılmıştır. Son şekli verilen anket Milli Eğitim Bakanlığından alınan izinler doğrultusunda uygulanmıştır.

Çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan öğrenci velilerinin erkek okul öncesi öğretmenleri hakkındaki düşüncelerini belirlemek için araştırmacı tarafından geliştirilen anket üç bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan öğrenci velilerinin demografik özelliklerine ait toplam 8 madde yer almaktadır. Bu bölümde öğrenci velilerinin çocuğa yakınlığı, öğrenim durumları, yaşları, meslekleri, okul öncesi eğitim alan çocuğunun cinsiyetine ilişkin bilgileri içeren sorular yer almaktadır.

İkinci bölüm çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan öğrenci velilerinin erkek okul öncesi öğretmenleri hakkındaki düşüncelerini belirlemeye yönelik 26 soru ve 5'li skaladan oluşmaktadır. 5'li skala Kesinlikle Katılmıyorum, Katılmıyorum, Biraz Katılıyorum, Katılıyorum ve Tamamen Katılıyorum seçeneklerinden oluşmaktadır.

Üçüncü bölümde ise çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan öğrenci velilerinin erkek okul öncesi öğretmenleri hakkında beklenti ve önerilerini belirtmelerine yönelik sorular bulunmaktadır.

### 3.4. Verilerin Analizi

Erkek okul öncesi öğretmenleri ve onların velileri tarafından cevaplandırılan anket verileri S.P.S.S. 12.0 istatistik programı kullanılarak analizleri yapılmıştır.

Erkek okul öncesi öğretmenlerinin demografik bilgileri ve anketteki bütün maddelere ilişkin frekans dağılımları verilmiştir. Erkek okul öncesi öğretmenlerinin maddelere verdikleri yanıtlarda yaş, meslekteki kıdem ve görev yapılan yerleşim yerinin büyüklüğüne göre fark olup olmadığı 't' testi ile test edilmiştir.

Velilerin bölgeler için ayrı ayrı olmak üzere maddelere verdikleri yanıtların frekans dağılımları sunulmuştur. Velilerin demografik bilgilerine ilişkin dağılıma yer verilmiştir. Velilerin maddelere verdikleri yanıtlarda; bölgelere (Doğu Anadolu-İç Anadolu), Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocuğun Cinsiyetine (erkek-kız), ebeveyne (anne-baba) ve velilerin yaşlarına göre fark olup olmadığı 't' testi ile test edilmiştir.

Velilerin öğrenim durumlarına göre fark olup olmadığı ise tek yönlü varyans analizinin parametrik olmayan karşılığı Kruskall Wallis H testi kullanılmıştır. Bu teknik ikiden fazla grubun sıra ortalamalarını karşılaştırmaya yarayan bir tekniktir.

Burada tek yönlü varyans analizinin normal dağılım varsayımı karşılanamadığından bu tekniğin kullanımına gidilmiştir. Anlamlı çıkan Kruskall Wallis H testi sonuçları için farkın kaynağını bulmak üzere Mann Whitney U testi uygulanmıştır.

İstatistik çalışmalarında 5'li skalanın Kesinlikle Katılmıyorum seçeneğine 1, Katılmıyorum seçeneğine 2, Biraz Katılıyorum seçeneğine 3, Katılıyorum seçeneğine 4, Tamamen Katılıyorum seçeneğine 5 puan verilmiş ve 0.05 düzeyinde anlamlılık aranmıştır.

# 4. BULGULAR ve TARTIŞMA

Bu çalışma, erkek okul öncesi öğretmenlerinin göreve başladıklarında karşılaştıkları durumlar ve çocuğu erkek öğretmenden eğitim alan velilerin erkek okul öncesi öğretmenleri hakkındaki düşüncelerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Bulgular iki bölümde incelenmiştir.

1. Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerine İlişkin Bulgular
   a) Erkek okul öncesi öğretmenlerinin demografik bilgileri (Tablo 4-9 arasında verilmiştir).
   b) Erkek okul öncesi öğretmenlerinin göreve başladıklarında karşılaştıkları durumlara ilişkin bulgular (Tablo 10-12 arasında verilmiştir).
   c) Erkek okul öncesi öğretmenlerinin göreve başladıklarında karşılaştıkları durumlar hakkında beklenti ve önerileri (Tablo 13)
2. Erkek Okul Öncesi Öğretmelerinin Velilerine ilişkin Bulgular
   a) Velilerin demografik bilgileri (Tablo 14-19 arasında verilmiştir).
   b) Velilerin erkek okul öncesi öğretmenleri hakkındaki düşüncelerine ilişkin bulgular (Tablo 20-34 arasında verilmiştir).
   c) Velilerin erkek öğretmenleri hakkındaki öneri ve düşünceleri (Tablo 35)

## 1. Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerine İlişkin Bulgular

### a) Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Demografik Bilgilerine İlişkin Bulgular

Erkek okul öncesi öğretmenlerinin öğrenim durumlarına ilişkin dağılım incelendiğinde erkek okul öncesi öğretmenlerinin %99.10'unun Lisans mezunu, %0.9'unun Yüksek Lisans mezunu olduğu görülmektedir.

Okul öncesi öğretmenliği daha çok bayanların tercih ettiği bir meslek olduğundan Cumhuriyet döneminden itibaren genelde bu alanda bayanları görmekteyiz. Okul öncesi öğretmenlerinin öğrenim durumları yıllara göre lise, ön

lisans, lisans tamamlama, ve lisans olmak üzere farklılık göstermesine rağmen araştırmada yer alan erkek okul öncesi öğretmenlerinin tamamına yakını lisans mezunudur. Bunun sebebi olarak erkeklerin son yıllarda bu alanı tercih etmeye başladıkları düşünülmektedir. Yani okul öncesi alanına öğretmen yetiştiren programların lisans düzeyinde olduğu dönemden itibaren erkekleri görmekteyiz.

Kuvvet (2001) okul öncesi öğretmenlerinin fiziksel yapı, öğretmen nitelikleri ve iletişimle ilgili olarak sınıf içi öğretimle ilgili karşılaştıkları problemleri incelemiştir. Örneklemi oluşturan Van ilindeki 48 okul öncesi öğretmeninin (7 erkek, 41 kadın öğretmen) öğrenim durumlarına bakıldığında, %43.8'inin lisans mezunu, %39.6' sının Önlisans mezunu, %12.5'inin lisans tamamlama mezunu, %4.2'sinin ise lise mezunu, olduğu görülmüştür(Kuvvet,2001:122). Bu bulgu, araştırma bulgularını destekler niteliktedir.

Tablo 4. Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Mezun Oldukları Okullara İlişkin Dağılım

| Mezun Olunan Okul | N | % |
|---|---|---|
| 1. Atatürk Üniversitesi | 12 | 11.30 |
| 2. Süleyman Demirel Üniversitesi | 19 | 17.90 |
| 3. Karadeniz Teknik Üniversitesi | 7 | 6.60 |
| 4. Selçuk Üniversitesi | 18 | 17.00 |
| 5. Abant İzzet Baysal Üniversitesi | 4 | 3,80 |
| 6. Gazi Üniversitesi | 7 | 6.60 |
| 7. Pamukkale Üniversitesi | 4 | 3.80 |
| 8. Yüzüncü Yıl Üniversitesi | 24 | 22.60 |
| 9. Dokuz Eylül Üniversitesi | 2 | 1.90 |
| 10. Çanakkale Üniversitesi | 2 | 1.90 |
| 11. Hacettepe Üniversitesi | 1 | 0.90 |
| 12. Sakarya Üniversitesi | 3 | 2.80 |
| 13. İnönü Üniversitesi | 2 | 1.90 |
| 14. Ankara Üniversitesi | 1 | 0.90 |
| Toplam | 106 | 100.00 |

Tablo 4 incelendiğinde erkek okul öncesi öğretmenlerinin en çok %22.60'ının Yüzüncü Yıl Üniversitesinden mezun oldukları, en az ise %0.90'ının Ankara ve Hacettepe Üniversitelerinden mezun oldukları görülmektedir.

Tablo 4'de uzun süredir Okul Öncesi/Çocuk Gelişimi alanına öğretmen yetiştiren Gazi Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesinden mezun olan öğretmen yüzdesine baktığımızda %8.40 olduğu, bunun yanı sıra okul öncesi alanındaki öğretmen açığını kapatmak amacıyla okul öncesi bölümü açılan ve birkaç yıldır mezun veren Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Atatürk Üniversitesinden mezun olan öğretmen yüzdesine baktığımızda %51.80 olduğu görülmektedir. Bu şekilde bir dağılımın ortaya çıkma sebebi olarak köklü üniversitelerin (Gazi, Ankara, Hacettepe) puanlarının yüksek olması, Kız Meslek Liselerinden gelen öğrencilerin ek puanla bu üniversitelere yerleşmelerinin daha kolay olması, yüksek puan alan erkek öğrencilerin farklı bölümleri tercih etmeleri olduğu düşünülmektedir.

Tablo 5. Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Mezun Oldukları Bölümlere İlişkin Dağılım

| Mezun Olunan Bölüm | N | % |
|---|---|---|
| Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenliği | 88 | 83.00 |
| Anaokulu Öğretmenliği | 14 | 13.20 |
| Çocuk Gelişimi ve Eğitimi | 2 | 1.90 |
| El Sanatları (Seramik Ana Sanat Dalı) | 2 | 1.90 |
| Toplam | 106 | 100.00 |

Tablo 5 incelendiğinde erkek okul öncesi öğretmenlerinin en çok %83.00 ile Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenliği bölümünden, en az ise aynı yüzdeye sahip %1.90 ile Çocuk Gelişimi ve Eğitimi, El Sanatları (Seramik Ana Sanat Dalı) bölümlerinden mezun oldukları görülmektedir.

Tablo 5'teki bulgular ile Tablo 4'teki bulgular birbirini destekleyici niteliktedir. Erkek okul öncesi öğretmenlerinin mezun oldukları okul adlarına baktığımızda büyük bir bölümünün okul öncesi alanındaki öğretmen açığını kapatmak amacıyla son yıllarda okul öncesi bölümü açılan üniversitelerden mezun oldukları görülmektedir.

Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenliği, Anaokulu Öğretmenliği, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi bölümlerinin okul öncesi öğretmenliği için gerekli bölümler olduğu ancak El Sanatları (Seramik Ana Sanat Dalı) bölümünün okul öncesi öğretmenliğiyle yakın bir ilişkisi olmamasına rağmen, bu alan mezunu öğretmenlerin kendi branşlarında ihtiyaç olmadığı gerekçesiyle okul öncesi öğretmenliğine kaydırılmış oldukları düşünülmektedir.

Tablo 6. Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Yaşlarına İlişkin Dağılım

| Yaş | N | % |
|---|---|---|
| 22-26 | 43 | 40.56 |
| 27-32 | 63 | 59.44 |
| Toplam | 106 | 100.00 |

Tablo 6 incelendiğinde erkek okul öncesi öğretmenlerinden 27-32 yaş aralığında olanların %59.44 olduğu 22-26 yaş aralığında olanların ise %40.56 olduğu görülmektedir. Erkek okul öncesi öğretmenlerinin genelde genç oldukları ve yeni öğretmen oldukları düşünülmektedir.

Tablo 7. Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Meslekteki Kıdemlerine İlişkin Dağılım

| Kıdem | N | % |
|---|---|---|
| 2 yıl ve daha az | 49 | 46.22 |
| 3 yıl ve üzeri | 57 | 53.78 |
| Toplam | 106 | 100.00 |

Tablo 7 incelendiğinde erkek okul öncesi öğretmenlerinden meslekteki kıdemleri 3 yıl ve üzeri olanların %53.78 olduğu, 2 yıl ve daha az olanların ise %46.22 olduğu görülmektedir.

Bu şekilde bir dağılımın ortaya çıkmasında, erkek okul öncesi öğretmenlerinin birkaç yıldır mezun veren üniversitelerden son yıllarda mezun olmaları ve erkeklerin bu alanı son yıllarda tercih etmeye başlamalarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tablo 8. Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Göreve Başladıkları Yerleşim Yerinin Büyüklüğüne İlişkin Dağılım

| Göreve Başlanan Yerleşim Yerinin Büyüklüğü | N | % |
|---|---|---|
| Şehir Merkezi | 42 | 39.67 |
| İlçe | 54 | 50.90 |
| İlçeden Küçük Yerleşim Yeri | 10 | 9.43 |
| Toplam | 106 | 100.00 |

Tablo 8 incelendiğinde erkek okul öncesi öğretmenlerinin %50.90'ının ilçede, %39.67'sinin şehir merkezinde, %9.43'ünün ise ilçeden küçük yerleşim yerinde göreve başladıkları görülmektedir.

Bu şekil bir dağılımın ortaya çıkmasında, yeni göreve başlayan öğretmenlerin, Milli Eğitim Bakanlığının yaptığı atamalarda genelde daha küçük yerlerde öğretmen açığının fazla olmasına bağlı olarak buralarda başlatılmaları olduğu düşünülmektedir.

Tablo 9. Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Şu Anda Görev Yaptıkları Kuruma İlişkin Dağılım

| Şu Anda Görev Yapılan Kurum | N | % |
|---|---|---|
| İlköğretim Bünyesindeki Anasınıfı | 75 | 70.80 |
| Bağımsız Anaokulu | 23 | 21.70 |
| Kız Meslek Lisesi Bünyesindeki Uygulama Sınıfı | 8 | 7.50 |
| Toplam | 106 | 100.00 |

Tablo 9 incelendiğinde erkek okul öncesi öğretmenlerinin %70.80'inin şu anda ilköğretim bünyesindeki anasınıflarında görev yaptıkları %7.50'sinin ise Kız Meslek Lisesi bünyesindeki uygulama sınıflarında görev yaptıkları görülmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı verilerine göre Türkiye geneli, Bağımsız Anaokulları sayısı: 483, Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne Bağlı Okullar Bünyesindeki Anasınıfı sayısı: 308, İlköğretim Genel Müdürlüğüne Bağlı Okullar Bünyesindeki Anasınıfı sayısı: 10.781'dir. (Milli Eğitim Bakanlığı Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı 07/12/2004 tarihli verileri) Bu verilere göre Bağımsız anaokulları ve Kız Meslek Liselerinin uygulama sınıf sayıları, anasınıfı sayısından azdır. İlköğretim okullarının bünyesinde anasınıflarının çok sayıda açılmış olmasının böyle bir sonucu doğurduğu düşünülmektedir.

b) Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Göreve Başladıklarında Karşılaştıkları Durumlara İlişkin Bulgular

Tablo 10. Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Maddelere Verdikleri Yanıtların İlk Göreve Başladıkları Yerleşim Yerinin büyüklüğüne göre 't' Testi sonuçları

| **Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Mesleklerine İlişkin Görüşleri ve Karşılaştıkları Durumlar** | **Yerleşim Yeri** | **n** | **X** | **S** | **sd** | **t** | **P** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 Mesleklerini isteyerek seçerler. | Şehir Merkezi | 41 | 2.88 | 1.47 | 103 | 0.10 | 0.92 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 2.91 | 1.37 | | | |
| 2 Her şeye yeniden başlama şansları olsaydı, olumsuz tepkilerden dolayı asla bu mesleği seçmezlerdi. | Şehir Merkezi | 41 | 2.61 | 1.34 | 103 | 1.02 | 0.31 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 2.88 | 1.28 | | | |
| 3 Çocuklarla uğraşmanın zorluğunu gördükten sonra, bu işin erkeklere göre olmadığını anlarlar. | Şehir Merkezi | 41 | 2.37 | 1.11 | 103 | 0.61 | 0.55 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 2.50 | 1.10 | | | |
| 4 Bu meslek öğretmenleri çocuklardan soğutur. | Şehir Merkezi | 41 | 1.73 | 0.81 | 103 | 0.75 | 0.45 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 1.86 | 0.87 | | | |
| 5 Çevreden aldıkları ilk tepkiler, onları mesleklerinden soğutur. | Şehir Merkezi | 41 | 2.66 | 1.30 | 103 | 0.48 | 0.63 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 2.78 | 1.27 | | | |
| 6 Çevreden aldıkları ilk tepkiler, onların bu mesleğe devam etmeleri için teşvik edici olur. | Şehir Merkezi | 41 | 2.73 | 1.20 | 103 | 0.47 | 0.64 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 2.63 | 1.09 | | | |
| 7 Göreve ilk başladıklarında başka bir mesleğe geçmeyi sıkça düşünürler. | Şehir Merkezi | 41 | 3.18 | 1.34 | 103 | 0.85 | 0.40 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 3.41 | 1.35 | | | |
| 8 Bayan öğretmenlere göre kendilerini dezavantajlı görürler. | Şehir Merkezi | 41 | 3.02 | 1.35 | 103 | 0.63 | 0.53 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 2.86 | 1.30 | | | |
| 9 İlk göreve başladıklarında, çevrenin kendilerine bakış açısıyla ilgili soru işaretleri taşırlar. | Şehir Merkezi | 41 | 3.80 | 1.10 | 103 | 0.78 | 0.44 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 3.63 | 1.19 | | | |
| 10 Çevrenin ne düşündüğünü önemsemeden her zaman ellerinden gelenin en iyisini yapmaya çalışırlar. | Şehir Merkezi | 41 | 3.83 | 1.26 | 103 | 0.73 | 0.47 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 4.00 | 1.14 | | | |
| 11 Göreve başladıkları ilk yerde çevreden olumlu ya da olumsuz herhangi bir tepki almazlar. | Şehir Merkezi | 41 | 2.37 | 1.04 | 103 | 0.78 | 0.44 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 2.20 | 1.04 | | | |
| 12 Göreve başladıklarında çevreden aldıkları ilk tepki "bu işin kadın işi olarak" görülmesidir. | Şehir Merkezi | 41 | 3.56 | 1.18 | 103 | 1.17 | 0.24 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 3.83 | 1.11 | | | |
| 13 Göreve başladıklarında çevreden aldıkları ilk tepki "bu işi erkek yapamaz" dır. | Şehir Merkezi | 41 | 3.17 | 1.24 | 103 | 1.70 | 0.09 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 3.58 | 1.17 | | | |

| **Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Mesleklerine İlişkin Görüşleri ve Karşılaştıkları Durumlar/Devam** | **Yerleşim Yeri** | **n** | **X** | **S** | **sd** | **t** | **P** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 14 Göreve yeni başladıklarında "neden bu bölümü seçtiniz?" sorusuyla çok sık karşılaşırlar. | Şehir Merkezi | 41 | 3.98 | 1.08 | 103 | 1.74 | 0.09 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 4.31 | 0.89 | | | |
| 15 Göreve yeni başladıklarında bu mesleği isteyerek seçtiklerine kimseyi inandıramazlar. | Şehir Merkezi | 41 | 2.46 | 1.35 | 103 | 0.08 | 0.94 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 2.48 | 1.47 | | | |
| 16 Göreve yeni başladıklarında, insanları bu işi yapabileceklerine ikna edemezler. | Şehir Merkezi | 41 | 2.77 | 1.25 | 103 | 0.39 | 0.70 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 2.67 | 1.21 | | | |
| 17 "Çocuklarla uğraşabilecek misiniz?" sorusuyla çok sık karşılaşırlar. | Şehir Merkezi | 41 | 3.53 | 1.20 | 103 | 2.45 | 0.02 * |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 4.08 | 0.98 | | | |
| 18 En sık sorulan sorulardan biri, kendi çocuğunun olup olmadığıdır. | Şehir Merkezi | 41 | 2.68 | 1.07 | 103 | 0.32 | 0.75 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 2.75 | 1.30 | | | |
| 19 Erkek Anasınıfı (Okul öncesi) öğretmeni olabileceğini veliler erkek öğretmenler o bölgeye atandığında öğrenirler. | Şehir Merkezi | 41 | 3.49 | 1.33 | 103 | 1.71 | 0.09 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 3.92 | 1.24 | | | |
| 20 "bebek terbiyecisi , dadı, bakıcı" gibi isimler takılır. | Şehir Merkezi | 41 | 2.98 | 1.35 | 103 | 1.65 | 0.10 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 3.44 | 1.44 | | | |
| 21 Mesleğe başladıklarında normal bir öğretmen (ilköğretimdeki öğretmenler veya bayan okulöncesi öğretmenleri) gibi görülmezler. | Şehir Merkezi | 41 | 3.10 | 1.32 | 103 | 0.71 | 0.48 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 3.28 | 1.28 | | | |
| 22 Göreve başladıklarında çevredekiler onlarla sürekli alay ederler. | Şehir Merkezi | 41 | 2.60 | 1.19 | 103 | 1.37 | 0.18 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 2.94 | 1.25 | | | |
| 23 Göreve başladıklarında okul idaresinden olumsuz tepkiler alırlar. | Şehir Merkezi | 41 | 2.46 | 1.34 | 103 | 0.91 | 0.37 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 2.23 | 1.12 | | | |
| 24 Göreve başladıklarında öğretmen arkadaşlarından olumsuz tepkiler alırlar. | Şehir Merkezi | 41 | 2.20 | 1.21 | 103 | 1.86 | 0.07 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 2.67 | 1.38 | | | |
| 25 Göreve ilk başladıklarında herkes onları merak ederek tanışmaya gelir. | Şehir Merkezi | 41 | 3.24 | 1.22 | 103 | 0.49 | 0.62 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 3.36 | 1.15 | | | |
| 26 Göreve başladıklarında çevredeki bayanlarla erkeklerin onlara yönelik tutumları arasında farklılık vardır. | Şehir Merkezi | 41 | 3.15 | 1.03 | 103 | 1.07 | 0.29 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 2.91 | 1.27 | | | |
| 27 Göreve başladıklarında bayanların tepkileri daha olumludur. | Şehir Merkezi | 41 | 3.49 | 1.12 | 103 | 0.94 | 0.35 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 3.28 | 1.09 | | | |
| 28 Göreve başladıklarında erkeklerin tepkileri daha olumludur. | Şehir Merkezi | 41 | 2.61 | 0.92 | 103 | 2.34 | 0.02 * |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 2.20 | 0.78 | | | |
| 29 Görevlerini iyi yaptıklarını insanlara ispatlarlar. | Şehir Merkezi | 41 | 4.10 | 0.77 | 103 | 1.07 | 0.29 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 4.27 | 0.83 | | | |
| 30 Sınıflarındaki çocuklardan herhangi bir olumsuz tepki almazlar. | Şehir Merkezi | 41 | 3.56 | 1.23 | 103 | 0.06 | 0.95 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 3.55 | 1.23 | | | |

| **Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Mesleklerine İlişkin Görüşleri ve Karşılaştıkları Durumlar/Devam** | **Yerleşim Yeri** | **n** | **X** | **S** | **sd** | **t** | **P** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 31 Sınıflarındaki çocuklar bayan öğretmen bekledikleri için kendilerini görünce şaşırırlar. | Şehir Merkezi | 41 | 2.61 | 1.41 | 103 | 0.62 | 0.54 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 2.45 | 1.17 | | | |
| 32 Sınıflarındaki çocukların hep kendilerinden korktuklarını hissederler. | Şehir Merkezi | 41 | 2.27 | 1.23 | 103 | 0.22 | 0.83 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 2.22 | 1.06 | | | |
| 33 Sınıflarındaki çocuklardan "bayan öğretmen istiyoruz" tarzında tepkiler alırlar. | Şehir Merkezi | 41 | 1.90 | 1.02 | 103 | 0.24 | 0.81 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 1.86 | 0.64 | | | |
| 34 Sınıflarındaki çocuklar öğretmenim yerine, ağabey, amca gibi sıfatlarla hitap ederler. | Şehir Merkezi | 41 | 2.24 | 1.18 | 103 | 0.50 | 0.62 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 2.36 | 1.13 | | | |
| 35 Sınıflarındaki çocuklar erkek öğretmenleri öğretmen olarak görmezler. | Şehir Merkezi | 41 | 1.80 | 0.90 | 103 | 0.45 | 0.65 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 1.89 | 0.98 | | | |
| 36 Sınıflarındaki çocuklar burası baba sınıfı, biz anasınıfına gitmek istiyoruz gibi ifadeler kullanırlar. | Şehir Merkezi | 41 | 1.76 | 0.89 | 103 | 1.18 | 0.24 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 1.95 | 0.81 | | | |
| 37 Sınıflarındaki erkek çocukları, erkek öğretmeni görünce daha çok sevinirler. | Şehir Merkezi | 41 | 2.78 | 1.13 | 103 | 0.83 | 0.41 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 2.61 | 0.97 | | | |
| 38 Kız çocuklara kendilerini kabul ettirmekte daha fazla güçlük yaşarlar. | Şehir Merkezi | 41 | 2.00 | 0.84 | 103 | 0.19 | 0.85 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 2.03 | 0.84 | | | |
| 39 Erkek olmalarından dolayı, diğer sınıflardaki çocuklar onların sınıflarındaki çocuklarla sürekli alay ederler. | Şehir Merkezi | 41 | 1.80 | 0.81 | 103 | 0.58 | 0.57 |
| | lçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 1.89 | 0.69 | | | |
| 40 Görev yaptıkları yerde yardımcı personel (bakıcı anne, yardımcı öğretmen, usta öğretici, hizmetli vb.) erkek öğretmeni dikkate almaz. | Şehir Merkezi | 41 | 1.91 | 1.01 | 103 | 0.25 | 0.80 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 1.86 | 0.78 | | | |
| 41 Görev yaptıkları yerde yardımcı personel (bakıcı anne, yardımcı öğretmen, usta öğretici, hizmetli vb.) erkek öğretmenle çalışmak istemez. | Şehir Merkezi | 41 | 1.79 | 0.82 | 103 | 0.37 | 0.71 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 1.86 | 0.78 | | | |
| 42 Görev yaptıkları yerde yardımcı personel (bakıcı anne, yardımcı öğretmen, usta öğretici, hizmetli vb.) bayan öğretmen ile daha rahat olduklarını belirtir. | Şehir Merkezi | 41 | 2.85 | 1.26 | 103 | 1.03 | 0.31 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 2.62 | 1.14 | | | |
| 43 Görev yaptıkları yerde yardımcı personel (bakıcı anne, yardımcı öğretmen, usta öğretici, hizmetli vb.) bu işi 'bayan işi' olarak gördüklerini belirtir. | Şehir Merkezi | 41 | 2.97 | 1.47 | 103 | 0.09 | 0.93 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 3.00 | 1.31 | | | |
| 44 Görev yaptıkları yerde yardımcı personel (bakıcı anne, yardımcı öğretmen, usta öğretici, hizmetli vb.) erkek öğretmene karşı çekingen ve mesafeli davranır. | Şehir Merkezi | 41 | 2.61 | 1.37 | 103 | 0.69 | 0.50 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 2.40 | 1.11 | | | |
| 45 Görev yaptıkları yerde yardımcı personel (bakıcı anne, yardımcı öğretmen, usta öğretici, hizmetli vb.) erkek öğretmen ile çalışmanın daha rahat olduğunu belirtir. | Şehir Merkezi | 41 | 2.97 | 1.33 | 103 | 0.67 | 0.50 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 3.17 | 1.19 | | | |
| 46 Veliler erkek okul öncesi öğretmenleriyle ilk karşılaştıklarında onları hiç yadırgamazlar. | Şehir Merkezi | 41 | 2.76 | 1.26 | 103 | 1.02 | 0.31 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 3.00 | 1.15 | | | |

| **Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Mesleklerine İlişkin Görüşleri ve Karşılaştıkları Durumlar/Devam** | **Yerleşim Yeri** | **n** | **X** | **S** | **sd** | **t** | **P** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 47 Veliler onlarla ilk karşılaştıklarında onlara karşı tepkileri olumsuzdur. (İstenmeme, bayan öğretmen isteme, yetersiz bulma, veli sanma, bakıcı gözüyle bakma vb.) | Şehir Merkezi | 41 | 2.73 | 1.34 | 103 | 0.11 | 0.91 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 2.70 | 1.24 | | | |
| 48 Erkek olmalarından dolayı, çoğunlukla çocukların anneleri yerine babaları ile muhatap olurlar. | Şehir Merkezi | 41 | 2.63 | 1.16 | 103 | 0.81 | 0.42 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 2.45 | 1.10 | | | |
| 49 Onların sayesinde babalar, çocukları ile daha fazla ilgilenirler. | Şehir Merkezi | 41 | 3.44 | 0.90 | 103 | 0.73 | 0.47 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 3.58 | 0.99 | | | |
| 50 Bazı babalar, eşleriyle muhatap olunmasından rahatsızlık duyarlar. | Şehir Merkezi | 41 | 2.37 | 1.07 | 103 | 0.47 | 0.64 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 2.47 | 1.13 | | | |
| 51 Hizmet süreleri arttıkça düşünceleri olumlu yönde değişir. (Mesleğini sevmeye başlama, çevrenin olumsuz tepkilerinin azaldığını fark etme, başarılı olduğunu düşünme vb.) | Şehir Merkezi | 41 | 3.85 | 1.30 | 103 | 1.40 | 0.17 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 4.20 | 1.22 | | | |
| 52 Hizmet süreleri arttıkça düşünceleri olumsuz yönde değişir.(Başka mesleğe geçme, idarecilik yapma, Kız meslek liselerinde branşa geçmek, kreş açmak, özellikle ileri yaşlarda bu işi yapamayacağımı düşünmek vb.) | Şehir Merkezi | 41 | 2.29 | 1.49 | 103 | 1.05 | 0.30 |
| | İlçe ya da daha küçük yerleşim yeri | 64 | 1.98 | 1.45 | | | |

Erkek okul öncesi öğretmenlerinin maddelere verdikleri yanıtların ilk göreve başladıkları yerleşim yerinin büyüklüğüne göre 't' testi sonuçları incelendiğinde, madde 17 ve 28 deki farklılıkların anlamlı olduğu görülmektedir. Diğer maddelerde ise anlamlı fark yoktur.

Madde 17: "Erkek okul öncesi öğretmenleri çocuklarla uğraşabilecek misiniz?" sorusuyla çok sık karşılaşır." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=2.45$, $P<0.05$). İlçe ve daha küçük yerleşim yerinde görev yapan erkek öğretmenlerin ortalaması ($X=4.08$) Şehir merkezinde görev yapan erkek öğretmenlerin ortalamasından ($X=3.53$) yüksektir. İlçe ve daha küçük yerleşim yerinde görev yapan erkek öğretmen ortalamasının daha yüksek çıkmasında, ilçe ve daha küçük yerleşim yerlerinde çocuk bakımı ve eğitiminin daha çok bayanlara bırakılmasından ve erkeklerin çocukla ilgili durumlarla ilgilenmemelerinden kaynaklanmış olduğu, düşünülmektedir.

Madde 28: "Erkek okul öncesi öğretmenleri göreve başladıklarında çevreden aldıkları tepkilerde erkeklerin tepkileri daha olumludur." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=2.34, P<0,05). Şehir merkezinde görev yapan erkek öğretmenlerin ortalaması (X=2.61) İlçe ve daha küçük yerleşim yerinde görev yapan erkek öğretmenlerin ortalamasından (X=2.20) yüksektir. Şehir merkezinde görev yapan erkek öğretmen ortalamasının daha yüksek çıkmasında, kadınların çalışma hayatında yer almaya başlamasıyla şehir merkezinde bulunan erkekler çocuk bakımı ve eğitiminde eşlerine yardımcı olmaya başlamışlardır ve bundan dolayı şehir merkezinde bulunan erkeklerin erkek öğretmene karşı tepkilerinin daha olumlu olduğu düşünülmektedir.

Madde 24: "Erkek okul öncesi öğretmenleri göreve başladıklarında öğretmen arkadaşlarından olumsuz tepkiler alır." Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ancak anlamlılık düzeyi yüksek çıkmıştır (T=1.86, P=0.07). İlçe ve daha küçük yerleşim yerinde görev yapan erkek öğretmenlerin ortalaması (X=2.67) şehir merkezinde görev yapan erkek öğretmenlerin ortalamasından (X=2.20) yüksektir. İlçe ve daha küçük yerleşim yerinde görev yapan erkek öğretmen ortalamasının daha yüksek çıkmasında, ilçe ve daha küçük yerlerde çocuk bakımı ve eğitimiyle bayanların ilgilenmesinden, erkeklerin çocuklarla ilgilenmemelerinin etkisiyle öğretmenlerin alışkın olunmayan bu durum karşısında erkek öğretmenlere karşı bir takım olumsuz tepkiler geliştirdikleri düşünülmektedir.

Tablo 11. Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Maddelere Verdikleri Yanıtların Yaşa Göre 't' Testi Sonuçları

| **Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Mesleklerine İlişkin Görüşleri ve Karşılaştıkları Durumlar** | **Yaş** | **n** | **X** | **S** | **Sd** | **t** | **P** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 Mesleklerini isteyerek seçerler. | 22 – 26 | 43 | 2.98 | 1.30 | 104 | 0.60 | 0.55 |
| | 27 – 32 | 63 | 2.81 | 1.48 | | | |
| 2 Her şeye yeniden başlama şansları olsaydı, olumsuz tepkilerden dolayı asla bu mesleği seçmezlerdi. | 22 – 26 | 43 | 2.84 | 1.41 | 104 | 0.54 | 0.59 |
| | 27 – 32 | 63 | 2.70 | 1.24 | | | |
| 3 Çocuklarla uğraşmanın zorluğunu gördükten sonra, bu işin erkeklere göre olmadığını anlarlar. | 22 – 26 | 43 | 2.49 | 1.22 | 104 | 0.42 | 0.68 |
| | 27 – 32 | 63 | 2.40 | 1.02 | | | |
| 4 Bu meslek öğretmenleri çocuklardan soğutur. | 22 – 26 | 43 | 1.84 | 0.92 | 104 | 0.35 | 0.72 |
| | 27 – 32 | 63 | 1.78 | 0.79 | | | |
| 5 Çevreden aldıkları ilk tepkiler, onları mesleklerinden soğutur. | 22 – 26 | 43 | 2.81 | 1.40 | 104 | 0.64 | 0.52 |
| | 27 – 32 | 63 | 2.65 | 1.19 | | | |

| Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Mesleklerine İlişkin Görüşleri ve Karşılaştıkları Durumlar / Devam | Yaş | n | X | S | Sd | t | P |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 6 Çevreden aldıkları ilk tepkiler, onların bu mesleğe devam etmeleri için teşvik edici olur. | 22 – 26 | 43 | 2.77 | 1.23 | 104 | 0.58 | 0.56 |
| | 27 – 32 | 63 | 2.63 | 1.10 | | | |
| 7 Göreve ilk başladıklarında başka bir mesleğe geçmeyi sıkça düşünürler. | 22 – 26 | 43 | 3.16 | 1.51 | 104 | 1.04 | 0.30 |
| | 27 – 32 | 63 | 3.45 | 1.22 | | | |
| 8 Bayan öğretmenlere göre kendilerini dezavantajlı görürler. | 22 – 26 | 43 | 2.88 | 1.48 | 104 | 0.14 | 0.89 |
| | 27 – 32 | 63 | 2.92 | 1.21 | | | |
| 9 ilk göreve başladıklarında, çevrenin kendilerine bakış açısıyla ilgili soru işaretleri taşırlar. | 22 – 26 | 43 | 3.49 | 1.32 | 104 | 1.55 | 0.13 |
| | 27 – 32 | 63 | 3.86 | 1.01 | | | |
| 10 Çevrenin ne düşündüğünü önemsemeden her zaman ellerinden gelenin en iyisini yapmaya çalışırlar. | 22 – 26 | 43 | 3.79 | 1.28 | 104 | 1.10 | 0.28 |
| | 27 – 32 | 63 | 4.05 | 1.11 | | | |
| 11 Göreve başladıkları ilk yerde çevreden olumlu ya da olumsuz herhangi bir tepki almazlar. | 22 – 26 | 43 | 2.26 | 0.98 | 104 | 0.01 | 0.99 |
| | 27 – 32 | 63 | 2.25 | 1.09 | | | |
| 12 Göreve başladıklarında çevreden aldıkları ilk tepki "bu işin kadın işi olarak" görülmesidir. | 22 – 26 | 43 | 3.65 | 1.29 | 104 | 0.63 | 0.53 |
| | 27 – 32 | 63 | 3.79 | 1.03 | | | |
| 13 Göreve başladıklarında çevreden aldıkları ilk tepki "bu işi erkek yapamaz" dır. | 22 – 26 | 43 | 3.16 | 1.38 | 104 | 1.93 | 0.06 |
| | 27 – 32 | 63 | 3.62 | 1.05 | | | |
| 14 Göreve yeni başladıklarında "neden bu bölümü seçtiniz?" sorusuyla çok sık karşılaşırlar. | 22 – 26 | 43 | 4.05 | 1.09 | 104 | 1.24 | 0.22 |
| | 27 – 32 | 63 | 4.29 | 0.89 | | | |
| 15 Göreve yeni başladıklarında bu mesleği isteyerek seçtiklerine kimseyi inandıramaz. | 22 – 26 | 43 | 2.28 | 1.39 | 104 | 1.32 | 0.19 |
| | 27 – 32 | 63 | 2.66 | 1.46 | | | |
| 16 Göreve yeni başladıklarında, insanları bu işi yapabileceklerine ikna edemezler. | 22 – 26 | 43 | 2.81 | 1.30 | 104 | 0.85 | 0.40 |
| | 27 – 32 | 63 | 2.61 | 1.17 | | | |
| 17 "Çocuklarla uğraşabilecek misiniz?" sorusuyla çok sık karşılaşırlar. | 22 – 26 | 43 | 3.93 | 1.13 | 104 | 0.40 | 0.69 |
| | 27 – 32 | 63 | 3.84 | 1.08 | | | |
| 18 En sık sorulan sorulardan biri, kendi çocuğunun olup olmadığıdır. | 22 – 26 | 43 | 2.72 | 1.28 | 104 | 0.15 | 0.88 |
| | 27 – 32 | 63 | 2.76 | 1.20 | | | |
| 19 Erkek Anasınıfı (Okul öncesi) öğretmeni olabileceğini veliler erkek öğretmenler o bölgeye atandığında öğrenirler. | 22 – 26 | 43 | 3.44 | 1.35 | 104 | 2.12 | 0.04* |
| | 27 – 32 | 63 | 3.98 | 1.20 | | | |
| 20 "bebek terbiyecisi , dadı, bakıcı" gibi isimler takılır. | 22 – 26 | 43 | 3.19 | 1.62 | 104 | 0.34 | 0.74 |
| | 27 – 32 | 63 | 3.29 | 1.26 | | | |
| 21 Mesleğe başladıklarında normal bir öğretmen (ilköğretimdeki öğretmenler veya bayan okulöncesi öğretmenleri) gibi görülmezler. | 22 – 26 | 43 | 3.14 | 1.46 | 104 | 0.31 | 0.76 |
| | 27 – 32 | 63 | 3.22 | 1.20 | | | |
| 22 Göreve başladıklarında çevredekiler onlarla sürekli alay ederler. | 22 – 26 | 43 | 2.63 | 1.40 | 104 | 1.08 | 0.29 |
| | 27 – 32 | 63 | 2.90 | 1.11 | | | |
| 23 Göreve başladıklarında okul idaresinden olumsuz tepkiler alırlar. | 22 – 26 | 43 | 1.98 | 1.03 | 104 | 2.49 | 0.01* |
| | 27 – 32 | 63 | 2.54 | 1.28 | | | |
| 24 Göreve başladıklarında öğretmen arkadaşlarından olumsuz tepkiler alırlar. | 22 – 26 | 43 | 2.19 | 1.28 | 104 | 2.07 | 0.04* |
| | 27 – 32 | 63 | 2.73 | 1.36 | | | |
| 25 Göreve ilk başladıklarında herkes onları merak ederek tanışmaya gelir. | 22 – 26 | 43 | 3.35 | 1.19 | 104 | 0.13 | 0.89 |
| | 27 – 32 | 63 | 3.32 | 1.18 | | | |
| 26 Göreve başladıklarında çevredeki bayanlarla erkeklerin onlara yönelik tutumları arasında farklılık vardır. | 22 – 26 | 43 | 2.88 | 1.29 | 104 | 0.77 | 0.44 |
| | 27 – 32 | 63 | 3.06 | 1.10 | | | |
| 27 Göreve başladıklarında bayanların tepkileri daha olumludur. | 22 – 26 | 43 | 3.23 | 1.23 | 104 | 1.05 | 0.30 |
| | 27 – 32 | 63 | 3.46 | 1.00 | | | |
| 28 Göreve başladıklarında erkeklerin tepkileri daha olumludur. | 22 – 26 | 43 | 2.35 | 0.81 | 104 | 0.28 | 0.78 |
| | 27 – 32 | 63 | 2.40 | 0.91 | | | |
| 29 Görevlerini iyi yaptıklarını insanlara ispatlarlar. | 22 – 26 | 43 | 4.21 | 0.80 | 104 | 0.01 | 1.00 |
| | 27 – 32 | 63 | 4.21 | 0.81 | | | |
| 30 Sınıflarındaki çocuklardan herhangi bir olumsuz tepki almazlar. | 22 – 26 | 43 | 3.70 | 1.32 | 104 | 0.91 | 0.36 |
| | 27 – 32 | 63 | 3.48 | 1.16 | | | |

| Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Mesleklerine İlişkin Görüşleri ve Karşılaştıkları Durumlar / Devam | Yaş | n | X | S | Sd | t | P |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 31 Sınıflarındaki çocuklar bayan öğretmen bekledikleri için kendilerini görünce şaşırırlar. | 22 – 26 | 43 | 2.37 | 1.29 | 104 | 1.05 | 0.30 |
| | 27 – 32 | 63 | 2.63 | 1.25 | | | |
| 32 Sınıflarındaki çocukların hep kendilerinden korktuklarını hissederler. | 22 – 26 | 43 | 2.21 | 1.23 | 104 | 0.13 | 0.90 |
| | 27 – 32 | 63 | 2.24 | 1.06 | | | |
| 33 Sınıflarındaki çocuklardan "bayan öğretmen istiyoruz" tarzında tepkiler alırlar. | 22 – 26 | 43 | 1.84 | 0.84 | 104 | 0.32 | 0.75 |
| | 27 – 32 | 63 | 1.89 | 0.79 | | | |
| 34 Sınıflarındaki çocuklar öğretmenim yerine, ağabey, amca gibi sıfatlarla hitap ederler. | 22 – 26 | 43 | 2.21 | 1.21 | 104 | 0.68 | 0.50 |
| | 27 – 32 | 63 | 2.37 | 1.11 | | | |
| 35 Sınıflarındaki çocuklar erkek öğretmenleri öğretmen olarak görmezler. | 22 – 26 | 43 | 1.56 | 0.63 | 104 | 2.70 | 0.00* |
| | 27 – 32 | 63 | 2.05 | 1.07 | | | |
| 36 Sınıflarındaki çocuklar burası baba sınıfı, biz anasınıfına gitmek istiyoruz gibi ifadeler kullanırlar. | 22 – 26 | 43 | 1.88 | 0.98 | 104 | 0.16 | 0.87 |
| | 27 – 32 | 63 | 1.86 | 0.74 | | | |
| 37 Sınıflarındaki erkek çocukları, erkek öğretmeni görünce daha çok sevinirler. | 22 – 26 | 43 | 2.47 | 0.98 | 104 | 1.86 | 0.07 |
| | 27 – 32 | 63 | 2.84 | 1.05 | | | |
| 38 Kız çocuklara kendilerini kabul ettirmekte daha fazla güçlük yaşarlar. | 22 – 26 | 43 | 1.98 | 0.71 | 104 | 0.43 | 0.67 |
| | 27 – 32 | 63 | 2.05 | 0.91 | | | |
| 39 Erkek olmalarından dolayı, diğer sınıflardaki çocuklar onların sınıflarındaki çocuklarla sürekli alay ederler. | 22 – 26 | 43 | 1.79 | 0.60 | 104 | 0.67 | 0.51 |
| | 27 – 32 | 63 | 1.89 | 0.83 | | | |
| 40 Görev yaptıkları yerde yardımcı personel (bakıcı anne, yardımcı öğretmen, usta öğretici, hizmetli vb.) erkek öğretmeni dikkate almaz. | 22 – 26 | 43 | 1.65 | 0.69 | 104 | 1.54 | 0.13 |
| | 27 – 32 | 63 | 1.98 | 0.96 | | | |
| 41 Görev yaptıkları yerde yardımcı personel (bakıcı anne, yardımcı öğretmen, usta öğretici, hizmetli vb.) erkek öğretmenle çalışmak istemez. | 22 – 26 | 43 | 1.81 | 0.85 | 104 | 0.36 | 0.72 |
| | 27 – 32 | 63 | 1.88 | 0.82 | | | |
| 42 Görev yaptıkları yerde yardımcı personel (bakıcı anne, yardımcı öğretmen, usta öğretici, hizmetli vb.) bayan öğretmen ile daha rahat olduklarını belirtir. | 22 – 26 | 43 | 2.38 | 1.36 | 104 | 0.11 | 0.91 |
| | 27 – 32 | 63 | 2.42 | 1.30 | | | |
| 43 Görev yaptıkları yerde yardımcı personel (bakıcı anne, yardımcı öğretmen, usta öğretici, hizmetli vb.) bu işi 'bayan işi' olarak gördüklerini belirtir. | 22 – 26 | 43 | 2.92 | 1.44 | 104 | 0.35 | 0.73 |
| | 27 – 32 | 63 | 3.04 | 1.34 | | | |
| 44 Görev yaptıkları yerde yardımcı personel (bakıcı anne, yardımcı öğretmen, usta öğretici, hizmetli vb.) erkek öğretmene karşı çekingen ve mesafeli davranır. | 22 – 26 | 43 | 2.54 | 1.36 | 104 | 0.33 | 0.74 |
| | 27 – 32 | 63 | 2.44 | 1.16 | | | |
| 45 Görev yaptıkları yerde yardımcı personel (bakıcı anne, yardımcı öğretmen, usta öğretici, hizmetli vb.) erkek öğretmen ile çalışmanın daha rahat olduğunu belirtir. | 22 – 26 | 43 | 3.12 | 1.24 | 104 | 0.31 | 0.76 |
| | 27 – 32 | 63 | 3.02 | 1.28 | | | |
| 46 Veliler erkek okul öncesi öğretmenleriyle ilk karşılaştıklarında onları hiç yadırgamazlar. | 22 – 26 | 43 | 3.07 | 1.20 | 104 | 1.24 | 0.22 |
| | 27 – 32 | 63 | 2.78 | 1.18 | | | |
| 47 Veliler onlarla ilk karşılaştıklarında onlara karşı tepkileri olumsuzdur. (İstenmeme, bayan öğretmen isteme, yetersiz bulma, veli sanma, bakıcı gözüyle bakma vb.) | 22 – 26 | 43 | 2.70 | 1.37 | 104 | 0.07 | 0.95 |
| | 27 – 32 | 63 | 2.71 | 1.21 | | | |
| 48 Erkek olmalarından dolayı, çoğunlukla çocukların anneleri yerine babaları ile muhatap olurlar. | 22 – 26 | 43 | 2.37 | 1.11 | 104 | 1.04 | 0.30 |
| | 27 – 32 | 63 | 2.60 | 1.13 | | | |
| 49 Onların sayesinde babalar, çocukları ile daha fazla ilgilenirler. | 22 – 26 | 43 | 3.42 | 0.98 | 104 | 0.81 | 0.42 |
| | 27 – 32 | 63 | 3.57 | 0.95 | | | |
| 50 Bazı babalar, eşleriyle muhatap olunmasından rahatsızlık duyarlar. | 22 – 26 | 43 | 2.44 | 1.22 | 104 | 0.13 | 0.89 |
| | 27 – 32 | 63 | 2.41 | 1.01 | | | |

| Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Mesleklerine İlişkin Görüşleri ve Karşılaştıkları Durumlar / Devam | Yaş | n | X | S | Sd | t | P |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 51 Hizmet süreleri arttıkça düşünceleri olumlu yönde değişir. (Mesleğini sevmeye başlama, çevrenin olumsuz tepkilerinin azaldığını fark etme, başarılı olduğunu düşünme vb.) | 22 – 26 | 43 | 4.00 | 1.40 | 104 | 0.51 | 0.61 |
| | 27 – 32 | 63 | 4.13 | 1.16 | | | |
| 52 Hizmet süreleri arttıkça düşünceleri olumsuz yönde değişir.(Başka mesleğe geçme, idarecilik yapma, Kız meslek liselerinde branşa geçmek, kreş açmak, özellikle ileri yaşlarda bu işi yapamayacağımı düşünmek vb.) | 22 – 26 | 43 | 2.00 | 1.43 | 104 | 0.55 | 0.59 |
| | 27 – 32 | 63 | 2.16 | 1.49 | | | |

Erkek okul öncesi öğretmenlerinin maddelere verdikleri yanıtların yaşa göre 't' testi sonuçları incelendiğinde, madde 19, 23, 24 ve 35 teki farklılıkların anlamlı olduğu görülmektedir. Diğer maddelerde ise anlamlı fark yoktur. Anlamlı farkın olduğu maddelere ait ortalamalar incelendiğinde bütün maddelerde 27-32 yaş aralığında olan erkek öğretmenlerin ortalamasının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Madde 19: "Erkek Anasınıfı (Okul öncesi) öğretmeni olabileceğini veliler erkek öğretmenler o bölgeye atandığında öğrenir." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=2.12$, $P<0.05$). 27-32 yaş aralığındaki öğretmenlerin ortalaması ($X=3.98$) 22-26 yaş aralığındaki erkek öğretmenlerin ortalamasından ($X= 3.44$) yüksektir. 27-32 yaş aralığındaki erkek öğretmen ortalamasının daha yüksek çıkmasında, bu öğretmenlerin yaşları göz önünde bulundurularak bu alanı tercih eden ve bu alandaki ilk öğretmen olmalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 23: "Erkek okul öncesi öğretmenleri göreve başladıkları ilk yerde okul idaresinden olumsuz tepkiler alır." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=2.49$, $P<0,05$). 27-32 yaş aralığındaki erkek öğretmenlerin ortalaması ($X=2.54$) 22-26 yaş aralığındaki erkek öğretmenlerin ortalamasından ($X=1.98$) yüksektir. 27-32 yaş aralığındaki öğretmenlerin bu alandaki ilk öğretmenler olmalarına bağlı olarak okul müdürleri ilk kez karşılaştıkları bu durum karşısında velilerin erkek öğretmene çocuğunu vermek istemeyeceklerini düşündüklerinden okul müdürleri erkek öğretmenlere olumsuz tutumlar sergilemiş

olabilirler. Bu durumun 27-32 yaş aralığındaki erkek öğretmen ortalamasının daha yüksek çıkmasında etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 24: "Erkek okul öncesi öğretmenleri göreve başladıkları ilk yerde diğer öğretmenlerden olumsuz tepkiler alır." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur($T=2.07$, $P<0,05$). 27-32 yaş aralığındaki erkek öğretmenlerin ortalaması ($X=2.73$) 22-26 yaş aralığındaki erkek öğretmenlerin ortalamasından ($X=2.19$) yüksektir. 27-32 yaş aralığındaki erkek öğretmenlerin bu alandaki ilk öğretmenler olmalarının etkisiyle ve okul öncesi eğitimde yıllarca sadece bayan öğretmen gören diğer öğretmenler alışkın olunmayan bu durumla karşılaşmaları sonucu şaşırırlar ve bir takım olumsuz tutumlar sergilerler. Bu durumun 27-32 yaş aralığındaki erkek öğretmen ortalamasının yüksek çıkmasında etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 35: "Erkek okul öncesi öğretmenlerini girdikleri sınıfta çocuklar öğretmen olarak görmezler." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=2.70$, $P<0,05$). 27-32 yaş aralığındaki erkek öğretmenlerin ortalaması ($X=2.05$) 22-26 yaş aralığındaki erkek öğretmenlerin ortalamasından ($X=1.56$) yüksektir. Çevrenin ve ailelerin okul öncesi öğretmeni olarak bayan öğretmen beklemeleri ve erkek öğretmen ile karşılaşmaları sonucu erkek öğretmen hakkındaki bir takım olumsuz tutumlarının çocukları etkilemesinin 27-32 yaş aralığındaki erkek öğretmen ortalamasının daha yüksek çıkmasına neden olduğu düşünülmektedir.

Madde 13: "Erkek okul öncesi öğretmenleri göreve başladıklarında çevreden aldıkları ilk tepki "bu işi erkek yapamaz" dır." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ancak anlamlılık düzeyi yüksek çıkmıştır($T=1.93$, $P=0.06$). 27-32 yaş aralığındaki erkek öğretmenlerin ortalaması ($X=3.62$) 22-26 yaş aralığındaki erkek öğretmenlerin ortalamasından ($X=3.16$) yüksektir. 27-32 yaş aralığındaki erkek öğretmen ortalamasının daha yüksek çıkmasında çevrenin okul öncesi öğretmeni olarak sürekli bayan öğretmen görmüş olmalarına bağlı olarak ilk

kez karşılaştıkları bu erkek öğretmenlerin bu işi yapamayacaklarını düşünmelerinin etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 37: "Erkek okul öncesi öğretmenlerinin sınıflarındaki erkek çocukları, erkek öğretmeni görünce daha çok sevinirler." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ancak anlamlılık düzeyi yüksek çıkmıştır (T=1.86, P=0.07). 27-32 yaş aralığındaki erkek öğretmenlerin ortalaması (X=2.84) 22-26 yaş aralığındaki erkek öğretmenlerin ortalamasından (X=2.47) yüksektir. Toplum yapımızda erkek olmanın bir üstünlük değeri taşıdığı yönündeki yanlış düşünce ve tutumlar ile erkek çocuklara sürekli erkek olduğunun hatırlatılarak davranışlarını erkek kimliğine göre şekillendirmesinin istenmesi gibi olumsuz durumlar erkek çocuklarda bir erkek üstünlüğü düşüncesi oluşturabilmektedir. Bu olumsuz düşünceler erkek çocuklarda erkek hayranlığı uyandırmakta ve öğretmeninin erkek olması bir övgü kaynağı olabilmektedir. Bundan dolayıda erkek öğretmen ile karşılaşan erkek çocukları daha çok sevinebilmektedir. Günümüzde bayanların çalışma hayatına atılmalarıyla birlikte pek çok alandaki başarıları ve bireylerin eğitim düzeylerinin gelişmesine paralel olarak geleneksel düşünce kalıplarından insanlar sıyrılmakta ve erkek üstünlüğü gittikçe kabul görmemektedir. 27-32 yaş aralığındaki erkek öğretmenlerin bu alanda ilk olmalarının ve karşılaştıkları erkek çocuklarda erkek üstünlüğü düşüncesinin olmasının 27-32 yaş aralığındaki erkek öğretmen ortalamasının daha yüksek çıkmasında etkili olduğu düşünülmektedir.

Tablo 12. Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Maddelere Verdikleri Yanıtların Meslekteki Kıdeme Göre 't' Testi Sonuçları

| **Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Mesleklerine İlişkin Görüşleri ve Karşılaştıkları Durumlar** | **Kıdem** | **n** | **X** | **S** | **Sd** | **t** | **P** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 Mesleklerini isteyerek seçerler. | 2 yıl ve daha az | 49 | 3.02 | 1.31 | 104 | 0.97 | 0.33 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.75 | 1.48 | | | |
| 2 Her şeye yeniden başlama şansları olsaydı, olumsuz tepkilerden dolayı asla bu mesleği seçmezlerdi. | 2 yıl ve daha az | 49 | 2.65 | 1.23 | 104 | 0.74 | 0.46 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.84 | 1.37 | | | |
| 3 Çocuklarla uğraşmanın zorluğunu gördükten sonra, bu işin erkeklere göre olmadığını anlarlar. | 2 yıl ve daha az | 49 | 2.29 | 1.02 | 104 | 1.30 | 0.20 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.56 | 1.17 | | | |
| 4 Bu meslek öğretmenleri çocuklardan soğutur. | 2 yıl ve daha az | 49 | 1.82 | 0.81 | 104 | 0.16 | 0.87 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 1.79 | 0.88 | | | |
| 5 Çevreden aldıkları ilk tepkiler, onları mesleklerinden soğutur. | 2 yıl ve daha az | 49 | 2.45 | 1.24 | 104 | 2.03 | 0.04 * |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.95 | 1.27 | | | |
| 6 Çevreden aldıkları ilk tepkiler, onların bu mesleğe devam etmeleri için teşvik edici olur. | 2 yıl ve daha az | 49 | 2.78 | 1.10 | 104 | 0.72 | 0.47 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.61 | 1.19 | | | |
| 7 Göreve ilk başladıklarında başka bir mesleğe geçmeyi sıkça düşünürler. | 2 yıl ve daha az | 49 | 3.15 | 1.40 | 104 | 1.31 | 0.19 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 3.49 | 1.30 | | | |
| 8 Bayan öğretmenlere göre kendilerini dezavantajlı görürler. | 2 yıl ve daha az | 49 | 2.63 | 1.32 | 104 | 2.00 | 0.05 * |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 3.14 | 1.29 | | | |
| 9 İlk göreve başladıklarında, çevrenin kendilerine bakış açısıyla ilgili soru işaretleri taşırlar. | 2 yıl ve daha az | 49 | 3.45 | 1.24 | 104 | 2.15 | 0.03 * |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 3.93 | 1.03 | | | |
| 10 Çevrenin ne düşündüğünü önemsemeden her zaman ellerinden gelenin en iyisini yapmaya çalışırlar. | 2 yıl ve daha az | 49 | 3.90 | 1.16 | 104 | 0.36 | 0.72 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 3.98 | 1.21 | | | |
| 11 Göreve başladıkları ilk yerde çevreden olumlu ya da olumsuz herhangi bir tepki almazlar. | 2 yıl ve daha az | 49 | 2.55 | 1.12 | 104 | 2.76 | 0.00 * |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.00 | 0.91 | | | |
| 12 Göreve başladıklarında çevreden aldıkları ilk tepki "bu işin kadın işi olarak" görülmesidir. | 2 yıl ve daha az | 49 | 3.71 | 1.12 | 104 | 0.18 | 0.86 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 3.75 | 1.17 | | | |
| 13 Göreve başladıklarında çevreden aldıkları ilk tepki "bu işi erkek yapamaz" dır. | 2 yıl ve daha az | 49 | 3.39 | 1.19 | 104 | 0.36 | 0.72 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 3.47 | 1.24 | | | |
| 14 Göreve yeni başladıklarında "neden bu bölümü seçtiniz?" sorusuyla çok sık karşılaşırlar. | 2 yıl ve daha az | 49 | 4.06 | 0.97 | 104 | 1.25 | 0.22 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 4.30 | 0.98 | | | |
| 15 Göreve yeni başladıklarında bu mesleği isteyerek seçtiklerine kimseyi inandıramaz. | 2 yıl ve daha az | 49 | 2.47 | 1.40 | 104 | 0.20 | 0.84 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.53 | 1.48 | | | |
| 16 Göreve yeni başladıklarında, insanları bu işi yapabileceklerine ikna edemezler. | 2 yıl ve daha az | 49 | 2.47 | 1.14 | 104 | 1.77 | 0.08 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.89 | 1.27 | | | |
| 17 "Çocuklarla uğraşabilecek misiniz?" sorusuyla çok sık karşılaşırlar. | 2 yıl ve daha az | 49 | 3.96 | 1.00 | 104 | 0.72 | 0.47 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 3.80 | 1.18 | | | |
| 18 En sık sorulan sorulardan biri, kendi çocuğunun olup olmadığıdır. | 2 yıl ve daha az | 49 | 2.65 | 1.18 | 104 | 0.70 | 0.49 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.82 | 1.27 | | | |
| 19 Erkek Anasınıfı (Okul öncesi) öğretmeni olabileceğini veliler erkek öğretmenler o bölgeye atandığında öğrenirler. | 2 yıl ve daha az | 49 | 3.49 | 1.31 | 104 | 2.07 | 0.04 * |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 4.00 | 1.22 | | | |

| Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Mesleklerine İlişkin Görüşleri ve Karşılaştıkları Durumlar/Devam | Kıdem | n | X | S | Sd | t | P |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 20 "bebek terbiyecisi , dadı, bakıcı" gibi isimler takılır. | 2 yıl ve daha az | 49 | 3.18 | 1.54 | 104 | 0.41 | 0.68 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 3.30 | 1.31 | | | |
| 21 Mesleğe başladıklarında normal bir öğretmen (ilköğretimdeki öğretmenler veya bayan okulöncesi öğretmenleri) gibi görülmezler. | 2 yıl ve daha az | 49 | 3.04 | 1.37 | 104 | 1.08 | 0.28 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 3.32 | 1.24 | | | |
| 22 Göreve başladıklarında çevredekiler onlarla sürekli alay ederler. | 2 yıl ve daha az | 49 | 2.65 | 1.28 | 104 | 1.10 | 0.27 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.91 | 1.20 | | | |
| 23 Göreve başladıklarında okul idaresinden olumsuz tepkiler alırlar | 2 yıl ve daha az | 49 | 1.96 | 0.98 | 104 | 2.93 | 0.00 * |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.61 | 1.32 | | | |
| 24 Göreve başladıklarında öğretmen arkadaşlarından olumsuz tepkiler alırlar. | 2 yıl ve daha az | 49 | 2.27 | 1.29 | 104 | 1.75 | 0.08 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.72 | 1.37 | | | |
| 25 Göreve ilk başladıklarında herkes onları merak ederek tanışmaya gelir. | 2 yıl ve daha az | 49 | 3.16 | 1.26 | 104 | 1.34 | 0.18 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 3.47 | 1.09 | | | |
| 26 Göreve başladıklarında çevredeki bayanlarla erkeklerin onlara yönelik tutumları arasında farklılık vardır. | 2 yıl ve daha az | 49 | 2.90 | 1.17 | 104 | 0.75 | 0.45 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 3.07 | 1.19 | | | |
| 27 Göreve başladıklarında bayanların tepkileri daha olumludur. | 2 yıl ve daha az | 49 | 3.24 | 1.13 | 104 | 1.07 | 0.29 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 3.47 | 1.07 | | | |
| 28 Göreve başladıklarında erkeklerin tepkileri daha olumludur. | 2 yıl ve daha az | 49 | 2.33 | 0.75 | 104 | 0.57 | 0.57 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.42 | 0.96 | | | |
| 29 Görevlerini iyi yaptıklarını insanlara ispatlarlar. | 2 yıl ve daha az | 49 | 4.16 | 0.87 | 104 | 0.55 | 0.58 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 4.25 | 0.74 | | | |
| 30 Sınıflarındaki çocuklardan herhangi bir olumsuz tepki almazlar. | 2 yıl ve daha az | 49 | 3.65 | 1.23 | 104 | 0.68 | 0.50 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 3.49 | 1.23 | | | |
| 31 Sınıflarındaki çocuklar bayan öğretmen bekledikleri için kendilerini görünce şaşırırlar. | 2 yıl ve daha az | 49 | 2.51 | 1.28 | 104 | 0.14 | 0.89 |
| | 2. 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.54 | 1.27 | | | |
| 32 Sınıflarındaki çocukların hep kendilerinden korktuklarını hissederler. | 2 yıl ve daha az | 49 | 2.31 | 1.21 | 104 | 0.68 | 0.50 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.16 | 1.05 | | | |
| 33 Sınıflarındaki çocuklardan "bayan öğretmen istiyoruz" tarzında tepkiler alırlar. | 2 yıl ve daha az | 49 | 1.88 | 0.86 | 104 | 0.11 | 0.91 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 1.86 | 0.77 | | | |
| 34 Sınıflarındaki çocuklar öğretmenim yerine, ağabey, amca gibi sıfatlarla hitap ederler. | 2 yıl ve daha az | 49 | 2.10 | 1.07 | 104 | 1.69 | 0.09 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.47 | 1.20 | | | |
| 35 Sınıflarındaki çocuklar erkek öğretmenleri öğretmen olarak görmezler. | 2 yıl ve daha az | 49 | 1.71 | 0.84 | 104 | 1.37 | 0.17 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 1.96 | 1.02 | | | |
| 36 Sınıflarındaki çocuklar burası baba sınıfı, biz anasınıfına gitmek istiyoruz gibi ifadeler kullanırlar. | 2 yıl ve daha az | 49 | 1.90 | 0.87 | 104 | 0.34 | 0.74 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 1.84 | 0.82 | | | |
| 37 Girdikleri sınıflarda erkek çocuklar daha çok sevinir. | 2 yıl ve daha az | 49 | 2.43 | 0.96 | 104 | 2.45 | 0.02 * |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.91 | 1.06 | | | |
| 38 Kız çocuklara kendilerini kabul ettirmekte daha fazla güçlük yaşarlar. | 2 yıl ve daha az | 49 | 1.90 | 0.65 | 104 | 1.44 | 0.15 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.12 | 0.95 | | | |
| 39 Erkek olmalarından dolayı, diğer sınıflardaki çocuklar onların sınıflarındaki çocuklarla sürekli alay ederler. | 2 yıl ve daha az | 49 | 1.80 | 0.61 | 104 | 0.68 | 0.50 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 1.89 | 0.84 | | | |
| 40 Görev yaptıkları yerde yardımcı personel (bakıcı anne, yardımcı öğretmen, usta öğretici, hizmetli vb.) erkek öğretmeni dikkate almaz. | 2 yıl ve daha az | 49 | 1.83 | 0.80 | 104 | 0.31 | 0.75 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 1.89 | 0.94 | | | |

| Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Mesleklerine İlişkin Görüşleri ve Karşılaştıkları Durumlar/Devam | Kıdem | n | X | S | Sd | t | P |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 41 Görev yaptıkları yerde yardımcı personel (bakıcı anne, yardımcı öğretmen, usta öğretici, hizmetli vb.) erkek öğretmenle çalışmak istemez. | 2 yıl ve daha az | 49 | 1.83 | 0.80 | 104 | 0.23 | 0.82 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 1.87 | 0.85 | | | |
| 42 Görev yaptıkları yerde yardımcı personel (bakıcı anne, yardımcı öğretmen, usta öğretici, hizmetli vb.) bayan öğretmen ile daha rahat olduklarını belirtir. | 2 yıl ve daha az | 49 | 2.17 | 1.10 | 104 | 1.31 | 0.19 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.55 | 1.41 | | | |
| 43 Görev yaptıkları yerde yardımcı personel (bakıcı anne, yardımcı öğretmen, usta öğretici, hizmetli vb.) bu işi 'bayan işi' olarak gördüklerini belirtir. | 2 yıl ve daha az | 49 | 2.76 | 1.38 | 104 | 1.21 | 0.23 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 3.15 | 1.35 | | | |
| 44 Görev yaptıkları yerde yardımcı personel (bakıcı anne, yardımcı öğretmen, usta öğretici, hizmetli vb.) erkek öğretmene karşı çekingen ve mesafeli davranır. | 2 yıl ve daha az | 49 | 2.17 | 1.17 | 104 | 1.70 | 0.09 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.66 | 1.24 | | | |
| 45 Görev yaptıkları yerde yardımcı personel (bakıcı anne, yardımcı öğretmen, usta öğretici, hizmetli vb.) erkek öğretmen ile çalışmanın daha rahat olduğunu belirtir. | 2 yıl ve daha az | 49 | 3.28 | 1.19 | 104 | 1.22 | 0.23 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.91 | 1.30 | | | |
| 46 Veliler erkek okul öncesi öğretmenleriyle ilk karşılaştıklarında onları hiç yadırgamazlar. | 2 yıl ve daha az | 49 | 3.12 | 1.25 | 104 | 1.83 | 0.07 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.70 | 1.12 | | | |
| 47 Veliler onlarla ilk karşılaştıklarında onlara karşı tepkileri olumsuzdur. (İstenmeme, bayan öğretmen isteme, yetersiz bulma, veli sanma, bakıcı gözüyle bakma vb.) | 2 yıl ve daha az | 49 | 2.65 | 1.32 | 104 | 0.41 | 0.69 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.75 | 1.24 | | | |
| 48 Erkek olmalarından dolayı, çoğunlukla çocukların anneleri yerine babaları ile muhatap olurlar. | 2 yıl ve daha az | 49 | 2.43 | 1.15 | 104 | 0.69 | 0.50 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.58 | 1.10 | | | |
| 49 Onların sayesinde babalar çocuklarıyla daha fazla ilgilenmeye başlarlar. | 2 yıl ve daha az | 49 | 3.31 | 1.04 | 104 | 2.02 | 0.04 * |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 3.68 | 0.85 | | | |
| 50 Bazı babalar, eşleriyle muhatap olunmasından rahatsızlık duyarlar. | 2 yıl ve daha az | 49 | 2.37 | 1.18 | 104 | 0.50 | 0.62 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.47 | 1.02 | | | |
| 51 Hizmet süreleri arttıkça düşünceleri olumlu yönde değişir. (Mesleğini sevmeye başlama, çevrenin olumsuz tepkilerinin azaldığını fark etme, başarılı olduğunu düşünme vb.) | 2 yıl ve daha az | 49 | 4.24 | 1.11 | 104 | 1.29 | 0.20 |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 3.93 | 1.36 | | | |
| 52 Hizmet süreleri arttıkça düşünceleri olumsuz yönde değişir.(Başka mesleğe geçme, idarecilik yapma, Kız meslek liselerinde branşa geçmek, kreş açmak, özellikle ileri yaşlarda bu işi yapamayacağımı düşünmek vb.) | 2 yıl ve daha az | 49 | 1.67 | 1.16 | 104 | 2.90 | 0.00 * |
| | 3 yıl ve üzeri | 57 | 2.46 | 1.60 | | | |

Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Maddelere Verdikleri Yanıtların Kıdeme Göre 't' Testi Sonuçları incelendiğinde Madde 5, 8, 9, 11, 19, 23, 37, 49 ve 52 deki farklılıkların anlamlı olduğu görülmektedir. Diğer maddelerde ise anlamlı fark yoktur. Anlamlı farkın olduğu maddelere ait ortalamalar incelendiğinde, 5, 8, 9, 19,

23, 37, 49 ve 52'ci maddelerde 3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek okul öncesi öğretmen ortalamalarının daha yüksek olduğu ve sadece 11'inci maddede 2 yıl ve daha az kıdeme sahip erkek okul öncesi öğretmen ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Madde 5: "Erkek okul öncesi öğretmenlerinin çevreden aldıkları ilk tepkiler onları mesleklerinden soğutur.' maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=2.03, P<0.05). 3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek öğretmenlerin ortalaması (X=2.95) 2 yıl ve daha az kıdeme sahip erkek öğretmenlerin ortalamasından (X=2.45) yüksektir. 3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek öğretmenlerin ortalamalarının daha yüksek çıkmasında erkek öğretmenlerin kıdemlerinden yola çıkılarak bu alandaki ilk öğretmenler olmaları nedeniyle daha önce hiç erkek okul öncesi öğretmeniyle karşılaşmayan çevrenin ilk kez karşılaştığı bu durum karşısında göstermiş oldukları olumsuz tutumların (Garipseme, dalga geçme, alaya alma, isim takma vb.), erkek öğretmenlerin meslek seçimleri konusunda olumsuz yargılar geliştirmelerine neden olmasının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 8: " Erkek okul öncesi öğretmenleri bayan öğretmenlere göre kendilerini dezevantajlı görürler." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=2.00, P<0.05). 3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek öğretmenlerin ortalaması (X=3.14) 2 yıl ve daha az kıdeme sahip erkek öğretmenlerin ortalamasından (X=2.63) yüksektir. Okul öncesi öğretmenliği genelde bayanlar tarafından yapılan bir meslek olduğundan erkeklerin bu alanda görev yapmaya başlamalarıyla çevre bir şaşkınlık ve bu işi erkeklerin nasıl yapabilecekleri konusunda bir merak yaşamalarına bağlı olarak çocuklarını ilk başta vermek istemeyebilirler. 3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek öğretmen ortalamasının daha yüksek çıkmasında, erkek öğretmenlerin bu alanda ilk öğretmenler olmalarına bağlı olarak bir takım olumsuz tutumlarla karşılaşmalarının sonucunda bayan öğretmenlerin maruz kalmadığı bir çok olumsuzluğu yaşadıklarından kendilerini dezevantajlı görmelerinin etkili olduğu düşünülmektedir. 2 yıl ve daha az kıdeme sahip erkek öğretmenler kendilerinden önce erkek öğretmenler görev yaptıkları için

daha az olumsuzlukla karşılaşmış olabileceklerinden ortalamaları daha düşük çıkmıştır.

Cook (2004) büyük bir kuzeybatı üniversitesinde eğitim fakültesinin üst sınıflarında kayıtlı öğrenciler üzerine yaptığı araştırmasında, Bir İlköğretim sınıfında veya Erken çocukluk dönemi sınıfında en çok istenilen kimdir? Sorusuna erkeklerin %66'sı kadınların daha çok istendiğini, kadınların çoğu ise fark yaratmadığını belirtmiştir. Yani erkeklerin büyük bir bölümü kadınların daha çok istendiğini düşünmektedirler. Bununda araştırma bulgusunu desteklediği görülmektedir.

Madde 9: "Erkek okul öncesi öğretmenleri ilk göreve başladıklarında, çevrenin kendilerine bakış açısıyla ilgili soru işaretleri taşırlar." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=2.15$, $P<0.05$). 3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek öğretmenlerin ortalaması ($X=3.93$) 2 yıl ve daha az kıdeme sahip erkek öğretmenlerin ortalamasından ($X=3.45$) yüksektir. 3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek öğretmenlerin ortalamalarının daha yüksek çıkmasında erkek öğretmenlerin bu alandaki ilk öğretmenler olmaları nedeniyle çevrenin alışılmışın dışında olan bu durum hakkında nasıl düşündüğünü merak etmeleri ve çevreden değişik tepkiler almalarının etkili olduğu düşünülmektedir. 3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek öğretmenler 2 yıl ve daha az kıdeme sahip erkek öğretmenlerden daha önce görev yaptıkları için çevre erkek öğretmen ile ilk kez karşılaşmamaktadır. Bu durumun 2 yıl ve daha az kıdeme sahip erkek öğretmen ortalamasının daha düşük çıkmasında etkili olduğu düşünülmektedir.

Levis ve arkadaşları (2005) erkek okul öncesi öğretmen adaylarının erkek okul öncesi öğretmenleri hakkındaki düşüncelerini belirlemek amacıyla yaptıkları araştırmada, Australian Catholic University'nin son sınıfında okuyan 8 erkek öğrenciye anket uygulamışlardır. Deneklerin verdikleri yanıtlar 3 farklı kategoride değerlendirilmiştir. Bu kategorilerden çocukları koruma ve cinsiyetle ilgili konularda, tüm katılımcılar erken çocukluk eğitiminin bir cinsiyet mesleği olmadığı konusunda görüş belirtmiştir ve bir çocuk bakıcısı olarak damgalanmaktan

korktuklarını ifade etmişlerdir. Bu bulgunun araştırma bulgusunu destekler nitelikte olduğu görülmektedir.

Madde 11: "Erkek okul öncesi öğretmenleri göreve başladıkları ilk yerde çevreden olumlu ya da olumsuz herhangi bir tepki almazlar." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=2.76$, $P<0.05$). 2 yıl ve daha az kıdeme sahip erkek öğretmenlerin ortalaması ($X=2.55$) 3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek öğretmenlerin ortalamasından ($X=2.00$) yüksektir. 2 yıl ve daha az kıdeme sahip öğretmen ortalamasının daha yüksek çıkmasında çevrenin daha önce erkek okul öncesi öğretmenleriyle karşılaşmış olması ve bu yüzden de yeni erkek okul öncesi öğretmenlerine karşı olumsuz tepkilerinin kaybolmuş olabileceği ve bununla beraber bu durum hakkında olumlu yöndede herhangi bir tepki geliştirmemiş olabilecekleri düşünülmektedir.

Madde 19: "Erkek Anasınıfı (Okul öncesi) öğretmeni olabileceğini veliler erkek öğretmenler o bölgeye atandığında öğrenir." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=2.07$, $P<0.05$). 3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek öğretmenlerin ortalaması ($X=4.00$) 2 yıl ve daha az kıdeme sahip erkek öğretmenlerin ortalamasından ($X=3.49$) yüksektir. 3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek öğretmen ortalamasının daha yüksek çıkmasında, 3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek öğretmenlerin bu alandaki ilk öğretmenler olmalarının yani gittikleri yerlerde daha önce erkek öğretmen olmamasının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 23: "Erkek okul öncesi öğretmenleri göreve başladıklarında okul idaresinden olumsuz tepkiler alırlar." maddesinde istatiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=2.93$, $P<0.05$). 3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek öğretmenlerin ortalaması ($X=2.61$) 2 yıl ve daha az kıdeme sahip erkek öğretmenlerin ortalamasından ($X=1.96$) yüksektir. 3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek öğretmenlerin bu alandaki ilk öğretmenler olmalarına bağlı olarak okul müdürlerinin de çevrenin yaşadığı şaşkınlığı yaşayıp velilerin erkek öğretmene çocuğunu vermek istemeyecekleri yönündeki olumsuz düşüncelerinin erkek öğretmenlere bir takım olumsuzluklar yaşatmalarına neden olduğu düşünülmektedir. Okul müdürlerinin bu

tutumlarının 3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek öğretmen ortalamasının yüksek çıkmasında etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 37: "Erkek okul öncesi öğretmenlerinin girdikleri sınıflarda erkek çocuklar daha çok sevinir." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=2.91$, $P<0.05$). 3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek öğretmenlerin ortalaması ($X=2.91$) 2 yıl ve daha az kıdeme sahip erkek öğretmenlerin ortalamasından ($X=2.43$) yüksektir. Gelenekçi düşünce kalıplarının egemen oldugu toplumlarda erkek olmak bir üstünlük değeri taşımaktadır. Bu yanlış düşünce, erkek çocukların davranışlarını erkek kimliğine göre şekillendirmelerine sebep olmaktadır. Bu olumsuz düşünceler erkek çocuklarda erkek hayranlığı uyandırmakta ve öğretmeninin erkek olması bir övgü kaynağı olabilmektedir. Bundan dolayıda erkek öğretmen ile karşılaşan erkek çocukları daha çok sevinebilmektedir. Günümüzde bayanların çalışma hayatına atılmalarıyla birlikte pek çok alandaki başarıları ve bireylerin eğitim düzeylerinin gelişmesine paralel olarak geleneksel düşünce kalıplarından insanlar sıyrılmakta ve erkek üstünlüğü gittikçe kabul görmemektedir. 3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek öğretmenlerin karşılaştıkları erkek çocuklarda erkek üstünlüğü düşüncesinin olmasının 3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek öğretmen ortalamasının daha yüksek çıkmasında etkili olduğu düşünülmektedir. 2 yıl ve daha az kıdeme sahip erkek öğretmen ortalamasının daha düşük çıkmasında karşılaştıkları çocuklarda erkek üstünlüğü düşüncesinin yerleşmemiş olmasının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 49: "Erkek okul öncesi öğretmenlerinin sayesinde babalar çocuklarıyla daha fazla ilgilenmeye başlarlar." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=2.76$, $P<0.05$). 3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek öğretmenlerin ortalaması ($X=3.68$) 2 yıl ve daha az kıdeme sahip erkek öğretmenlerin ortalamasından ($X=3.31$) yüksektir. Araştırmada yer alan erkek öğretmenlerin görev yaptıkları yerler genelde sosyo ekonomik düzeyi düşük yerlerdir. Buna bağlı olarak bu yerlerde erkeklerin çocuk bakımı ve eğitimiyle ilgilenmemeleri söz konusu iken baba veliler çocuklarla ilgilenen bir erkek model gördükleri için çocuklarıyla ilgilenmeye başlamış olabilirler. 3 yıl ve üzeri kıdeme

sahip erkek öğretmenler babaların bu tutumlarını değiştirmede ilk model olmuşlardır. Bunun da 3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek öğretmen ortalamasının yüksek çıkmasında etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 52: "Erkek okul öncesi öğretmenlerinin hizmet süreleri arttıkça düşüncelerinde olumsuz bir değişiklik olur. (Başka mesleğe geçme, idarecilik yapma, Kız Meslek Liselerinde branşa geçmek, kreş açmak, özellikle ileri yaşlarda bu işi yapamayacağını düşünmek vb.)." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=2.76$, $P<0.05$). 3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek öğretmenlerin ortalaması ($X=2.46$) 2 yıl ve daha az kıdeme sahip erkek öğretmenlerin ortalamasından ($X=1.67$) yüksektir. 3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek öğretmenlerin ortalamalarının daha yüksek çıkmasında, erkek öğretmenlerin bu alanda ilk öğretmenler olmalarına bağlı olarak daha fazla olumsuzluk yaşamaları ve yaşadıkları olumsuzluklar nedeniyle daha fazla yıpranmış olmaları nedeniyle, gittikleri ilk yerde çevrenin şaşkınlık ve değişik tutumlarıyla karşılaşmış olmalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Robinson (1989) Niçin erkekler özellikle de temel ve erken çocukluk seviyesinde öğretmenliği seçerler? Bu kariyer seçimini yapan erkeklerin özelliği nedir? Sorularını araştıran araştırmasında, çalıştığı erkek okul öncesi öğretmenlerinin, kişilik profili sonuçlarından, kadın meslektaşlarından çok da farklı olmadıklarını, fakat başka alanlardaki erkeklerden, örneğin mühendislikten, çok farklı olduklarını belirtmiştir. Robinson, iki yıl sonra, kadınların % 35 'inin ve mühendislerin % 30 'unun aksine, erkek okul öncesi öğretmenlerinin % 70'inin mesleklerini bıraktıklarını görmüştür. Bu bulgu araştırma bulgusunu desteklemektedir.

Madde 46: "Veliler erkek okul öncesi öğretmenleriyle ilk karşılaştıklarında onları hiç yadırgamazlar." Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ancak anlamlılık düzeyi yüksek çıkmıştır ($T=2.76$, $P=0.07$). 2 yıl ve daha az kıdeme sahip erkek öğretmenlerin ortalaması ($X=3.12$) 3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek öğretmenlerin ortalamasından ($X=2.70$) yüksektir. 2 yıl ve daha az

kıdeme sahip erkek öğretmen ortalamasının yüksek çıkmasında velilerin 2 yıl ve daha az kıdeme sahip erkek öğretmenlerden önce erkek öğretmen ile karşılaşmış olmalarına bağlı olarak, onlar için bunun yeni bir durum olmamasının etkili olduğu düşünülmektedir.

Tablo 13. Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Göreve Başladıklarında Karşılaştıkları Durumlar Hakkında Beklenti ve Önerileri

| Beklenti ve Öneriler | N | % |
|---|---|---|
| Sınıf içinde Takım Elbise giyme zorunluluğunun kaldırılması | 32 | 33.68 |
| Erkek okul öncesi öğretmeni olabileceği konusunda çevrenin bilinçlendirilmesi | 23 | 24.21 |
| İleri yaşlarda bu işin nasıl yapılacağı konusunda kaygı duyma | 21 | 22.11 |
| Anaokulu, Anasınıfı isimlerinin kaldırılıp yerine daha uygun isimlerin konulması | 19 | 20.00 |
| TOPLAM | 95 | 100.00 |

Tablo 13 incelendiğinde, Erkek öğretmenlerin %33.68'inin sınıf içinde Takım Elbise giyme zorunluluğunun kaldırılmasını istedikleri görülmektedir. Okul öncesi öğretmenliğinin diğer öğretmenliklerden farklı olarak çocuklar ile oynamayı gerektirmesi ve takım elbiseninde hareket etmede kısıtlayıcı bir etki yaratmasının yanında okul öncesindeki sanatsal aktivitelerde erkek öğretmenlerin üstlerinin kirlenmesinden çekinerek eğitim vermeye çalışmalarının da bu istekte bulunmalarında etkili olduğu düşünülmektedir.

Erkek öğretmenlerin %21.01'i Erkek okul öncesi öğretmeni olabileceği konusunda çevrenin bilinçlendirilmesi gerektiğini düşünmektedirler. Erkek okul öncesi öğretmeni olabildiği konusunda çevrenin bilgi sahibi olmamasına bağlı olarak ilk kez öğrenildiğinde erkek öğretmenlere bir takım olumsuz davranışların yaşatılmasının bu düşüncede etkili olduğu düşünülmektedir.

Erkek öğretmenlerin %22.11'i ileri yaşlarda bu işin nasıl yapılacığı konusunda kaygı duyduklarını belirtmişlerdir. Okul öncesinde öğretmenlerinde

bulunması gereken nitelikler (hareketli, neşeli vb.) yaşa bağlı olarak azalmakla birlikte toplum yapısında bulunan yaşın ilerlemesiyle bir ağır havaya girilmesine bağlı olarak erkek öğretmenlerin ileri yaşlarda bu mesleği yapma konusunda kaygı duymalarına neden olduğu düşünülmektedir.

Erkek öğretmenlerin %20'si Anaokulu Anasınıfı isimlerinin kaldırılıp yerine daha uygun isimlerin konulması gerektiğini düşünmektedirler. Anaokulu ve Anasınıfı isimlerinin başında bulunan Ana kelimesinin anneyi çağrıştırdığı ve dolayısıyla bu kelimeden ötürü erkek öğretmenlere çevrenin bir takım olumsuzluklar yaşatmasının erkek öğretmenlerde bu isimlerin kaldırılıp yerine daha uygun isimlerin konulması gerektiği düşüncesini oluşturduğu düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan erkek okul öncesi öğretmenlerinden 11 kişi göreve başladıklarında karşılaştıkları durumlar hakkında beklenti ve öneride bulunmamıştır, anketin bu bölümünü cevapsız bırakmışlardır.

## 2. Çocuğu Erkek Okul Öncesi Öğretmeninden Eğitim Alan Velilerin Demografik Bilgileri ile Velilerin Erkek Okul Öncesi Öğretmenleri Hakkındaki Düşüncelerine ilişkin Bulgular

Bu bölümde, çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan okul öncesi velilerin demografik bilgileri ile Velilerin erkek okul öncesi öğretmenleri hakkındaki düşüncelerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

a) a) Velilerin demografik bilgileri

Tablo 14. Araştırmaya Alınan Velilerin Yaşadıkları Bölgelere Göre Dağılımları

| Bölge / Ebeveyn | İç Anadolu Bölgesi | | Doğu Anadolu Bölgesi | |
|---|---|---|---|---|
| | N | % | N | % |
| Anne | 69 | 52.30 | 71 | 49.70 |
| Baba | 63 | 47.70 | 72 | 50.30 |
| Toplam | 132 | 100.00 | 143 | 100.00 |

Tablo 14 incelendiğinde İç Anadolu Bölgesinde araştırmaya alınan Anne sayısının %52.30 olduğu baba sayısının ise %47.70 olduğu görülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesinde ise araştırmaya alınan Anne sayısının %49.70 iken baba sayısının %50.30 olduğu görülmektedir.

Tablo 15. Araştırmaya Alınan Velilerin Öğrenim Durumlarına İlişkin Dağılımlar

| Bölge / Öğrenim Durumu | İç Anadolu Bölgesi | | Doğu Anadolu Bölgesi | |
|---|---|---|---|---|
| | N | % | N | % |
| Okur-yazar Değil | - | - | 43 | 30.30 |
| Okur-yazar | 2 | 1.50 | 21 | 14.80 |
| İlkokul | 33 | 25.00 | 34 | 23.90 |
| Ortaokul | 30 | 22.70 | 12 | 8.50 |
| Lise | 48 | 36.40 | 28 | 19.70 |
| Üniversite | 19 | 14.40 | 4 | 2.80 |
| Lisans Üstü | - | - | - | - |
| Toplam | 132 | 100.00 | 143 | 100.00 |

Tablo 15 incelendiğinde İç Anadolu Bölgesinde Lise mezunu velilerin %36.40, ilkokul mezunu velilerin %25.00, ortaokul mezunu velilerin %22.70, üniversite mezunu velilerin %14.40 ve okur-yazar olan velilerin %1.50 olduğu Doğu Anadolu Bölgesinde ise okur-yazar olmayan velilerin %30.30, ilkokul mezunu velilerin %23.90, lise mezunu velilerin %19.70, okur-yazar olan velilerin %14.80, ortaokul mezunu velilerin %8.50 ve üniversite mezunu velilerin %2.80 olduğu görülmektedir.

İç Anadolu Bölgesinde Okur-yazar olmayan veli yokken, Doğu Anadolu Bölgesinde %30.30 dur. İç Anadolu Bölgesinde Okur-yazar olan veliler %1.50 iken Doğu Anadolu Bölgesinde Okur-yazar oranı %14.80'dir. İç Anadolu Bölgesinde üniversite mezunu veliler %14.40 iken Doğu Anadolu Bölgesinde üniversite mezunu

veliler %2.80'dir. İki bölge arasında eğitimdeki bu farkın ortaya çıkmasında iki bölge arası gelişmişlik ve sosyo ekonomik farklılıkların etkili olduğu düşünülmektedir.

Tablo 16. Araştırmaya Alınan Velilerin Yaşlarına İlişkin Dağılım

| Bölge / Yaş | İç Anadolu Bölgesi | | Doğu Anadolu Bölgesi | |
|---|---|---|---|---|
| | N | % | N | % |
| 30 ve altı | 65 | 49.25 | 56 | 39.20 |
| 31 ve üzeri | 67 | 50.75 | 87 | 60.80 |
| Toplam | 132 | 100.00 | 143 | 100.00 |

Tablo 16 incelendiğinde İç Anadolu Bölgesinde 30 ve altı yaş grubunda olanların %49.25, 31 ve üzeri yaş grubunda olanların %50.75 olduğu Doğu Anadolu Bölgesinde ise 30 ve altı yaş grubunda olanların %39.20, 31 ve üstü yaş grubunda olanların %60.80 oldukları görülmektedir.

İç Anadolu Bölgesindeki velilerin yaş dağılımları birbirine yakınken (30 ve altı: %49.25, 31 ve üzeri: %50.75), Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin yaş dağılımları farklıdır( 30 ve altı:%39.20, 31 ve üzeri:%60.80). İç Anadolu Bölgesinde 31 ve üzeri yaşta olan veli yüzdesi %50.75 iken Doğu Anadolu Bölgesinde %60.80'dir. Bu şekilde bir dağılımın ortaya çıkmasında Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin ileri yaşlardada çocuk sahibi oldukları ve çok çocuklu aile yapısının egemen olmasının etkili olduğu düşünülmektedir.

Tablo 17. Araştırmaya Alınan Velilerin Mesleklerine İlişkin Dağılım

| Bölge / Meslek | İç Anadolu Bölgesi | | Doğu Anadolu Bölgesi | |
|---|---|---|---|---|
| | N | % | N | % |
| Profesyonel Grup(Doktor,mimar vb) | 7 | 9.33 | 4 | 6.35 |
| Memur | 15 | 20.00 | 9 | 14.29 |
| İşçi | 28 | 37.33 | 27 | 42.86 |
| Serbest | 25 | 33.34 | 23 | 36.50 |
| Toplam | 75 | 100.00 | 63 | 100.00 |

Tablo 17 incelendiğinde İç Anadolu Bölgesindeki velilerin %37.33'ünün işçi, %33.34'ünün serbest, %20.00'sinin memur, %9.33'ünün ise Profesyonel Grupta çalıştıkları, Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin ise %42.86'sının işçi, %36.50'sinin serbest, %14.29'unun memur, %6.35'inin ise Profesyonel Grupta çalıştıkları görülmektedir.

Profesyonel grupta her iki bölge kıyaslandığında İç Anadolu bölgesinde %9.30 iken Doğu Anadolu Bölgesinde %6.30'dur. Bölgeler arası gelişmişlik düzeyi göz önüne alındığında aradaki farkın daha büyük olması beklenirken böyle bir sonucun ortaya çıkmasında anket uygulanan İç Anadolu Bölgesindeki yerlerin (Erkek öğretmenlerin görev yaptıkları yerler) gece kondu bölgesi olmasının etkili olduğu düşünülmektedir.

Tablo 18. Araştırmaya Alınan Velilerin Erkek Okul Öncesi Öğretmeninden Eğitim Alan Çocuklarının Cinsiyetine İlişkin Dağılım

| Bölge / Çocuğun Cinsiyeti | İç Anadolu Bölgesi | | Doğu Anadolu Bölgesi | |
|---|---|---|---|---|
| | N | % | N | % |
| Kız | 52 | 39.40 | 81 | 57.30 |
| Erkek | 80 | 60.60 | 61 | 42.70 |
| Toplam | 132 | 100.00 | 143 | 100.00 |

Tablo 18 incelendiğinde İç Anadolu Bölgesinde okul öncesi eğitim alan çocukların cinsiyetinin %60.60'ının Erkek, %39.40'ının Kız olduğu, Doğu Anadolu Bölgesinde ise okul öncesi eğitim alan çocukların cinsiyetinin % 42.70'inin Erkek %57.30'unun Kız olduğu görülmektedir.

Tablo 19. Araştırmaya Alınan Velilerin Daha Önce Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocuğu Olduysa Öğretmenin Cinsiyetine İlişkin Dağılım

| Bölge / Öğretmenin Cinsiyeti | İç Anadolu Bölgesi | | Doğu Anadolu Bölgesi | |
|---|---|---|---|---|
| | N | % | N | % |
| Kadın | 32 | 86.50 | 26 | 55.30 |
| Erkek | 5 | 13.50 | 21 | 44.70 |
| Toplam | 132 | 100.00 | 143 | 100.00 |

Tablo 19 incelendiğinde İç Anadolu Bölgesindeki velilerden daha önce Okul Öncesi eğitim alan çocuğunun öğretmeni kadın olanlar %86.50 iken erkek olanlar %13.50'dir. Doğu Anadolu Bölgesindeki Velilerden daha önce okul öncesi eğitim alan çocuğunun öğretmeni kadın olanlar %55.30 iken erkek olanlar %44.70'dir. Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerden daha önce erkek öğretmen ile karşılaşanların oranı İç Anadolu Bölgesindeki velilerin karşılaşma oranından yüksek olduğu görülmektedir.

b) Velilerin Erkek Okul Öncesi Öğretmenleri Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Bulgular

Tablo 20. Velilerin Erkek Okul Öncesi Öğretmenleri Hakkındaki Görüşlerinin Bölgelere Göre 't' Testi Sonuçları

| **Veli Düşünceleri** | **Bölge** | **n** | $\overline{X}$ | **S** | **sd** | **t** | **P** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1Çocuğunun öğretmeninin cinsiyeti önemlidir. | İç Anadolu | 130 | 1.97 | 1.09 | 271 | 1.81 | 0.07 |
| | Doğu Anadolu | 143 | 2.22 | 1.16 | | | |
| 2 Çocuğunu okul öncesi eğitim kurumuna kayıt ettirirken bayan öğretmen beklerler. | İç Anadolu | 130 | 3.08 | 1.36 | 271 | 1.03 | 0.30 |
| | Doğu Anadolu | 143 | 2.91 | 1.44 | | | |
| 3 Çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna başladıktan kısa bir süre sonra aslında erkek öğretmen istemediğini fark ederler. | İç Anadolu | 132 | 2.23 | 1.18 | 270 | 0.36 | 0.72 |
| | Doğu Anadolu | 140 | 2.18 | 1.09 | | | |
| 4 Erkek öğretmen ile ilk karşılaştıklarında bu işi yapamayacağını düşünürler. | İç Anadolu | 132 | 2.45 | 1.24 | 273 | 2.53 | 0.01* |
| | Doğu Anadolu | 143 | 2.10 | 1.08 | | | |
| 5 Öğretmenin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde, çocuğunu başka okula (sınıfa) kaydettirmeyi düşünürler. | İç Anadolu | 131 | 2.18 | 1.29 | 272 | 1.96 | 0.05* |
| | Doğu Anadolu | 143 | 1.92 | 0.92 | | | |
| 6 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "çocuğuma sert davranır mı?" diye düşünürler. | İç Anadolu | 132 | 2.38 | 1.30 | 273 | 3.07 | 0.00* |
| | Doğu Anadolu | 143 | 1.94 | 1.01 | | | |
| 7 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "erkek öğretmen çocuğumda okul fobisi oluşturabilir mi?" diye düşünürler. | İç Anadolu | 132 | 2.45 | 1.25 | 273 | 3.33 | 0.00* |
| | Doğu Anadolu | 143 | 1.99 | 1.02 | | | |
| 8 Çocuğuna erkek öğretmen tercih edip etmediğini sorarlar. | İç Anadolu | 126 | 2.90 | 1.37 | 264 | 3.09 | 0.00* |
| | Doğu Anadolu | 140 | 2.40 | 1.23 | | | |
| 9 Bayan öğretmenlerin çocukların eğitimi için daha uygun olacağını düşünürler. | İç Anadolu | 132 | 2.67 | 1.29 | 272 | 1.26 | 0.21 |
| | Doğu Anadolu | 142 | 2.49 | 1.18 | | | |
| 10 Kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durum hoşlarına gider. | İç Anadolu | 131 | 3.50 | 1.10 | 269 | 3.20 | 0.00* |
| | Doğu Anadolu | 140 | 3.05 | 1.23 | | | |
| 11 Çocuğunun erkek öğretmenden eğitim almaya başlamasıyla birlikte erkek öğretmeni benimserler. | İç Anadolu | 131 | 3.76 | 1.09 | 270 | 2.40 | 0.02* |
| | Doğu Anadolu | 141 | 3.44 | 1.12 | | | |
| 12 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de öğretmenlik yapabileceklerine inanırlar. | İç Anadolu | 132 | 4.01 | 1.05 | 273 | 1.50 | 0.14 |
| | Doğu Anadolu | 143 | 3.81 | 1.12 | | | |
| 13 Zamanla düşüncelerinde olumlu gelişmeler olur.(Öğretmenin bayanı da erkeği de olur, çocuğuma gerekli eğitim veriliyor vb.) | İç Anadolu | 132 | 4.11 | 1.07 | 272 | 0.51 | 0.61 |
| | Doğu Anadolu | 142 | 4.04 | 1.01 | | | |
| 14 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin kişilik özelliklerinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 132 | 4.07 | 1.03 | 270 | 1.83 | 0.07 |
| | Doğu Anadolu | 140 | 3.84 | 1.07 | | | |
| 15 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin meslekî yeterliliğinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 132 | 4.16 | 0.95 | 271 | 2.71 | 0.00* |
| | Doğu Anadolu | 141 | 3.83 | 1.06 | | | |
| 16 Her zaman için eğitimcinin cinsiyetinin değil, niteliklerinin önemli olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 132 | 4.36 | 1.01 | 272 | 1.22 | 0.22 |
| | Doğu Anadolu | 142 | 4.20 | 1.05 | | | |
| 17 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de görev yapmaları gerektiğine inanırlar. | İç Anadolu | 132 | 3.99 | 1.01 | 271 | 0.41 | 0.69 |
| | Doğu Anadolu | 141 | 3.94 | 1.00 | | | |
| 18 Yine böyle bir durumla karşılaşsa, (ikinci bir çocuğu olsa) erkek öğretmen tercih ederler. | İç Anadolu | 132 | 3.64 | 1.13 | 273 | 0.21 | 0.84 |
| | Doğu Anadolu | 143 | 3.62 | 1.14 | | | |

| Veli Düşünceleri-Devam | Bölge | n | $\overline{X}$ | S | sd | t | P |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 19 Çocuğa anne modeli kadar baba modelinin de gerekli olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 132 | 4.03 | 1.07 | 272 | 0.48 | 0.64 |
| | Doğu Anadolu | 142 | 3.97 | 0.97 | | | |
| 20 Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler kesinlikle bayan olmalıdır. | İç Anadolu | 132 | 2.32 | 1.28 | 271 | 0.42 | 0.67 |
| | Doğu Anadolu | 141 | 2.26 | 1.17 | | | |
| 21 Erkek öğretmen sayesinde anneler kadar babaların da çocukların eğitimi ile ilgilendiklerini düşünürler. | İç Anadolu | 132 | 3.47 | 1.13 | 269 | 0.39 | 0.70 |
| | Doğu Anadolu | 129 | 3.42 | 1.09 | | | |
| 22 Anneler açısından çocukla ilgilenen bir erkek görmeleri sevindirici bir gelişmedir. | İç Anadolu | 131 | 3.62 | 1.15 | 265 | 0.22 | 0.83 |
| | Doğu Anadolu | 136 | 3.59 | 1.11 | | | |
| 23 Erkek öğretmenle birlikte olduktan sonra çocuklarında olumlu değişmeler gözlemlemeye başlarlar. | İç Anadolu | 130 | 3.65 | 0.98 | 266 | 1.31 | 0.19 |
| | Doğu Anadolu | 138 | 3.50 | 0.95 | | | |
| 24 Erkek öğretmenler kendilerini kabul ettirmek için çok fazla özverili çalışırlar. | İç Anadolu | 130 | 3.53 | 1.14 | 265 | 2.07 | |
| | Doğu Anadolu | 137 | 3.23 | 1.21 | | | 0.04* |
| 25 Erkek öğretmenler çevrenin tepkileriyle uğraştıklarından çocuklarla ilgilenmezler. | İç Anadolu | 131 | 2.03 | 1.13 | 266 | 0.54 | 0.59 |
| | Doğu Anadolu | 137 | 2.10 | 1.05 | | | |
| 26 Çocuğunun öğretmeni erkek olduğu için veliler de tepki alırlar. | İç Anadolu | 132 | 1.86 | 1.11 | 270 | 0.84 | 0.40 |
| | Doğu Anadolu | 140 | 1.96 | 1.02 | | | |

Velilerin Erkek Okul Öncesi Öğretmenleri Hakkındaki Görüşlerinin Bölgelere Göre 't' Testi Sonuçları incelendiğinde Madde 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 15 ve 24'teki farklılıkların anlamlı olduğu görülmektedir. Diğer maddelerde ise anlamlı fark yoktur. Anlamlı farkın olduğu maddelere ait ortalamalar incelendiğinde, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 15 ve 24'teki maddelerde İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Madde 4: " Veliler erkek öğretmen ile ilk karşılaştıklarında bu işi yapamayacağını düşünürler." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=2.53$, $P<0.05$). İç Anadolu Bölgesindeki velilerin ortalamaları ($X=2.45$) Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin ortalamasından ($X=2.10$) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının daha yüksek çıkmasında bu bölgedeki velilerin erkek öğretmen ile karşılaşma oranlarının daha düşük çıkmasının etkili olduğu düşünülmektedir. İç Anadolu Bölgesindeki velilerin erkek öğretmen ile karşılaşma oranlarının düşük olmasına bağlı olarak erkek öğretmenler hakkında bir takım olumsuz önyargılar taşıdıkları düşünülmektedir. Bu düşünceyi Tablo 19: Araştırmaya Katılan Velilerin Daha Önce Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocuğu Olduysa Öğretmenin Cinsiyetine İlişkin Dağılıma bakıldığında İç Anadolu Bölgesindeki velilerin %13.50'si erkek öğretmen ile

karşılaşmışken Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin %44.70'i erkek öğretmen ile karşılaşmıştır bulgusu desteklemektedir.

Madde 5: "Veliler öğretmenin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde çocuğunu başka okula (sınıfa) kaydettirmeyi düşünür." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=1.96, P<0.05). İç Anadolu Bölgesindeki velilerin ortalaması (X=2.18) Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin ortalamasından (X=1.92) yüksektir.

Madde 6: "Veliler çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde 'çocuğuma sert davranır mı?.' diye düşünürler." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=3.07, P<0.05). İç Anadolu Bölgesindeki velilerin ortalamaları (X=2.38) Doğu Anadolu Bölgesindeki Velilerin ortalamalarından (X=1.94) yüksektir.

Madde 7: "Veliler çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde 'erkek öğretmen çocuğumda okul fobisi oluşturabilir mi?' diye düşünürler." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=3.33, P<0.05). İç Anadolu Bölgesindeki velilerin ortalamaları (X=2.45) Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin ortalamalarından (X=1.99) yüksektir.

Madde 5, 6 ve 7'de İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının daha yüksek çıkmasında, daha önce erkek öğretmen ile karşılaşma oranlarının düşük olmasına bağlı olarak, erkek öğretmenleri tanıma fırsatı bulmamaları ve erkek öğretmenler hakkında olumsuz bir takım önyargılara sahip olmalarının (Erkek öğretmenlerin daha sert , daha disiplinli ve daha cezalandırıcı olduklarını düşünme vb.) etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının daha düşük çıkmasında daha önce erkek öğretmen ile karşılaşma oranlarının yüksek olmasına bağlı olarak erkek öğretmenler hakkında olumsuz önyargılara sahip olmamalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 8: "Veliler çocuğuna erkek öğretmen tercih edip etmediğini sorarlar." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=3.09, P<0.05). İç

Anadolu Bölgesindeki velilerin ortalamaları (X=2.90) Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin ortalamalarından (X=2.40) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının daha yüksek çıkmasında bu bölgedeki velilerin çocuklarıyla olan iletişimlerinde daha sağlıklı bir yol izlemelerinin ve çocuk ile ilgili kararları alırken çocuğa fikrinin sorulması gerekliliğine uygun davranmalarının etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin ortalamasının daha düşük çıkmasında ise bu bölgedeki aile yapısının geniş aile olması ve çok çocuklu aile yapısında çocukla ilgili kararlarda çocuğa danışılmamasının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 10: "Kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durum velilerin hoşuna gider." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=3.20, P<0.05). İç Anadolu Bölgesindeki velilerin ortalamaları (X=3.50) Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin ortalamalarından (X=3.05) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının daha yüksek çıkmasında bu bölgedeki velilerin değişime daha açık olmaları ve yenilikleri daha çok benimsemelerinin etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin yeniliklere daha kapalı olmaları ve alışılmışın dışına çıkmaya daha dirençli olmalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 11: "Veliler çocuğunun erkek öğretmenden eğitim almaya başlamasıyla birlikte erkek öğretmeni benimserler." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=2.40, P<0.05). İç Anadolu Bölgesindeki velilerin ortalamaları (X=3.76) Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin ortalamalarından (X=3.44) yüksektir. İç Anadolu bölgesindeki velilerin daha önce erkek öğretmen ile karşılaşma oranlarının düşük olmasına bağlı olarak, erkek öğretmen hakkındaki olumsuz yargıları erkek öğretmeni tanıma fırsatı bulmalarıyla değişebilmektedir. Bununda İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının yüksek çıkmasında etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin ise daha önce erkek öğretmen ile karşılaşma oranları yüksek olduğundan onların erkek öğretmeni benimsemeleri daha önce mümkün olabilmektedir.

Madde 15: “Veliler çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin mesleki yeterliliğinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler.” maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=2.71, P<0.05). İç Anadolu Bölgesindeki velilerin ortalamaları (X=4.16) Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin ortalamalarından (X=3.83) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının yüksek çıkmasında İç Anadolu Bölgesindeki erkek öğretmenlerin görev yaptıkları okulların imkanları doğudaki okulların imkanlarından çok daha iyi olmasına bağlı olarak İç Anadolu Bölgesindeki erkek öğretmenlerin görev yaptıkları okulların imkanlarını kullanıyor olmalarının etkisiyle mesleki bilgilerini ortaya koyabilmelerinin etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının düşük çıkmasında ise Doğu Anadolu Bölgesindeki erkek öğretmenlerin imkansızlıklar içerisinde mesleklerini icra ediyor olmalarınında etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 24: “Erkek öğretmenler kendilerini kabul ettirmek için çok fazla özverili çalışırlar.” maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=2.76, P<0.05). İç Anadolu Bölgesindeki velilerin ortalamaları (X=3.53) Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin ortalamalarından (X=3.23) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının daha yüksek çıkmasında bu bölgedeki öğretmenlerin görev yaptıkları yerlerde ilk erkek öğretmen olmaları ve velilerin ilk kez erkek öğretmen ile karşılaşmaları neticesinde kendilerini kabul ettirmek için daha fazla özverili çalışmalarının etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının daha düşük çıkmasında ise bu bölgedeki velilerin daha önce erkek öğretmen ile karşılaşma oranlarının yüksek olması nedeniyle erkek öğretmenlerin kendilerini kabul ettirmekte daha fazla özverili çalışmalarını gerektirmemesinin etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 1: “Veliler için çocuğunun öğretmeninin cinsiyeti önemlidir.” Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ancak anlamlılık düzeyi yüksek çıkmıştır (T=1.81, P=0.07). Doğu Anadolu Bölgesindeki veli ortalaması (X=2.22) İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasından (X=1.97) yüksektir. Doğu Anadolu Bölgesindeki Veli ortalamasının yüksek çıkmasında bu

bölgedeki velilerin meslekleri, bayan mesleği ile erkek mesleği olarak nitelendirmelerinin ve bu nitelendirmelerin dışına çıkılmasına alışkın olmamalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 14: "Veliler çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin kişilik özelliklerinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler." Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ancak anlamlılık düzeyi yüksek çıkmıştır (T=1.83, P=0.07). İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalaması (X=4.07) Doğu Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasından (X=3.84) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının yüksek çıkmasında bu bölgedeki velilerin yeni karşılaştıkları bu durum hakkında önyargılarından kurtulmalarının etkisiyle erkek öğretmeni değerlendirmelerinin etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu bölgesindeki veli ortalamasının düşük çıkmasında bu bölgedeki velilerin okul öncesi öğretmenliğini bir bayan mesleği olarak görmelerinin etkisiyle erkek öğretmeni değerlendirirken önyargılarından kurtulamamış olmalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Tablo 21. İç Anadolu Bölgesindeki Velilerin Maddelere Verdikleri Yanıtların Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocuğunun Cinsiyetine Göre 't' Testi Sonuçları

| **Veli Düşünceleri** | **Çocuğun Cinsiyeti** | **n** | $\overline{X}$ | **S** | **sd** | **t** | **P** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 Çocuğunun öğretmeninin cinsiyeti önemlidir. | Erkek | 79 | 1.95 | 1.05 | 128 | 0.26 | 0.80 |
| | Kız | 51 | 2.00 | 1.17 | | | |
| 2 Çocuğunu okul öncesi eğitim kurumuna kayıt ettirirken bayan öğretmen beklerler. | Erkek | 78 | 3.09 | 1.33 | 128 | 0.05 | 0.96 |
| | Kız | 52 | 3.08 | 1.41 | | | |
| 3 Çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna başladıktan kısa bir süre sonra aslında erkek öğretmen istemediğini fark ederler. | Erkek | 80 | 2.09 | 1.12 | 130 | 1.71 | 0.09 |
| | Kız | 52 | 2.44 | 1.24 | | | |
| 4 Erkek öğretmen ile ilk karşılaştıklarında bu işi yapamayacağını düşünürler. | Erkek | 80 | 2.40 | 1.19 | 130 | 0.62 | 0.53 |
| | Kız | 52 | 2.54 | 1.34 | | | |
| 5 Öğretmenin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde, çocuğunu başka okula (sınıfa) kaydettirmeyi düşünürler. | Erkek | 79 | 2.16 | 1.18 | 129 | 0.20 | 0.85 |
| | Kız | 52 | 2.21 | 1.45 | | | |
| 6 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "çocuğuma sert davranır mı?" diye düşünürler. | Erkek | 80 | 2.41 | 1.34 | 130 | 0.37 | 0.71 |
| | Kız | 52 | 2.33 | 1.26 | | | |
| 7 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "erkek öğretmen çocuğumda okul fobisi oluşturabilir mi?" diye düşünürler. | Erkek | 80 | 2.50 | 1.31 | 130 | 0.53 | 0.60 |
| | Kız | 52 | 2.38 | 1.16 | | | |
| 8 Çocuğuna erkek öğretmen tercih edip etmediğini sorarlar. | Erkek | 74 | 2.97 | 1.37 | 124 | 0.87 | 0.38 |
| | Kız | 52 | 2.77 | 1.38 | | | |
| 9 Bayan öğretmenlerin çocukların eğitimi için daha uygun olacağını düşünürler. | Erkek | 80 | 2.61 | 1.30 | 130 | 0.68 | 0.50 |
| | Kız | 52 | 2.77 | 1.28 | | | |
| 10 Kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durum hoşlarına gider. | Erkek | 80 | 3.63 | 1.02 | 129 | 1.54 | 0.13 |
| | Kız | 51 | 3.31 | 1.19 | | | |
| 11 Çocuğunun erkek öğretmenden eğitim almaya başlamasıyla birlikte erkek öğretmeni benimserler. | Erkek | 79 | 3.84 | 1.04 | 129 | 0.93 | 0.36 |
| | Kız | 52 | 3.65 | 1.17 | | | |
| 12 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de öğretmenlik yapabileceklerine inanırlar. | Erkek | 80 | 4.15 | 0.97 | 130 | 1.95 | 0.05 * |
| | Kız | 52 | 3.79 | 1.14 | | | |
| 13 Zamanla düşüncelerinde olumlu gelişmeler olur.(Öğretmenin bayanı da erkeği de olur, çocuğuma gerekli eğitim veriliyor vb.) | Erkek | 80 | 4.10 | 1.15 | 130 | 0.08 | 0.94 |
| | Kız | 52 | 4.12 | 0.94 | | | |
| 14 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin kişilik özelliklerinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | Erkek | 80 | 4.14 | 1.04 | 130 | 0.96 | 0.34 |
| | Kız | 52 | 3.96 | 1.01 | | | |
| 15 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin meslekî yeterliliğinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | Erkek | 80 | 4.21 | 0.96 | 130 | 0.80 | 0.42 |
| | Kız | 52 | 4.08 | 0.93 | | | |
| 16 Her zaman için eğitimcinin cinsiyetinin değil, niteliklerinin önemli olduğunu düşünürler. | Erkek | 80 | 4.40 | 1.05 | 130 | 0.62 | 0.54 |
| | Kız | 52 | 4.29 | 0.96 | | | |
| 17 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de görev yapmaları gerektiğine inanırlar. | Erkek | 80 | 4.08 | 1.00 | 130 | 1.17 | 0.24 |
| | Kız | 52 | 3.87 | 1.01 | | | |
| 18 Yine böyle bir durumla karşılaşsa, (ikinci bir çocuğu olsa) erkek öğretmen tercih ederler. | Erkek | 80 | 3.70 | 1.06 | 130 | 0.69 | 0.49 |
| | Kız | 52 | 3.56 | 1.23 | | | |
| 19 Çocuğa anne modeli kadar baba modelinin de gerekli olduğunu düşünürler. | Erkek | 80 | 4.08 | 1.08 | 130 | 0.59 | 0.55 |
| | Kız | 52 | 3.96 | 1.07 | | | |

| Veli Düşünceleri-Devam | Çocuğun Cinsiyeti | N | $\overline{X}$ | S | sd | t | P |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 20 Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler kesinlikle bayan olmalıdır. | Erkek | 80 | 2.15 | 1.21 | 130 | 1.89 | 0.06 |
| | Kız | 52 | 2.58 | 1.35 | | | |
| 21 Erkek öğretmen sayesinde anneler kadar babaların da çocukların eğitimi ile ilgilendiklerini düşünürler. | Erkek | 80 | 3.66 | 1.04 | 130 | 2.48 | 0.01 * |
| | Kız | 52 | 3.17 | 1.20 | | | |
| 22 Anneler açısından çocukla ilgilenen bir erkek görmeleri sevindirici bir gelişmedir. | Erkek | 79 | 3.82 | 1.07 | 129 | 2.57 | 0.01 * |
| | Kız | 52 | 3.31 | 1.20 | | | |
| 23 Erkek öğretmenle birlikte olduktan sonra çocuklarında olumlu değişmeler gözlemlemeye başlarlar. | Erkek | 79 | 3.85 | 0.89 | 128 | 2.81 | 0.01 * |
| | Kız | 51 | 3.35 | 1.04 | | | |
| 24 Erkek öğretmenler kendilerini kabul ettirmek için çok fazla özverili çalışırlar. | Erkek | 79 | 3.66 | 1.08 | 128 | 1.60 | 0.11 |
| | Kız | 51 | 3.33 | 1.19 | | | |
| 25 Erkek öğretmenler çevrenin tepkileriyle uğraştıklarından çocuklarla ilgilenmezler. | Erkek | 79 | 2.01 | 1.09 | 129 | 0.22 | 0.82 |
| | Kız | 52 | 2.06 | 1.19 | | | |
| 26 Çocuğunun öğretmeni erkek olduğu için veliler de tepki alırlar. | Erkek | 80 | 1.86 | 1.09 | 130 | 0.08 | 0.93 |
| | Kız | 52 | 1.85 | 1.14 | | | |

P<0.05

İç Anadolu Bölgesindeki Velilerin Maddelere Verdikleri Yanıtların Okul Öncesi Eğitim Kurumuna devam Eden Çocuğunun Cinsiyetine Göre 't' Testi Sonuçları incelendiğinde Madde 12, 21, 22 ve 23'teki farklılıkların anlamlı olduğu görülmektedir (P<0.05). Diğer maddelerde ise anlamlı fark yoktur. Anlamlı farkın olduğu maddelere ait ortalamalar incelendiğinde, Madde 12, 21, 22 ve 23'te İç Anadolu Bölgesindeki erkek çocuk velilerinin ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Madde 12: "Veliler okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de öğretmenlik yapabileceklerine inanırlar." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=1.95, P<0.05). Erkek çocuğa sahip velilerin ortalamaları (X=4.15) kız çocuğa sahip velilerin ortalamalarından (X=3.79) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki erkek çocuk sahibi veli ortalamasının daha yüksek çıkmasında erkek çocukların gelişimsel olarak kız çocuklara göre daha haretketli ve bir takım kuralları daha fazla ihlal etmelerine bağlı olarak erkek öğretmenlerin erkek çocukları kısa bir sürede kurallara uymalarını sağlamalarının ve erkek çocukların erkek öğretmeni daha çok benimsemelerinin etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 21: “Erkek öğretmenler sayesinde anneler kadar babalarda çocuğun eğitimiyle daha fazla ilgilenmeye başlar.” maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=2.48, P<0.05). Erkek çocuğa sahip velilerin ortalamaları (X=3.66) kız çocuğa sahip velilerin ortalamalarından (‘X=3.17) yüksektir. Anket uygulanan bölgenin gece kondu bölgesi olmasına bağlı olarak bu bölgede erkek çocuk sahibi olmak daha bir istenen durum olup erkek çocuğun kız çocuğa bir üstünlüğü söz konusu olabilmektedir. Dolayısıyla erkek çocuk sahibi babalar, çocuklar ile ilgilenen bir erkek öğretmen modeliyle karşılaşmanında etkisiyle erkek çocuklarıyla daha fazla ilgilenmeye başlamakla birlikte kız çocuğa sahip babalar erkek modelin olmasına rağmen kalıplaşmış düşünce yapılarından kurtulamadıkları için kız çocuklarıyla daha fazla ilgilenmeyebilirler. İç Anadolu Bölgesindeki erkek çocuk sahibi veli ortalamasının daha yüksek çıkmasında, bu faktörlerin etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 22: “Anne veliler açısından çocuk ile ilgilenen bir erkek görmeleri sevindirici bir gelişmedir.” maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=2.57, P<0.05). Erkek çocuğa sahip velilerin ortalamaları (X=3.82) kız çocuğa sahip velilerin ortalamalarından (X=3.31) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki erkek çocuk sahibi veli ortalamasının daha yüksek çıkmasında erkek öğretmenin erkek çocuğa iyi bir model olmasının etkili olduğu düşünülmektedir. Kız çocuğa sahip veli ortalamasının düşük çıkmasında bu velilerin çocuklarıyla ilgilenen bir erkek görmenin, onların bir takım kalıp yargıları ve olumsuz düşüncelerinin etkisiyle çokta hoşlarına gitmeyen bir durum olmasının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 23: “Veliler çocukları erkek öğretmenden eğitim almaya başladıktan sonra çocuklarında bir takım olumlu değişiklikler gözlemlemeye başlar.” maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=2.81, P<0.05). Erkek çocuğa sahip velilerin ortalamaları (X=3.85) kız çocuğa sahip velilerin ortalamalarından (X=3.35) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki erkek çocuk sahibi veli ortalamasının daha yüksek çıkmasında erkek çocukların daha hareketli olmaları ve daha az kurallara uymalarına bağlı olarak erkek öğretmenlerin onları kurallara

uydurmada başarılı olmalarının etkili olduğu düşünülmektedir. Kız çocukların yapıları gereği daha az hareketli ve kurallara uygun davranmaları erkek öğretmenin çocuğun davranışı üzerindeki etkisini açıkça ortaya koymadığından bu durumun kız çocuğa sahip veli ortalamasının daha düşük çıkmasında etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 20: "Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler kesinlikle bayan olmalıdır." Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ancak anlamlılık düzeyi yüksek çıkmıştır (T=1.89, P=0.06). Kız çocuğa sahip veli ortalaması (X=2.58) Erkek çocuğa sahip veli ortalamasından (X=2.15) yüksektir. Kız çocuğa sahip veliler çocuğunun cinsiyetinin kız olmasından dolayı Bayan öğretmen isteyebilirler. Erkek öğretmenler hakkındaki olumsuz bir takım yargılarından kurtulamamalarının da Kız çocuğa sahip veli ortalamasının yüksek çıkmasında etkili olduğu düşünülmektedir.

Tablo 22. Doğu Anadolu Bölgesindeki Velilerin Maddelere Verdikleri Yanıtların Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocuğun Cinsiyetine Göre 't' Testi Sonuçları

| **Veli Düşünceleri** | **Çocuğun Cinsiyeti** | **n** | $\overline{X}$ | **S** | **sd** | **t** | **P** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 Çocuğunun öğretmeninin cinsiyeti önemlidir. | Erkek | 61 | 2.36 | 1.14 | 140 | 1.26 | 0.21 |
| | Kız | 81 | 2.11 | 1.18 | | | |
| 2 Çocuğunu okul öncesi eğitim kurumuna kayıt ettirirken bayan öğretmen beklerler. | Erkek | 61 | 3.15 | 1.42 | 140 | 1.67 | 0.10 |
| | Kız | 81 | 2.74 | 1.45 | | | |
| 3 Çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna başladıktan kısa bir süre sonra aslında erkek öğretmen istemediğini fark ederler. | Erkek | 60 | 2.28 | 1.06 | 138 | 0.99 | 0.33 |
| | Kız | 80 | 2.10 | 1.11 | | | |
| 4 Erkek öğretmen ile ilk karşılaştıklarında bu işi yapamayacağını düşünürler. | Erkek | 61 | 2.25 | 1.15 | 140 | 1.42 | 0.16 |
| | Kız | 81 | 1.99 | 1.02 | | | |
| 5 Öğretmenin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde, çocuğunu başka okula (sınıfa) kaydettirmeyi düşünürler. | Erkek | 61 | 2.16 | 1.05 | 140 | 2.84 | 0.00 * |
| | Kız | 81 | 1.73 | 0.77 | | | |
| 6 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "çocuğuma sert davranır mı?" diye düşünürler. | Erkek | 61 | 2.07 | 1.12 | 140 | 1.24 | 0.22 |
| | Kız | 81 | 1.85 | 0.92 | | | |
| 7 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "erkek öğretmen çocuğumda okul fobisi oluşturabilir mi?" diye düşünürler. | Erkek | 61 | 2.15 | 1.08 | 140 | 1.64 | 0.10 |
| | Kız | 81 | 1.86 | 0.97 | | | |

| Veli Düşünceleri-Devam | Çocuğun Cinsiyeti | n | $\overline{X}$ | S | sd | t | P |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 8 Çocuğuna erkek öğretmen tercih edip etmediğini sorarlar. | Erkek | 59 | 2.39 | 1.17 | 137 | 0.07 | 0.94 |
| | Kız | 80 | 2.38 | 1.26 | | | |
| 9 Bayan öğretmenlerin çocukların eğitimi için daha uygun olacağını düşünürler. | Erkek | 61 | 2.52 | 1.09 | 139 | 0.50 | 0.62 |
| | Kız | 80 | 2.43 | 1.23 | | | |
| 10 Kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durum hoşlarına gider. | Erkek | 58 | 3.03 | 1.09 | 137 | 0.19 | 0.85 |
| | Kız | 81 | 3.07 | 1.33 | | | |
| 11 Çocuğunun erkek öğretmenden eğitim almaya başlamasıyla birlikte erkek öğretmeni benimserler. | Erkek | 61 | 3.41 | 0.99 | 138 | 0.44 | 0.66 |
| | Kız | 79 | 3.49 | 1.20 | | | |
| 12 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de öğretmenlik yapabileceklerine inanırlar. | Erkek | 61 | 3.80 | 1.14 | 140 | 0.26 | 0.80 |
| | Kız | 81 | 3.85 | 1.07 | | | |
| 13 Zamanla düşüncelerinde olumlu gelişmeler olur.(Öğretmenin bayanı da erkeği de olur, çocuğuma gerekli eğitim veriliyor vb.) | Erkek | 61 | 4.08 | 0.92 | 139 | 0.40 | 0.69 |
| | Kız | 80 | 4.01 | 1.08 | | | |
| 14 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin kişilik özelliklerinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | Erkek | 60 | 3.88 | 0.96 | 137 | 0.47 | 0.64 |
| | Kız | 79 | 3.80 | 1.16 | | | |
| 15 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin meslekî yeterliliğinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | Erkek | 60 | 3.98 | 0.93 | 138 | 1.55 | 0.12 |
| | Kız | 80 | 3.71 | 1.14 | | | |
| 16 Her zaman için eğitimcinin cinsiyetinin değil, niteliklerinin önemli olduğunu düşünürler. | Erkek | 61 | 4.36 | 0.86 | 139 | 1.61 | 0.11 |
| | Kız | 80 | 4.08 | 1.17 | | | |
| 17 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de görev yapmaları gerektiğine inanırlar. | Erkek | 60 | 4.03 | 0.92 | 138 | 0.79 | 0.43 |
| | Kız | 80 | 3.90 | 1.04 | | | |
| 18 Yine böyle bir durumla karşılaşsa, (ikinci bir çocuğu olsa) erkek öğretmen tercih ederler. | Erkek | 61 | 3.74 | 1.06 | 140 | 1.06 | 0.29 |
| | Kız | 81 | 3.53 | 1.21 | | | |
| 19 Çocuğa anne modeli kadar baba modelinin de gerekli olduğunu düşünürler. | Erkek | 61 | 3.98 | 0.96 | 139 | 0.20 | 0.84 |
| | Kız | 80 | 3.95 | 0.98 | | | |
| 20 Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler kesinlikle bayan olmalıdır. | Erkek | 61 | 2.33 | 1.17 | 138 | 0.69 | 0.49 |
| | Kız | 79 | 2.19 | 1.18 | | | |
| 21 Erkek öğretmen sayesinde anneler kadar babaların da çocukların eğitimi ile ilgilendiklerini düşünürler. | Erkek | 60 | 3.52 | 1.05 | 136 | 0.98 | 0.33 |
| | Kız | 78 | 3.33 | 1.12 | | | |
| 22 Anneler açısından çocukla ilgilenen bir erkek görmeleri sevindirici bir gelişmedir. | Erkek | 59 | 3.69 | 1.02 | 133 | 0.95 | 0.35 |
| | Kız | 76 | 3.51 | 1.17 | | | |
| 23 Erkek öğretmenle birlikte olduktan sonra çocuklarında olumlu değişmeler gözlemlemeye başlarlar. | Erkek | 58 | 3.62 | 0.93 | 135 | 1.24 | 0.22 |
| | Kız | 79 | 3.42 | 0.96 | | | |
| 24 Erkek öğretmenler kendilerini kabul ettirmek için çok fazla özverili çalışırlar. | Erkek | 59 | 3.14 | 1.17 | 134 | 0.84 | 0.40 |
| | Kız | 77 | 3.31 | 1.25 | | | |
| 25 Erkek öğretmenler çevrenin tepkileriyle uğraştıklarından çocuklarla ilgilenmezler. | Erkek | 59 | 2.15 | 1.01 | 134 | 0.41 | 0.68 |
| | Kız | 77 | 2.08 | 1.07 | | | |
| 26 Çocuğunun öğretmeni erkek olduğu için veliler de tepki alırlar. | Erkek | 60 | 2.08 | 1.14 | 137 | 1.28 | 0.20 |
| | Kız | 79 | 1.86 | 0.92 | | | |

Doğu Anadolu Bölgesindeki Velilerin Maddelere Verdikleri Yanıtların Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocuğun Cinsiyetine Göre 't' Testi sonuçları

incelendiğinde Madde 5' istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=2.84, P<0.05). Diğer maddelerde ise anlamlı fark yoktur.

Madde 5: "Veliler öğretmenin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde çocuğunu başka okula (sınıfa) kaydettirmeyi düşünür." Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=2.84, P<0.05). Doğu Anadolu Bölgesindeki erkek çocuğa sahip veli ortalaması (X=2.16) kız çocuğa sahip veli ortalamasından (X=1.73) yüksektir. Erkek çocuğa sahip veli ortalamasının daha yüksek olduğu görülmektedir. Böyle bir durumun ortaya çıkmasında Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin erkek öğretmenler hakkında daha otoriter ve disiplinli oldukları yönündeki ön yargılarına, ve bayanların çocuk eğitiminde daha iyi oldukları yönündeki düşüncelerine bağlı olarak erkek çocuk üstünlüğününde olduğu bir atmosferde erkek çocuklarının daha özgür ve kuraldışı davranışları rahatça yapabilme isteğinde olmalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Tablo 23. Erkek Çocuğa Sahip Velilerin Erkek Okul Öncesi Öğretmenleri Hakkındaki Görüşlerinin Bölgelere Göre 't' Testi Sonuçları

| **Veli Düşünceleri** | **Bölgeler** | **n** | $\overline{X}$ | **S** | **Sd** | **t** | **P** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1Çocuğunun öğretmeninin cinsiyeti önemlidir. | İç Anadolu | 79 | 1.95 | 1.05 | 138 | 2.21 | 0.03* |
| | Doğu Anadolu | 61 | 2.36 | 1.14 | | | |
| 2 Çocuğunu okul öncesi eğitim kurumuna kayıt ettirirken bayan öğretmen beklerler. | İç Anadolu | 78 | 3.09 | 1.33 | 137 | 0.25 | 0.81 |
| | Doğu Anadolu | 61 | 3.15 | 1.42 | | | |
| 3 Çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna başladıktan kısa bir süre sonra aslında erkek öğretmen istemediğini fark ederler. | İç Anadolu | 80 | 2.09 | 1.12 | 138 | 1.05 | 0.30 |
| | Doğu Anadolu | 60 | 2.28 | 1.06 | | | |
| 4 Erkek öğretmen ile ilk karşılaştıklarında bu işi yapamayacağını düşünürler. | İç Anadolu | 80 | 2.40 | 1.19 | 139 | 0.77 | 0.44 |
| | Doğu Anadolu | 61 | 2.25 | 1.15 | | | |
| 5 Öğretmenin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde, çocuğunu başka okula (sınıfa) kaydettirmeyi düşünürler. | İç Anadolu | 79 | 2.16 | 1.18 | 138 | 0.01 | 0.99 |
| | Doğu Anadolu | 61 | 2.16 | 1.05 | | | |
| 6 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "çocuğuma sert davranır mı?" diye düşünürler. | İç Anadolu | 80 | 2.41 | 1.34 | 139 | 1.67 | 0.10 |
| | Doğu Anadolu | 61 | 2.07 | 1.12 | | | |
| 7 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "erkek öğretmen çocuğumda okul fobisi oluşturabilir mi?" diye düşünürler. | İç Anadolu | 80 | 2.50 | 1.31 | 139 | 1.75 | 0.08 |
| | Doğu Anadolu | 61 | 2.15 | 1.08 | | | |
| 8 Çocuğuna erkek öğretmen tercih edip etmediğini sorarlar. | İç Anadolu | 74 | 2.99 | 1.37 | 131 | 2.70 | 0.01* |
| | Doğu Anadolu | 59 | 2.39 | 1.17 | | | |

| Veli Düşünceleri-Devam | Bölgeler | n | $\overline{X}$ | S | Sd | t | P |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 9 Bayan öğretmenlerin çocukların eğitimi için daha uygun olacağını düşünürler. | İç Anadolu | 80 | 2.61 | 1.30 | 139 | 0.44 | 0.66 |
| | Doğu Anadolu | 61 | 2.52 | 1.09 | | | |
| 10 Kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durum hoşlarına gider. | İç Anadolu | 80 | 3.63 | 1.02 | 136 | 3.25 | 0.00* |
| | Doğu Anadolu | 58 | 3.03 | 1.09 | | | |
| 11 Çocuğunun erkek öğretmenden eğitim almaya başlamasıyla birlikte erkek öğretmeni benimserler. | İç Anadolu | 79 | 3.84 | 1.04 | 138 | 2.45 | 0.02* |
| | Doğu Anadolu | 61 | 3.41 | 0.99 | | | |
| 12 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de öğretmenlik yapabileceklerine inanırlar. | İç Anadolu | 80 | 4.15 | 0.97 | 139 | 1.95 | 0.05* |
| | Doğu Anadolu | 61 | 3.80 | 1.14 | | | |
| 13 Zamanla düşüncelerinde olumlu gelişmeler olur.(Öğretmenin bayanı da erkeği de olur, çocuğuma gerekli eğitim veriliyor vb.) | İç Anadolu | 80 | 4.10 | 1.15 | 139 | 0.10 | 0.92 |
| | Doğu Anadolu | 61 | 4.08 | 0.92 | | | |
| 14 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin kişilik özelliklerinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 80 | 4.14 | 1.04 | 138 | 1.48 | 0.14 |
| | Doğu Anadolu | 60 | 3.88 | 0.96 | | | |
| 15 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin meslekî yeterliliğinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 80 | 4.21 | 0.96 | 138 | 1.41 | 0.16 |
| | Doğu Anadolu | 60 | 3.98 | 0.93 | | | |
| 16 Her zaman için eğitimcinin cinsiyetinin değil, niteliklerinin önemli olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 80 | 4.40 | 1.05 | 139 | 0.24 | 0.81 |
| | Doğu Anadolu | 61 | 4.36 | 0.86 | | | |
| 17 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de görev yapmaları gerektiğine inanırlar. | İç Anadolu | 80 | 4.08 | 1.01 | 138 | 0.25 | 0.80 |
| | Doğu Anadolu | 60 | 4.03 | 0.92 | | | |
| 18 Yine böyle bir durumla karşılaşsa, (ikinci bir çocuğu olsa) erkek öğretmen tercih ederler. | İç Anadolu | 80 | 3.70 | 1.06 | 139 | 0.21 | 0.84 |
| | Doğu Anadolu | 61 | 3.74 | 1.06 | | | |
| 19 Çocuğa anne modeli kadar baba modelinin de gerekli olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 80 | 4.08 | 1.08 | 139 | 0.52 | 0.60 |
| | Doğu Anadolu | 61 | 3.98 | 0.96 | | | |
| 20 Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler kesinlikle bayan olmalıdır. | İç Anadolu | 80 | 2.15 | 1.21 | 139 | 0.88 | 0.38 |
| | Doğu Anadolu | 61 | 2.33 | 1.17 | | | |
| 21 Erkek öğretmen sayesinde anneler kadar babaların da çocukların eğitimi ile ilgilendiklerini düşünürler. | İç Anadolu | 80 | 3.66 | 1.04 | 138 | 0.82 | 0.42 |
| | Doğu Anadolu | 60 | 3.52 | 1.05 | | | |
| 22 Anneler açısından çocukla ilgilenen bir erkek görmeleri sevindirici bir gelişmedir. | İç Anadolu | 79 | 3.82 | 1.07 | 136 | 0.71 | 0.48 |
| | Doğu Anadolu | 59 | 3.69 | 1.02 | | | |
| 23 Erkek öğretmenle birlikte olduktan sonra çocuklarında olumlu değişmeler gözlemlemeye başlarlar. | İç Anadolu | 79 | 3.85 | 0.89 | 135 | 1.45 | 0.15 |
| | Doğu Anadolu | 58 | 3.62 | 0.93 | | | |
| 24 Erkek öğretmenler kendilerini kabul ettirmek için çok fazla özverili çalışırlar. | İç Anadolu | 79 | 3.66 | 1.08 | 136 | 2.71 | 0.01* |
| | Doğu Anadolu | 59 | 3.14 | 1.17 | | | |
| 25 Erkek öğretmenler çevrenin tepkileriyle uğraştıklarından çocuklarla ilgilenmezler. | İç Anadolu | 79 | 2.01 | 1.09 | 136 | 0.77 | 0.44 |
| | Doğu Anadolu | 59 | 2.15 | 1.01 | | | |
| 26 Çocuğunun öğretmeni erkek olduğu için veliler de tepki alırlar. | İç Anadolu | 80 | 1.86 | 1.09 | 138 | 1.17 | 0.25 |
| | Doğu Anadolu | 60 | 2.08 | 1.14 | | | |

Erkek Çocuğa Sahip Velilerin Erkek Okul Öncesi Öğretmenleri Hakkındaki Görüşlerinin Bölgelere Göre 't' Testi Sonuçları incelendiğinde Madde 1,8,10,11,12 ve 24 'teki farklılıkların anlamlı olduğu görülmektedir. Diger maddelerde ise anlamlı fark yoktur. Anlamlı farkın olduğu maddelere ait ortalamalar incelendiğinde, 8,10,11,12 ve 24 'teki maddelerde İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalamalarının daha yüksek olduğu, Madde 1'de ise Doğu Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Madde 1: "Veliler için çocuğunun öğretmeninin cinsiyeti önemlidir." Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=2.21$, $P<0.05$). Doğu Anadolu Bölgesindeki veli ortalaması ($X=2.36$) İç Anadolu Bölgesindeki velilerin ortalamasından ($X=1.95$) yüksektir. Doğu Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının daha yüksek çıkmasında bu bölgedeki velilerin belli meslekleri kadın veya erkek mesleği olarak nitelendirmelerinin etkili olduğu düşünülmektedir. İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının düşük olmasını, bu bölgedeki velilerin daha geniş bir bakış açısıyla olaya bakmalarının diğer bir değişle meslek seçiminde cinsel kimlik rolünün azlığını kavramış olmalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 8: "Veliler çocuğuna erkek öğretmen tercih edip etmediğini sorarlar." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=2.70$, $P<0.05$). İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalaması ($X=2.99$) Doğu Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasından ($X=2.39$) yüksektir. Her iki bölgedeki veliler arasında çocukla iletişim ve çocuk eğitimi konularında farklılıklar olduğu söylenebilir. İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının yüksek çıkmasında bu bölgedeki velilerin çocuklarıyla sağlıklı bir iletişim kurmalarının ve çocukla ilgili kararlarda çocuğa danışılması gerektiğini kavramış olamalarının etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının düşük çıkmasında çocuk ile ilgili kararlarda çocuğa danışılmamasının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 10: “Kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durum velilerin hoşuna gider.” Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=3.25, P<0.05). İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalaması (X=3.63) Doğu Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasından (X=3.03) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının yüksek çıkmasında bu bölgedeki velilerin yeniliklere ve farklılıklara açık olmalarının etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin ise değişim ve yenilikleri kabul etmekte zorlandıkları söylenebilir. Bununda Doğu Anadolu Bölgesi veli ortalamasının düşük çıkmasında etkili olduğu söylenebilir.

Madde 11: “Veliler çocuğunun erkek öğretmenden eğitim almaya başlamasıyla birlikte erkek öğretmeni benimserler.” Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=2.45, P<0.05). İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalaması (X=3.84) Doğu Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasından (X=3.41) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının yüksek çıkmasında bu bölgedeki velilerin alışılmışın dışında olan durumları bir süre sonra kabullenip benimsemekte zorlanmamalarının etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının düşük çıkmasında ise bu bölgedeki velilerin önyargılarından kurtulmalarının daha zor olması ve değişime karşı dirençli olmalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 12: “Veliler okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de öğretmenlik yapabileceklerine inanırlar.” maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=1.95, P<0.05). İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalaması (X=4.15) Doğu Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasından (X=3.80) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının yüksek çıkmasında bu bölgedeki velilerin alışılmışın dışındaki bir durum karşısında önyargılarından sıyrılıp yeni duruma uyum sağlamalarının etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının düşük çıkmasında bu bölgedeki velilerin erkek öğretmenler hakkındaki olumsuz önyargılarından kurtulamamalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 24: “Erkek öğretmenler kendilerini kabul ettirmek için çok fazla özverili çalışırlar.” Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=2.71, P<0.05). İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalaması (X=3.66) Doğu Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasından (X=3.14) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının daha yüksek çıkmasında bu bölgedeki öğretmenlerin görev yaptıkları yerlerde ilk erkek öğretmen olmaları ve velilerin ilk kez erkek öğretmen ile karşılaşmaları neticesinde kendilerini kabul ettirmek için daha fazla özverili çalışmalarının etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının daha düşük çıkmasında ise bu bölgedeki velilerin daha önce erkek öğretmen ile karşılaşma oranlarının yüksek olması nedeniyle erkek öğretmenlerin kendilerini kabul ettirmekte daha fazla özverili çalışmalarını gerektirmemenin etkili olduğu düşünülmektedir

Tablo 24. Kız Çocuğa Sahip Velilerin Erkek Okul Öncesi Öğretmenleri Hakkındaki Görüşlerinin Bölgelere Göre ‘t’ Testi Sonuçları

| **Veli Düşünceleri** | **Bölge** | **n** | $\overline{X}$ | **S** | **Sd** | **t** | **P** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 Çocuğunun öğretmeninin cinsiyeti önemlidir. | İç Anadolu | 51 | 2.00 | 1.17 | 129 | 0.53 | 0.60 |
| | Doğu Anadolu | 80 | 2.11 | 1.19 | | | |
| 2 Çocuğunu okul öncesi eğitim kurumuna kayıt ettirirken bayan öğretmen beklerler. | İç Anadolu | 52 | 3.08 | 1.41 | 130 | 1.23 | 0.22 |
| | Doğu Anadolu | 80 | 2.76 | 1.44 | | | |
| 3 Çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna başladıktan kısa bir süre sonra aslında erkek öğretmen istemediğini fark ederler. | İç Anadolu | 52 | 2.44 | 1.24 | 129 | 1.64 | 0.10 |
| | Doğu Anadolu | 79 | 2.10 | 1.12 | | | |
| 4 Erkek öğretmen ile ilk karşılaştıklarında bu işi yapamayacağını düşünürler. | İç Anadolu | 52 | 2.54 | 1.34 | 130 | 2.53 | 0.01 * |
| | Doğu Anadolu | 80 | 1.99 | 1.02 | | | |
| 5 Öğretmenin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde, çocuğunu başka okula (sınıfa) kaydettirmeyi düşünürler. | İç Anadolu | 52 | 2.21 | 1.45 | 130 | 2.23 | 0.03 * |
| | Doğu Anadolu | 80 | 1.73 | 0.78 | | | |
| 6 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde “çocuğuma sert davranır mı?” diye düşünürler. | İç Anadolu | 52 | 2.33 | 1.26 | 130 | 2.34 | 0.02 * |
| | Doğu Anadolu | 80 | 1.85 | 0.93 | | | |

| Veli Düşünceleri-Devam | Bölge | n | $\overline{X}$ | S | Sd | t | P |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 7 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "erkek öğretmen çocuğumda okul fobisi oluşturabilir mi?" diye düşünürler. | İç Anadolu | 52 | 2.38 | 1.16 | 130 | 2.79 | 0.01 * |
| | Doğu Anadolu | 80 | 1.86 | 0.98 | | | |
| 8 Çocuğuna erkek öğretmen tercih edip etmediğini sorarlar. | İç Anadolu | 52 | 2.77 | 1.38 | 129 | 1.66 | 0.10 |
| | Doğu Anadolu | 79 | 1.38 | 1.26 | | | |
| 9 Bayan öğretmenlerin çocukların eğitimi için daha uygun olacağını düşünürler. | İç Anadolu | 52 | 2.77 | 1.28 | 129 | 1.51 | 0.13 |
| | Doğu Anadolu | 79 | 2.43 | 1.24 | | | |
| 10 Kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durum hoşlarına gider. | İç Anadolu | 51 | 3.31 | 1.19 | 129 | 0.99 | 0.33 |
| | Doğu Anadolu | 80 | 3.09 | 1.33 | | | |
| 11 Çocuğunun erkek öğretmenden eğitim almaya başlamasıyla birlikte erkek öğretmeni benimserler. | İç Anadolu | 52 | 3.65 | 1.17 | 128 | 0.67 | 0.51 |
| | Doğu Anadolu | 78 | 3.51 | 1.19 | | | |
| 12 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de öğretmenlik yapabileceklerine inanırlar. | İç Anadolu | 52 | 3.79 | 1.14 | 130 | 0.44 | 0.66 |
| | Doğu Anadolu | 80 | 3.88 | 1.06 | | | |
| 13 Zamanla düşüncelerinde olumlu gelişmeler olur.(Öğretmenin bayanı da erkeği de olur, çocuğuma gerekli eğitim veriliyor vb.) | İç Anadolu | 52 | 4.12 | 0.94 | 129 | 0.43 | 0.67 |
| | Doğu Anadolu | 79 | 4.04 | 1.07 | | | |
| 14 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin kişilik özelliklerinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 52 | 3.96 | 1.01 | 128 | 0.72 | 0.47 |
| | Doğu Anadolu | 78 | 3.82 | 1.15 | | | |
| 15 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin meslekî yeterliliğinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 52 | 4.08 | 0.93 | 129 | 1.90 | 0.06 |
| | Doğu Anadolu | 79 | 3.73 | 1.13 | | | |
| 16 Her zaman için eğitimcinin cinsiyetinin değil, niteliklerinin önemli olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 52 | 4.29 | 0.96 | 129 | 0.97 | 0.33 |
| | Doğu Anadolu | 79 | 4.10 | 1.15 | | | |
| 17 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de görev yapmaları gerektiğine inanırlar. | İç Anadolu | 52 | 3.87 | 1.01 | 129 | 0.32 | 0.75 |
| | Doğu Anadolu | 79 | 3.92 | 1.02 | | | |
| 18 Yine böyle bir durumla karşılaşsa, (ikinci bir çocuğu olsa) erkek öğretmen tercih ederler. | İç Anadolu | 52 | 3.56 | 1.23 | 130 | 0.04 | 0.97 |
| | Doğu Anadolu | 80 | 3.55 | 1.20 | | | |
| 19 Çocuğa anne modeli kadar baba modelinin de gerekli olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 52 | 3.96 | 1.07 | 129 | 0.07 | 0.95 |
| | Doğu Anadolu | 79 | 3.95 | 0.99 | | | |
| 20 Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler kesinlikle bayan olmalıdır. | İç Anadolu | 52 | 2.58 | 1.35 | 128 | 1.72 | 0.09 |
| | Doğu Anadolu | 78 | 2.19 | 1.18 | | | |
| 21 Erkek öğretmen sayesinde anneler kadar babaların da çocukların eğitimi ile ilgilendiklerini düşünürler. | İç Anadolu | 52 | 3.17 | 1.20 | 127 | 0.86 | 0.39 |
| | Doğu Anadolu | 77 | 3.35 | 1.12 | | | |
| 22 Anneler açısından çocukla ilgilenen bir erkek görmeleri sevindirici bir gelişmedir. | İç Anadolu | 52 | 3.30 | 1.20 | 125 | 1.06 | 0.29 |
| | Doğu Anadolu | 75 | 3.53 | 1.17 | | | |

| Veli Düşünceleri-Devam | Bölge | n | $\overline{X}$ | S | Sd | t | P |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 23 Erkek öğretmenle birlikte olduktan sonra çocuklarında olumlu değişmeler gözlemlemeye başlarlar. | İç Anadolu | 51 | 3.35 | 1.04 | 127 | 0.47 | 0.64 |
| | Doğu Anadolu | 78 | 3.44 | 0.95 | | | |
| 24 Erkek öğretmenler kendilerini kabul ettirmek için çok fazla özverili çalışırlar. | İç Anadolu | 51 | 3.33 | 1.19 | 125 | 0.02 | 0.98 |
| | Doğu Anadolu | 76 | 3.33 | 1.25 | | | |
| 25 Erkek öğretmenler çevrenin tepkileriyle uğraştıklarından çocuklarla ilgilenmezler. | İç Anadolu | 52 | 2.06 | 1.20 | 126 | 0.11 | 0.92 |
| | Doğu Anadolu | 76 | 2.08 | 1.08 | | | |
| 26 Çocuğunun öğretmeni erkek olduğu için veliler de tepki alırlar. | İç Anadolu | 52 | 1.85 | 1.14 | 128 | 0.07 | 0.94 |
| | Doğu Anadolu | 78 | 1.86 | 0.92 | | | |

Kız Çocuğa Sahip Velilerin Erkek Okul Öncesi Öğretmenleri Hakkındaki Görüşlerinin Bölgelere Göre 't' Testi Sonuçları incelendiğinde Madde 4, 5, 6 ve 7 'deki farklılıkların anlamlı olduğu görülmektedir. Diger maddelerde ise anlamlı fark yoktur. Anlamlı farkın olduğu maddelere ait ortalamalar incelendiğinde, 4, 5, 6 ve 7 'deki maddelerde İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Madde 4: "Veliler erkek öğretmen ile ilk karşılaştıklarında bu işi yapamayacağını düşünürler." Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=2.53$, $P<0.05$). İç Anadolu Bölgesindeki kız çocuğa sahip veli ortalaması ($X=2.54$) Doğu Anadolu Bölgesindeki kız çocuğa sahip veli ortalamasından ($X=1.99$) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki kız çocuğa sahip veli ortalamasının daha yüksek çıkmasında bu bölgedeki velilerin erkek öğretmen ile karşılaşma oranlarının daha düşük çıkmasının etkili olduğu düşünülmektedir. İç Anadolu Bölgesindeki kız çocuğa sahip velilerin erkek öğretmen ile karşılaşma oranlarının düşük olmasına bağlı olarak erkek öğretmenler hakkında bir takım olumsuz önyargılar taşıdıkları düşünülmektedir. Bu düşünceyi Tablo 19: Araştırmaya Katılan Velilerin Daha Önce Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocuğu Olduysa Öğretmenin Cinsiyetine İlişkin Dağılıma bakıldığında İç Anadolu Bölgesindeki velilerin %13.50'si erkek öğretmen ile karşılaşmışken Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin %44.70'i erkek öğretmen ile karşılaşmıştır bulgusu desteklemektedir.

Madde 5: “Veliler öğretmenin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde, çocuğunu başka okula (sınıfa) kaydettirmeyi düşünürler. Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=2.23, P<0.05). İç Anadolu Bölgesindeki kız çocuğa sahip veli ortalaması (X=2.21) Doğu Anadolu Bölgesindeki kız çocuğa sahip veli ortalamasından (X=1.73) yüksektir.

Madde 6: “Veliler çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde “çocuğuma sert davranır mı?” diye düşünürler. Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=2.34, P<0.05). İç Anadolu Bölgesindeki kız çocuğa sahip veli ortalaması (X=2.33) Doğu Anadolu Bölgesindeki kız çocuğa sahip veli ortalamasından (X=1.85) yüksektir.

Madde 7: “Veliler çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde “erkek öğretmen çocuğumda okul fobisi oluşturabilir mi?” diye düşünürler.” Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=2.79, P<0.05). İç Anadolu Bölgesindeki kız çocuğa sahip veli ortalaması (X=2.38) Doğu Anadolu Bölgesindeki kız çocuğa sahip veli ortalamasından (X=1.86) yüksektir.

Madde 5, 6 ve 7’de İç Anadolu Bölgesindeki kız çocuğa sahip veli ortalamasının daha yüksek çıkmasında bu bölgedeki kız çocuğa sahip velilerin, daha önce erkek öğretmen ile karşılaşma oranlarının düşük olmasına bağlı olarak, erkek öğretmenleri tanıma fırsatı bulmamaları ve erkek öğretmenler hakkında olumsuz bir takım önyargılara sahip olmalarının (Erkek öğretmenlerin daha sert , daha disiplinli ve daha cezalandırıcı olduklarını düşünme vb.) etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesindeki kız çocuğa sahip veli ortalamasının daha düşük çıkmasında ise bu bölgedeki velilerin daha önce erkek öğretmen ile karşılaşma oranlarının yüksek olmasına bağlı olarak erkek öğretmenler hakkında olumsuz önyargılara sahip olmamalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 15: "Veliler çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin mesleki yeterliğinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler." Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ancak anlamlılık düzeyi yüksek çıkmıştır (T=1.90, P=0.06). Doğu Anadolu Bölgesindeki kız çocuğa sahip veli ortalaması (X=4.08) İç Anadolu Bölgesindeki kız çocuğa sahip veli ortalamasından (X=3.73) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının yüksek çıkmasında bu bölgedeki erkek öğretmenlerin görev yaptıkları okulların imkanlarının iyi olmasına bağlı olarak mesleki yeterliliklerini ortaya koyabilmelerinin etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesindeki okulların koşulları kötü olduğundan aidat toplanamamasından dolayı bu bölgedeki erkek öğretmenler mesleki yeterliliklerini yeterince gösterememektedirler. Bu durumunda veli ortalamasının daha düşük çıkmasında etkili olduğu düşünülmektedir.

Tablo 25. İç Anadolu Bölgesindeki Anne ve Babaların Maddelere Verdikleri Yanıtların Karşılaştırılmasına İlişkin 't' Testi Sonuçları

| **Veli Düşünceleri** | **Ebeveyn** | **n** | $\overline{X}$ | **S** | **sd** | **t** | **P** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 Çocuğunun öğretmeninin cinsiyeti önemlidir. | Anne | 67 | 2.00 | 1.13 | 128 | 0.33 | 0.74 |
| | Baba | 63 | 1.94 | 1.06 | | | |
| 2 Çocuğunu okul öncesi eğitim kurumuna kayıt ettirirken bayan öğretmen beklerler. | Anne | 67 | 3.19 | 1.34 | 128 | 0.95 | 0.35 |
| | Baba | 63 | 2.97 | 1.38 | | | |
| 3 Çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna başladıktan kısa bir süre sonra aslında erkek öğretmen istemediğini fark ederler. | Anne | 69 | 2.22 | 1.11 | 130 | 0.10 | 0.92 |
| | Baba | 63 | 2.24 | 1.25 | | | |
| 4 Erkek öğretmen ile ilk karşılaştıklarında bu işi yapamayacağını düşünürler. | Anne | 69 | 2.52 | 1.30 | 130 | 0.65 | 0.52 |
| | Baba | 63 | 2.38 | 1.18 | | | |
| 5 Öğretmenin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde, çocuğunu başka okula (sınıfa) kaydettirmeyi düşünürler. | Anne | 69 | 2.20 | 1.30 | 129 | 0.18 | 0.85 |
| | Baba | 62 | 2.16 | 1.28 | | | |
| 6 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "çocuğuma sert davranır mı?" diye düşünürler. | Anne | 69 | 2.43 | 1.32 | 130 | 0.52 | 0.61 |
| | Baba | 63 | 2.32 | 1.29 | | | |
| 7 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "erkek öğretmen çocuğumda okul fobisi oluşturabilir mi?" diye düşünürler. | Anne | 69 | 2.43 | 1.25 | 130 | 0.19 | 0.85 |
| | Baba | 63 | 2.48 | 1.26 | | | |
| 8 Çocuğuna erkek öğretmen tercih edip etmediğini sorarlar. | Anne | 64 | 2.88 | 1.39 | 124 | 0.18 | 0.86 |
| | Baba | 62 | 2.92 | 1.37 | | | |
| 9 Bayan öğretmenlerin çocukların eğitimi için daha uygun olacağını düşünürler. | Anne | 69 | 2.65 | 1.25 | 130 | 0.21 | 0.84 |
| | Baba | 63 | 2.70 | 1.34 | | | |

| Veli Düşünceleri-Devam | Ebeveyn | n | $\overline{X}$ | S | sd | t | P |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 10 Kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durum hoşlarına gider. | Anne | 69 | 3.58 | 1.03 | 129 | 0.83 | 0.41 |
| | Baba | 62 | 3.42 | 1.17 | | | |
| 11 Çocuğunun erkek öğretmenden eğitim almaya başlamasıyla birlikte erkek öğretmeni benimserler. | Anne | 68 | 3.76 | 1.15 | 129 | 0.02 | 0.99 |
| | Baba | 63 | 3.76 | 1.04 | | | |
| 12 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de öğretmenlik yapabileceklerine inanırlar. | Anne | 69 | 3.94 | 1.14 | 130 | 0.75 | 0.46 |
| | Baba | 63 | 4.08 | 0.96 | | | |
| 13 Zamanla düşüncelerinde olumlu gelişmeler olur.(Öğretmenin bayanı da erkeği de olur, çocuğuma gerekli eğitim veriliyor vb.) | Anne | 69 | 4.16 | 1.07 | 130 | 0.60 | 0.55 |
| | Baba | 63 | 4.05 | 1.08 | | | |
| 14 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin kişilik özelliklerinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | Anne | 69 | 4.04 | 1.10 | 130 | 0.29 | 0.77 |
| | Baba | 63 | 4.10 | 0.95 | | | |
| 15 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin meslekî yeterliliğinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | Anne | 69 | 4.16 | 1.05 | 130 | 0.01 | 0.99 |
| | Baba | 63 | 4.16 | 0.83 | | | |
| 16 Her zaman için eğitimcinin cinsiyetinin değil, niteliklerinin önemli olduğunu düşünürler. | Anne | 69 | 4.32 | 1.06 | 130 | 0.44 | 0.66 |
| | Baba | 63 | 4.40 | 0.96 | | | |
| 17 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de görev yapmaları gerektiğine inanırlar. | Anne | 69 | 3.90 | 1.10 | 130 | 1.12 | 0.26 |
| | Baba | 63 | 4.10 | 0.89 | | | |
| 18 Yine böyle bir durumla karşılaşsa, (ikinci bir çocuğu olsa) erkek öğretmen tercih ederler. | Anne | 69 | 3.62 | 1.18 | 130 | 0.22 | 0.83 |
| | Baba | 63 | 3.67 | 1.08 | | | |
| 19 Çocuğa anne modeli kadar baba modelinin de gerekli olduğunu düşünürler. | Anne | 69 | 4.04 | 1.13 | 130 | 0.15 | 0.88 |
| | Baba | 63 | 4.02 | 1.01 | | | |
| 20 Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler kesinlikle bayan olmalıdır. | Anne | 69 | 2.29 | 1.23 | 130 | 0.27 | 0.79 |
| | Baba | 63 | 2.35 | 1.35 | | | |
| 21 Erkek öğretmen sayesinde anneler kadar babaların da çocukların eğitimi ile ilgilendiklerini düşünürler. | Anne | 69 | 3.30 | 1.14 | 130 | 1.78 | 0.08 |
| | Baba | 63 | 3.65 | 1.09 | | | |
| 22 Anneler açısından çocukla ilgilenen bir erkek görmeleri sevindirici bir gelişmedir. | Anne | 68 | 3.69 | 1.18 | 129 | 0.75 | 0.45 |
| | Baba | 63 | 3.54 | 1.12 | | | |
| 23 Erkek öğretmenle birlikte olduktan sonra çocuklarında olumlu değişmeler gözlemlemeye başlarlar. | Anne | 68 | 3.63 | 1.02 | 128 | 0.26 | 0.79 |
| | Baba | 62 | 3.68 | 0.94 | | | |
| 24 Erkek öğretmenler kendilerini kabul ettirmek için çok fazla özverili çalışırlar. | Anne | 69 | 3.52 | 1.16 | 128 | 0.10 | 0.92 |
| | Baba | 61 | 3.54 | 1.12 | | | |
| 25 Erkek öğretmenler çevrenin tepkileriyle uğraştıklarından çocuklarla ilgilenmezler. | Anne | 69 | 1.99 | 1.17 | 129 | 0.48 | 0.63 |
| | Baba | 62 | 2.08 | 1.09 | | | |
| 26 Çocuğunun öğretmeni erkek olduğu için veliler de tepki alırlar. | Anne | 69 | 1.91 | 1.13 | 130 | 0.62 | 0.54 |
| | Baba | 63 | 1.79 | 1.08 | | | |

İç Anadolu Bölgesindeki Anne ve Babaların Maddelere Verdikleri Yanıtların Karşılaştırılmasına İlişkin 't' Testi Sonuçları incelendiğinde, anne ve babaların görüşlerinin hiçbir maddede farklılaşmadığı görülmektedir.Yani anne ve babaların görüşleri birbirine çok yakındır. Böyle bir sonucun ortaya çıkmasında anne ve babaların erkek öğretmenler hakkındaki düşüncelerini birbirleriyle paylaşmaları sonucu birbirlerini etkilemiş olmalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Tablo 26. Doğu Anadolu Bölgesindeki Anne ve Babaların Maddelere Verdikleri Yanıtların Karşılaştırılmasına İlişkin 't' Testi Sonuçları

| **Veli Düşünceleri** | **Ebeveyn** | **n** | $\overline{X}$ | **S** | **sd** | **t** | **P** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 Çocuğunun öğretmeninin cinsiyeti önemlidir. | Anne | 71 | 2.25 | 1.13 | 141 | 0.37 | 0.71 |
| | Baba | 72 | 2.18 | 1.20 | | | |
| 2 Çocuğunu okul öncesi eğitim kurumuna kayıt ettirirken bayan öğretmen beklerler. | Anne | 71 | 2.93 | 1.33 | 141 | 0.17 | 0.87 |
| | Baba | 72 | 2.89 | 1.55 | | | |
| 3 Çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna başladıktan kısa bir süre sonra aslında erkek öğretmen istemediğini fark ederler. | Anne | 70 | 2.16 | 1.12 | 138 | 0.23 | 0.82 |
| | Baba | 70 | 2.20 | 1.06 | | | |
| 4 Erkek öğretmen ile ilk karşılaştıklarında bu işi yapamayacağını düşünürler. | Anne | 71 | 2.03 | 0.97 | 141 | 0.77 | 0.44 |
| | Baba | 72 | 2.17 | 1.17 | | | |
| 5 Öğretmenin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde, çocuğunu başka okula (sınıfa) kaydettirmeyi düşünürler. | Anne | 71 | 1.87 | 0.81 | 141 | 0.55 | 0.58 |
| | Baba | 72 | 1.96 | 1.03 | | | |
| 6 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "çocuğuma sert davranır mı?" diye düşünürler. | Anne | 71 | 1.94 | 0.88 | 141 | 0.01 | 0.99 |
| | Baba | 72 | 1.94 | 1.14 | | | |
| 7 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "erkek öğretmen çocuğumda okul fobisi oluşturabilir mi?" diye düşünürler. | Anne | 71 | 1.96 | 0.93 | 141 | 0.41 | 0.68 |
| | Baba | 72 | 2.03 | 1.11 | | | |
| 8 Çocuğuna erkek öğretmen tercih edip etmediğini sorarlar. | Anne | 70 | 2.57 | 1.17 | 138 | 1.65 | 0.10 |
| | Baba | 70 | 2.23 | 1.28 | | | |
| 9 Bayan öğretmenlerin çocukların eğitimi için daha uygun olacağını düşünürler. | Anne | 71 | 2.41 | 1.08 | 140 | 0.78 | 0.44 |
| | Baba | 71 | 2.56 | 1.28 | | | |
| 10 Kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durum hoşlarına gider. | Anne | 71 | 3.13 | 1.18 | 138 | 0.75 | 0.46 |
| | Baba | 69 | 2.97 | 1.28 | | | |
| 11 Çocuğunun erkek öğretmenden eğitim almaya başlamasıyla birlikte erkek öğretmeni benimserler. | Anne | 71 | 3.59 | 1.02 | 139 | 1.62 | 0.11 |
| | Baba | 70 | 3.29 | 1.21 | | | |
| 12 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de öğretmenlik yapabileceklerine inanırlar. | Anne | 71 | 3.87 | 1.05 | 141 | 0.66 | 0.51 |
| | Baba | 72 | 3.75 | 1.18 | | | |

| Veli Düşünceleri-Devam | Ebeveyn | n | $\overline{X}$ | S | sd | t | P |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 13 Zamanla düşüncelerinde olumlu gelişmeler olur.(Öğretmenin bayanı da erkeği de olur, çocuğuma gerekli eğitim veriliyor vb.) | Anne | 70 | 3.99 | 1.04 | 140 | 0.66 | 0.51 |
| | Baba | 72 | 4.10 | 0.98 | | | |
| 14 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin kişilik özelliklerinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | Anne | 68 | 3.76 | 1.12 | 138 | 0.76 | 0.45 |
| | Baba | 72 | 3.90 | 1.02 | | | |
| 15 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin meslekî yeterliliğinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | Anne | 69 | 3.72 | 1.11 | 139 | 1.16 | 0.25 |
| | Baba | 72 | 3.93 | 1.00 | | | |
| 16 Her zaman için eğitimcinin cinsiyetinin değil, niteliklerinin önemli olduğunu düşünürler. | Anne | 70 | 4.16 | 1.14 | 140 | 0.53 | 0.60 |
| | Baba | 72 | 4.25 | 0.96 | | | |
| 17 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de görev yapmaları gerektiğine inanırlar. | Anne | 70 | 3.93 | 1.00 | 139 | 0.17 | 0.86 |
| | Baba | 71 | 3.96 | 1.01 | | | |
| 18 Yine böyle bir durumla karşılaşsa, (ikinci bir çocuğu olsa) erkek öğretmen tercih ederler. | Anne | 71 | 3.62 | 1.11 | 141 | 0.05 | 0.96 |
| | Baba | 72 | 3.61 | 1.18 | | | |
| 19 Çocuğa anne modeli kadar baba modelinin de gerekli olduğunu düşünürler. | Anne | 71 | 3.87 | 1.04 | 140 | 1.22 | 0.23 |
| | Baba | 71 | 4.07 | 0.88 | | | |
| 20 Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler kesinlikle bayan olmalıdır. | Anne | 71 | 2.35 | 1.14 | 139 | 0.99 | 0.32 |
| | Baba | 70 | 2.16 | 1.20 | | | |
| 21 Erkek öğretmen sayesinde anneler kadar babaların da çocukların eğitimi ile ilgilendiklerini düşünürler. | Anne | 69 | 3.38 | 1.03 | 137 | 0.43 | 0.67 |
| | Baba | 70 | 3.46 | 1.15 | | | |
| 22 Anneler açısından çocukla ilgilenen bir erkek görmeleri sevindirici bir gelişmedir. | Anne | 69 | 3.58 | 1.06 | 134 | 0.09 | 0.93 |
| | Baba | 67 | 3.60 | 1.16 | | | |
| 23 Erkek öğretmenle birlikte olduktan sonra çocuklarında olumlu değişmeler gözlemlemeye başlarlar. | Anne | 68 | 3.53 | 0.87 | 136 | 0.36 | 0.72 |
| | Baba | 70 | 3.47 | 1.02 | | | |
| 24 Erkek öğretmenler kendilerini kabul ettirmek için çok fazla özverili çalışırlar. | Anne | 68 | 3.15 | 1.19 | 135 | 0.83 | 0.41 |
| | Baba | 69 | 3.32 | 1.23 | | | |
| 25 Erkek öğretmenler çevrenin tepkileriyle uğraştıklarından çocuklarla ilgilenmezler. | Anne | 68 | 2.00 | 0.99 | 135 | 1.14 | 0.26 |
| | Baba | 69 | 2.20 | 1.09 | | | |
| 26 Çocuğunun öğretmeni erkek olduğu için veliler de tepki alırlar. | Anne | 70 | 1.94 | 0.88 | 138 | 0.25 | 0.81 |
| | Baba | 70 | 1.99 | 1.15 | | | |

Doğu Anadolu Bölgesindeki Anne ve Babaların maddelere verdikleri yanıtların karşılaştırılmasına ilişkin ‘t’ testi sonuçları incelendiğinde, anne ve babaların görüşlerinin hiçbir maddede farklılaşmadığı görülmektedir.Yani anne ve babaların görüşleri birbirine çok yakındır. Böyle bir sonucun ortaya çıkmasında anne ve babaların erkek öğretmenler hakkındaki düşüncelerini birbirleriyle paylaşmaları sonucu birbirlerini etkilemiş olmalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Tablo 27. İç Anadolu Bölgesi ile Doğu Anadolu Bölgesindeki Annelerin Maddelere Verdikleri Yanıtların Karşılaştırılmasına İlişkin 't' Testi Sonuçları

| **Veli Düşünceleri** | **Bölgeler** | **n** | $\overline{X}$ | **S** | **Sd** | **t** | **P** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 Çocuğunun öğretmeninin cinsiyeti önemlidir. | İç Anadolu | 67 | 2.00 | 1.13 | 136 | 1.32 | 0.19 |
| | Doğu Anadolu | 71 | 2.25 | 1.13 | | | |
| 2 Çocuğunu okul öncesi eğitim kurumuna kayıt ettirirken bayan öğretmen beklerler. | İç Anadolu | 67 | 3.19 | 1.34 | 136 | 1.16 | 0.25 |
| | Doğu Anadolu | 71 | 2.93 | 1.33 | | | |
| 3 Çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna başladıktan kısa bir süre sonra aslında erkek öğretmen istemediğini fark ederler. | İç Anadolu | 67 | 2.22 | 1.11 | 137 | 0.32 | 0.75 |
| | Doğu Anadolu | 71 | 2.16 | 1.12 | | | |
| 4 Erkek öğretmen ile ilk karşılaştıklarında bu işi yapamayacağını düşünürler. | İç Anadolu | 67 | 2.52 | 1.30 | 138 | 2.54 | 0.01* |
| | Doğu Anadolu | 71 | 2.03 | 0.97 | | | |
| 5 Öğretmenin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde, çocuğunu başka okula (sınıfa) kaydettirmeyi düşünürler. | İç Anadolu | 67 | 2.20 | 1.30 | 138 | 1.79 | 0.08 |
| | Doğu Anadolu | 71 | 1.87 | 0.81 | | | |
| 6 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "çocuğuma sert davranır mı?" diye düşünürler. | İç Anadolu | 67 | 2.43 | 1.32 | 138 | 2.58 | 0.01* |
| | Doğu Anadolu | 71 | 1.94 | 0.88 | | | |
| 7 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "erkek öğretmen çocuğumda okul fobisi oluşturabilir mi?" diye düşünürler. | İç Anadolu | 67 | 2.43 | 1.25 | 138 | 2.55 | 0.01* |
| | Doğu Anadolu | 71 | 1.96 | 0.93 | | | |
| 8 Çocuğuna erkek öğretmen tercih edip etmediğini sorarlar. | İç Anadolu | 67 | 2.88 | 1.39 | 132 | 1.36 | 0.18 |
| | Doğu Anadolu | 71 | 2.57 | 1.17 | | | |
| 9 Bayan öğretmenlerin çocukların eğitimi için daha uygun olacağını düşünürler. | İç Anadolu | 67 | 2.65 | 1.25 | 138 | 1.24 | 0.22 |
| | Doğu Anadolu | 71 | 2.41 | 1.08 | | | |
| 10 Kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durum hoşlarına gider. | İç Anadolu | 67 | 3.58 | 1.03 | 138 | 2.41 | 0.02* |
| | Doğu Anadolu | 71 | 3.13 | 1.18 | | | |
| 11 Çocuğunun erkek öğretmenden eğitim almaya başlamasıyla birlikte erkek öğretmeni benimserler. | İç Anadolu | 67 | 3.76 | 1.15 | 137 | 0.94 | 0.35 |
| | Doğu Anadolu | 71 | 3.59 | 1.02 | | | |
| 12 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de öğretmenlik yapabileceklerine inanırlar. | İç Anadolu | 67 | 3.94 | 1.14 | 138 | 0.37 | 0.71 |
| | Doğu Anadolu | 71 | 3.87 | 1.05 | | | |
| 13 Zamanla düşüncelerinde olumlu gelişmeler olur.(Öğretmenin bayanı da erkeği de olur, çocuğuma gerekli eğitim veriliyor vb.) | İç Anadolu | 67 | 4.16 | 1.07 | 137 | 0.97 | 0.33 |
| | Doğu Anadolu | 71 | 3.99 | 1.04 | | | |
| 14 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin kişilik özelliklerinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 67 | 4.04 | 1.10 | 135 | 1.47 | 0.15 |
| | Doğu Anadolu | 71 | 3.76 | 1.12 | | | |
| 15 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin meslekî yeterliliğinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 67 | 4.16 | 1.05 | 136 | 2.36 | 0.02* |
| | Doğu Anadolu | 71 | 3.72 | 1.11 | | | |

| Veli Düşünceleri-Devam | Bölgeler | n | $\overline{X}$ | S | Sd | t | P |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 16 Her zaman için eğitimcinin cinsiyetinin değil, niteliklerinin önemli olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 67 | 4.32 | 1.06 | 137 | 0.87 | 0.39 |
| | Doğu Anadolu | 71 | 4.16 | 1.14 | | | |
| 17 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de görev yapmaları gerektiğine inanırlar. | İç Anadolu | 67 | 3.90 | 1.10 | 137 | 0.17 | 0.87 |
| | Doğu Anadolu | 71 | 3.93 | 1.00 | | | |
| 18 Yine böyle bir durumla karşılaşsa, (ikinci bir çocuğu olsa) erkek öğretmen tercih ederler. | İç Anadolu | 67 | 3.62 | 1.18 | 138 | 0.02 | 0.99 |
| | Doğu Anadolu | 71 | 3.62 | 1.11 | | | |
| 19 Çocuğa anne modeli kadar baba modelinin de gerekli olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 67 | 4.04 | 1.13 | 138 | 0.93 | 0.36 |
| | Doğu Anadolu | 71 | 3.87 | 1.04 | | | |
| 20 Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler kesinlikle bayan olmalıdır. | İç Anadolu | 67 | 2.29 | 1.23 | 138 | 0.31 | 0.76 |
| | Doğu Anadolu | 71 | 2.35 | 1.14 | | | |
| 21 Erkek öğretmen sayesinde anneler kadar babaların da çocukların eğitimi ile ilgilendiklerini düşünürler. | İç Anadolu | 67 | 3.30 | 1.14 | 136 | 0.39 | 0.70 |
| | Doğu Anadolu | 71 | 3.38 | 1.03 | | | |
| 22 Anneler açısından çocukla ilgilenen bir erkek görmeleri sevindirici bir gelişmedir. | İç Anadolu | 67 | 3.69 | 1.18 | 135 | 0.58 | 0.56 |
| | Doğu Anadolu | 71 | 3.58 | 1.06 | | | |
| 23 Erkek öğretmenle birlikte olduktan sonra çocuklarında olumlu değişmeler gözlemlemeye başlarlar. | İç Anadolu | 67 | 3.63 | 1.02 | 134 | 0.63 | 0.53 |
| | Doğu Anadolu | 71 | 3.53 | 0.87 | | | |
| 24 Erkek öğretmenler kendilerini kabul ettirmek için çok fazla özverili çalışırlar. | İç Anadolu | 67 | 3.52 | 1.16 | 135 | 1.87 | 0.06 |
| | Doğu Anadolu | 71 | 3.15 | 1.19 | | | |
| 25 Erkek öğretmenler çevrenin tepkileriyle uğraştıklarından çocuklarla ilgilenmezler. | İç Anadolu | 67 | 1.99 | 1.17 | 135 | 0.08 | 0.94 |
| | Doğu Anadolu | 71 | 2.00 | 0.99 | | | |
| 26 Çocuğunun öğretmeni erkek olduğu için veliler de tepki alırlar. | İç Anadolu | 67 | 1.91 | 1.13 | 137 | 0.17 | 0.86 |
| | Doğu Anadolu | 71 | 1.94 | 0.88 | | | |

İç Anadolu Bölgesi ile Doğu Anadolu Bölgesindeki Annelerin Maddelere Verdikleri Yanıtların Karşılaştırılmasına İlişkin 't' Testi Sonuçları incelendiğinde madde 4, 6,7,10 ve 15'teki farklılıkların anlamlı olduğu görülmektedir. Anlamlı farkın olduğu maddelere ait ortalamalar incelendiğinde, 4, 6, 7, 10 ve 15 'teki maddelerde İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Madde 4: "Veliler erkek öğretmen ile ilk karşılaştıklarında bu işi yapamayacağını düşünürler." Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark

bulunmuştur (T=2.54, P<0.05). İç Anadolu Bölgesindeki annelerin ortalaması (X=2.52) Doğu Anadolu Bölgesindeki annelerin ortalamasından (X=2.03) yüksektir.

Madde 6: "Veliler çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "çocuğuma sert davranır mı?" diye düşünürler. Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=2.58, P<0.05). İç Anadolu Bölgesindeki annelerin ortalaması (X=2.43) Doğu Anadolu Bölgesindeki annelerin ortalamasından (X=1.94) yüksektir.

Madde 7: "Veliler çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "erkek öğretmen çocuğumda okul fobisi oluşturabilir mi?" diye düşünürler." Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=2.55, P<0.05). İç Anadolu Bölgesindeki annelerin ortalaması (X=2.43) Doğu Anadolu Bölgesindeki annelerin ortalamasından (X=1.96) yüksektir.

Madde 4, 6 ve 7'de İç Anadolu Bölgesindeki annelerin ortalamasının daha yüksek çıkmasında bu bölgedeki annelerin, daha önce erkek öğretmen ile karşılaşma oranlarının düşük olmasına bağlı olarak, erkek öğretmenleri tanıma fırsatı bulmamaları ve erkek öğretmenler hakkında olumsuz bir takım önyargılara sahip olmalarının (Erkek öğretmenlerin daha sert , daha disiplinli ve daha cezalandırıcı olduklarını düşünme vb.) etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesindeki annelerin ortalamasının daha düşük çıkmasında ise bu bölgedeki velilerin daha önce erkek öğretmen ile karşılaşma oranlarının yüksek olmasına bağlı olarak erkek öğretmenler hakkında olumsuz önyargılara sahip olmamalarının etkili olduğu düşünülmektedir. Bu düşünceyi Tablo 19: Araştırmaya Katılan Velilerin Daha Önce Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden Çocuğu Olduysa Öğretmenin Cinsiyetine İlişkin Dağılıma bakıldığında İç Anadolu Bölgesindeki velilerin %13.50'si erkek öğretmen ile karşılaşmışken Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin %44.70'i erkek öğretmen ile karşılaşmıştır bulgusu desteklemektedir.

Madde 10: “Kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durum velilerin hoşuna gider. Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=2.41, P<0.05). İç Anadolu Bölgesindeki annelerin ortalaması (X=3.58) Doğu Anadolu Bölgesindeki annelerin ortalamasından (X=3.13) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının daha yüksek çıkmasında bu bölgedeki annelerin değişime daha açık olmaları ve yenilikleri daha çok benimsemelerinin etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin yeniliklere daha kapalı olmaları ve alışılmışın dışına çıkmaya daha dirençli olmalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 15: “Veliler çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin meslekî yeterliliğinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=2.36, P<0.05). İç Anadolu Bölgesindeki annelerin ortalaması (X=4.16) Doğu Anadolu Bölgesindeki annelerin ortalamasından (X=3.72) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki anne ortalamasının daha yüksek çıkmasında, bu bölgedeki erkek öğretmenlerin görev yaptıkları okulların imkanları doğudaki okulların imkanlarından çok daha iyi olmasına bağlı olarak İç Anadolu Bölgesindeki erkek öğretmenlerin görev yaptıkları okulların imkanlarını kullanıyor olmalarının etkisiyle mesleki bilgilerini ortaya koyabilmelerinin etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının düşük çıkmasında ise Doğu Anadolu Bölgesindeki erkek öğretmenlerin imkansızlıklar içerisinde mesleklerini icra ediyor olmalarınında etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 24: “Erkek öğretmenler kendilerini kabul ettirmek için çok fazla özverili çalışırlar.” Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ancak anlamlılık düzeyi yüksek çıkmıştır (T=1.87, P=0.06). İç Anadolu Bölgesindeki anne ortalaması (X=3.52) Doğu Anadolu Bölgesindeki annelerin ortalamasından (X=3.15) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki anne ortalamasının yüksek çıkmasında bu bölgedeki annelerin erkek öğretmenle karşılaşma oranlarının düşüklüğüne bağlı olarak erkek öğretmenlerin kendilerini kabul ettirmek için fazla özverili çalışmaları ve İç Anadolu bölgesindeki annelerin Doğu Anadolu bölgesindeki annelere oranla

çocuğunun eğitim alacağı öğretmenin özellikleri ile daha fazla ilgilenmelerinin etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesindeki anne ortalamasının düşük çıkmasında bu bölgedeki velilerin erkek öğretmen ile karşılaşma oranlarının yüksek olmasına bağlı olarak erkek öğretmenlerin kendilerini kabul ettirme kaygısına düşmemelerinin etkili olduğu düşünülmektedir.

Tablo 28. İç Anadolu Bölgesi ile Doğu Anadolu Bölgesindeki Babaların Maddelere Verdikleri Yanıtların Karşılaştırılmasına İlişkin 't' Testi Sonuçları

| **Veli Düşünceleri** | **Bölgeler** | **n** | $\overline{X}$ | **S** | **Sd** | **t** | **P** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 Çocuğunun öğretmeninin cinsiyeti önemlidir. | İç Anadolu | 63 | 1.94 | 1.06 | 133 | 1.24 | 0.22 |
| | Doğu Anadolu | 72 | 2.18 | 1.20 | | | |
| 2 Çocuğunu okul öncesi eğitim kurumuna kayıt ettirirken bayan öğretmen beklerler. | İç Anadolu | 63 | 2.96 | 1.38 | 133 | 0.32 | 0.75 |
| | Doğu Anadolu | 72 | 2.88 | 1.55 | | | |
| 3 Çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna başladıktan kısa bir süre sonra aslında erkek öğretmen istemediğini fark ederler. | İç Anadolu | 63 | 2.24 | 1.25 | 131 | 0.19 | 0.85 |
| | Doğu Anadolu | 70 | 2.20 | 1.06 | | | |
| 4 Erkek öğretmen ile ilk karşılaştıklarında bu işi yapamayacağını düşünürler. | İç Anadolu | 63 | 2.38 | 1.18 | 133 | 1.05 | 0.29 |
| | Doğu Anadolu | 72 | 2.17 | 1.17 | | | |
| 5 Öğretmenin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde, çocuğunu başka okula (sınıfa) kaydettirmeyi düşünürler. | İç Anadolu | 62 | 2.16 | 1.28 | 132 | 1.00 | 0.32 |
| | Doğu Anadolu | 72 | 1.96 | 1.03 | | | |
| 6 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "çocuğuma sert davranır mı?" diye düşünürler. | İç Anadolu | 63 | 2.32 | 1.29 | 133 | 1.78 | 0.08 |
| | Doğu Anadolu | 72 | 1.94 | 1.14 | | | |
| 7 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "erkek öğretmen çocuğumda okul fobisi oluşturabilir mi?" diye düşünürler. | İç Anadolu | 63 | 2.48 | 1.26 | 133 | 2.18 | 0.03 * |
| | Doğu Anadolu | 72 | 2.03 | 1.11 | | | |
| 8 Çocuğuna erkek öğretmen tercih edip etmediğini sorarlar. | İç Anadolu | 62 | 2.92 | 1.37 | 130 | 2.99 | 0.00 * |
| | Doğu Anadolu | 70 | 2.23 | 1.28 | | | |
| 9 Bayan öğretmenlerin çocukların eğitimi için daha uygun olacağını düşünürler. | İç Anadolu | 63 | 2.70 | 1.34 | 132 | 0.60 | 0.55 |
| | Doğu Anadolu | 71 | 2.56 | 1.28 | | | |
| 10 Kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durum hoşlarına gider. | İç Anadolu | 62 | 3.42 | 1.17 | 129 | 2.08 | 0.04 * |
| | Doğu Anadolu | 69 | 2.97 | 1.28 | | | |
| 11 Çocuğunun erkek öğretmenden eğitim almaya başlamasıyla birlikte erkek öğretmeni benimserler. | İç Anadolu | 63 | 3.76 | 1.04 | 131 | 2.44 | 0.02 * |
| | Doğu Anadolu | 70 | 3.29 | 1.21 | | | |

| Veli Düşünceleri-Devam | Bölgeler | n | $\overline{X}$ | S | Sd | t | P |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 12 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de öğretmenlik yapabileceklerine inanırlar. | İç Anadolu | 63 | 4.08 | 0.96 | 133 | 1.79 | 0.08 |
| | Doğu Anadolu | 72 | 3.75 | 1.18 | | | |
| 13 Zamanla düşüncelerinde olumlu gelişmeler olur.(Öğretmenin bayanı da erkeği de olur, çocuğuma gerekli eğitim veriliyor vb.) | İç Anadolu | 63 | 4.05 | 1.08 | 133 | 0.28 | 0.78 |
| | Doğu Anadolu | 72 | 4.10 | 0.98 | | | |
| 14 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin kişilik özelliklerinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 63 | 4.10 | 0.95 | 133 | 1.13 | 0.26 |
| | Doğu Anadolu | 72 | 3.90 | 1.02 | | | |
| 15 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin meslekî yeterliliğinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 63 | 4.16 | 0.83 | 133 | 1.43 | 0.15 |
| | Doğu Anadolu | 72 | 3.93 | 0.99 | | | |
| 16 Her zaman için eğitimcinin cinsiyetinin değil, niteliklerinin önemli olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 63 | 4.40 | 0.96 | 133 | 0.89 | 0.38 |
| | Doğu Anadolu | 72 | 4.25 | 0.96 | | | |
| 17 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de görev yapmaları gerektiğine inanırlar. | İç Anadolu | 63 | 4.10 | 0.89 | 132 | 0.83 | 0.41 |
| | Doğu Anadolu | 71 | 3.96 | 1.01 | | | |
| 18 Yine böyle bir durumla karşılaşsa, (ikinci bir çocuğu olsa) erkek öğretmen tercih ederler. | İç Anadolu | 63 | 3.67 | 1.08 | 133 | 0.28 | 0.78 |
| | Doğu Anadolu | 72 | 3.61 | 1.18 | | | |
| 19 Çocuğa anne modeli kadar baba modelinin de gerekli olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 63 | 4.02 | 1.01 | 132 | 0.33 | 0.74 |
| | Doğu Anadolu | 71 | 4.07 | 0.88 | | | |
| 20 Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler kesinlikle bayan olmalıdır. | İç Anadolu | 63 | 2.35 | 1.35 | 131 | 0.87 | 0.39 |
| | Doğu Anadolu | 70 | 2.16 | 1.20 | | | |
| 21 Erkek öğretmen sayesinde anneler kadar babaların da çocukların eğitimi ile ilgilendiklerini düşünürler. | İç Anadolu | 63 | 3.65 | 1.09 | 131 | 0.99 | 0.32 |
| | Doğu Anadolu | 70 | 3.46 | 1.15 | | | |
| 22 Anneler açısından çocukla ilgilenen bir erkek görmeleri sevindirici bir gelişmedir. | İç Anadolu | 63 | 3.54 | 1.12 | 128 | 0.29 | 0.78 |
| | Doğu Anadolu | 67 | 3.60 | 1.16 | | | |
| 23 Erkek öğretmenle birlikte olduktan sonra çocuklarında olumlu değişmeler gözlemlemeye başlarlar. | İç Anadolu | 62 | 3.68 | 0.94 | 130 | 1.21 | 0.23 |
| | Doğu Anadolu | 70 | 3.47 | 1.02 | | | |
| 24 Erkek öğretmenler kendilerini kabul ettirmek için çok fazla özverili çalışırlar. | İç Anadolu | 61 | 3.54 | 1.12 | 128 | 1.07 | 2.29 |
| | Doğu Anadolu | 69 | 3.32 | 1.23 | | | |
| 25 Erkek öğretmenler çevrenin tepkileriyle uğraştıklarından çocuklarla ilgilenmezler. | İç Anadolu | 62 | 2.08 | 1.09 | 129 | 0.64 | 0.52 |
| | Doğu Anadolu | 69 | 2.20 | 1.09 | | | |
| 26 Çocuğunun öğretmeni erkek olduğu için veliler de tepki alırlar. | İç Anadolu | 63 | 1.79 | 1.08 | 131 | 0.99 | 0.32 |
| | Doğu Anadolu | 70 | 1.99 | 1.15 | | | |

İç Anadolu Bölgesi ile Doğu Anadolu Bölgesindeki Babaların Maddelere Verdikleri Yanıtların Karşılaştırılmasına İlişkin 't' Testi Sonuçları incelendiğinde madde 7, 8, 10 ve 11'deki farklılıkların anlamlı olduğu görülmektedir. Anlamlı farkın olduğu maddelere ait ortalamalar incelendiğinde, 7, 8, 10 ve 11 'deki maddelerde İç Anadolu Bölgesindeki baba ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Madde 7: "Veliler çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "erkek öğretmen çocuğumda okul fobisi oluşturabilir mi?" diye düşünürler." Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur($T=2.18$, $P<0.05$). İç Anadolu Bölgesindeki babaların ortalaması ($X=2.48$) Doğu Anadolu Bölgesindeki babaların ortalamasından ($X=2.03$) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki baba ortalamasının daha yüksek çıkmasında bu bölgedeki babaların daha önce erkek öğretmen ile karşılaşma oranlarının düşük olmasına bağlı olarak, erkek öğretmenleri tanıma fırsatı bulmamaları ve erkek öğretmenlerin daha sert, daha cezalandırıcı, daha baskıcı oldukları şeklindeki yargıların etkisinde de kalmış olmalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 8: "Veliler çocuğuna erkek öğretmen tercih edip etmediğini sorarlar." Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=2.99$, $P<0.05$). İç Anadolu Bölgesindeki babaların ortalaması ($X=2.92$) Doğu Anadolu Bölgesindeki babaların ortalamasından ($X=2.23$) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki baba ortalamasının daha yüksek çıkmasında bu bölgedeki babaların çocuklarıyla olan iletişimlerinde daha sağlıklı bir yol izlemelerinin ve çocuk ile ilgili kararları alırken çocuğa fikrinin sorulması gerekliliğine uygun davranmalarının etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin ortalamasının daha düşük çıkmasında ise bu bölgedeki aile yapısının geniş aile olması ve çok çocuklu aile yapısında çocukla ilgili kararlarda çocuğa danışılmamasının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 10: "Kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durum velilerin hoşuna gider." Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark

bulunmuştur (T=2.08, P<0.05). İç Anadolu Bölgesindeki babaların ortalaması (X=3.42) Doğu Anadolu Bölgesindeki babaların ortalamasından (X=2.97) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki baba ortalamasının daha yüksek çıkmasında bu bölgedeki babaların değişime daha açık olmaları ve yenilikleri daha çok benimsemelerinin etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin yeniliklere daha kapalı olmaları ve alışılmışın dışına çıkmaya daha dirençli olmalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 11: "Veliler çocuğunun erkek öğretmenden eğitim almaya başlamasıyla birlikte erkek öğretmeni benimserler." Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=2.44, P<0.05). İç Anadolu Bölgesindeki babaların ortalaması (X=3.76) Doğu Anadolu Bölgesindeki babaların ortalamasından (X=3.29) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki baba ortalamasının daha yüksek çıkmasında bu bölgedeki babaların daha önce erkek öğretmen ile karşılaşma oranlarının düşük olmasına bağlı olarak, erkek öğretmen hakkındaki olumsuz yargılarının erkek öğretmeni tanıma fırsatı bulmalarıyla değişmesinin etkili olduğu düşünülmektedir.

Tablo 29. İç Anadolu Bölgesindeki Velilerin Yaşlarına Göre Maddelere Verdikleri Yanıtların Karşılaştırılmasına ilişkin 't' Testi Sonuçları

| **Veli Düşünceleri** | **Yaş** | **N** | $\overline{X}$ | **S** | **sd** | **t** | **P** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 Çocuğunun öğretmeninin cinsiyeti önemlidir. | 30 ve altı | 67 | 2.00 | 1.13 | 128 | 0.32 | 0.75 |
| | 31 ve üstü | 63 | 1.94 | 1.06 | | | |
| 2 Çocuğunu okul öncesi eğitim kurumuna kayıt ettirirken bayan öğretmen beklerler. | 30 ve altı | 67 | 3.19 | 1.34 | 127 | 1.80 | 0.08 |
| | 31 ve üstü | 63 | 2.97 | 1.38 | | | |
| 3 Çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna başladıktan kısa bir süre sonra aslında erkek öğretmen istemediğini fark ederler. | 30 ve altı | 69 | 2.22 | 1.11 | 129 | 0.39 | 0.70 |
| | 31 ve üstü | 63 | 2.24 | 1.25 | | | |
| 4 Erkek öğretmen ile ilk karşılaştıklarında bu işi yapamayacağını düşünürler. | 30 ve altı | 69 | 2.52 | 1.30 | 129 | 0.38 | 0.70 |
| | 31 ve üstü | 63 | 2.38 | 1.18 | | | |
| 5 Öğretmenin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde, çocuğunu başka okula (sınıfa) kaydettirmeyi düşünürler. | 30 ve altı | 69 | 2.20 | 1.30 | 128 | 0.54 | 0.59 |
| | 31 ve üstü | 62 | 2.16 | 1.28 | | | |
| 6 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "çocuğuma sert davranır mı?" diye düşünürler. | 30 ve altı | 69 | 2.43 | 1.32 | 129 | 1.37 | 0.17 |
| | 31 ve üstü | 63 | 2.32 | 1.29 | | | |
| 7 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "erkek öğretmen çocuğumda okul fobisi oluşturabilir mi?" diye düşünürler. | 30 ve altı | 69 | 2.43 | 1.25 | 129 | 0.17 | 0.87 |
| | 31 ve üstü | 63 | 2.48 | 1.26 | | | |
| 8 Çocuğuna erkek öğretmen tercih edip etmediğini sorarlar. | 30 ve altı | 64 | 2.88 | 1.39 | 123 | 0.18 | 0.86 |
| | 31 ve üstü | 62 | 2.92 | 1.37 | | | |
| 9 Bayan öğretmenlerin çocukların eğitimi için daha uygun olacağını düşünürler. | 30 ve altı | 69 | 2.65 | 1.25 | 129 | 0.73 | 0.47 |
| | 31 ve üstü | 63 | 2.70 | 1.34 | | | |
| 10 Kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durum hoşlarına gider. | 30 ve altı | 69 | 3.58 | 1.03 | 128 | 1.04 | 0.30 |
| | 31 ve üstü | 62 | 3.42 | 1.17 | | | |
| 11 Çocuğunun erkek öğretmenden eğitim almaya başlamasıyla birlikte erkek öğretmeni benimserler. | 30 ve altı | 68 | 3.76 | 1.15 | 128 | 0.36 | 0.72 |
| | 31 ve üstü | 63 | 3.76 | 1.04 | | | |
| 12 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de öğretmenlik yapabileceklerine inanırlar. | 30 ve altı | 69 | 3.94 | 1.14 | 129 | 0.41 | 0.68 |
| | 31 ve üstü | 63 | 4.08 | 0.96 | | | |
| 13 Zamanla düşüncelerinde olumlu gelişmeler olur.(Öğretmenin bayanı da erkeği de olur, çocuğuma gerekli eğitim veriliyor vb.) | 30 ve altı | 69 | 4.16 | 1.07 | 129 | 0.41 | 0.68 |
| | 31 ve üstü | 63 | 4.05 | 1.08 | | | |
| 14 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin kişilik özelliklerinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | 30 ve altı | 69 | 4.04 | 1.10 | 129 | 0.60 | 0.55 |
| | 31 ve üstü | 63 | 4.10 | 0.95 | | | |

| Veli Düşünceleri-Devam | Yaş | N | $\overline{X}$ | S | sd | t | P |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 15 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin meslekî yeterliliğinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | 30 ve altı | 69 | 4.16 | 1.50 | 129 | 0.63 | 0.53 |
| | 31 ve üstü | 63 | 4.16 | 0.83 | | | |
| 16 Her zaman için eğitimcinin cinsiyetinin değil, niteliklerinin önemli olduğunu düşünürler. | 30 ve altı | 69 | 4.32 | 1.06 | 129 | 0.37 | 0.71 |
| | 31 ve üstü | 63 | 4.40 | 0.96 | | | |
| 17 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de görev yapmaları gerektiğine inanırlar. | 30 ve altı | 69 | 3.90 | 1.10 | 129 | 1.48 | 0.14 |
| | 31 ve üstü | 63 | 4.10 | 0.89 | | | |
| 18 Yine böyle bir durumla karşılaşsa, (ikinci bir çocuğu olsa) erkek öğretmen tercih ederler. | 30 ve altı | 69 | 3.62 | 1.18 | 129 | 1.03 | 0.30 |
| | 31 ve üstü | 63 | 3.67 | 1.08 | | | |
| 19 Çocuğa anne modeli kadar baba modelinin de gerekli olduğunu düşünürler. | 30 ve altı | 69 | 4.04 | 1.13 | 129 | 0.32 | 0.75 |
| | 31 ve üstü | 63 | 4.02 | 1.01 | | | |
| 20 Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler kesinlikle bayan olmalıdır. | 30 ve altı | 69 | 2.29 | 1.21 | 129 | 0.11 | 0.91 |
| | 31 ve üstü | 63 | 2.35 | 1.36 | | | |
| 21 Erkek öğretmen sayesinde anneler kadar babaların da çocukların eğitimi ile ilgilendiklerini düşünürler. | 30 ve altı | 65 | 3.40 | 1.16 | 129 | 0.66 | 0.51 |
| | 31 ve üstü | 66 | 3.53 | 1.11 | | | |
| 22 Anneler açısından çocukla ilgilenen bir erkek görmeleri sevindirici bir gelişmedir. | 30 ve altı | 65 | 3.68 | 1.15 | 128 | 0.61 | 0.54 |
| | 31 ve üstü | 65 | 3.55 | 1.16 | | | |
| 23 Erkek öğretmenle birlikte olduktan sonra çocuklarında olumlu değişmeler gözlemlemeye başlarlar. | 30 ve altı | 64 | 3.64 | 0.95 | 127 | 0.21 | 0.83 |
| | 31 ve üstü | 65 | 3.68 | 1.02 | | | |
| 24 Erkek öğretmenler kendilerini kabul ettirmek için çok fazla özverili çalışırlar. | 30 ve altı | 64 | 3.56 | 1.15 | 127 | 0.35 | 0.73 |
| | 31 ve üstü | 65 | 3.49 | 1.13 | | | |
| 25 Erkek öğretmenler çevrenin tepkileriyle uğraştıklarından çocuklarla ilgilenmezler. | 30 ve altı | 65 | 2.09 | 1.25 | 128 | 0.62 | 0.54 |
| | 31 ve üstü | 65 | 1.97 | 1.02 | | | |
| 26 Çocuğunun öğretmeni erkek olduğu için veliler de tepki alırlar. | 30 ve altı | 65 | 1.92 | 1.20 | 129 | 0.62 | 0.54 |
| | 31 ve üstü | 66 | 1.80 | 1.01 | | | |

İç Anadolu Bölgesindeki velilerin yaşlarına göre maddelere verdikleri yanıtların karşılaştırılmasına ilişkin 't' testi sonuçları incelendiğinde hiçbir maddede anlamlı fark olmadığı görülmektedir. Bu sonuçtanda yaş faktörünün İç Anadolu Bölgesindeki velilerin düşüncelerinde etkili olmadığı sonucu doğmaktadır.

Tablo 30. Doğu Anadolu Bölgesindeki Velilerin Yaşlarına Göre Maddelere Verdikleri Yanıtların Karşılaştırılmasına ilişkin 't' Testi Sonuçları

| Veli Düşünceleri | Yaş | n | $\overline{X}$ | S | Sd | t | P |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 Çocuğunun öğretmeninin cinsiyeti önemlidir. | 30 ve altı | 56 | 2.11 | 1.09 | 141 | 0.90 | 0.37 |
| | 31 ve üstü | 87 | 2.29 | 1.21 | | | |
| 2 Çocuğunu okul öncesi eğitim kurumuna kayıt ettirirken bayan öğretmen beklerler. | 30 ve altı | 56 | 3.14 | 1.51 | 141 | 1.56 | 0.12 |
| | 31 ve üstü | 87 | 2.76 | 1.39 | | | |
| 3 Çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna başladıktan kısa bir süre sonra aslında erkek öğretmen istemediğini fark ederler. | 30 ve altı | 53 | 2.13 | 1.00 | 138 | 0.39 | 0.70 |
| | 31 ve üstü | 87 | 2.21 | 1.14 | | | |
| 4 Erkek öğretmen ile ilk karşılaştıklarında bu işi yapamayacağını düşünürler. | 30 ve altı | 56 | 2.09 | 1.03 | 141 | 0.08 | 0.94 |
| | 31 ve üstü | 87 | 2.10 | 1.11 | | | |
| 5 Öğretmenin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde, çocuğunu başka okula (sınıfa) kaydettirmeyi düşünürler. | 30 ve altı | 56 | 1.88 | 0.85 | 141 | 0.43 | 0.67 |
| | 31 ve üstü | 87 | 1.94 | 0.97 | | | |
| 6 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "çocuğuma sert davranır mı?" diye düşünürler. | 30 ve altı | 56 | 1.75 | 0.84 | 141 | 1.86 | 0.07 |
| | 31 ve üstü | 87 | 2.07 | 1.10 | | | |
| 7 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "erkek öğretmen çocuğumda okul fobisi oluşturabilir mi?" diye düşünürler. | 30 ve altı | 56 | 1.91 | 0.96 | 141 | 0.77 | 0.44 |
| | 31 ve üstü | 87 | 2.05 | 1.07 | | | |
| 8 Çocuğuna erkek öğretmen tercih edip etmediğini sorarlar. | 30 ve altı | 56 | 2.27 | 1.21 | 138 | 1.04 | 0.30 |
| | 31 ve üstü | 84 | 2.49 | 1.25 | | | |
| 9 Bayan öğretmenlerin çocukların eğitimi için daha uygun olacağını düşünürler. | 30 ve altı | 56 | 2.43 | 1.11 | 140 | 0.47 | 0.64 |
| | 31 ve üstü | 86 | 2.52 | 1.23 | | | |
| 10 Kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durum hoşlarına gider. | 30 ve altı | 55 | 2.76 | 1.10 | 138 | 2.25 | 0.03 * |
| | 31 ve üstü | 85 | 3.24 | 1.28 | | | |
| 11 Çocuğunun erkek öğretmenden eğitim almaya başlamasıyla birlikte erkek öğretmeni benimserler. | 30 ve altı | 55 | 3.40 | 1.12 | 139 | 0.34 | 0.74 |
| | 31 ve üstü | 86 | 3.47 | 1.13 | | | |
| 12 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de öğretmenlik yapabileceklerine inanırlar. | 30 ve altı | 56 | 3.68 | 1.10 | 141 | 1.14 | 0.26 |
| | 31 ve üstü | 87 | 3.90 | 1.13 | | | |
| 13 Zamanla düşüncelerinde olumlu gelişmeler olur.(Öğretmenin bayanı da erkeği de olur, çocuğuma gerekli eğitim veriliyor vb.) | 30 ve altı | 56 | 4.04 | 0.81 | 140 | 0.06 | 0.95 |
| | 31 ve üstü | 86 | 4.05 | 1.13 | | | |
| 14 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin kişilik özelliklerinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | 30 ve altı | 55 | 3.62 | 1.13 | 138 | 1.95 | 0.05 * |
| | 31 ve üstü | 85 | 3.98 | 1.01 | | | |
| 15 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin meslekî yeterliliğinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | 30 ve altı | 55 | 3.82 | 1.07 | 139 | 0.10 | 0.92 |
| | 31 ve üstü | 86 | 3.84 | 1.05 | | | |
| 16 Her zaman için eğitimcinin cinsiyetinin değil, niteliklerinin önemli olduğunu düşünürler. | 30 ve altı | 56 | 4.23 | 0.89 | 140 | 0.26 | 0.80 |
| | 31 ve üstü | 86 | 4.19 | 1.14 | | | |
| 17 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de görev yapmaları gerektiğine inanırlar. | 30 ve altı | 55 | 3.95 | 0.93 | 139 | 0.02 | 0.98 |
| | 31 ve üstü | 86 | 3.94 | 1.04 | | | |

| Veli Düşünceleri-Devam | Yaş | n | $\overline{X}$ | S | Sd | t | P |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 18 Yine böyle bir durumla karşılaşsa, (ikinci bir çocuğu olsa) erkek öğretmen tercih ederler. | 30 ve altı | 56 | 3.55 | 1.16 | 141 | 0.52 | 0.61 |
| | 31 ve üstü | 87 | 3.66 | 1.14 | | | |
| 19 Çocuğa anne modeli kadar baba modelinin de gerekli olduğunu düşünürler. | 30 ve altı | 56 | 3.57 | 1.19 | 140 | 4.21 | 0.00 * |
| | 31 ve üstü | 86 | 4.23 | 0.68 | | | |
| 20 Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler kesinlikle bayan olmalıdır. | 30 ve altı | 56 | 2.39 | 1.17 | 139 | 1.14 | 0.26 |
| | 31 ve üstü | 85 | 2.16 | 1.16 | | | |
| 21 Erkek öğretmen sayesinde anneler kadar babaların da çocukların eğitimi ile ilgilendiklerini düşünürler. | 30 ve altı | 55 | 3.45 | 1.06 | 137 | 1.92 | 0.60 |
| | 31 ve üstü | 84 | 3.56 | 1.09 | | | |
| 22 Anneler açısından çocukla ilgilenen bir erkek görmeleri sevindirici bir gelişmedir. | 30 ve altı | 53 | 3.19 | 1.08 | 134 | 3.51 | 0.00 * |
| | 31 ve üstü | 83 | 3.84 | 1.05 | | | |
| 23 Erkek öğretmenle birlikte olduktan sonra çocuklarında olumlu değişmeler gözlemlemeye başlarlar. | 30 ve altı | 54 | 3.37 | 0.99 | 136 | 1.29 | 0.20 |
| | 31 ve üstü | 84 | 3.58 | 0.91 | | | |
| 24 Erkek öğretmenler kendilerini kabul ettirmek için çok fazla özverili çalışırlar. | 30 ve altı | 54 | 3.07 | 1.20 | 135 | 1.25 | 0.21 |
| | 31 ve üstü | 83 | 3.34 | 1.21 | | | |
| 25 Erkek öğretmenler çevrenin tepkileriyle uğraştıklarından çocuklarla ilgilenmezler. | 30 ve altı | 54 | 2.15 | 1.07 | 135 | 0.41 | 0.68 |
| | 31 ve üstü | 83 | 2.07 | 1.03 | | | |
| 26 Çocuğunun öğretmeni erkek olduğu için veliler de tepki alırlar. | 30 ve altı | 55 | 1.96 | 1.00 | 138 | 0.01 | 0.99 |
| | 31 ve üstü | 85 | 1.96 | 1.04 | | | |

Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin yaşlarına göre maddelere verdikleri yanıtların karşılaştırılmasına ilişkin 't' testi sonuçları incelendiğinde, madde 10, 14, 19 ve 22'deki farklılıkların anlamlı olduğu görülmektedir. Anlamlı farklılıkların olduğu tüm maddelerde, 31 yaş ve üzeri veli ortalamasının 30 yaş ve altı veli ortalamasından daha yüksek olduğu görülmektedir.

Madde 10: "Kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durum velilerin hoşuna gider." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=2.25$, $P<0.05$). Doğu Anadolu Bölgesindeki 31 yaş ve üstü velilerin ortalamaları ($X=3.24$) 30 yaş ve altı velilerin ortalamalarından ($X=2.76$) yüksektir. Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin daha önce erkek öğretmen ile karşılaşma oranlarına baktığımızda 44.70 olduğunu görmekteyiz. Erkek öğretmenlerin son yıllarda görev almaya başlamaları da göz önünde bulundurulduğunda 30 yaş ve altı veliler için bu durum çokta alışılmışın dışında bir durum değilken 31 yaş ve üstü velilerin ileri yaşlarda çocuk sahibi olmaları ve geçmiş yaşantılarında erkek öğretmen ile karşılaşma durumlarının azlığı onlara alışılmışın dışında bir durum

gelmekte ve bu durum da hoşlarına gidebilmektedir. Bu faktörlerin 31 yaş ve üstü velilerin ortalamalarının yüksek çıkmasında etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 14: " Veliler çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin kişilik özelliklerinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=1.95, P<0.05). Doğu Anadolu Bölgesindeki 31 yaş ve üstü velilerin ortalamaları (X=3.98) 30 yaş ve altı velilerin ortalamalarından (X=3.62) yüksektir. Erkek okul öncesi öğretmenlerinin atamaları genelde yeni göreve başladıklarında öğretmen açığının olduğu Doğu Anadolu Bölgesine yapılmaktadır. Genç yaşta olan erkek öğretmenler 31 yaş ve üstü olan velilerine bazen ağabey-abla, bazen teyze-amca bazende anne-baba tutumlarıyla yaklaşıyor olmalarının 31 yaş ve üstü veli ortalamasının yüksek çıkmasında etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 19: "Veliler çocuğa anne modeli kadar baba modelininde gerekli olduğunu düşünürler." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=4.21, P<0.05). Doğu Anadolu Bölgesindeki 31 yaş ve üstü velilerin ortalamaları (X=4.239 30 yaş ve altı velilerin ortalamalarından (X=3.57) yüksektir. 31 yaş ve üstü velilerin ortalamalarının yüksek çıkmasında, 31 yaş ve üstü veliler çocuğun bakımı ve eğitimi işini sadece annenin bir görevi tarzında algılamaya sahipken erkek öğretmen görmeleriyle erkek modelin gerekliliğini kabul etmelerinin etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 22: "Anne veliler açısından çocuk ile ilgilenen bir erkek görmeleri sevindirici bir gelişmedir." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=3.51, P<0.05). Doğu Anadolu Bölgesindeki 31 yaş ve üstü velilerin ortalamaları (X=3.84) 30 yaş ve altı velilerin ortalamalarından (X=3.19) yüksektir. 31 yaş ve üstü erkek velilerin geçmiş yaşantılarında çocuklarla çok az ilgilenmelerine bağlı olarak özellikle 31 yaş ve üstü anneler çocuklarıyla ilgilenen bir erkek görmekten mutlu olabilmektedirler. Bu durumunda 31 yaş ve üstü veli ortalamasının yüksek çıkmasında etkili olduğu düşünülmektedir. 30 yaş ve altı veli ortalamasının daha düşük çıkmasında 31 yaş ve üstü baba velilere nazaran 30 yaş ve

altı baba velilerin çocuklarıyla daha çok ilgilenmelerinin etkili olduğu düşünülmektedir.

İç Anadolu Bölgesindeki velilerin yaşlarına göre maddelere verdikleri yanıtlarda anlamlı bir fark yokken Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin yaşlarına göre maddelere verdikleri yanıtlarda anlamlı fark vardır. Böyle bir sonucun ortaya çıkmasında Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin ileri yaşlarda da çocuk sahibi olmaları ve yaşlarının büyük olması nedeniyle farklı bakış açısında olmalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Tablo 31. İç Anadolu Bölgesi ile Doğu Anadolu Bölgesindeki 30 Yaş Ve Altı Velilerin Maddelere Verdikleri Yanıtların Karşılaştırılmasına İlişkin 't' Testi Sonuçları

| **Veli Düşünceleri** | **Bölgeler** | **n** | $\overline{X}$ | **S** | **Sd** | **t** | **P** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 Çocuğunun öğretmeninin cinsiyeti önemlidir. | İç Anadolu | 64 | 2.00 | 1.07 | 118 | 0.54 | 0.59 |
| | Doğu Anadolu | 56 | 2.11 | 1.10 | | | |
| 2 Çocuğunu okul öncesi eğitim kurumuna kayıt ettirirken bayan öğretmen beklerler. | İç Anadolu | 63 | 3.32 | 1.26 | 117 | 0.68 | 0.50 |
| | Doğu Anadolu | 56 | 3.14 | 1.51 | | | |
| 3 Çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna başladıktan kısa bir süre sonra aslında erkek öğretmen istemediğini fark ederler. | İç Anadolu | 65 | 2.26 | 1.11 | 116 | 0.66 | 0.51 |
| | Doğu Anadolu | 53 | 2.13 | 1.01 | | | |
| 4 Erkek öğretmen ile ilk karşılaştıklarında bu işi yapamayacağını düşünürler. | İç Anadolu | 65 | 2.51 | 1.25 | 119 | 2.02 | 0.05 * |
| | Doğu Anadolu | 56 | 2.09 | 1.03 | | | |
| 5 Öğretmenin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde, çocuğunu başka okula (sınıfa) kaydettirmeyi düşünürler. | İç Anadolu | 65 | 2.25 | 1.25 | 119 | 1.93 | 0.06 |
| | Doğu Anadolu | 56 | 1.88 | 0.85 | | | |
| 6 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "çocuğuma sert davranır mı?" diye düşünürler. | İç Anadolu | 65 | 2.52 | 1.29 | 119 | 3.96 | 0.00 * |
| | Doğu Anadolu | 56 | 1.75 | 0.84 | | | |
| 7 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "erkek öğretmen çocuğumda okul fobisi oluşturabilir mi?" diye düşünürler. | İç Anadolu | 65 | 2.48 | 1.24 | 119 | 2.83 | 0.01 * |
| | Doğu Anadolu | 56 | 1.91 | 0.96 | | | |
| 8 Çocuğuna erkek öğretmen tercih edip etmediğini sorarlar. | İç Anadolu | 61 | 2.93 | 1.33 | 115 | 2.83 | 0.01 * |
| | Doğu Anadolu | 56 | 2.27 | 1.21 | | | |
| 9 Bayan öğretmenlerin çocukların eğitimi için daha uygun olacağını düşünürler. | İç Anadolu | 65 | 2.77 | 1.21 | 119 | 1.61 | 0.11 |
| | Doğu Anadolu | 56 | 2.43 | 1.11 | | | |

| Veli Düşünceleri-Devam | Bölgeler | n | $\overline{X}$ | S | Sd | t | P |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 10 Kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durum hoşlarına gider. | İç Anadolu | 65 | 3.62 | 0.98 | 118 | 4.48 | 0.00 * |
| | Doğu Anadolu | 55 | 2.76 | 1.10 | | | |
| 11 Çocuğunun erkek öğretmenden eğitim almaya başlamasıyla birlikte erkek öğretmeni benimserler. | İç Anadolu | 64 | 3.80 | 1.14 | 117 | 1.91 | 0.06 |
| | Doğu Anadolu | 55 | 3.40 | 1.12 | | | |
| 12 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de öğretmenlik yapabileceklerine inanırlar. | İç Anadolu | 65 | 3.97 | 1.10 | 119 | 1.45 | 0.15 |
| | Doğu Anadolu | 56 | 3.68 | 1.10 | | | |
| 13 Zamanla düşüncelerinde olumlu gelişmeler olur.(Öğretmenin bayanı da erkeği de olur, çocuğuma gerekli eğitim veriliyor vb.) | İç Anadolu | 65 | 4.14 | 0.97 | 119 | 0.63 | 0.53 |
| | Doğu Anadolu | 56 | 4.04 | 0.81 | | | |
| 14 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin kişilik özelliklerinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 65 | 4.12 | 0.98 | 118 | 2.63 | 0.01 * |
| | Doğu Anadolu | 55 | 3.62 | 1.13 | | | |
| 15 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin meslekî yeterliliğinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 65 | 4.11 | 0.99 | 118 | 1.54 | 0.13 |
| | Doğu Anadolu | 55 | 3.82 | 1.07 | | | |
| 16 Her zaman için eğitimcinin cinsiyetinin değil, niteliklerinin önemli olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 65 | 4.38 | 0.99 | 119 | 0.88 | 0.38 |
| | Doğu Anadolu | 56 | 4.23 | 0.89 | | | |
| 17 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de görev yapmaları gerektiğine inanırlar. | İç Anadolu | 65 | 3.86 | 1.04 | 118 | 0.46 | 0.65 |
| | Doğu Anadolu | 55 | 3.95 | 0.93 | | | |
| 18 Yine böyle bir durumla karşılaşsa, (ikinci bir çocuğu olsa) erkek öğretmen tercih ederler. | İç Anadolu | 65 | 3.54 | 1.12 | 119 | 0.07 | 0.94 |
| | Doğu Anadolu | 56 | 3.55 | 1.16 | | | |
| 19 Çocuğa anne modeli kadar baba modelinin de gerekli olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 65 | 4.00 | 1.15 | 119 | 2.02 | 0.05 * |
| | Doğu Anadolu | 56 | 3.57 | 1.19 | | | |
| 20 Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler kesinlikle bayan olmalıdır. | İç Anadolu | 65 | 2.31 | 1.21 | 119 | 0.32 | 0.70 |
| | Doğu Anadolu | 56 | 2.39 | 1.17 | | | |
| 21 Erkek öğretmen sayesinde anneler kadar babaların da çocukların eğitimi ile ilgilendiklerini düşünürler. | İç Anadolu | 65 | 3.40 | 1.16 | 118 | 0.98 | 0.33 |
| | Doğu Anadolu | 55 | 3.20 | 1.06 | | | |
| 22 Anneler açısından çocukla ilgilenen bir erkek görmeleri sevindirici bir gelişmedir. | İç Anadolu | 65 | 3.68 | 1.15 | 116 | 2.37 | 0.02 * |
| | Doğu Anadolu | 53 | 1.19 | 1.08 | | | |
| 23 Erkek öğretmenle birlikte olduktan sonra çocuklarında olumlu değişmeler gözlemlemeye başlarlar. | İç Anadolu | 65 | 3.64 | 0.95 | 116 | 1.51 | 0.14 |
| | Doğu Anadolu | 54 | 3.37 | 0.99 | | | |
| 24 Erkek öğretmenler kendilerini kabul ettirmek için çok fazla özverili çalışırlar. | İç Anadolu | 65 | 3.56 | 1.15 | 116 | 2.26 | 0.03 * |
| | Doğu Anadolu | 54 | 3.07 | 1.20 | | | |
| 25 Erkek öğretmenler çevrenin tepkileriyle uğraştıklarından çocuklarla ilgilenmezler. | İç Anadolu | 65 | 2.09 | 1.25 | 117 | 0.26 | 0.80 |
| | Doğu Anadolu | 54 | 2.15 | 1.07 | | | |
| 26 Çocuğunun öğretmeni erkek olduğu için veliler de tepki alırlar. | İç Anadolu | 65 | 1.92 | 1.20 | 118 | 0.20 | 0.84 |
| | Doğu Anadolu | 55 | 1.96 | 0.99 | | | |

İç Anadolu Bölgesi ile Doğu Anadolu Bölgesindeki 30 Yaş Ve Altı Velilerin Maddelere Verdikleri Yanıtların Karşılaştırılmasına İlişkin 't' Testi Sonuçları incelendiğinde madde 4, 6, 7, 8, 10, 14, 19, 22 ve 24'teki farklılıkların anlamlı olduğu görülmektedir. Anlamlı farkın olduğu maddelere ait ortalamalar incelendiğinde 4, 6, 7, 8, 10, 14, 19, 22 ve 24 'teki maddelerde İç Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Madde 4: "Veliler erkek öğretmen ile ilk karşılaştıklarında bu işi yapamayacağını düşünürler." Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=2.02$, $P<0.05$). İç Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalaması ($X=2.51$) Doğu Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalamasından ($X=2.09$) yüksektir.

Madde 6: "Veliler çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "çocuğuma sert davranır mı?" diye düşünürler. Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=3.96$, $P<0.05$). İç Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalaması ($X=2.52$) Doğu Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalamasından ($X=1.75$) yüksektir.

Madde 7: "Veliler çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "erkek öğretmen çocuğumda okul fobisi oluşturabilir mi?" diye düşünürler." Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=2.83$, $P<0.05$). İç Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalaması ($X=2.48$) Doğu Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalamasından ($X=1.91$) yüksektir.

Madde 4, 6 ve 7'de İç Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalamasının daha yüksek çıkmasında bu bölgedeki 30 yaş ve altı velilerin, daha önce erkek öğretmen ile karşılaşma oranlarının düşük olmasına bağlı olarak, erkek öğretmenleri tanıma fırsatı bulmamaları ve erkek öğretmenler hakkında olumsuz bir takım önyargılara sahip olmalarının (Erkek öğretmenlerin daha sert , daha disiplinli ve daha cezalandırıcı olduklarını düşünme vb.) etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalamasının daha düşük çıkmasında ise bu

bölgedeki 30 yaş ve altı velilerin daha önce erkek öğretmen ile karşılaşma oranlarının yüksek olmasına bağlı olarak erkek öğretmenler hakkında olumsuz önyargılara sahip olmamalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 8: "Veliler çocuğuna erkek öğretmen tercih edip etmediğini sorarlar." Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=2.83$, $P<0.05$). İç Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalaması ($X=2.93$) Doğu Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalamasından ($X=2.27$) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının daha yüksek çıkmasında bu bölgedeki 30 yaş ve altı velilerin çocuklarıyla olan iletişimlerinde daha sağlıklı bir yol izlemelerinin ve çocuk ile ilgili kararları alırken çocuğa fikrinin sorulması gerekliliğine uygun davranmalarının etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin ortalamasının daha düşük çıkmasında ise bu bölgedeki aile yapısının geniş aile olması ve çok çocuklu aile yapısında çocukla ilgili kararlarda çocuğa danışılmamasının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 10: "Kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durum velilerin hoşuna gider." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=4.48$, $P<0.05$). İç Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalaması ($X=3.62$) Doğu Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalamasından ($X=2.76$) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalamasının daha yüksek çıkmasında bu bölgedeki 30 yaş ve altı velilerin değişime daha açık olmaları ve yenilikleri daha çok benimsemelerinin etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin yeniliklere daha kapalı olmaları ve alışılmışın dışına çıkmaya daha dirençli olmalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 14: " Veliler çocukğuna eğitim veren erkek öğretmenin kişilik özelliklerinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=2.63$, $P<0.05$). İç Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalaması ($X=4.12$) Doğu Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalamasından ($X=3.62$) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalamasının yüksek çıkmasında bu bölgedeki velilerin yeni

karşılaştıkları bu durum hakkında önyargılarından kurtulmalarının etkisiyle erkek öğretmeni değerlendirmelerinin etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu bölgesindeki veli ortalamasının düşük çıkmasında bu bölgedeki velilerin okul öncesi öğretmenliğini bir bayan mesleği olarak görmelerinin etkisiyle erkek öğretmeni değerlendirirken önyargılarından kurtulamamış olmalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 19: "Veliler çocuğa anne modeli kadar baba modelininde gerekli olduğunu düşünürler." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=2.02$, $P<0.05$). İç Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalaması ($X=4.00$) Doğu Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalamasından ($X=3.57$) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalamasının daha yüksek çıkmasında bu bölgedeki 30 yaş ve altı velilerin çalışma hayatında bayanları görme oranlarının yüksek olmasına bağlı olarak çocuk bakımı ve eğitimi konularında babalarında sorumluluk almalarının gerekliliğini görmüş olmalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 22: "Anne veliler açısından çocuk ile ilgilenen bir erkek görmeleri sevindirici bir gelişmedir." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=2.37$, $P<0.05$). İç Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalaması ($X=3.68$) Doğu Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalamasından ($X=1.19$) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalamasının daha yüksek çıkmasında bu bölgedeki velilerin yeni gelişmelere çabuk uyum sağlamalarının etkili olduğu düşünülmektedir. Çocuk bakımı ve eğitiminin bayanların görevi olarak aygılandığı bir durumdan erkeklerinde bu konularda sorumluluk almaları gerektiği durumuna geçişte İç Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veliler kabullenip bundan memnun olurken Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin bu durumu kabullenmekte zorlandıkları düşünülmektedir.

Madde 24: "Erkek öğretmenler kendilerini kabul ettirmek için çok fazla özverili çalışırlar." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($T=2.26$, $P<0.05$). İç Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalaması ($X=3.56$)

Doğu Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalamasından (X=3.07) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının daha yüksek çıkmasında bu bölgedeki öğretmenlerin görev yaptıkları yerlerde ilk erkek öğretmen olmaları ve velilerin ilk kez erkek öğretmen ile karşılaşmaları neticesinde kendilerini kabul ettirmek için daha fazla özverili çalışmalarının etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının daha düşük çıkmasında ise bu bölgedeki velilerin daha önce erkek öğretmen ile karşılaşma oranlarının yüksek olması nedeniyle erkek öğretmenlerin kendilerini kabul ettirmekte daha fazla özverili çalışmalarını gerektirmemesinin etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 5: "Veliler öğretmenin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde, çocuğunu başka okula (sınıfa) kaydettirmeyi düşünürler." Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ancak anlamlılık düzeyi yüksek çıkmıştır (T=1.93, P=0.06). İç Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalaması (X=2.25) Doğu Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalamasından (X=1.88) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalamasının yüksek çıkmasında bu bölgedeki velilerin erkek öğretmen ile karşılaşma oranlarının düşük olmasına bağlı olarak erkek öğretmen hakkındaki olumsuz önyargılara sahip olmalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 11: "Veliler çocuğunun erkek öğretmenden eğitim almaya başlamasıyla birlikte erkek öğretmeni benimserler." Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ancak anlamlılık düzeyi yüksek çıkmıştır (T=1.91, P>0.05). İç Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalaması (X=3.80) Doğu Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalamasından (X=3.40) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı veli ortalamasının yüksek çıkmasında bu bölgedeki öğretmenlerin erkek öğretmen ile karşılaşma oranlarının düşüklüğüne bağlı olarak erkek öğretmen hakkındaki önyargılarından erkek öğretmeni tanıma fırsatı bulmalarıyla kurtulmalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Tablo 32. İç Anadolu Bölgesi ile Doğu Anadolu Bölgesindeki 31 Yaş Ve Üstü Velilerin Maddelere Verdikleri Yanıtların Karşılaştırılmasına İlişkin 't' Testi Sonuçları

| **Veli Düşünceleri** | **Bölgeler** | **n** | $\overline{X}$ | **S** | **Sd** | **t** | **P** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 Çocuğunun öğretmeninin cinsiyeti önemlidir. | İç Anadolu | 66 | 1.94 | 1.12 | 151 | 1.82 | 0.07 |
| | Doğu Anadolu | 87 | 2.29 | 1.21 | | | |
| 2 Çocuğunu okul öncesi eğitim kurumuna kayıt ettirirken bayan öğretmen beklerler. | İç Anadolu | 66 | 2.89 | 1.42 | 151 | 0.59 | 0.56 |
| | Doğu Anadolu | 87 | 2.76 | 1.39 | | | |
| 3 Çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna başladıktan kısa bir süre sonra aslında erkek öğretmen istemediğini fark ederler. | İç Anadolu | 66 | 2.18 | 1.25 | 151 | 0.13 | 0.90 |
| | Doğu Anadolu | 87 | 2.21 | 1.14 | | | |
| 4 Erkek öğretmen ile ilk karşılaştıklarında bu işi yapamayacağını düşünürler. | İç Anadolu | 66 | 2.42 | 1.24 | 151 | 1.66 | 0.10 |
| | Doğu Anadolu | 87 | 2.10 | 1.11 | | | |
| 5 Öğretmenin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde, çocuğunu başka okula (sınıfa) kaydettirmeyi düşünürler. | İç Anadolu | 65 | 2.10 | 1.34 | 150 | 0.92 | 0.36 |
| | Doğu Anadolu | 87 | 1.94 | 0.97 | | | |
| 6 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "çocuğuma sert davranır mı?" diye düşünürler. | İç Anadolu | 66 | 2.21 | 1.31 | 151 | 0.72 | 0.47 |
| | Doğu Anadolu | 87 | 2.07 | 1.10 | | | |
| 7 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "erkek öğretmen çocuğumda okul fobisi oluşturabilir mi?" diye düşünürler. | İç Anadolu | 66 | 2.44 | 1.28 | 151 | 2.02 | 0.05 * |
| | Doğu Anadolu | 87 | 2.05 | 1.07 | | | |
| 8 Çocuğuna erkek öğretmen tercih edip etmediğini sorarlar. | İç Anadolu | 64 | 2.89 | 1.42 | 146 | 1.80 | 0.07 |
| | Doğu Anadolu | 84 | 2.49 | 1.25 | | | |
| 9 Bayan öğretmenlerin çocukların eğitimi için daha uygun olacağını düşünürler. | İç Anadolu | 66 | 2.61 | 1.36 | 150 | 0.39 | 0.70 |
| | Doğu Anadolu | 86 | 2.52 | 1.23 | | | |
| 10 Kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durum hoşlarına gider. | İç Anadolu | 65 | 3.42 | 1.20 | 148 | 0.88 | 0.38 |
| | Doğu Anadolu | 85 | 3.24 | 1.28 | | | |
| 11 Çocuğunun erkek öğretmenden eğitim almaya başlamasıyla birlikte erkek öğretmeni benimserler. | İç Anadolu | 66 | 3.73 | 1.06 | 150 | 1.45 | 0.15 |
| | Doğu Anadolu | 86 | 3.47 | 1.13 | | | |
| 12 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de öğretmenlik yapabileceklerine inanırlar. | İç Anadolu | 66 | 4.05 | 1.01 | 151 | 0.84 | 0.40 |
| | Doğu Anadolu | 87 | 3.90 | 1.13 | | | |
| 13 Zamanla düşüncelerinde olumlu gelişmeler olur.(Öğretmenin bayanı da erkeği de olur, çocuğuma gerekli eğitim veriliyor vb.) | İç Anadolu | 66 | 4.06 | 1.18 | 151 | 0.08 | 0.94 |
| | Doğu Anadolu | 86 | 4.05 | 1.13 | | | |
| 14 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin kişilik özelliklerinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 66 | 4.02 | 1.09 | 149 | 0.23 | 0.82 |
| | Doğu Anadolu | 85 | 3.98 | 1.01 | | | |

| Veli Düşünceleri-Devam | Bölgeler | n | $\overline{X}$ | S | Sd | t | P |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 15 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin meslekî yeterliliğinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 66 | 4.21 | 0.92 | 150 | 2.30 | 0.02 * |
| | Doğu Anadolu | 86 | 3.84 | 1.05 | | | |
| 16 Her zaman için eğitimcinin cinsiyetinin değil, niteliklerinin önemli olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 66 | 4.32 | 1.04 | 150 | 0.73 | 0.46 |
| | Doğu Anadolu | 86 | 4.19 | 1.14 | | | |
| 17 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de görev yapmaları gerektiğine inanırlar. | İç Anadolu | 66 | 4.12 | 0.97 | 150 | 1.08 | 0.28 |
| | Doğu Anadolu | 86 | 3.94 | 1.04 | | | |
| 18 Yine böyle bir durumla karşılaşsa, (ikinci bir çocuğu olsa) erkek öğretmen tercih ederler. | İç Anadolu | 66 | 3.74 | 1.14 | 151 | 0.47 | 0.64 |
| | Doğu Anadolu | 87 | 3.66 | 1.14 | | | |
| 19 Çocuğa anne modeli kadar baba modelinin de gerekli olduğunu düşünürler. | İç Anadolu | 66 | 4.06 | 1.01 | 150 | 1.26 | 0.21 |
| | Doğu Anadolu | 86 | 4.23 | 0.68 | | | |
| 20 Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler kesinlikle bayan olmalıdır. | İç Anadolu | 66 | 2.33 | 1.36 | 149 | 0.80 | 0.42 |
| | Doğu Anadolu | 85 | 2.16 | 1.16 | | | |
| 21 Erkek öğretmen sayesinde anneler kadar babaların da çocukların eğitimi ile ilgilendiklerini düşünürler. | İç Anadolu | 66 | 3.53 | 1.11 | 148 | 0.16 | 0.87 |
| | Doğu Anadolu | 84 | 3.56 | 1.09 | | | |
| 22 Anneler açısından çocukla ilgilenen bir erkek görmeleri sevindirici bir gelişmedir. | İç Anadolu | 65 | 3.55 | 1.16 | 146 | 159 | 0.12 |
| | Doğu Anadolu | 83 | 3.84 | 1.05 | | | |
| 23 Erkek öğretmenle birlikte olduktan sonra çocuklarında olumlu değişmeler gözlemlemeye başlarlar. | İç Anadolu | 65 | 3.68 | 1.02 | 147 | 0.59 | 0.56 |
| | Doğu Anadolu | 84 | 3.58 | 0.91 | | | |
| 24 Erkek öğretmenler kendilerini kabul ettirmek için çok fazla özverili çalışırlar. | İç Anadolu | 65 | 3.49 | 1.13 | 146 | 0.79 | 0.43 |
| | Doğu Anadolu | 83 | 3.34 | 1.21 | | | |
| 25 Erkek öğretmenler çevrenin tepkileriyle uğraştıklarından çocuklarla ilgilenmezler. | İç Anadolu | 65 | 1.97 | 1.02 | 146 | 0.61 | 0.55 |
| | Doğu Anadolu | 83 | 2.07 | 1.03 | | | |
| 26 Çocuğunun öğretmeni erkek olduğu için veliler de tepki alırlar. | İç Anadolu | 66 | 1.80 | 1.01 | 149 | 0.96 | 0.34 |
| | Doğu Anadolu | 85 | 1.96 | 1.04 | | | |

İç Anadolu Bölgesi ile Doğu Anadolu Bölgesindeki 31 Yaş Ve Üstü Velilerin Maddelere Verdikleri Yanıtların Karşılaştırılmasına İlişkin 't' Testi Sonuçları incelendiğinde madde 7 ve 15'teki farklılıkların anlamlı olduğu görülmektedir. Anlamlı farkın olduğu maddelere ait ortalamalar incelendiğinde madde 7 ve 15'te İç Anadolu Bölgesindeki veli ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Madde 7: "Veliler çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "erkek öğretmen çocuğumda okul fobisi oluşturabilir mi?" diye

düşünürler.” Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=2.02, P<0.05). İç Anadolu Bölgesindeki 31 Yaş Ve Üstü veli ortalaması (X=2.44) Doğu Anadolu Bölgesindeki 31 Yaş ve Üstü veli ortalamasından (X=2.05) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki 31 Yaş Ve Üstü veli ortalamasının daha yüksek çıkmasında bu velilerin daha önce erkek öğretmen ile karşılaşma oranlarının düşük olmasına bağlı olarak, erkek öğretmenleri tanıma fırsatı bulmamaları ve erkek öğretmenlerin daha sert, daha cezalandırıcı, daha baskıcı oldukları şeklindeki yargıların etkisinde de kalmış olmalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 15: “Veliler çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin meslekî yeterliliğinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler.” Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (T=2.30, P<0.05). İç Anadolu Bölgesindeki 31 Yaş Ve Üstü veli ortalaması (X=4.21) Doğu Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasından 31 Yaş Ve Üstü (X=3.84) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki 31 yaş ve üstü veli ortalamasının daha yüksek çıkmasında bu bölgedeki erkek öğretmenlerin görev yaptıkları okulların imkanları doğudaki okulların imkanlarından çok daha iyi olmasına bağlı olarak İç Anadolu Bölgesindeki erkek öğretmenlerin görev yaptıkları okulların imkanlarını kullanıyor olmalarının etkisiyle mesleki bilgilerini ortaya koyabilmelerinin etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesindeki veli ortalamasının düşük çıkmasında ise , Doğu Anadolu Bölgesindeki erkek öğretmenlerin imkansızlıklar içerisinde mesleklerini icra ediyor olmalarınında etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 1: “Veliler için çocuğunun öğretmeninin cinsiyeti önemlidir.” Maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ancak anlamlılık düzeyi yüksek çıkmıştır (T=1.82, P=0.07). Doğu Anadolu Bölgesindeki 31 yaş ve üstü veli ortalaması (X=2.29) İç Anadolu Bölgesindeki 31 yaş ve üstü veli ortalamasından (X=1.94) yüksektir. Doğu Anadolu Bölgesindeki 31 yaş ve üstü veli ortalamasının yüksek çıkmasında bu bölgedeki velilerin meslekleri cinsiyetle ilişkili olarak erkek mesleği bayan mesleği olarak gruplamaları ve bu gruplamanın dışına çıkılmasını da kabul görmemelerinin etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 8: "Veliler çocuğuna erkek öğretmen tercih edip etmediğini sorarlar." Maddesinde istatiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ancak anlamlılık düzeyi yüksek çıkmıştır (T=1.80, P=0.07). İç Anadolu Bölgesindeki 31 yaş ve üstü veli ortalaması (X=2.89) Doğu Anadolu Bölgesindeki 31 yaş ve üstü veli ortalamasından (X=2.49) yüksektir. İç Anadolu Bölgesindeki 31 yaş ve üstü veli ortalamasının daha yüksek çıkmasında bu bölgedeki 31 yaş ve üstü velilerin çocuklarıyla olan iletişimlerinde daha sağlıklı bir yol izlemelerinin ve çocuk ile ilgili kararları alırken çocuğa fikrinin sorulması gerekliliğine uygun davranmalarının etkili olduğu düşünülmektedir. Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin ortalamasının daha düşük çıkmasında ise bu bölgedeki aile yapısının geniş aile olması ve çok çocuklu aile yapısında çocukla ilgili kararlarda çocuğa danışılmamasının etkili olduğu düşünülmektedir.

Tablo 33. İç Anadolu Bölgesindeki Velilerin Öğrenim Durumlarına Göre Maddelere Verdikleri Yanıtların Karşılaştırılmasına İlişkin Kruskall Wallis H Testi Sonuçları

| **Veli Düşünceleri** | **Öğrenim Durumu** | **n** | **Sıra Ortalaması** | **sd** | $\chi^2$ | **P** | **Anlamlı Fark** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 Çocuğunun öğretmeninin cinsiyeti önemlidir. | 1. İlkokul | 32 | 63.14 | 3 | 5.30 | 0.15 | - |
| | 2. Ortaokul | 30 | 56.87 | | | | |
| | 3. Lise | 48 | 73.61 | | | | |
| | 4. Üniversite | 19 | 59.21 | | | | |
| 2 Çocuğunu okul öncesi eğitim kurumuna kayıt ettirirken bayan öğretmen beklerler. | 1. İlkokul | 32 | 67.27 | 3 | 2.77 | 0.43 | - |
| | 2. Ortaokul | 30 | 63.62 | | | | |
| | 3. Lise | 48 | 69.01 | | | | |
| | 4. Üniversite | 19 | 53.24 | | | | |
| 3 Çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna başladıktan kısa bir süre sonra aslında erkek öğretmen istemediğini fark ederler. | 1. İlkokul | 34 | 65.44 | 3 | 2.54 | 0.47 | - |
| | 2. Ortaokul | 30 | 73.02 | | | | |
| | 3. Lise | 48 | 65.86 | | | | |
| | 4. Üniversite | 19 | 56.26 | | | | |
| 4 Erkek öğretmen ile ilk karşılaştıklarında bu işi yapamayacağını düşünürler. | 1. İlkokul | 34 | 69.09 | 3 | 2.11 | 0.55 | - |
| | 2. Ortaokul | 30 | 72.07 | | | | |
| | 3. Lise | 48 | 62.73 | | | | |
| | 4. Üniversite | 19 | 59.16 | | | | |
| 5 Öğretmenin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde, çocuğunu başka okula (sınıfa) kaydettirmeyi düşünürler. | 1. İlkokul | 33 | 70.08 | 3 | 0.79 | 0.85 | - |
| | 2. Ortaokul | 30 | 65.15 | | | | |
| | 3. Lise | 48 | 63.70 | | | | |
| | 4. Üniversite | 19 | 62.66 | | | | |

| Veli Düşünceleri-Devam | Öğrenim Durumu | n | Sıra Ortalaması | sd | $\chi^2$ | P | Anlamlı Fark |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 6 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "çocuğuma sert davranır mı?" diye düşünürler. | 1. İlkokul | 34 | 71.04 | 3 | 2.82 | 0.42 | - |
| | 2. Ortaokul | 30 | 67.10 | | | | |
| | 3. Lise | 48 | 66.54 | | | | |
| | 4. Üniversite | 19 | 53.87 | | | | |
| 7 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "erkek öğretmen çocuğumda okul fobisi oluşturabilir mi?" diye düşünürler. | 1. İlkokul | 34 | 64.10 | 3 | 1.71 | 0.63 | - |
| | 2. Ortaokul | 30 | 73.15 | | | | |
| | 3. Lise | 48 | 65.02 | | | | |
| | 4. Üniversite | 19 | 60.58 | | | | |
| 8 Çocuğuna erkek öğretmen tercih edip etmediğini sorarlar. | 1. İlkokul | 31 | 55.31 | 3 | 3.28 | 0.35 | - |
| | 2. Ortaokul | 29 | 71.03 | | | | |
| | 3. Lise | 47 | 61.91 | | | | |
| | 4. Üniversite | 18 | 66.14 | | | | |
| 9 Bayan öğretmenlerin çocukların eğitimi için daha uygun olacağını düşünürler. | 1. İlkokul | 34 | 60.75 | 3 | 1.22 | 0.75 | - |
| | 2. Ortaokul | 30 | 69.33 | | | | |
| | 3. Lise | 48 | 68.47 | | | | |
| | 4. Üniversite | 19 | 63.89 | | | | |
| 10 Kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durum hoşlarına gider. | 1. İlkokul | 34 | 62.60 | 3 | 4.56 | 0.21 | - |
| | 2. Ortaokul | 30 | 66.75 | | | | |
| | 3. Lise | 48 | 61.02 | | | | |
| | 4. Üniversite | 18 | 80.83 | | | | |
| 11Çocuğunun erkek öğretmenden eğitim almaya başlamasıyla birlikte erkek öğretmeni benimserler. | 1. İlkokul | 34 | 62.66 | 3 | 9.14 | 0.03 | 1-4, 2-4, 3-4 * |
| | 2. Ortaokul | 30 | 57.90 | | | | |
| | 3. Lise | 47 | 63.56 | | | | |
| | 4. Üniversite | 19 | 87.37 | | | | |
| 12 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de öğretmenlik yapabileceklerine inanırlar. | 1. İlkokul | 34 | 64.12 | 3 | 1.52 | 0.68 | - |
| | 2. Ortaokul | 30 | 65.80 | | | | |
| | 3. Lise | 48 | 63.94 | | | | |
| | 4. Üniversite | 19 | 74.89 | | | | |
| 13 Zamanla düşüncelerinde olumlu gelişmeler olur. (Öğretmenin bayanı da erkeği de olur, çocuğuma gerekli eğitim veriliyor vb.) | 1. İlkokul | 34 | 68.24 | 3 | 2.52 | 0.47 | - |
| | 2. Ortaokul | 30 | 62.65 | | | | |
| | 3. Lise | 48 | 62.52 | | | | |
| | 4. Üniversite | 19 | 76.08 | | | | |
| 14 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin kişilik özelliklerinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | 1. İlkokul | 34 | 66.71 | 3 | 5.46 | 0.14 | - |
| | 2. Ortaokul | 30 | 60.03 | | | | |
| | 3. Lise | 48 | 62.79 | | | | |
| | 4. Üniversite | 19 | 82.26 | | | | |
| 15 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin meslekî yeterliliğinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | 1. İlkokul | 34 | 63.62 | 3 | 3.38 | 0.34 | - |
| | 2. Ortaokul | 30 | 61.85 | | | | |
| | 3. Lise | 48 | 65.06 | | | | |
| | 4. Üniversite | 19 | 79.18 | | | | |
| 16 Her zaman için eğitimcinin cinsiyetinin değil, niteliklerinin önemli olduğunu düşünürler. | 1. İlkokul | 34 | 65.49 | 3 | 0.36 | 0.95 | - |
| | 2. Ortaokul | 30 | 68.47 | | | | |
| | 3. Lise | 48 | 64.18 | | | | |
| | 4. Üniversite | 19 | 67.63 | | | | |
| 17 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de görev yapmaları gerektiğine inanırlar. | 1. İlkokul | 34 | 64.65 | 3 | 3.63 | 0.30 | - |
| | 2. Ortaokul | 30 | 66.92 | | | | |
| | 3. Lise | 48 | 61.19 | | | | |
| | 4. Üniversite | 19 | 79.13 | | | | |

| Veli Düşünceleri-Devam | Öğrenim Durumu | n | Sıra Ortalaması | sd | $\chi^2$ | P | Anlamlı Fark |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 18 Yine böyle bir durumla karşılaşsa,(ikinci bir çocuğu olsa) erkek öğretmen tercih ederler. | 1. İlkokul | 34 | 66.47 | 3 | 3.67 | 0.30 | - |
| | 2. Ortaokul | 30 | 61.42 | | | | |
| | 3. Lise | 48 | 62.98 | | | | |
| | 4. Üniversite | 19 | 80.03 | | | | |
| 19 Çocuğa anne modeli kadar baba modelinin de gerekli olduğunu düşünürler. | 1. İlkokul | 34 | 65.07 | 3 | 1.78 | 0.62 | - |
| | 2. Ortaokul | 30 | 68.38 | | | | |
| | 3. Lise | 48 | 62.00 | | | | |
| | 4. Üniversite | 19 | 74.00 | | | | |
| 20 Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler kesinlikle bayan olmalıdır. | 1. İlkokul | 34 | 59.66 | 3 | 1.98 | 0.58 | - |
| | 2. Ortaokul | 30 | 64.07 | | | | |
| | 3. Lise | 48 | 70.56 | | | | |
| | 4. Üniversite | 19 | 68.87 | | | | |
| 21 Erkek öğretmen sayesinde anneler kadar babaların da çocukların eğitimi ile ilgilendiklerini düşünürler. | 1. İlkokul | 34 | 60.94 | 3 | 2.85 | 0.42 | - |
| | 2. Ortaokul | 30 | 65.88 | | | | |
| | 3. Lise | 48 | 64.86 | | | | |
| | 4. Üniversite | 19 | 78.11 | | | | |
| 22 Anneler açısından çocukla ilgilenen bir erkek görmeleri sevindirici bir gelişmedir. | 1. İlkokul | 33 | 67.20 | 3 | 6.97 | 0.07 | - |
| | 2. Ortaokul | 30 | 57.97 | | | | |
| | 3. Lise | 48 | 61.78 | | | | |
| | 4. Üniversite | 19 | 83.84 | | | | |
| 23 Erkek öğretmenle birlikte olduktan sonra çocuklarında olumlu değişmeler gözlemlemeye başlarlar. | 1. İlkokul | 34 | 60.04 | 3 | 4.79 | 0.19 | - |
| | 2. Ortaokul | 30 | 66.72 | | | | |
| | 3. Lise | 46 | 61.35 | | | | |
| | 4. Üniversite | 19 | 80.00 | | | | |
| 24 Öğretmenler kendilerini kabul ettirmek için çok fazla özverili çalışırlar. | 1. İlkokul | 34 | 63.91 | 3 | 2.91 | 0.45 | - |
| | 2. Ortaokul | 30 | 66.78 | | | | |
| | 3. Lise | 46 | 56.83 | | | | |
| | 4. Üniversite | 19 | 72.92 | | | | |
| 25 Öğretmenler çevrenin tepkileriyle uğraştıklarından çocuklarla ilgilenmezler. | 1. İlkokul | 34 | 65.04 | 3 | 1.54 | 0.67 | - |
| | 2. Ortaokul | 30 | 72.13 | | | | |
| | 3. Lise | 47 | 63.51 | | | | |
| | 4. Üniversite | 19 | 60.76 | | | | |
| 26 Çocuğunun öğretmeni erkek olduğu için veliler de tepki alırlar. | 1. İlkokul | 34 | 72.37 | 3 | 4.65 | 0.20 | - |
| | 2. Ortaokul | 30 | 72.20 | | | | |
| | 3. Lise | 48 | 62.00 | | | | |
| | 4. Üniversite | 19 | 54.92 | | | | |

İç Anadolu Bölgesindeki velilerin maddelere katılım düzeylerinin karşılaştırılmasına ilişkin Kruskall-Wallis H testi sonuçları incelendiğinde madde 11'de anlamlı farklılıkların olduğu belirlenmiştir. Farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek üzere uygulanan ikili karşılaştırma testleri sonucunda Okur-yazar olmayan veliler ile Üniversite mezunu veliler arasında (U=208.000, P=0.02), Okur-yazar olan veliler ile Üniversite mezunu veliler arasında (U=151.000, P= 0.00) ve İlkokul mezunu veliler ile Üniversite mezunu veliler arasında (U=279.000, P=0.01) anlamlı fark bulunmuştur.

Madde 11: "Veliler çocuğunun erkek öğretmenden eğitim almaya başlamasıyla birlikte erkek öğretmeni benimserler." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur($\chi^2$=9.14, P<0.05). Üniversite mezunu veli sıra ortalaması (87.37), İlkokul mezunu veli sıra ortalamasından (62.66), Ortaokul mezunu veli sıra ortalamasından (57.90) ve lise mezunu veli sıra ortalamasından (63.56) yüksektir. Üniversite mezunu veli sıra ortalamasının daha yüksek çıkmasında üniversite mezunu velilerin eğitim düzeylerinin yüksekliğine bağlı olarak olaylara geniş bir perspektiften bakmaları, yenilikleri çabuk benimseme ve uyum sağlamalarının etkili olduğu düşünülmektedir. ilkokul, ortaokul ve lise mezunu veli ortalamasının düşük çıkmasında ilkokul, ortaokul ve lise mezunu velilerin alışılmışın dışında olan durumlara adapte olmakta güçlük yaşamaları ve yeni olan durumla etkileşim sürecine girmelerine rağmen önyargılarından kurtulamamalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Tablo 34. Doğu Anadolu Bölgesindeki Velilerin Öğrenim Durumlarına Göre Maddelere Verdikleri Yanıtların Karşılaştırılmasına İlişkin Kruskall Walls H Testi Sonuçları

| **Veli Düşünceleri** | **Öğrenim Durumu** | **n** | **Sıra Ortalaması** | **sd** | $\chi^2$ | **P** | **Anlamlı Fark** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 Çocuğunun öğretmeninin cinsiyeti önemlidir. | 1. Okur yazar değil | 43 | 72.92 | 4 | 0.76 | 0.94 | - |
| | 2. Okur yazar | 21 | 67.86 | | | | |
| | 3. İlkokul | 33 | 66.38 | | | | |
| | 4.Ortaokul | 12 | 65.67 | | | | |
| | 5. Lise | 28 | 68.36 | | | | |
| 2 Çocuğunu okul öncesi eğitim kurumuna kayıt ettirirken bayan öğretmen beklerler | 1. Okur yazar değil | 43 | 84.03 | 4 | 10.28 | 0.04 | 1-3, 1-4, 1-5 * |
| | 2. Okur yazar | 21 | 67.57 | | | | |
| | 3. İlkokul | 33 | 61.45 | | | | |
| | 4. Ortaokul | 12 | 57.38 | | | | |
| | 5. Lise | 28 | 60.86 | | | | |
| 3 Çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna başladıktan kısa bir süre sonra aslında erkek öğretmen istemediğini fark ederler. | 1. Okur yazar değil | 43 | 71.02 | 4 | 1.57 | 0.81 | - |
| | 2. Okur yazar | 19 | 65.74 | | | | |
| | 3. İlkokul | 32 | 66.20 | | | | |
| | 4. Ortaokul | 12 | 56.79 | | | | |
| | 5. Lise | 28 | 69.36 | | | | |
| 4 Erkek öğretmen ile ilk karşılaştıklarında bu işi yapamayacağını düşünürler. | 1. Okur yazar değil | 43 | 71.14 | 4 | 4.33 | 0.36 | - |
| | 2. Okur yazar | 21 | 72.60 | | | | |
| | 3. İlkokul | 33 | 59.94 | | | | |
| | 4. Ortaokul | 12 | 84.29 | | | | |
| | 5. Lise | 28 | 67.14 | | | | |
| 5 Öğretmenin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde, çocuğunu başka okula (sınıfa) kaydettirmeyi düşünürler. | 1. Okur yazar değil | 43 | 69.07 | 4 | 1.60 | 0.81 | - |
| | 2. Okur yazar | 21 | 76.71 | | | | |
| | 3. İlkokul | 33 | 68.91 | | | | |
| | 4. Ortaokul | 12 | 62.38 | | | | |
| | 5. Lise | 28 | 66.05 | | | | |

| Veli Düşünceleri-Devam | Öğrenim Durumu | n | Sıra Ortalaması | sd | $\chi^2$ | P | Anlamlı Fark |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 6 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "çocuğuma sert davranır mı?" diye düşünürler. | 1. Okur yazar değil | 43 | 61.31 | 4 | 5.43 | 0.25 | - |
| | 2. Okur yazar | 21 | 66.10 | | | | |
| | 3. İlkokul | 33 | 68.47 | | | | |
| | 4. Ortaokul | 12 | 84.38 | | | | |
| | 5. Lise | 28 | 77.02 | | | | |
| 7 Çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde "erkek öğretmen çocuğumda okul fobisi oluşturabilir mi?" diye düşünürler. | 1. Okur yazar değil | 43 | 61.34 | 4 | 4.49 | 0.34 | - |
| | 2. Okur yazar | 21 | 63.83 | | | | |
| | 3. İlkokul | 33 | 73.26 | | | | |
| | 4. Ortaokul | 12 | 80.50 | | | | |
| | 5. Lise | 28 | 74.70 | | | | |
| 8 Çocuğuna erkek öğretmen tercih edip etmediğini sorarlar. | 1. Okur yazar değil | 43 | 63.51 | 4 | 2.54 | 0.64 | - |
| | 2. Okur yazar | 21 | 67.21 | | | | |
| | 3. İlkokul | 33 | 64.97 | | | | |
| | 4. Ortaokul | 11 | 67.45 | | | | |
| | 5. Lise | 26 | 77.56 | | | | |
| 9 Bayan öğretmenlerin çocukların eğitimi için daha uygun olacağını düşünürler. | 1. Okur yazar değil | 43 | 67.27 | 4 | 1.20 | 0.88 | - |
| | 2. Okur yazar | 21 | 66.81 | | | | |
| | 3. İlkokul | 33 | 66.35 | | | | |
| | 4. Ortaokul | 12 | 65.92 | | | | |
| | 5. Lise | 27 | 75.56 | | | | |
| 10 Kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durum hoşlarına gider. | 1. Okur yazar değil | 43 | 65.41 | 4 | 2.53 | 0.64 | - |
| | 2. Okur yazar | 21 | 60.31 | | | | |
| | 3. İlkokul | 30 | 68.32 | | | | |
| | 4. Ortaokul | 12 | 81.13 | | | | |
| | 5. Lise | 28 | 69.39 | | | | |
| 11 Çocuğunun erkek öğretmenden eğitim almaya başlamasıyla birlikte erkek öğretmeni benimserler. | 1. Okur yazar değil | 43 | 65.31 | 4 | 4.87 | 0.30 | - |
| | 2. Okur yazar | 21 | 63.02 | | | | |
| | 3. İlkokul | 32 | 62.50 | | | | |
| | 4. Ortaokul | 12 | 84.75 | | | | |
| | 5. Lise | 27 | 75.22 | | | | |
| 12 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de öğretmenlik yapabileceklerine inanırlar. | 1. Okur yazar değil | 43 | 65.00 | 4 | 5.56 | 0.24 | - |
| | 2. Okur yazar | 21 | 55.26 | | | | |
| | 3. İlkokul | 33 | 76.02 | | | | |
| | 4. Ortaokul | 12 | 75.13 | | | | |
| | 5. Lise | 28 | 74.55 | | | | |
| 13 Zamanla düşüncelerinde olumlu gelişmeler olur. (Öğretmenin bayanı da erkeği de olur, çocuğuma gerekli eğitim veriliyor vb.) | 1. Okur yazar değil | 42 | 59.77 | 4 | 10.15 | 0.04 | 1-3, 1-5, 2-3, 2-5 * |
| | 2. Okur yazar | 21 | 56.31 | | | | |
| | 3. İlkokul | 33 | 78.86 | | | | |
| | 4. Ortaokul | 12 | 66.96 | | | | |
| | 5. Lise | 28 | 79.18 | | | | |
| 14 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin kişilik özelliklerinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | 1. Okur yazar değil | 42 | 62.24 | 4 | 3.50 | 0.48 | - |
| | 2. Okur yazar | 20 | 67.30 | | | | |
| | 3. İlkokul | 33 | 64.45 | | | | |
| | 4. Ortaokul | 12 | 71.33 | | | | |
| | 5. Lise | 27 | 77.85 | | | | |
| 15 Çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin meslekî yeterliliğinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşünürler. | 1. Okur yazar değil | 42 | 66.25 | 4 | 2.24 | 0.69 | - |
| | 2. Okur yazar | 20 | 67.85 | | | | |
| | 3. İlkokul | 33 | 63.62 | | | | |
| | 4. Ortaokul | 12 | 65.67 | | | | |
| | 5. Lise | 28 | 76.89 | | | | |
| 16 Her zaman için eğitimcinin cinsiyetinin değil, niteliklerinin önemli olduğunu düşünürler. | 1. Okur yazar değil | 42 | 66.01 | 4 | 1.02 | 0.91 | - |
| | 2. Okur yazar | 21 | 70.62 | | | | |
| | 3. İlkokul | 33 | 71.65 | | | | |
| | 4. Ortaokul | 12 | 61.54 | | | | |
| | 5. Lise | 28 | 69.91 | | | | |

| Veli Düşünceleri-Devam | Öğrenim Durumu | n | Sıra Ortalaması | sd | $\chi^2$ | P | Anlamlı Fark |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 17 Okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de görev yapmaları gerektiğine inanırlar. | 1. Okur yazar değil | 42 | 58.05 | 4 | 5.99 | 0.20 | - |
| | 2. Okur yazar | 21 | 69.00 | | | | |
| | 3. İlkokul | 32 | 77.67 | | | | |
| | 4. Ortaokul | 12 | 64.83 | | | | |
| | 5. Lise | 28 | 72.48 | | | | |
| 18 Yine böyle bir durumla karşılaşsa, (ikinci bir çocuğu olsa) erkek öğretmen tercih ederler. | 1. Okur yazar değil | 43 | 66.99 | 4 | 5.35 | 0.25 | - |
| | 2. Okur yazar | 21 | 72.67 | | | | |
| | 3. İlkokul | 33 | 60.08 | | | | |
| | 4. Ortaokul | 12 | 88.17 | | | | |
| | 5. Lise | 28 | 71.67 | | | | |
| 19 Çocuğa anne modeli kadar baba modelinin de gerekli olduğunu düşünürler. | 1. Okur yazar değil | 43 | 64.05 | 4 | 10.71 | 0.03 | - |
| | 2. Okur yazar | 21 | 65.76 | | | | |
| | 3. İlkokul | 33 | 63.11 | | | | |
| | 4. Ortaokul | 12 | 68.63 | | | | |
| | 5. Lise | 27 | 60.04 | | | | |
| 20 Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler kesinlikle bayan olmalıdır. | 1. Okur yazar değil | 43 | 80.72 | 4 | 22.48 | 0.00 | 1-3, 2-3, 2-5 |
| | 2. Okur yazar | 21 | 85.26 | | | | |
| | 3. İlkokul | 33 | 49.85 | | | | |
| | 4. Ortaokul | 12 | 76.42 | | | | |
| | 5. Lise | 26 | 52.17 | | | | |
| 21 Erkek öğretmen sayesinde anneler kadar babaların da çocukların eğitimi ile ilgilendiklerini düşünürler. | 1. Okur yazar değil | 42 | 56.73 | 4 | 9.18 | 0.06 | - |
| | 2. Okur yazar | 21 | 63.81 | | | | |
| | 3. İlkokul | 32 | 72.16 | | | | |
| | 4. Ortaokul | 12 | 91.25 | | | | |
| | 5. Lise | 26 | 68.63 | | | | |
| 22 Anneler açısından çocukla ilgilenen bir erkek görmeleri sevindirici bir gelişmedir. | 1. Okur yazar değil | 41 | 64.67 | 4 | 4.34 | 0.36 | - |
| | 2. Okur yazar | 21 | 59.45 | | | | |
| | 3. İlkokul | 32 | 71.47 | | | | |
| | 4. Ortaokul | 11 | 81.95 | | | | |
| | 5. Lise | 26 | 59.90 | | | | |
| 23 Erkek öğretmenle birlikte olduktan sonra çocuklarında olumlu değişmeler gözlemlemeye başlarlar. | 1. Okur yazar değil | 43 | 63.35 | 4 | 0.85 | 0.93 | - |
| | 2. Okur yazar | 19 | 70.03 | | | | |
| | 3. İlkokul | 32 | 65.20 | | | | |
| | 4. Ortaokul | 12 | 71.13 | | | | |
| | 5. Lise | 26 | 68.60 | | | | |
| 24 Erkek öğretmenler kendilerini kabul ettirmek için çok fazla özverili çalışırlar. | 1. Okur yazar değil | 42 | 57.30 | 4 | 7.91 | 0.10 | - |
| | 2. Okur yazar | 20 | 58.23 | | | | |
| | 3. İlkokul | 31 | 74.10 | | | | |
| | 4. Ortaokul | 12 | 84.83 | | | | |
| | 5. Lise | 26 | 67.69 | | | | |
| 25 Erkek öğretmenler çevrenin tepkileriyle uğraştıklarından çocuklarla ilgilenmezler. | 1. Okur yazar değil | 42 | 69.67 | 4 | 5.93 | 0.20 | - |
| | 2. Okur yazar | 20 | 74.60 | | | | |
| | 3. İlkokul | 32 | 59.91 | | | | |
| | 4. Ortaokul | 12 | 80.33 | | | | |
| | 5. Lise | 26 | 56.88 | | | | |
| 26 Çocuğunun öğretmeni erkek olduğu için veliler de tepki alırlar. | 1. Okur yazar değil | 43 | 69.91 | 4 | 3.38 | 0.50 | - |
| | 2. Okur yazar | 21 | 72.36 | | | | |
| | 3. İlkokul | 32 | 59.55 | | | | |
| | 4. Ortaokul | 12 | 59.17 | | | | |
| | 5. Lise | 26 | 73.23 | | | | |

Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin maddelere katılım düzeylerinin karşılaştırılmasına ilişkin Kruskall-Wallis H testi sonuçları incelendiğinde madde 2,

13 ve 20'de anlamlı farklılıkların olduğu belirlenmiştir. Farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek üzere uygulanan ikili karşılaştırma testleri sonucunda;

Madde 2: "Veliler çocuğunu okul öncesi eğitim kurumuna kayıt ettirirken bayan öğretmen beklerler." Maddesinde Okur-yazar olmayan veliler ile İlkokul mezunu veliler arasında (U=513.000, P=0.03), Okur-yazar olmayan veliler ile Ortaokul mezunu veliler arasında (U=153.000, P=0.03) ve Okur-yazar olmayan veliler ile Lise mezunu veliler arasında (U=403.000, P=0.02) anlamlı fark bulunmuştur.

Madde 13: "Velilerin düşüncelerinde zamanla olumlu gelişmeler olur (Öğretmenin bayanı da erkeği de olur, çocuğuma gerekli eğitim veriliyor vb.) maddesinde Okur-yazar olmayan veliler ile İlkokul mezunu veliler arasında (U=525.000, P=0.03), Okur-yazar olmayan veliler ile Lise mezunu veliler arasında (U=412.000, P=0.02), Okur-yazar olan veliler ile İlkokul mezunu veliler arasında (U=248.000, P=0.04) ve Okur-yazar olan veliler ile Lise mezunu veliler arasında (U=190.500, P=0.02) anlamlı fark bulunmuştur.

Madde 20: "Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler kesinlikle bayan olmalıdır." Maddesinde Okur-yazar olmayan veliler ile İlkokul mezunu veliler arasında (U=412.500, P=0.00), Okur-yazar olmayan veliler ile Lise mezunu veliler arasında (U=316.500, P=0.00), Okur-yazar olan veliler ile İlkokul mezunu veliler arasında (U=184.000, P=0.00) ve Okur-yazar olan veliler ile lise mezunu veliler arasında (U=184.000, P=0.00) anlamlı fark bulunmuştur.

Madde 2: "Veliler çocuğunu okul öncesi eğitim kurumuna kayıt ettirirken bayan öğretmen beklerler." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($\chi^2$=10.28, P<0.05). Okur yazar olmayan veli sıra ortalaması (84.03) ilkokul mezunu veli sıra ortalamasından (61.45), ortaokul mezunu veli sıra ortalamasından (57.38) ve lise mezunu veli sıra ortalamasından (60.86) yüksektir.

Okur yazar olmayan velilerin bu maddeye daha çok katılmalarında okur yazar olmayan velilerin büyük bir kısmının yaş olarak daha büyük yaşta olmalarının etkisiyle geçmiş yaşantılarında erkek öğretmen ile hiç karşılaşmamış olmalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 13: "Velilerin düşüncelerinde zamanla olumlu gelişmeler olur (Öğretmenin bayanı da erkeği de olur, çocuğuma gerekli eğitim veriliyor vb.) maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($\chi^2$=10.15, P<0.05). İlkokul mezunu veli sıra ortalaması (78.86) ile lise mezunu veli sıra ortalaması (79.18) okur-yazar olmayan veli sıra ortalamasından (59.77) ve okur yazar olan veli sıra ortalamasından (56.31) yüksektir. İlkokul ve lise mezunu veli sıra ortalamalarının daha yüksek çıkmasında eğitim düzeylerine bağlı olarak yenilik ve değişiklikleri daha kısa bir sürede kabul etmelerinin etkili olduğu düşünülmektedir. Okur yazar olmayan ve okur yazar olan veli ortalamalarının düşük çıkmasında eğitim almamış olmalarının etkisiyle erkek öğretmenler hakkındaki olumsuz önyargılarından kurtulamamalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

Madde 20: "Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler kesinlikle bayan olmalıdır." maddesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($\chi^2$=22.48, P<0.05). Okur-yazar olmayan veli sıra ortalaması (80.72) ile okur-yazar olan veli sıra ortalaması (85.26) ilkokul mezunu veli sıra ortalamasından (49.85) ve lise mezunu veli sıra ortalamasından (52.17) yüksektir. Okur-yazar olmayan ve okur-yazar olan veli sıra ortalamasının daha yüksek çıkmasında bu velilerin eğitim seviyelerinin düşük olmasına bağlı olarak erkek öğretmen hakkındaki olumsuz önyargılardan kurtulamamaları ve geleneksel düşünce kalıplarıyla okul öncesi öğretmenliğini bir bayan mesleği olarak görmelerinin etkili olduğu düşünülmektedir.

Tablo 35. Velilerin Erkek Öğretmenler Hakkındaki Öneri Ve Düşünceleri

| Öneri ve Düşünceler | N | % |
|---|---|---|
| Erkek kadın fark etmez | 29 | 21.64 |
| Erkek öğretmenlerin yaygınlaşması gerekir. | 27 | 20.14 |
| İlk gördüğümde şaşırdım. Okul öncesinde erkek öğretmenler olmalıdır. | 18 | 13.43 |
| Eğitimde cinsiyet ayrımı olmamalı. | 18 | 13.43 |
| Erkek öğretmenler bayan öğretmenlerden daha iyi bir eğitim veriyor | 16 | 11.97 |
| Okul öncesi çocuklara bayan öğretmenler bakmalıdır. Çocuğa şefkatle ve sevgiyle yaklaşmak gerekir. Bu özellik bayan öğretmenlerde bulunmaktadır | 15 | 11.19 |
| Babalar dışarıda çalıştıkları için çocukla fazla ilgilenmiyorlar.erkek öğretmenin olması bizi memnun ediyor. | 11 | 8.20 |
| TOPLAM | 134 | 100 |

Tablo 35 incelendiğinde velilerin erkek öğretmenler hakkındaki öneri ve düşüncelerinin %88.81'inin olumlu yönde olduğu yani erkek öğretmenlerin okul öncesi eğitimde görev yapmaları gerektiği yönünde olduğunu görmekteyiz. %11.19'u ise okul öncesi alanda bayan öğretmenlerin görev yapmaları gerektiği yönündedir. Böyle bir sonucun ortaya çıkmasında da erkek öğretmenlerin görevlerini en iyi şekilde yapmaya çalışmaları nedeniyle veliler nazarında olumlu bir intiba bırakmalarının etkili olduğu düşünülmektedir.

# 5. SONUÇ ve ÖNERİLER

## 5.1. Sonuçlar

Erkek okul öncesi öğretmenlerinin göreve başladıklarında karşılaştıkları durumlar ve çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan velilerin erkek okul öncesi öğretmenleri hakkındaki düşüncelerinin bölge farkına ve demografik özelliklere göre farklılığını incelemek bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır. Bu çalışmanın erkek okul öncesi öğretmenlerinin göreve başladıklarında karşılaştıkları durumlarla ilgili evrenini, İç Anadolu Bölgesindeki ve Doğu Anadolu bölgesindeki bütün erkek okul öncesi öğretmenleri oluşturmuştur. Her iki bölgeden toplam 106 erkek okul öncesi öğretmeni örneklem alınıp, anket uygulanmıştır. Çalışmanın, çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan öğrenci velilerinin erkek okul öncesi öğretmenleri hakkındaki düşünceleri konulu örneklemini her iki bölgedeki erkek öğretmen sayıları göz önünde bulundurularak İç Anadolu Bölgesinden 132, Doğu Anadolu Bölgesinden 143 olmak üzere toplam 275 öğrenci velisi oluşturmuştur.

Araştırma bulgularından şu sonuçlar elde edilmiştir:

a) a) Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerine ilişkin sonuçlar;

Erkek okul öncesi öğretmenlerinin %99.10'unun Lisans mezunu olduğu ve %83.00'ünün Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenliği, %13.20'sinin Anaokulu Öğretmenliği, %1.90'ının Çocuk Gelişimi ve Eğitimi, %1.90'ının El Sanatları bölümlerinden mezun oldukları bulunmuştur(Tablo:5).

Erkek okul öncesi öğretmenlerinin %59.44'ünün 27-32 yaş aralığında, %40.56'sının 22-26 yaş aralığında oldukları bulunmuştur (Tablo:6).

Erkek okul öncesi öğretmenlerinin %53.78'inin 3 yıl ve üzeri, %46.22'sinin ise 2 yıl ve daha az kıdeme sahip oldukları bulunmuştur(Tablo:7).

Erkek okul öncesi öğretmenlerinin %70.80'inin şu anda ilköğretim bünyesindeki anasınıflarında, %7.50'sinin ise Kız Meslek Lisesi bünyesindeki uygulama sınıflarında görev yaptıkları bulunmuştur(Tablo:9).

İlçe ve daha küçük yerleşim yerlerinde görev yapan erkek öğretmenlerin "çocuklarla uğraşabilecek misiniz?" sorusuyla ve göreve başladıklarında öğretmen arkadaşlarından olumsuz tepkiler aldıklarını şehir merkezinde görev yapan erkek öğretmenlerden daha fazla belirttikleri bulunmuştur (Tablo:10).

Şehir merkezinde görev yapan erkek öğretmenler, çevreden aldıkları tepkilerde erkeklerin tepkilerinin daha olumlu olduğunu, İlçe ve daha küçük yerleşim yerinde görev yapan erkek öğretmenlerden daha fazla belirtmişlerdir (Tablo:10).

27-32 yaş aralığındaki erkek öğretmenlerin, göreve başladıkları yerde ilk erkek öğretmen olduklarını, okul idaresinden ve diğer öğretmenlerden olumsuz tepkiler aldıklarını, girdikleri sınıfta çocukların onları öğretmen olarak görmediklerini, çevreden aldıkları ilk tepkinin "bu işi erkek yapamaz" olduğunu, erkek çocukların erkek öğretmeni görünce daha çok sevindiklerini, 22-26 yaş aralığındaki erkek öğretmenlerden daha fazla belirttikleri bulunmuştur (Tablo:11).

3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek öğretmenlerin, çevreden aldıkları ilk tepkilerin onları mesleklerinden soğuttuğunu, bayan öğretmenlere göre kendilerini dezavantajlı gördüklerini, göreve başladıklarında sürekli olarak çevrenin kendilerine nasıl baktığını düşündüklerini, velilerin ilk kez erkek öğretmen ile karşılaştıklarını, okul idaresinden olumsuz tepkiler aldıklarını, girdikleri sınıfta erkek çocukların daha çok sevindiğini, kendi sayelerinde babaların çocuklarıyla daha fazla ilgilenmeye başladığını, hizmet süreleri arttıkça düşüncelerinde olumsuz bir değişiklik olduğunu (başka mesleğe geçme, idarecilik yapma, Kız Meslek Liselerinde branşa geçmek, kreş açmak, özellikle ileri yaşlarda bu işi yapamayacağını düşünmek vb.) 2 yıl ve daha az kıdeme sahip erkek öğretmenlerden daha fazla belirttikleri bulunmuştur (Tablo:12).

2 yıl ve daha az kıdeme sahip erkek öğretmenlerin göreve başladıklarında çevreden olumlu ya da olumsuz herhangi bir tepki almadıklarını, 3 yıl ve üzeri kıdeme sahip erkek öğretmenlerden daha fazla belirttikleri bulunmuştur (Tablo:12).

b) b) Erkek Okul Öncesi Öğretmenlerinin Velilerine İlişkin Sonuçlar:

Araştırmaya alınan velilerin eğitim durumlarına bakıldığında, İç Anadolu Bölgesinde Lise mezunu velilerin %36.40, ilkokul mezunu velilerin %25.00, ortaokul mezunu velilerin %22.70, üniversite mezunu velilerin %14.40 ve okur-yazar olan velilerin %1.50 olduğu Doğu Anadolu Bölgesinde ise okur-yazar olmayan velilerin %30.30, ilkokul mezunu velilerin %23.90, lise mezunu velilerin %19.70, okur-yazar olan velilerin %14.80, ortaokul mezunu velilerin %8.50 ve üniversite mezunu velilerin %2.80 olduğu bulunmuştur(Tablo:15).

İç Anadolu Bölgesinde 30 ve altı yaş grubunda olanların %49.70, 31 ve üzeri yaş grubunda olanların %50.30 olduğu Doğu Anadolu Bölgesinde ise 30 ve altı yaş grubunda olanların %39.20, 31 ve üstü yaş grubunda olanların %60.80 oldukları bulunmuştur (Tablo:16).

İç Anadolu Bölgesindeki velilerin %37.33'ünün işçi, %33.34'ünün serbest, %20.00'sinin memur, %9.33'ünün ise Profesyonel Grupta çalıştıkları, Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin ise %42.86'sının işçi, %36.50'sinin serbest, %14.29'unun memur, %6.35'inin ise Profesyonel Grupta çalıştıkları bulunmuştur (Tablo:17).

İç Anadolu Bölgesindeki velilerin, erkek öğretmenle ilk karşılaştıklarında erkek öğretmenin bu işi yapamayacağını, öğretmenin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde çocuğunu başka okula (sınıfa) kaydettirmeyi düşündükleri, erkek öğretmenin çocuğuna sert davranıp davranmayacağını ve çocuğunda okul fobisi oluşturup oluşturmayacağını Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerden daha fazla düşündükleri bulunmuştur (Tablo:20).

İç Anadolu Bölgesindeki velilerin, erkek öğretmenlerin mesleki yeterliliklerinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşündükleri, kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durumun hoşlarına gittiğini, çocuklarının erkek öğretmenden eğitim almaya başlamasıyla öğretmeni benimsedikleri, erkek öğretmenlerin kendilerini kabul ettirmek için çok fazla özverili çalıştıklarını, çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin kişilik özelliklerinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerden daha fazla belirttikleri bulunmuştur (Tablo:20).

Doğu Anadolu Bölgesindeki velilerin, çocuğuna eğitim veren öğretmenin cinsiyetinin önemli olduğunu İç Anadolu Bölgesindeki velilerden daha fazla belirttikleri bulunmuştur (Tablo:20).

Erkek çocuğa sahip velilerin okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de görev yapabileceklerine kız çocuğa sahip velilerden daha fazla inandıkları bulunmuştur (Tablo:21).

Erkek çocuğa sahip velilerin, erkek öğretmenler sayesinde anneler kadar babalarında çocuğun eğitimiyle daha fazla ilgilenmeye başladıklarını, anne veliler açısından çocuk ile ilgilenen bir erkek görmenin sevindirici bir gelişme olduğunu, erkek öğretmenden eğitim almaya başladıktan sonra çocuklarında olumlu değişiklikler gözlemlediklerini, kız çocuğa sahip velilerden daha fazla belirttikleri bulunmuştur (Tablo:21).

Kız çocuğa sahip velilerin, okul öncesi eğitim kurumlarında kesinlikle bayan öğretmenlerin görev yapmaları gerektiğini, erkek çocuğa sahip velilerden daha fazla belirttikleri bulunmuştur (Tablo:21).

Doğu Anadolu Bölgesindeki erkek çocuk sahibi velilerin, öğretmenin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde, çocuğunu başka okula (sınıfa) kaydettirmeyi, kız çocuk sahibi velilerden daha fazla düşündükleri bulunmuştur (Tablo:22).

Doğu Anadolu Bölgesindeki erkek çocuğa sahip velilerin, çocuğuna eğitim veren öğretmeninin cinsiyetinin önemli olduğunu İç Anadolu Bölgesindeki erkek çocuğa sahip velilerden daha fazla belirttikleri bulunmuştur (Tablo:23).

İç Anadolu Bölgesindeki erkek çocuğa sahip velilerin, çocuğuna erkek öğretmen tercih edip etmediğini sorduklarını, kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durumun hoşlarına gittiğini, çocuklarının erkek öğretmenden eğitim almaya başlamasıyla birlikte erkek öğretmeni benimsediklerini, okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmenlerin de öğretmenlik yapabileceklerine inandıklarını, erkek öğretmenlerin kendilerini kabul ettirmek için çok fazla özverili çalıştıklarını, Doğu Anadolu Bölgesindeki erkek çocuğa sahip velilerden daha fazla belirttikleri bulunmuştur (Tablo:23).

İç Anadolu Bölgesindeki kız çocuğa sahip velilerin, erkek öğretmen ile ilk karşılaştıklarında erkek öğretmenin bu işi yapamayacağını, öğretmenin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde çocuğunu başka okula (sınıfa) kaydettirmeyi, erkek öğretmenin çocuğuna sert davranıp davranmayacağını ve çocuğunda okul fobisi oluşturup oluşturmayacağını, Doğu Anadolu Bölgesindeki kız çocuğa sahip velilerden daha fazla düşündükleri bulunmuştur (Tablo:24).

Doğu Anadolu Bölgesindeki kız çocuğa sahip velilerin çocuğuna eğitim veren erkek öğretmenin mesleki yeterliğinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu İç Anadolu Bölgesindeki kız çocuğa sahip velilerden daha fazla düşündükleri bulunmuştur (Tablo:24).

İç Anadolu Bölgesindeki anne ve babaların maddelere verdikleri yanıtlar karşılaştırıldığında hiçbir maddede anlamlı fark olmadığı görülmüştür. Yani anne ve baba görüşlerinin birbirine çok yakın olduğu bulunmuştur (Tablo:25).

Doğu Anadolu Bölgesindeki anne ve babaların maddelere verdikleri yanıtlar karşılaştırıldığında hiçbir maddede anlamlı fark olmadığı görülmüştür. Yani anne ve baba görüşlerinin birbirine çok yakın olduğu bulunmuştur (Tablo:26) .

İç Anadolu Bölgesindeki annelerin, erkek öğretmen ile ilk karşılaştıklarında erkek öğretmenin bu işi yapamayacağını, erkek öğretmenin çocuğuna sert davranıp davranmayacağını, çocuğunda okul fobisi oluşturup oluşturmayacağını, Doğu Anadolu Bölgesindeki annelerden daha fazla düşündükleri bulunmuştur (Tablo:27).

İç Anadolu Bölgesindeki annelerin, kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durumun hoşlarına gittiğini, erkek öğretmenlerin kendilerini kabul ettirmek için çok fazla özverili çalıştıklarını, erkek öğretmenin mesleki yeterliliğinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu Doğu Anadolu Bölgesindeki annelerden daha fazla belirttikleri bulunmuştur (Tablo:27).

İç Anadolu Bölgesindeki babaların, çocuğunun öğretmeninin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde erkek öğretmenin çocuğunda okul fobisi oluşturup oluşturmayacağını Doğu Anadolu Bölgesindeki babalardan daha fazla düşündükleri bulunmuştur (Tablo:28).

İç Anadolu Bölgesindeki babaların, kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durumun hoşlarına gittiğini, çocuklarının erkek öğretmenden eğitim almaya başlamasıyla birlikte erkek öğretmeni benimsediklerini, çocuğuna, erkek öğretmen tercih edip etmediğini sorduklarını, Doğu Anadolu Bölgesindeki babalardan daha fazla belirttikleri bulunmuştur (Tablo:28).

İç Anadolu Bölgesindeki velilerin yaşlarına göre maddelere verdikleri yanıtlar karşılaştırıldığında hiçbir maddede anlamlı fark olmadığı bulunmuştur (Tablo:29).

Doğu Anadolu Bölgesindeki 31 yaş ve üstü velilerin, kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durumun hoşlarına gittiği, erkek

öğretmenlerin kişilik özelliklerinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu düşündüklerini, çocuğa anne modeli kadar baba modelininde gerekli olduğunu, anneler açısından çocuk ile ilgilenen bir erkek görmenin sevindirici bir gelişme olduğunu, 30 yaş ve altı velilerden daha fazla belirttikleri bulunmuştur (Tablo:30).

İç Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı velilerin, erkek öğretmen ile ilk karşılaştıklarında erkek öğretmenin bu işi yapamayacağını, çocuğunu başka okula (sınıfa) kaydettirmeyi düşündüklerini, erkek öğretmenin çocuğuna sert davranıp davranmayacağını, çocuğunda okul fobisi oluşturup oluşturmayacağını, Doğu Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı velilerden daha fazla düşündükleri bulunmuştur (Tablo:31).

İç Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı velilerin, kafalarındaki soru işaretlerine rağmen alışılmışın dışında olan bu durumun hoşlarına gittiğini, çocuğa anne modeli kadar baba modelinin de gerekli olduğunu, anne veliler açısından çocuk ile ilgilenen bir erkek görmenin sevindirici bir gelişme olduğunu, erkek öğretmenlerin kendilerini kabul ettirmek için çok fazla özverili çalıştıklarını, çocuğunun erkek öğretmenden eğitim almaya başlamasıyla birlikte erkek öğretmeni benimsediklerini, erkek öğretmenlerin kişilik özelliklerinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu, Doğu Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı velilerden daha fazla belirttikleri bulunmuştur (Tablo:31).

İç Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı velilerin, çocuğuna, erkek öğretmen tercih edip etmediğini, Doğu Anadolu Bölgesindeki 30 yaş ve altı velilerden daha fazla sordukları bulunmuştur (Tablo:31).

İç Anadolu Bölgesindeki 31 yaş ve üstü velilerin, çocuğunun öğretmenin erkek olduğunu ilk öğrendiklerinde erkek öğretmenin çocuğunda okul fobisi oluşturup oluşturmayacağını düşündüklerini, çocuğuna, erkek öğretmen tercih edip etmediğini sorduklarını, Doğu Anadolu Bölgesindeki 31 yaş ve üstü velilerden daha fazla belirttikleri bulunmuştur (Tablo:32).

İç Anadolu Bölgesindeki 31 yaş ve üstü velilerin, erkek öğretmenlerin mesleki yeterliliğinin bu mesleği yapmaya uygun olduğunu Doğu Anadolu Bölgesindeki 31 yaş ve üstü velilerden daha fazla düşündükleri bulunmuştur (Tablo:32).

İç Anadolu Bölgesindeki üniversite mezunu velilerin, çocuğunun erkek öğretmenden eğitim almaya başlamasıyla birlikte erkek öğretmeni benimsediklerini ilkokul, ortaokul ve lise mezunu velilerden daha fazla belirttikleri bulunmuştur (Tablo:33).

Doğu Anadolu Bölgesindeki okur-yazar olmayan velilerin, çocuklarını okul öncesi eğitim kurumlarına kayıt ettirirken bayan öğretmen beklediklerini, ilkokul, ortaokul ve lise mezunu velilerden daha fazla belirttikleri bulunmuştur (Tablo:34).

Doğu Anadolu Bölgesindeki ilkokul ve lise mezunu velilerin, düşüncelerinde zamanla olumlu gelişmelerin (öğretmenin bayanı da erkeği de olur, çocuğuma gerekli eğitim veriliyor vb.) okur-yazar olan ve okur yazar olmayan velilerden daha fazla olduğu bulunmuştur (Tablo:34).

.

Doğu Anadolu Bölgesindeki okur-yazar olan ve okur-yazar olmayan velilerin, okul öncesi eğitim kurumlarındaki öğretmenlerin kesinlikle bayan olmaları gerektiğini, ilkokul ve lise mezunu velilerden daha fazla savundukları bulunmuştur (Tablo:34).

## 5.2. Öneriler

Okul öncesi eğitim yıllarının çocuğun bütün gelişim alanlarına olan etki ve katkısı artık kabul edilen genel bir gerçektir. Bu dönemdeki yaşantıların çocuğun ileriki yaşantısında da ne kadar önemli olduğu ortadadır. Çocuğun aile dışında eğitim aldığı ilk eğitim yuvası olan okul öncesi eğitim kurumlarında öğretmenin fonksiyonu son derece önemlidir. Çocuğun ilk okul deneyimi olmasına bağlı olarak ilk karşılaştığı öğretmen de okul öncesi öğretmenidir. Okul öncesi öğretmenlerinin kişilik ve mesleki yeterlilikleri okul öncesi eğitim programının hedeflerine ulaşılmasında en önemli unsurdur.

Çocuğun okul ve öğretmen hakkındaki ilk izlenimlerinin oluşması bağlamında da okul öncesi eğitimin önemi son derece büyüktür. Çocuğun kendini güvende hissettiği, herşeyiyle kabul gördüğünü bildiği, duygularını çok rahat bir şekilde ifade edebildiği, mutlu olarak gelip gittiği bir eğitim ortamının yaratılması gerekir. Bunun içinde öğretmene büyük görevler düşmektedir. Çocuğun okul fobisi, öğretmen fobisi yaşamaması okul öncesi öğretmeninin tutumlarıyla ilgilidir.

Bu araştırmada, İç Anadolu ve Doğu Anadolu Bölgelerinde görev yapan erkek öğretmenlerin tamamının göreve başladıklarında karşılaştıkları durumlar ile bu öğretmenlerin, velilerinin, erkek öğretmenler hakkındaki düşüncelerini belirlemek amaçlanmıştır. Yapılabilecek başka çalışmalarda; Türkiye'deki bütün erkek okul öncesi öğretmenlerine ulaşılarak aynı çalışma yapılabilir. Ayrıca okul öncesi erkek öğretmenler ile ilk öğretimdeki erkek öğretmenlerin mesleklerine bakış açıları karşılaştırılabilir. Ya da okul öncesi erkek öğretmenlerin mesleki doyumları araştırılabilir.

Çocuğu erkek okul öncesi öğretmeninden eğitim alan veliler ile çocuğu bayan okul öncesi öğretmeninden eğitim alan velilerin erkek okul öncesi öğretmenleri hakkındaki düşünceleri karşılaştırılabilir.

Okul öncesi öğretmenliğini tercih edecek erkek adayların bu tercihlerini bilinçli olarak yapmaları çok önemlidir. Üniversite sınavında açıkta kalmamak, öğretmenliğin iş garantisinin olması gibi düşünceler ile yapılan tercihler erkek öğretmenlerin ileri yaşantılarında hayal kırıklığı yaşamalarına ve onlardan eğitim alacak çocuklarda da büyük olumsuz izler bırakacağından erkek öğretmen adaylarının tercihlerinde bilinçli olmaları gerekmektedir. Bunun için üniversiteye hazırlık aşamalarında okulların rehberlik servisleri, ÖSYM kitapçıkları ve dershanelerde okul öncesi eğitimin ne olduğu hangi yaş grubu çocuklar ile çalışıldığı ve okul öncesi öğretmeninin özellikleri konularında bilgi verilerek bu alanı tercih edecek erkek adayların bilinçli tercih etmeleri sağlanabilir.

Kadınların çalışma hayatına girmeleriyle beraber ve çekirdek aile modelinin yaygınlaşmasıyla çocuk bakımı ve eğitimi konularında babalar da annelere yardım etmeye başlamışlardır. Toplumun geleneksel kalıplarında erkeğin bu yardımları bazen kabul görmemekte, erkekler yetiştikleri toplumla bazen çelişki içinde kalmaktadırlar. Özellikler sosyo-ekonomik düzeyi düşük bölgelerde erkeğin çocuğun bakımı ve eğitimiyle ilgilenmesi kabul görmeyebilmektedir. Bu konuda yardım etmek isteyen erkeklerde çelişki yaşamaktadırlar. Bu konuda erkek öğretmen modeli baba veliler için son derece gerekli ve güven verici ve destekleyici bir etkiye sahiptir.

Erkek okul öncesi öğretmenlerinin bu alanda görev yaptıklarını bilmeyen pek çok insan olması ilk kez böyle bir durumla karşılaşıldığında şaşırma ve bazen de erkek öğretmeni olumsuz etkileyecek tutumların doğmasına neden olmaktadır. Bunların önlenmesi içinde okul öncesinde erkek öğretmenlerin de görev yaptıkları konusunda toplumun bilinçlendirilmesi sağlanmalıdır.Bu da çocuklara yönelik televizyon programlarında, haberlerde, broşürlerde, dergi ve gazetelerde, erkek öğretmenlere yer verilerek yapılabilir.

Çocukların yaşamlarının ileri ki evrelerinde yapacakları meslek seçimlerinde erkek model gereksiniminin önemi ortadadır. Çocuklar bazı mesleklerde farklı cinsteki insanların bu meslekleri yaptıklarını bilmezlerse meslekleri belli bir cinsiyete özgü olarak kabul edebilirler. Bunun için de çocuklara erkek model

sunabilmek için okul öncesi eğitim kurumlarında erkek öğretmen sayıları artırılmalı ve bunun için erkek öğretmenlere cazip bir takım şartlarda çalışma koşulları sağlanabilir.

# KAYNAKÇA

AKSOY, Ayşe, A. TURLA. (2001). *Okul-Aile İşbirliği.* **Gazi Üniversitesi Anaokulu/Anasınıfı Öğretmeni El Kitabı.** İstanbul:YA-PAYayınları, 376-380.

ALICIGÜZEL, İzzettin. (2001). **Çağdaş Okulda Eğitim ve Öğretim.** İstanbul: Sistem Yayıncılık, 123.

ARABACI, Nalan. (2003). **Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Sınıf İçi Etkinliklere Katılan ve Katılmayan Annelerin Okul Öncesi Eğitim Hakkındaki Bilgilerinin İncelenmesi,** Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

ARAL, Neriman, A. KANDIR ve M. CAN YAŞAR. (2002). **Okul Öncesi Eğitim ve Okul Öncesi Eğitim Programı.** İstanbul: YA-PA Yayınları, 14-18.

ARAL, Neriman, A. KANDIR ve M. CAN YAŞAR. (2002). **Kız Meslek Lisesi Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü Öğrencileri için Soru Bankası.** İstanbul: YA-PA Yayınları, 172-173.

ARAL, Neriman, A. KANDIR ve M. CAN YAŞAR. (2001). **Okul Öncesi Eğitim 1.** İstanbul: YA-PA Yayınları, 45-47.

ARI, Meziyet, S. GÜNEYSU, N. METİN, B. ATİK, B.DİKMEN, Ç. AYDIN, E.ÜSTÜN, N. UYSAL. (1993). *Ana-Babaların Anaokulundan Beklentileri.* **Ya-Pa 9. Okul Öncesi Eğitimi ve Yaygınlaştırılması Semineri.** İstanbul: Ya-Pa Yayınları, 96-105.

ARSLANOĞLU, İbrahim. (1997). **Türk Eğitim Sistemi.** Ankara: Gazi Üniversitesi Yayınları,90

ATAÇ, Füsun. (2002). **Öğretmenler İçin Öğrenci Psikolojisi.** İstanbul: Epsilon Yayıncılık, 42,176-187.

AVCI, Nurcan. (1987). **Anaokulu-Anasınıfı Öğretmenlerinin Program Konusundaki Bilgi Yeterlikleri ve Hizmet-İçi Eğitim Kurslarının Okul Öncesi Eğitimi ve Program Bilgilerine Katkıları**. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

BEĞENÇ, Hülya T. (1990). **Özel ve Kurumlara Bağlı Anaokulu Öğretmen Tutum ve Davranışlarını Saptamaya Yönelik Karşılaştırmalı Bir Araştırma**. Ankara: Ankara Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Fen Bilimleri Enstitüsü, (Yayınlanmamış Doktora Tezi).

BEKTAŞ, Burcu. (2001). **Okul öncesi (3-6 Yaş Grubu) Çocuklarının Müzik Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözümleri Üzerine Bir Araştırma.** Ankara: Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü,(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

BEYAZKÜRK, Derya, Ş. ANLIAK. (2004). *Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümünde Okuyan Erkek Öğrencilerin Mesleklerine Yönelik Düşünceleri.* **Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi, 1. Uluslar arası Okul Öncesi Eğitim Kongresi Bildiri Özetleri.** İstanbul: Ya-Pa Yayınları.276.

BİNBAŞIOĞLU, Cavit. (1995). **Türkiye'de Eğitim Bilimleri Tarihi.** İstanbul: Milli Eğitim Yayınevi,13-41, 44.

CAN YAŞAR, Münevver. (1998). **Ankara İl Merkezindeki Anasınıfı Öğretmenlerinin Yeni Eğitim Programı Konusundaki Bilgi Düzeylerinin Saptanması.** Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

COMER, P. James, N. HAYNES. (1997). **The Home-School Team *7/1/1997.*** http://www.edutopia.org/php/print.php?id=Art_297&template=printarticle.php

COOK, Allan F.(2004). *Perceptions And Beliefs Regarding Men İn Elementary And Early Childhood Education.* **http:// People.uis.edu/acook1/scholarly.** (03/12/2004)

COTTON, Kathleen, N.F. CONKLİN. (2004). *NW Regional Educational LaboratorySchool Improvement Research Series (SIRS).* **Topical Synthesis #3** : **Research on Early Childhood Education. http://www.nwrel.org/scpd/sirs/3/topsyn3.html**

ÇAMKERTEN, Funda. (2001). **Okul Öncesi Eğitimde Uygulanan Program ve Çocukların Demokratik Davranışları ile Öğretmenlerin Demokratik Tutum ve Davranışları Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi.** Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

ÇUBUKÇU, Zühal. (1991). **Okul Öncesi Eğitimde Öğretmen Davranışlarının Çocuk Gelişimine Etkisi.** Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü,(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

DİNÇ, Berrin. (2002). **Okul Öncesi Eğitimin 4-5 Yaş Çocuğunun Sosyal Gelişimine Etkileri Konusunda Öğretmen Görüşleri.** Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

EMİR, F.Filiz. (1986). *Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Uygulamalar ve Beklentiler.* **Ya-pa 4. Okul Öncesi Eğitimi ve Yaygınlaştırılması Semineri.** İstanbul: Ya-Pa Yayınları, 216-223.

ERGÜN, Mustafa, B. ERGEZER, İ. ÇEVİK, A. ÖZDAŞ. (1999). **Öğretmenlik Mesleğine Giriş.** Ankara: Ocak Yayınları,138-139.

ERGÜN, Mustafa. (1996). **II. Meşrutiyet Devrinde Eğitim Hareketleri(1908-1914).** Ankara: Ocak Yayınları, 136.

ERYORULMAZ, Ani. (1993). *Kurumsal Okul Öncesi Eğitiminde Ailenin Rolü.* **Ya-pa 9. Okul Öncesi Eğitimi ve Yaygınlaştırılması Semineri.** İstanbul: Ya-Pa Yayınları, 90-95.

FiDAN, Nurettin, M. ERDEN. (1998). **Eğitime Giriş.** İstanbul: Alkım Yayınevi.202-203.

GENÇ, Ş.Şengül. (2001). *Hedeflerin Gerçekleştirilmesinde Öğretmenin Rolü.* **Gazi Üniversitesi Anaokulu / Anasınıfı Öğretmeni El Kitabı.** İstanbul: YA-PA Yayınları, 54-55.

GÜLENDER, Semra. (1993). *Velilerin Okul Öncesi Eğitim Kurumlarından, Kurumların Velilerden Beklentileri.* **Ya-Pa 9. Okul Öncesi Eğitimi ve Yaygınlaştırılması Semineri.** İstanbul: Ya-Pa Yayınları, 317-320.

GÜLTEKİN, Mehmet. (2000). *Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Uygulanan Programlar.* . **Okul Öncesi Eğitimin İlke ve Yöntemleri.** Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, 79.

GÜLER, Duygu. (1994). **Okul Öncesi Eğitime Öğretmen Yetiştirme Programlarının Analizi,** Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

GÜNDOĞAN, Aysun. (2002). **Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Çalışan Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar (Denizli İli Örneği).** Denizli: Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü,(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

GÜRKAN, Tanju. (2000). *Okul Öncesi Eğitimin Tanımı, Kapsamı ve Önemi.* **Okul Öncesi Eğitimin İlke ve Yöntemleri.** Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, 3-9.

HARMANLI, Zahit, D. EKİNCİ. (2004). *Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Mesleki İlgilerine İlişkin Bazı Değişkenler.* **Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi, 1. Uluslar arası Okul Öncesi Eğitim Kongresi Bildiri Özetleri.** İstanbul: Ya-Pa Yayınları.256.

İSEN, Mustafa. (1996). *Öğretmen Yetiştirme.* **Yeni Türkiye Dergisi Özel Eğitim Sayısı,7.** Ankara: Yeni Türkiye Medya Hizmetleri.

J. BENNETT, William, Jr., C. E. FINN, Jr., J. T. E. CRIBB. (1999). **The Educated Child : A Parents Guide From Preschool Through Eighth Grade.** Free Press, 688.

JR HIRSCH, E.D. (1996). **Books to Build On : A Grade-By-Grade Resource Guide for Parents and Teachers (Core Knowledge Series).** Delta,384.

KANDIR, Adalet. (2001). *Okul Öncesi Eğitim Programlarının Hazırlanması.* **Gazi Üniversitesi Anaokulu / Anasınıfı Öğretmeni El Kitabı.** İstanbul: YA-PA Yayınları, 9.

KANDIR, Adalet. (1991). **Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında 4-6 Yaş Grubu Eğitim Programlarının Hazırlanmasında Öğretmenlerin Karşılaştıkları Güçlükler.** Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

KANTARCIOĞLU, Selçuk. (1992). **Anaokulunda Eğitim.** İstanbul: MEB Yayınları,9.

KARAKAŞ, Uğur Ulukan. (2002). **Okul Öncesi Öğretmenlerinin Yeterlilikleri.** Adana: Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü,(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

KAYA, Özlem Melek. (2002). **Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Uygulanan Programlara Ailelerin İlgi ve Katılımları İle Okul Öncesi Eğitim Kurumlarının Aile Eğitimine Katkısı Konusunda Anne Baba Görüşleri.** Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

KILIÇÇI, Yadigar. (2000). **Okulda Ruh Sağlığı.** Ankara: Anı Yayıncılık, 176-177.

KOÇER, Hasan Ali. (1991). **Türkiye'de Modern Eğitimin Doğuşu ve Gelişimi.** İstanbul: MEB Yayınları, 7.

KONAKLI, Nurettin. (1993). *Türkiye'de Okul Öncesi Eğitimin Yaygınlaştırılması Sorunu*, **Ya-Pa 9. Okul Öncesi Eğitim ve Yaygınlaştırılması Semineri,** Ankara: Ya-Pa Yayınları, 30.

KURU, Nalan. (2000). **Nitelikli Bir Okul Öncesi Eğitim Öğretmeninden Beklenilen Kişisel Yeterliklerin Eğitimde Kalite Kapsamında İncelenmesi.** İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

KUŞİN, İclal. (1991). *Okul Öncesinde Aile ve Okul İşbirliği,* **Ya-Pa 7. Okul Öncesi Eğitim ve Yaygınlaştırılması Semineri,** Eskişehir: Ya-Pa Yayınları, 74.

KUVVET, Zeynep. (2001). **Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf İçi Öğretimle İlgili Karşılaştıkları Problemler (Van İli Örneği).** Van: Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

LEVİS, Ed, J. BUTCHER, P. DONNAN. (2005). *Men İn Primary Teaching: An Endangered Species?*
File://Men%20in%Primary%Teaching%20An%20Endangered%20Species.htm. 01.03.2005, 1-8.

MAĞDEN, Duyan. M. CAN YAŞAR. (2000). **Ankara İl Merkezindeki Anasınıfı Öğretmenlerinin Yeni Eğitim Programı Konusundaki Bilgi Düzeylerinin Saptanması.** Ankara:Hacettepe Üniversitesi Ev Ekonomisi Yüksek Okulu Yayınları, Araştırma Serisi. (6), İ-İİ.

MASON, W.S. (1961). **The Beginning Teacher.** Washington, DC: US Department of Health, Education and Welfare, 31.

M.E.B. Mesleki ve Teknik Öğretim Etüd ve Programlama Dairesi Başkanlığı, (1978). **Resmi Anaokulları ve Anasınıfları Araştırması.** Ankara, M.E.B. Yayınları, 28.

M.E.B. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Şura Genel Sekreterliği, (1993). **Okul Öncesi Eğitimi Komisyon Raporu.** Ankara, M.E.B. Yayınları, 29.

M.E.B. (2005). **Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü Okul Öncesi Eğitim Programı**.(htpp:// ooegm. meb.gov.tr/.15/04/2005):1

MONTESSORİ, Maria. (1997). **Çocuk Eğitimi.** (Çev.: Güler YÜCEL). İstanbul: Özgür Yayınları, 154-155.

OĞUZKAN, Şükran, G. ORAL. (1992). **Okul Öncesi Eğitimi.** İstanbul: MEB Yayınları, 90.

OKTAY, Ayla. (1991). **YA-PA 7. Okul Öncesi Eğitim ve Yaygınlaştırılma Semineri.** Eskişehir: YA-PA Yayınları, 55-59.

OKTAY, Ayla. (2000). **Yaşamın Sihirli Yılları: Okul Öncesi Dönem.** İstanbul: Epsilon Yayıncılık,16,188,202,206,219.

OKTAY, Ayla. (1990). **Türkiye'de Okul Öncesi Eğitimi.** İstanbul: Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi,2, 153.

ÖNDER, Alev. (2003). **Okul Öncesi Çocukları için Eğitici Drama Uygulamaları,** İstanbul: Morpa Kültür Yayınları, 14.

ÖZALP, Orhan. (2000). *"Cumhuriyetin İlk Yıllarından Beri Kimler Öğretmen Olmuştur"* **Çağdaş Eğitim Dergisi.** Ankara: Tekışık Yayınları, 263,14.

ÖZDEN, Yüksel. (2002). **Öğretmenlik Mesleğine Giriş.** Ankara: Pegem Yayıncılık, 9.

ÖZGÜMÜŞ, Reyhan. (1999). **Okul Öncesi Öğretmeninin Serbest Zaman Etkinlikleri Sırasındaki Davranışlarının İncelenmesi,** Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

ROBİNSON, Bryan E, P. SKEEN, T. M. COLEMAN. (1984). *Professional's Attitudes Towards Men İn Early Childhood Education.* **Children and Youth Services Rev, 6**(2),101-113.

ROBİNSON, Bryan E, (1988). **Men in child Care: A Vanishing Breed.** Education Digest pp. (46-48).

ROGERS, Karen B. (2002). **Re-Forming Gifted Education: How Parents and Teachers Can Match the Program to the Child.** Great Potential Press, 464.

SANDBERG, Antette. (2005). **White Paper on Early Childhood Education .** http://www.education.ie/servlet/blobservlet/01Main.html#1.1

SELIGMAN, Milton. (2000). **Conducting Effective Conferences with Parents of Children with Disabilities: A Guide for Teachers. :** The Guilford Press, 303.

SKEEN, Patsy, B. E. ROBİNSON, M. COLEMAN. (1986). *Gender-Role Attıtudes Of Professıonal Female Educators Toward Men In Early Chıldhood Educatıon.* **Psychologıcal Peports, 56**(2), 723-730.

SÖNMEZ, Veysel. (1997). **Sevgi Eğitimi.** Ankara: Anı Yayıncılık, 16.

SÖZER, Ersan. (2000). *Okul Öncesi Eğitime Öğretmen Yetiştirme.* **Okul Öncesi Eğitimin İlke ve Yöntemleri.** Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, 123-129.

STRATOS, Anita. *A good preschool education is important in today's world.* **Community Guide 2003. http//mid.guide.gmnews.com/news/2003/0730/schools/**

SÜKAN, Zafer, Ş. BELİK, S. ULCAY, T. ERKMAN, İ. KESKİNEL, Ş. MOLLAOĞLU, A. GÖKART. (1996). **Okul Öncesi Eğitimi Elkitabı.** İstanbul: Redhouse Yayınevi, 69.

ŞİŞMAN, Mehmet. (2003). **Öğretmenliğe Giriş.** Ankara: Pegem Yayıncılık,182.

TAMKAVAS, Emine. (2003). **5-6 Yaş Çocuklarının Öz Bakım Becerilerinin Cinsiyet ve Okul Öncesi Eğitim Alma Durumlarına Göre İncelenmesi.** Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

T. E. D. (1983). **Okul Öncesi Eğitim ve Sorunları.** Ankara: Türk Eğitim Derneği yayınları.217.

TEMEL, Fulya. (2000). *Dünyada ve Türkiye'de Okul Öncesi Eğitim.* **Okul Öncesi Eğitimin İlke ve Yöntemleri.** Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, 31-36.

TEMEL, Fulya. (1997). **l. Ulusal Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Kongresi (Uluslar arası Katılımlı).** Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları,596-622.

TEZCAN, Mahmut. (1981). **Eğitim Sosyolojisine Giriş.** Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, 150.

TEZEL ŞAHİN, Fatma, B. ÖZTÜRK ve G. KOÇ. (2002). *Öğretmen Beklentileri Üzerine Bir Araştırma.* **Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, 6** (3),123.

TEZEL ŞAHİN, Fatma, B. ÖZTÜRK ve G. KOÇ. (2002). *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çocuklara Gösterdikleri Davranış Farklılıklarının ve Bu Farklılıklardan Çocukların Etkilenme Durumu.* **Erken Çocukluk Gelişimi ve Eğitimi Sempozyumu, Bildiriler,** Ankara: Kök Yayıncılık,106-119.

TORELLİ, Louis. (2004). *Quality Childcare: The Missing Elem-Men.* http://childevmedia.com/. (03/12/2004).

TUĞRUL, Belma. (2003). **Sevgi Mönüsü.** İstanbul: Ya-Pa Yayınları, 10.

UNESCO TÜRKİYE MİLLİ KOMİSYONU. (1977). **Okul Öncesi Eğitimi.** Unesco Yayınları, 109.

ÜSTÜN, Elif. (1993). *Okul Öncesi Dönemde Çocuk-Aile-Okul İşbirliği.* **Ya-Pa 9. Okul Öncesi Eğitimi ve Yaygınlaştırılması Semineri.** İstanbul: Ya-Pa Yayınları, 96-105.

ÜSTÜNOĞLU, Ülkü. (1990). *Okul Öncesi Öğretmeninin Nitelikleri.* **Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.** Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, 3 (1),15.

YAŞAR, Şefik. (2000). **Okul Öncesi Eğitimin İlke ve Yöntemleri.** Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, 79-123-126.

YAŞAR, Şefik. (2000). **Öğretmenlik Mesleğine Giriş.** Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, 79-123-126.

YAVUZER, Haluk. (2002). **Çocuk Psikolojisi.** İstanbul: Remzi Kitapevi, 162,130,146.

YEŞİLYAPRAK, Binnur. (2003). **Eğitimde Rehberlik Hizmetleri.** Ankara: Nobel Yayıncılık, 80.

YILMAZ, Nahide. (1999). **Anaokulu Öğretmeninin Rehber Kitabı.** İstanbul: Ya-Pa Yayınları, 12.

YÖRÜKOĞLU, Atalay. (1994). **Çocuk Ruh Sağlığı.** İstanbul: Özgür Yayın Dağıtım,126.